

SÂLNÂMELEERDE ÇANKIRI

KASTAMONU VİLÂYETİ
SÂLNÂMELEERİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
(1869-1903)

Hazırlayan
Ömer Türkoğlu

ÇANKIRI VALİLİĞİ

ÇANKIRI VALİLİĞİ YAYINIDIR

SALNAMELERDE ÇANKIRI
KASTAMONU VİLAYETİ SALNAMELERİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI (1869-1903)

Hazırlayan
Ömer Türkoğlu
(312) 315 99 31

Kapak FotoĐrafı
Yüzyılın başında ankırı
(Foto Çizener Kolleksiyonu)

Baskı
Kayıkçı Mat. Yay. San. Tic. Ltd. Şti.
(376) 213 19 88

Kapak Tasarım ve Dizgi
Düş Atelyesi
Halit Ataseven
(312) 418 79 03

Kapak Baskı
Alp Ofset
(312) 230 09 97

ankırı - 1999

ÖNSÖZ

Tanzimat'ın ilanı ile başlayan dönem, gerek Osmanlı İmparatorluğu tarihinde, gerekse imparatorluğa tâbi ulusların kaderinde önemli bir sürecin başlangıcıdır. Hiç şüphe yok ki bu dönemi önemli kılan olguların başında yapılan köklü reformlar ile bu reformların Osmanlı Devleti topraklarında yaşayan uluslara yansımaları gelir. Klasik imparatorlukla bugünkü cumhuriyet arasında bir geçiş olarak niteleyebileceğimiz Tanzimat dönemini, ekonomik, sosyal ve siyasal yönleriyle kavramak ve sosyal tarih anlayışıyla incelemek bugünkü toplumsal yapıyı anlamamızı kolaylaştıracaktır.

Birincisi 1866 yılında basılan ve zaman içerisinde imparatorluğa bağlı bütün vilayetlerde yayımlanmaya başlayan vilâyet sâlnâmeleri (yıllıklar), Tanzimat ve I. Meşrutiyet döneminde imparatorluğun kentlerindeki ekonomik ve sosyal yapıyla ilgili veriler içeren önemli kaynaklardır.

Çankırı (Kengiri) sancağının da dahil olduğu Kastamonu vilayetinin ilk sâlnâmesi 1869 yılında yayımlanmıştır. 1869 ile 1903 yılları arasındaki 34 yıllık süre içerisinde toplam 21 adet vilâyet sâlnâmesinin basımı gerçekleştirilmiştir. Bu sâlnâmelerin tamamında da Çankırı (Kengiri) sancağı ve kazâları hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Özellikle içinde bulunan bürokrasi, ziraat, ticaret, vergi, nüfus, eğitim ve etnik yapı ile ilgili istatistikler yardımıyla sancak ve kazâlardaki ekonomik ve sosyal gelişmeyi takip etmek mümkün olmaktadır.

Kastamonu vilâyet sâlnâmelerdeki Kengiri Sancağı bölümleri, sâlnâmelerin tamamı taranarak tespit edilmiş ve aslına sadık kalınarak, dil ve ifade özelliklerine dokunulmadan çevrilmiştir.

Giriş bölümünde Kastamonu vilâyeti sâlnâmeleri ile sâlnâmelerdeki Kengiri Sancağı hakkında kısa bilgiler verilerek okuyucunun ve araştırmacının ön bilgi sahibi olması amaçlanmıştır.

Açıklamalar bölümünde ise sâlnâmelerdeki kimi tertip ve baskı hataları sonucu meydana gelen yanlışlıklar düzeltilmeye çalışılmış, özellikle- istatistik bölümlerindeki küçük rakam hataları tek tek kontrol edilerek doğrusu açıklanmıştır.

Öndokuzuncu sâlnâmede yer alan sancaklara ve kazâlara bağlı köy ve mahallelerin isimleriyle hane, erkek ve kadın nüfuslarının yazılı olduğu cetvel olduğu gibi çevrilmiştir. Buna ek olarak söz konusu köy ve mahallelerin “sâlnâmede yazılışı”, “eski ismi”, “yeni ismi” ve “bağlı bulunduğu idari birim”

tespit edilerek “ek” bölümünde liste haline getirilmiş ve gerekli görülen açıklamalar dipnotlarda yapılmıştır.

Sözlük bölümünde de sâlnâmelerde geçen kimi Arapça ve Farsça sözcük ve tamlamalar ile bazı yöresel sözcüklerin açıklamaları yapılmıştır.

Ömer Türkoğlu
Temmuz 1999 Ankara

İÇİNDEKİLER

Önsöz	V
Giriş	VII
Kastamonu Vilâyeti Sâlnâmelerinde Çankırı Sancağı	1
Açıklamalar	555
Ek: “ <i>Hicrî 1314 (1896) Tarihli Kastamonu Vilâyeti Sâlnâmesinin Kengiri Sancağı Bölümünde İsmi Geçen Mahalle ve Köylerin Sâlnâmedeki Yazılışları, Eski İsimleri ve Yeni İsimleri ile Bugün Bağlı Bulundukları İdarî Birimler</i> ”	559
Sâlnâmelerde Geçen Bazı Sözcük ve Deyimlerin Açıklamaları	597
Yararlanılan Kaynaklar	611

GİRİŞ

Osmanlı İmparatorluğu'nun tarihsel süreci içerisinde Tanzimat döneminin ve bu dönemde uygulamaya konulan reformların önemi çok büyüktür. Hukuktan askerliğe, siyasal ve toplumsal yapılanmadan ekonomik düzenlemelere kadar geniş bir yelpazeyi kapsayan bu reformların toplumsal yaşama yansımaları ve bu yansımaların günümüz Türk toplumuna etkileri elbette kapsamlı ve tutarlı tarih çalışmalarıyla anlaşılabacaktır. Batıdaki sanayileşme sürecinin ivme kazandığı, üretim ilişkilerinin boyutlarının değiştiği 19. yüzyılın ikinci yarısında, Osmanlı İmparatorluğundaki “üreten-yöneten” ilişkisinin tanımlanması -özellikle Anadolu'daki küçük kent ve kasabalarda bu yapının belirlenmesi Türk toplumunun “az gelişmişlik süreci”ni kavrayabilmek için mutlaka gereklidir.

Bu çalışmanın amacı; bu gün bile küçük bir kent olma özelliğini yitirmeyen Çankırı'nın 19. yüzyılın ikinci yarısındaki ekonomik ve toplumsal yapısını tespit için birincil derecede kaynaklarda olan Kastamonu Vilayeti Sâlnâmeleri'ndeki Kengiri (Çankırı) Sancağı bölümlerinin yeni yazıya aktarılarak bu konuda çalışma yapacak araştırmacılara yardımcı olmaktır.

Sâlnâme, bir yıllık olayları toplu olarak göstermek amacıyla düzenlenmiş yapıtlara verilen genel isimdir. Türkçe'ye Tanzimat'tan sonra girmiştir. Farsça “yıl” anlamına gelen “sâl” sözcüğü ile yine Farsça “mektup, kitap” anlamına gelen “nâme” sözcüğünün birleşmesinden meydana gelmiştir. Günümüzdeki karşılığı ise “yıllık”tır. Osmanlı İmparatorluğu'nda ilk sâlnâme 1847 yılında Sadrazam Reşit Paşa'nın isteği üzerine Ahmet Vefik Paşa, Hekimbaşı Abdülhak Efendi zâde Hayrullah Efendi ve Ahmet Cevdet Paşa tarafından hazırlanan *Sâlnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye*'dir.¹

Sâlnâmeler, içerdikleri konular ve isimleri bakımından üç ana gruba ayrılabilir.

- a) Devlet Sâlnâmeleri
- b) Vilâyet Sâlnâmeleri

¹ DUMAN Hasan; *Osmanlı Yıllıkları (Salnameler ve Nevsaller)*, s.18, İstanbul 1982. *İSLAM ANSİKLOPEDİSİ*; “Sâlnâme mad.”, cilt:10, s.134.

c) Diğer Sâlnâmeler

Devlet Sâlnâmeleri; yayımlandıkları yıllardaki siyasi yapılanma, coğrafi bölünüm ile merkezde ve taşrada görevli devlet adamları hakkında bilgi verirler. 1847 yılından 1918 yılına kadar toplam 68 adet devlet sâlnâmesi yayımlanmıştır. Cumhuriyet döneminde ise 1925-26, 1926-27 ve 1927-28 yıllarına ait olmak üzere üç defa devlet sâlnâmesi yayımlanmış, 1945 yılında da bir devlet yıllığı çıkarılmıştır.

Vilâyet sâlnâmeleri ise yayımlandıkları vilâyet ve bu vilâyete bağlı sancak ve kazâların ekonomik, sosyal, demografik vb. yapıları hakkında bilgilerin bulunduğu önemli kaynaklardır. Şehir ve kasabalardaki öğretim kurumlarından ibadethanelere, askeri teşkilatlanmadan sancakların yıllık gelir ve gider cetvellerine kadar oldukça geniş konu yelpazesine sahip olan bu sâlnâmeler -özellikle- kent tarihçiliği açısından gözardı edilemeyecek öneme sahiptirler.

Vilâyet Sâlnâmeleri genellikle her yıl yayımlanmış, ancak çeşitli sebeplerden dolayı bazı yıllar yayımlanmadığı da olmuştur. Buna rağmen içerdikleri konuların önemi, istatistiki bilgilerin varlığı ve devamlılığı vilâyet sâlnâmelerini her zaman önemli kılmıştır.

Yayımlanan ilk vilâyet sâlnâmesi 1866 tarihli *Bosna Vilâyeti Salnâmesi*'dir. Bu tarihten 1918 yılına kadar yaklaşık 527 tane vilâyet sâlnâmesi yayımlanmıştır.

Bazı resmi kurum ve kuruluşların çıkardığı sâlnâmeler ile kimi özel yayıncı ve girişimcilerin yayımladıkları sâlnâmeleri ise üçüncü gruba dahil edebiliriz. Bu sâlnâmeler genellikle tek bir konu veya birkaç konu üzerine yoğunlaşmış sâlnâmelerdir. Bunlara örnek olarak *Bahriye Sâlnâmesi*, *İlmiye Salnâmesi*, *Sâlnâme-i Askeri*, *Karagöz Salnâmesi* vb. sayılabilir.

KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMELERİ

İçinde Kengiri Sancağı'yla birlikte Bolu ve Sinob sancaklarına ait bilgilerin ve istatistiklerin bulunduğu Kastamoni Vilâyeti Sâlnameleri'nin birincisi h.1286 (m.1869) yılında, sonuncusu ise h.1321 (m.1903) yılında basılmıştır. 1869 yılında basılan *Kastamoni Vilâyeti Sâlnâmesi*'nden önce, Bosna (1866), Haleb (1867), Konya, Suriye ve Tuna (1868) vilâyetlerinin ilk sâlnâmeleri basılmıştır. Otuz dört yıl içerisinde toplam 21 defa yayımlanan Kastamonu sâlnâmelerinin basımı, çeşitli sebeplerden dolayı bazı yıllar gerçekleşmemiştir. Buna göre sâlnâmelerin

basım yıllarıyla bibliyografik künyeleri şöyledir:

Sâlnâme-i Kastamoni, 1286 hicri senesi (1869), def'a 1, Kastamoni Vilâyet Matbaası, (1286/1869), 132 s., taşbaskı, 18x12, 14x9, fiyatı 6 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1287 hicri senesi (1870), defa 2, Kastamonu Vilâyet Matbaası, (1287/1870), 132 s., 2 levha, taşbaskı, 18x12, 14,5x8,5, fiyatı 6 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1288 hicri senesi (1871), def'a 3, Kastamonu Vilâyet Matbaası, (1288/1871), 132 s., 2 levha, taşbaskı, 18x12, 14x9,5, fiyatı 8 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1289 hicri senesi (1872), def'a 4, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1289/1872), 163 s., 2 levha, taşbaskı, 18x12, 14,5x8,5, fiyatı 8 kuruş.

Kastamoni Vilâyeti Sâlnâmesi, 1290 hicri senesi (1873), def'a 5, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1290/1873), 164 s., 1 levha, taşbaskı, 18x12, 14,5x8,5, fiyatı 8 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1291 hicri senesi (1874), def'a 6, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1291 /1874), 189 s., 2 levha, taşbaskı, 18x12, 14,5x8,5, fiyatı 9 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1292 hicri senesi (1875), def'a 7, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1292/1875), 189 s., 2 levha, taşbaskı, 18x12, 14,5x8, fiyatı 10 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1293 hicri senesi (1876), def'a 8, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1293/1876), 173 s., 2 levha, taşbaskı, 18x12, 13,5x8, fiyatı 10 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1294 hicri senesi (1877), def'a 9, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1294/1877), 180 s., 18x12, 12,5x7,5, fiyatı 10 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1295 hicri senesi (1878), def'a 10, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1295/1878), 127 s., 2 levha, taşbaskı, 18x12, 13x7,5, fiyatı 10 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1296 hicri senesi (1879), def'a 11, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1296/1879), 132 s., 1 levha, taşbaskı, 18x12, 13x7,5, fiyatı 10 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1297 hicri senesi (1880), def'a 12, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1297/1880), 176 s., 1 levha, taşbaskı, 18x12, 13,5x7,5, fiyatı 10 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1298 hicri senesi (1881), def'a 13, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1298/1881), 191 s., 1 levha, taşbaskı, 18x12, 14x8,5, fiyatı 15 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1299 hicri senesi (1882), def'a 14, Kastamoni Vilâyet Matbaası, (1299/1882), 206 s., taşbaskı, 18x12, 13x7,5, fiyatı 10 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1306 hicri senesi (1889), def'a 15, Kastamoni Vilâyet Matbaası, (1306/1889), 5+560 s., 1 levha, 23x15, 16x10, fiyatı 15 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1310 hicri senesi (1892), def'a 16, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1310/1892), 1+552 s., 2 levha, 13 pl., 23x15, 18,5x10, fiyatı 15 kuruş.

Sâlnâme-i Vilâyet-i Kastamoni, 1311 hicri senesi (1893), def'a 17, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1311/1893), 344 s., 1 levha, 13 pl., 23x15, 18,5x10, fiyatı 15 kuruş.

Bin üçyüz on iki sene-i hicriyyesine mahsus Kastamoni Sâlnâmesi, 1312 hicri senesi (1894), def'a 18, Tertip eden: Sadık Vicdani, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1312/1894), 376 s., 1 levha, 23x15, 18,5x10, fiyatı 10 kuruş.

Kastamoni Sâlnâmesi, 1314 hicri senesi (1869), def'a 19, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1314/1896), 491+4 s., 1 levha, 23x15, 18,5x10, fiyatı-

Kastamoni Vilâyeti Sâlnâmesi, 1317 hicri senesi (1899), def'a 20, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1317/1899), 356+3 s., 1 levha, 23x15, 20x10, fiyatı 10 kuruş.

Kastamoni Vilâyeti Sâlnâmesi, 1321 hicri senesi (1903), def'a 21, Kastamoni Vilâyeti Matbaası, (1321/1903), 388 s., 23x15, 19,5x10,5, fiyatı 15 kuruş.

SÂLNÂMELERDE KENGİRİ (ÇANKIRI) SANCAĞI

Kengirî (Çankırı) Sancağı, Tanzimat'ın ilanına kadar Anadolu Eyaleti'nin küçük bir livâsiyken Tanzimat sonrasında idari yapılanmada yapılan değişiklikler sonucu Ankara Eyâleti'ne bağlanmıştır.² 1869 tarihli vilâyet nizâm-nâmesi ile de Kengirî sancağı; Sinob ve Bolu sancaklarıyla birlikte Kastamonî vilâyetine bağlanmıştır. Kengirî Merkez, Çerkeş ve Kalecik olmak üzere üç kazâsı bulunan sancakta, 1876 yılında çıkarılan İdare-i Nevâhi Nizam-nâmesi ile yeni nahiyeler teşkil edilmiştir. Bu nahiyeler Merkez kazâya bağlı Tuht (Yapraklı), Koçhisar (İlgaz), Çerkeş'e bağlı Karacaviran (Karacaören), Bayındır, Ovacık, Kalecik'e bağlı Şabanözü ve İnalluballu (Kızılırmak) nahiyeleridir.³ Kastamonu vilâyetinin yapılanmasındaki bazı değişiklikler Kengirî sancağına yansımış, bunun sonucunda sâlnâmelerde de görüleceği gibi bazı yıllarda Kengirî sancağına bağlı olan Kalecik kazâsı Ankara vilâyetine bağlanmış, bu arada da Kastamonu merkez sancağına bağlı olan İskilib kazâsı Kengirî sınırlarına dahil edilmiştir.

Birinci sâlnâmede hemen her sâlnâmede bulunan takvim, önemli olayların kronolojisi, padişahların isimleri vb. bilgilerin dışında telgraf ücretleri ile medrese ve müderrislerinin isimleri ve öğrenci sayılarını gösteren cetveller vardır. Ayrıca ihtiyar meclisi oluşturulan köylerin ve mahallelerin isimleri de birinci sâlnâmede yazılıdır.

İkinci sâlnâmede ise ilki 1867 yılında kurulan menafi-i umumiyye sandıklarının Çankırı, Çerkeş ve Kalecik'te de açıldığını ve yine bu sandıklardan Kalecik kazâsı sandığının sermayesinin para olmayıp 1048 kile (yaklaşık 16.200 kg.) hinta (buğday) olduğunu görüyoruz.

Üçüncü sâlnâmenin incelenmesinden 1869 ve 1870 yıllarında Çankırı sancağında yeni olarak bir hastane, bir cephane, bir çamaşırhane, bir zaptiye koğuşu, yüz doksan dokuz dükkan, dört han, bir ahır, sekiz kahvehane, bir mezbaha, bir karakol ve bir çeşme yapıldığı anlaşıyor. Sâlnâmede bahsedilen hastane bugünkü Çankırı hastanesidir. Daha sonraki sâlnâmelerde de görüleceği gibi İnaç köyündeki bir dakık (un) fabrikasının geliri sözkonusu hastanenin giderlerine ayrılmıştır.

Dördüncü sâlnâmede dikkati çeken bir özellik; diğer sancaklarda olduğu

² *Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye*, 1263 (1847), def'a 1, İstanbul.

³ TÖNÜK Vecdi; *Türkiye'de İdare Teşkilatının Tarihi Gelişimi ve Bugünkü Durumu*, s.210, İçişleri Bakanlığı Yay., Ankara, 1945.

gibi Çankırı Sancağında da Ziraat Komisyonunun oluşturulmasıdır. Yine aynı sâlnâmenin incelenmesinden, tarımda üretim çeşitliliğini artırıcı yöntem arayışları içine girildiği ve bu amaçla tahıl üretiminin ağırlıkta olduğu bölgede ilk defa düzenli olarak susam ve afyon tohumu ekiminin yapıldığı ve deneme maksatlı olarak bütün sancak dahilinde 20.000 adet dut fidanı ile 264.500 adet tütün fidanı dikiminin gerçekleştirildiği anlaşıyor.

Bu yıllarda tarıma dayalı üretime verilen önem devam etmektedir. Nitekim beşinci sâlnâmede yukarıda bahsedilen çalışmalara ek olarak merkez ilçede 20.000 adet cehri fidanı, Çerkeş kazâsında da afyon tohumuna ilaveten 33 kıyye (okka) kendir tohumunun ekimine başlandığı yazılıdır. Yine yedinci sâlnâmeden anlaşıldığına göre hükümet tarafından ekilmek üzere ahaliye hınta (buğday) ve şaîr (arpa) tohumu dağıtılmıştır.

Ayrıca bu döneme ait sâlnâmelerin incelenmesinden Çankırı sancağında iki rüştiye mektebi ile iki kütüphanenin var olduğu anlaşıyor. Söz konusu mektepler Çankırı Merkez ve Çerkeş, kütüphaneler ise yine Merkez ve Tuht (Yapraklı) kazâlarındadır.

1882 tarihli on dördüncü sâlnâmenin basımından yedi yıl sonra basılan on beşinci sâlnâme; gerek şekil, gerek içerik ve gerekse sayfa sayısı bakımından daha önce yayımlanan sâlnâmelerden farklıdır. Bazı devlet görev ve görevlilerinin detaylı olarak yazılmasının yanı sıra, askeri görevlilerin yer aldığı bölümde vilâyet ve sancaklardaki rütbeli askerler ile almış oldukları nişan ve madalyalar belirtilmiştir.

On altıncı sâlnâmedeki en önemli özellik; Kalecik kazâsının Çankırı sancağından ayrılıp Ankara sancağına bağlanması ve İskilip kazâsının da Kastamonu merkez sancağından ayrılarak Çankırı sancağına bağlanmasıdır.

İskilip kazâsı kısa bir müddet Çankırı'ya bağlı kaldıktan sonra Ankara vilâyetine bağlı Çorum livâsına bağlanacaktır.

On yedinci sâlnâmede ise vilâyet ve sancakların yıllık gelir cetvellerine ilave olarak ilk defa gider cetvelleri de ayrıntılı olarak gösterilmiştir. Yine bu sâlnâmede İskilip, Çankırı'ya bağlı bir kazâ konumundadır.

On sekizinci sâlnâmede gelir ve gider cetvellerinin yanısıra sancaklardaki ev, dükkan, arsa, han, hamam vb. binalar ile ekilebilir arazilerin, çayır ve meraların miktarını gösteren cetveller verilmiştir. Burada dikkati çeken bir ayrıntı; cetvelin

“hastaneler” bölümündeki Çankırı sütununun boş olmasıdır. Bu da kısa bir süre için de olsa hastanenin kapatıldığı düşüncesini akla getiriyor. Yine bu sâlnâmede İskilip kazâsının Çankırı’ dan ayrılarak Ankara’ ya bağlandığını, böylece Çankırı sancağının yalnızca Merkez ve Çerkeş kazâlarından oluştuğunu görüyoruz.

On dokuzuncu sâlnâmeyi önemli kılan en büyük özellik; vilâyet ve sancaklara bağlı köy ve mahallelerin isimleriyle, bu köy ve mahallelerdeki hane sayıları ve erkek/kadın nüfusun ayrıntılı olarak gösterilmesidir. Bu köy ve mahallelerin bazılarının isimleri, bir kısmının da idari düzenlemeler sonucu veya coğrafi, ekonomik vb. sebeplerden dolayı niteliklerinin değiştiği gözönünde bulundurulduğunda on dokuzuncu sâlnâmenin önemi anlaşılacaktır.

Yirmi ve yirmi birinci sâlnâmeler de biçim ve içerik açısından diğer sâlnâmelerden farklı olmamasına rağmen vilâyet ve sancaklara ait en son bilgileri içerdikleri için önemli görülmektedir.

BİRİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1286 (1869)

DEF'A
1
SÂLNÂME-İ SENE 1286

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONİ

KENGİRİ SANCAĞI	
MERKEZ LİVÂ MEMURLARI	
Mutasarrıf İskender Bey Naib İslâm Feyzi Efendi Tahrîrât Müdürü Hacı Hamdi Efendi Muhasebeci Mahmud Aziz Efendi	
<i>Sâniye Sınıf-ı sânisî</i> <i>Mahrec Mevâlisî</i> <i>Râbia</i>	
MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ	MECLİS-İ TEMYİZ VE CİNAYET-İ LİVÂ
Reis Mutasarrıf Bey Naib ve Tahrîrât Müdürü ve Muhasebeci Efendiler Fevzi Efendi Şeyh Ali Efendi Mihail Ağa Karabet Ağa Katip İsmail Efendi	Reis Naib' Efendi Esad Efendi Ahmet Efendi Hürrem Efendi Yahya Efendi Musti Ağa Serkis Ağa Katip Mustafa Asım Efendi

KENGİRİ TİCARET MAHKEMESİ

Reis Hacı Memiş Efendi Hacı Mehmet Ağa Yanni Ağa Katip Abdülvahid Efendi	Aza-yı daime	İsmail Efendi Hacı Hüseyin Ağa Mustafa Efendi Mika Ağa	Aza-yı muvakkate
BELEDÎ MECLİSİ		LİVÂ MUHASEBE KALEMİ	
Reis Mustafa Bey İsmail Ağa (binbaşı) Hacı Ömer Ağa Katip Emin Efendi	Aza	Mukayyid Hasan Tahsin Efendi Muavin Abdullah Efendi Refik Mehmet Efendi Livâ Sandık Emmini Edhem Efendi	
LİVÂ TAHRİRAT KALEMİ		ARAZİ KALEMİ	
Tahrîrât Müdürü Muavini Rifat Efendi Müsevvid Hasan Efendi Mübeyyîz Mehmet Efendi		Katib-i evvel Abdurrahman Efendi Hüseyin Kamil Efendi Hasan Efendi Abdülhalim Efendi	

KENGİRİ KAZASI	
Kaymakamı olmayıp canib-i mutasarrıflıktan idare olunmakta idüğü	
TUHT NAHİYESİ	KOÇİSAR NAHİYESİ
Müdürü Mustafa Bey Naibi Ali Rıza Efendi <i>Müderri</i> Müftü Ahmet Hilmi Efendi Katip Hasan Rıza Efendi	Müdürü Mehmet Akif Efendi Nâibi Mustafa Efendi <i>Müderri</i> Müftü Ahmet Efendi Katip Hasan Efendi
ÇERKEŞ KAZASI	
Kaymakam Rıza Bey <i>Hâcegân</i> Nâib Halil Sırrı Efendi Mal müdürü Feyzi Efendi	
MECLİS-İ İDARE	
Reis Kaymakam Hasan Efendi Mustafa Efendi Mehmet Efendi Aza Katip Hasan Efendi	

MECLİS-İ DEÂVÎ	
Reis Nâib Mehmet Tahir Efendi Azîz Efendi Osman Ağa Katip Ali Efendi	Mümeyyizân
Mal Müdürü Refîki Ahmet Efendi	Sandık Emîni Mustafa Efendi
KARACAVİRAN NAHİYESİ	OVACIK NAHİYESİ
Müdürü Hüsameddin Efendi Nâibi Hüseyin Efendi Katip Hacı Halil Efendi	Müdürü Raşid Efendi Katibi Halil Efendi
BAYINDIR NAHİYESİ	
Müdürü Abdi Ağa Katibi İzzet Efendi	

KALECİK KAZASI		
	Kaymakam Niyazi Efendi Nâib Abdülgaŋgar Efendi Müftü Abdullah Vehbi Efendi Mal Müdürü Abdullah Şükrü Efendi	
MECLİS-İ İDARE		MECLİS-İ DEÂVİ
Reis Kaymakam Ahmet Şakir Efendi Hacı Mustafa Ağa Kalos Ağa		Reis Nâib Halil Efendi Ahmet Ağa Melkon Ağa
Aza Katip Abdülvâhid Efendi Mal Müdürü Refiki Abdüllatif Efendi		Mümeyyizân Katip Bedreddin Efendi Sandık Emmini Bekir Efendi
ŞABANÖZÜ NAHİYESİ		İNALLU VE BALLU NAHİYESİ
Müdürü Mustafa Rıfat Efendi Nâib Raif Efendi Katip Osman Hamdi Efendi		Müdürü Hafız Mehmet Efendi <i>Hâcegân</i> Nâib Hasan Efendi Katip Ahmet Hamdi Efendi

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MEMURİN-İ
ŞER'İYYE MAİYYET MEMURLARI**

KENGİRİ MAHKEMESİ

Başkatip Ahmet Efendi
İkinci Katip Emin Efendi
Üçüncü Katip Ali Efendi
Mukayyid Edhem Efendi

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN EVKÂF MÜDÜRLERİ

KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri Sancağı Evkâf Müdürü Hurşid Efendi
Katibi Abdullah Efendi

VİLÂYET DAHİLİNDE KÂİN NÜFUS NÂZIRLARI

KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri Sancağı Nüfus Nâzırı Edhem Efendi

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN
RÜSÛMAT MEMURLARI**

MEVKİ-İ MÜDÜRİYYET	ESÂMÎ-İ MERÂKİZ	ESÂMÎ-İ MEMURİN
	Kengiri	Memuru Mustafa Efendi
Kengiri memlahası		Memuru Mehmet Kaşif Efendi Başkatibi İsmail Hakkı Efendi Sandık Emni Salih Efendi

**KASTAMONİ VE MÜLHAKATI
TELGRAF MEMURLARI**

KENGİRİ SANCAĞI

Dördüncü sınıftan Kengiri Telgraf Müdürü Reşad Efendi
Muhabere Memuru Cemal Efendi

Dahil ve civar-ı vilayette bulunan telgraf merkezlerinden yek-diğerine çekilen telgrafnamelerin beher yirmi kelimesi için zîrde alınacak ücûratın miktarı zahr-i sahifede muharrer cedvelde gösterilmiştir.

TELGRAF ÜCÛRATI CEDVELİ

	KENGİRİ	
Kastamoni	10	
Tosya	10	
İskilib	10	
Çorum	15	
Mecidözü	15	
Amasya	15	
Samsun	15	
Bafra	15	
Sinob	15	
İnebolu	15	
Kengiri		
Ankara	10	
Zağfiranborlu	10	
Bartın	15	
Devrek	10	
Ereğli	10	
Akcaşehir	15	
Bolu	15	
Dersaadet	25	

ASÂKİR-İ REDİFE ZÂBİTÂNI

KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri Taburu

Üç seneden beri memuriyette idüğü

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MEKATİB-İ RÜŞDİYYE

KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri Rüşdiyye Mektebi

Muallimi Süleyman Efendi

Şâkirdân

Aded

54

VİLAYET DAHİLİNDE BULUNAN MEDRESELER

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Mevâki	Esâmî-i Medâris	Müderrisler Esâmîsi	Mikdar-ı Talebesi
Kengirî	Şakir Efendi Medresesi	Raşid Efendi	14
Kengirî	Medrese-i Asmalı	Hacı Mehmet Efendi	20
Kengirî	Medrese-i Şatrevân	Esad Efendi	12
Kengirî	Medrese-i Civencizâde	Saadeddin Efendi	26
Kengirî	Saatli Medresesi	Hürrem Efendi	08
Kengirî	Medrese-i Samanpazarı	Mustafa Efendi	19
Kengirî	Taş Medresesi	Esad ve Mehmet Efendiler	09
Kengirî	Toprak Medresesi	Edhem Efendi	12
Kengirî	İmâret Medresesi	İbrahim Efendi	12
Kengirî	Müftüzâde Medresesi	Osman Efendi	19
Kengirî	Hacı Said Efendi Medresesi	Hasan Efendi	11
Kengirî	Alibey Medresesi	Hacı Ali Efendi	37
Kengirî	Alacalıoğlu Medresesi	Mehmet ve Mustafa Efendiler	06
Kengirî	Kirmanzâde Medresesi	Hacı Ali Efendi	15
Kengirî	Hacı Said Efendi Medresesi	Hacı Ali Efendi	05
Tuht	Fethiyye Medresesi	Hocazade Ali Efendi	15
Tuht	Fethiyye Medresesi	Mustafa Efendi	40
Tuht	Sabriyye Medresesi	Memiş Efendi	21
Koçhisar	Koçhisar Medresesi	Naci Efendi	60
Kalecik	Hasanbey Medresesi	Hacı Abdullah Efendi	30
Kalecik	İç Daire Medresesi	Şeyh Nail Efendi	25
Kalecik	Aşağı Daire Medresesi	Emin ve Ömer ve Abdullah Efendiler	30
		Y E K Ü N	446

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN ŞEHİR VE KASABALARIN TARİFİ

KENGİRİ SANCAĞI

Şehr-i mezkûr mutasarrıflık merkezi olup vilâyetin taraf-ı şark-ı cenûbisinde ve yirmi dört saat bu'd ve mesafede düzce bir mahalde tarafeyninden biri acı diğeri tatlı çay cereyan eder. Şehrin harici iki buçuk saat mümtedd olur bağ ve bahçelik ile ve derûnu cesîmce çarşı ile müzeyyen olarak kenar-ı şehirde dahi bir cesîm kışla-yı hümâyûn vardır. Ve bir de şehrin arka tarafında Ceneviz'den kalma atık bir kale var ise de gayet harab olarak burc ve bâruları münhedim olmuştur. Şehrin büyüv ve menâzili dahi oldukça mâ'mûrdur ve nefsi-i şehir ve civarında kök boya ve cehri ve mazı ve külliyyetli tiftik husûle gelmekte ve tüccar vasıtasıyla memâlik-i sâireye nakl olunmaktadır. Üç saat mahalde dahi â'lâ kaya tuzu ihrâc olunur cesîm bir memlaha mevcuttur.

KOÇHİSAR KASABASI

Kasaba-yı mezbûre Koçhisar nahiyesinin müdürîyyet makarrı olarak merkez-i vilâyetin cenûb tarafında on dört saat mesafede düz ovada vaki ve etrafı bağ ve bahçelik idüğü ve civarında kâin yedi aded kurada dahi Tophane ve Tersane-i âmire ve saire için külliyyetli şâlf ve yün kuşak imal olunduğu.

TUHT NAHİYESİ

Kasaba-yı mezbûre Tuht nahiyesinin müdürîyyet merkezi olarak merkez-i vilâyetin şark-ı cenubisinde yirmi saat bu'd ve mesafede bazı mahalli dağ dibinde ve bir mikdarı tepede vâki bir kasabacık olup etrafı bağ ve bahçe ile müzeyyen idüğü. Ve taraf-ı cenûbisinde meşhur Yapraklı Panayırı cebeli bulunduğu.

ÇERKEŞ KASABASI

Kasaba-yı merkûm merkez-i kaymakamlık olarak vilâyetin cihet-i cenûbisinde ve yirmi altı saat mesafede düz bir ovada vâki olup derûnunda bir miktar çarşısı var ise de etrafı bağ ve bahçeden hâlîdir. Gerek kasaba ve gerek nevâhîsinde külliyyetli tiftik ve haylice revgân-ı sâde husûle gelmekte ve hârice nakl ve ihrâc olunmaktadır. Derûn ve bîrûn-i kasabada kibâr-ı veliyyullahdan Horasanî Şeyh Vehbî Sultan ve İzze-i kirâmdan Hacı İsa ve Musa ve Hacı Ali ve Elhac Abdullah Efendiler ile Şeyh Şâh Veled Sultan ve Şeyh Elhac Mustafa Efendi ve Elhac Mehmet Efendi medfûndur.

KALECİK KASABASI

Kasaba-yı mezbûre kaymakamlık makarrı ve merkez-i vilâyetin cihet-i şarkiyyesinde otuz altı saat bu'd ve mesafede İdris Dağı nâm cebelin eteğinde vâki olup vasatında bir tepe üzerinde ebniyye-i cesîme ve atıkadan harab bir kale bulunduğ u ve kasabanın şark cihetinde üç çârtek mesafede meşhur Kızılrımk cereyan edip nehir boyunda ve nehr-i mezbûre ile kasaba arasında iki buçuk saat mümtedd olur ve her nevi eşcâr-ı müsmire husûle gelir bağ ve besâtin-i ferahfezâ mevcut idüğ ü. Derûn-i kasabada turuk-ı aliyye meşâyihinden Davud Dede ve Şeyh Hızır ve Şeyh Sâmu ve Baba Nahas nâm zevât-ı kirâm medfûn idüğ ü. Ve mahsûlât-ı sînâiyyeden pamuk ipliğ inden adi bez ve çadır tâbir olunur bezin a'lâsı ve her nevi döşşek yüzü ve minder ve mak'ad ve yasdıklık ve hamam havluları imâl olup ekserisi harice fûrûht olunmakta olduğ u.

DAHİL-İ VİLAYETTE BULUNAN ILICA VE KAPLICALAR

KENGİRİ SANCAĞI

Çerkeş kazâsında Çavundur karyesi pişgâhında suyu ilel ve emrâza şifâsı mücerreb üzeri açık ve ebniyeden hâli ılıca.

1

Yine Çerkeş kazâsında Akcakise karyesi pişgâhında üzeri açık ve şürbü bazı emrâza mûcib-i şifâ olur kükürt ve güherçile madeninden mürekkeb ılıca.

1

**DAHİL-İ VİLAYETTE BULUNAN MADENLER İLE
KAYA VE GÖL TUZU MEMLAHALARI**

KENGİRİ SANCAĞI

KENGİRİ KAYA TUZU MEMLAHASI

İşbu memlaha Kengiri'ya üç saat mahâlde bir dere içinde kâin bir mağarada olup müşterileri mağara kapısından hayvanlarıyla içeriye girerek yarım ve bir saat kadar yer altında giderek ocak tâbir olunur mahallerden mum şavkıyla tuz kat' ile hayvanlarına tahmîlen mağara kapısına çıkarlar ve kat' ettikleri tuz orada vezn olup esmânı alınır. Ve bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesafesi olup işbu mesafenin her kangı mahalli hafr olursa tuz zuhûr eyler. Ve işbu memlahadan senevi tahminen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunur.

AKSEKÜ GÖL TUZU MEMLAHASI

İşbu memlaha Kengiri memlahası mülhakatından beş saat mesafede Aksekü nam mahalde kâin olup bundan senevî takriben on iki bin kıyye tuz hâsıl olmakta idüğü.

ŞEYH OSMAN GÖL TUZU MEMLAHASI

Bu dâhi altı saat mesafede Kengiri memlahası mülhakatından olup işbu memlahada senevî tahminen yirmi bin kıyye miktarı göl tuzu husûle gelmekte olduğu.

**ŞEHİR VE KASABALARDA KÂİN ÂSÂR-I
MA'MURENİN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Şehir ve Kasabât	Dekâkin	Hamam	Han	Tebâ-yı Gayr-ı Müslime Mekâtibi	Kenisâ ve Manastır
Kengiri Şehri	0760	06	20	1	1
Tuht Kasabası	0016		01	1	1
Koçhisar Kas.	0027	01	02	—	—
Kalecik Kas.	0405	02	02	—	—
Çerkeş Kas.	0166	02	03	—	—
Viranşehir Ka.	0062	01	01	—	—
Karacavirân Ka.	0037	01	01	—	—
YEKÜN	1473	13	30	2	2

Esâmî-i Şehir ve Kasabât	Maa Kura Kasabâtta Bulunan İslâm Sıbyân Mekâtibi	Hangâh ve Zâviye	Kütüphane	Cevâmî ve Mesâcîd
Kengiri Şehri	014	7	1	14
Tuht Kasabası	017	1	1	08
Koçhisar Kas.	042	-	-	06
Kalecik Kas.	095	4	-	22
Çerkeş Kas.	072	2	-	07
Viranşehir K.	016	1	-	02
Karacaviran K.	020	-	-	04
Y E K Ü N	276	15	2	63

**VİLÂYETİN VÂRİDÂT-I SENEVÎYYESİYLE NÜFUS VE
HANESİNİN MİKDARINI MÜBEYYİN CEDVELDİR**

VÂRİDÂT-I MÜRETTEBE-İ SENEVÎYYESİ

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-î Nevâhi	Vergisi	Bedelât-ı Askeriyye	Vâridât-ı Öşriyye	Ağnam Rüsûmu Bedelâtı	Rüsûmât
Kengiri Nahiyesi	548597	04687	267520	398070	249125
Koçhisar Nahiyesi	251613		141655	085490	012410
Tuht Nahiyesi	215491	01043	092800	166620	000550
Çerkeş Nahiyesi	168983		137310	072810	000650
Karacaviran Nahiyesi	202928		106100	098350	005300
Ovacık Nahiyesi	228824		140945	047500	
Bayındır Nahiyesi	186535		144615	060325	008255
Kalecik Nahiyesi	271885	05249	213710	155050	026000
Şabanözü Nahiyesi	230921		185208	170885	000700
Ballu Nahiyesi	066135		125544	070900	
Cümle Yekûn	2371912	10979	1555407	1326000	302990

Esâmî-i Nevâhi	Kura ve Mahallât	HANE			NÜFUS		
		Ermeni	Rum	İslam	Ermeni	Rum	İslam
Kengiri Nahiyesi	64	22	57	4709	70	207	16605
Koçhisar Nahiyesi	24	...	...	1586	...	...	06479
Tuht Nahiyesi	18	...	18	1183	...	057	05017
Çerkeş Nahiyesi	16	...	...	1093	...	...	04273
Karacaviran Nahiyesi	18	...	...	1348	...	...	05600
Ovacık Nahiyesi	25	...	...	2145	...	...	07381
Bayındır Nahiyesi	16	...	...	1308	...	...	04687
Kalecik Nahiyesi	24	...	114	1900	...	314	07244
Şabanözü Nahiyesi	25	...	...	1706	...	...	07056
Ballu Nahiyesi	11	...	...	0432	...	...	02389
YEKÜN	241	22	189	17410	70	578	66731

TARÎK MÜHENDİSLERİ	
KENGİRİ SANCAĞI	
Kengiri Tarîki Mühendisi Ahmet Efendi	Mülâzım

VİLAYET ASÂKİR-İ ZABTİYYESİ

Asâkir-i merkume henüz usul-i cedîde vechile tertib olunmamış
olduğundan hey'et-i sâbika üzere müstahdem-i zâbitân ve neferâtın
miktarı

KENGİRİ SANCAĞI

Yüzbaşı	Katip	Çavuşân Süvari	Onbaşı	Çavuşân Piyâde	Neferât Süvari	Neferât Piyâde
1	1	9	...	4	94	76

**HASB-EL-TEŞKİLAT İHTİYAR MECLİSİ ADD VE
İ'TİBAR OLUNAN KURA VE MAHALLÂT
ESÂMİSİ BEYÂN OLUNUR**

KAZA-YI KENGİRİ

Nefs-i Kengiri ve Nahiyesi

Karataş -Mirahur -Alacamescid -Şeyh Osman -Yoğurtcu -Babar -Hoca İbrahim -Perdedâr -Hoca Bahşayış -Çukur -Halılağa -Debbağhane -Kayser Bey -Hoca Elvan -Taşmescid -Cami-i Kebir -İmâret- Cetence -Kayser Bey ve Babar -Rum Mahallesi -Ermeni Mahalleleri- Boyalıca -Tuzlu -Hasakca -Handırı -Merzi -Akcavakıf -Korgun -Aşağıcalaş -Eldızım -Pemuk -Hoca -Hacımuslu -Çörekçiler -Aktaş -Dengi -Kuyupınar -Kızılsin -Kisecik -Dikenli -Bayındır -Çayırpınar -Çivi -Ovacık -Dedeli -Yukarıalagöz -Karadayı -Germece -Aşağı Pelidözü- Hisarcık -Tüney -Göley -Göles -Hacıbey -Zımam -Saray -Seydi -Genek -Hisarlık -Maruf -Çukurvıran -Kayalıçıvi -Berk -Absarı Karyeleri

Koçhisar Nahiyesi

Yukarı -Yeni -Aşağı Mahalleleri -Kale -Sekü -Yukarı Bozan- Aşağı Dere -Cendere -Yazı -Hacıhasan -Musa -Kise -Saraycık -Kazancılar -Yenice -Engine -Nefs-i Bucura -Bucura -Okcular -Ömerli -Ödemic -Belviran -Kırşılar -Dere -Toklupınar Karyeleri

Tuht Nahiyesi

Aşağı -Cami-i Kebir -Yukarı Mahalleleri -Bigay -Akyazı -Şeyh Osman -Zaviye -Balısa -Topuzsaray -Bugsedakseki -Ünür -Beşdut -Dereli -Kullar -Sarıkaya -Yukarı Badiğınler -Kavak -Yüklü Karyeleri

KAZA-YI ÇERKEŞ

Nefs-i Çerkeş ve Nahiyesi

Okcular -Karalar -İdris -Kudretler -Sacak -Bozoğlu -Yalakçukur -Aliözü -Şeyhdoğan -Dikenli -Saraycık -Yumaklı -Dağçukurvıran -Viran -Dere -Belkavak Karyeleri

Karacaviran Nahiyesi
Aşağı -Kalekapısı Mahalleleri -Kürt -Taşkaracalar -Kapaklı -Demirciviran -Çavundur -Yabani -Cardak -Karacalar -Dalıpınar -Başovacık -Eyübozü - Dolab -Akcakise -Bayramviran -Catkise -Ulumilan -Oymaağac Karyeleri
Ovacık Nahiyesi
Doma -Harmancık -Bafra -Göynükviran -Kırza -İsniye -Belek - Erkek - Koltuk -İki Kilisâ -Ovacık -Boyalısüfla -Boyalıhulvî -Bürcükviran -Gümelik -Anbarözü -Yığınnot -Dudaş -Belencik -Yürekviran -Meydan -Beymelik - Uluköy -Akhisar -Kuzviran Karyeleri
Bayındır Nahiyesi
Ortaköy -Bayındır -Hamamlı -Cumadere -Sulucaman -Candar -Tamışlar -İmanlar -Dereköy -Doğancılar -Köyceğiz -Kapuçular -Haslı - Göbekler -Şerefeddin -Hamzalar Karyeleri
KAZA-YI KALECİK
Nefs-i Kalecik ve Nahiyesi
Debbağhane -Ahî Kemal -Cuma -Düşkünler -Çerbek -Canşa - Ahiler - Taşrakale -Yenice -Ermeni Mahalleleri -Belme -Gök Alibeyli - Gökceviran -Dokuzdobra -Hacı -Kumartaş -Kınık -Kozayağı -Ahmedadil -Elecik - Gelbulaş -Minkati -Sabana -Candır -Afşar Karyeleri
Şabanözü Nahiyesi
Cabarkalılı -Mart -Elmalı -Karaviran -Gündoğmuş -Karamusa - Eğde - Özbek -Gökceviran -Bügdüz -Buğurviran -Orta -Basdak -Halfet -Sakaeli - Karasakal -Karaağac -Kanlıca -Nefs-i Şabanözü -Eregez - Arab -Sarıkurt -Sarısı -Büyük Yakalı -Gümerdiğin -Hacılar Karyeleri
Ballu Nahiyesi
Kavla -Araf -Cacıklar -Gök -Hacılar -Kemallu -Hüseyinli -Kavlaklı -Korcullu -Fuşud -Kethüdalı -Saraycık Karyeleri

İKİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1287 (1870)

DEF'A
2
SÂLNÂME-İ SENE 1287

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONİ

KENGİRİ SANCAĞI	
MERKEZ LİVÂ MEMURLARI	
Mutasarrıf Halil Sami Bey Nâib Mehmet Efendi Müftü Hacı Ali Efendi Muhasebeci Mahmud Aziz Efendi Tahrîrât Müdürü Hacı Hamdi Efendi	
<i>Ülâ sınıf-ı sânisî</i> <i>Mevlevî-i bilâd-ı hamse</i> <i>Râbia</i>	
MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ	HEYET-İ TEMYİZ-İ LİVÂ
Reis Mutasarrıf Bey Nâib Efendi Müftü Efendi Muhasebeci Efendi Tahrîrât Müdürü Efendi Fevzi Efendi Mustafa Bey Mihail Ağa Karabet Ağa Katip İsmail Efendi	Reis Nâib Efendi Reis-i sâni Süleyman Sırrı Ef. Şeyh Ali Efendi Esat Efendi Ahmet Efendi Hürrem Efendi Mustafa Ağa Sarkis Ağa Katip Mustafa Efendi Müstantik-i evvel Hüsnü Efendi Muavini Abdülvahid Efendi

KENGİRİ TİCARET MAHKEMESİ	LİVÂ BELEDİ MECLİSİ
Reis Osman Efendi Hacı Mehmet Ağa Yanni Ağa Hacı İsmail Efendi Hacı Hüseyin Ağa Mustafa Efendi Mika Ağa Aza-yı dâime Aza-yı muvakkate	Reis Mustafa Bey Muavin İsmail Ağa Osman Efendi Hacı Ömer Ağa Papasoglu Dimit Ağa Aza Katip Mehmet Emin Efendi Kontrato Memuru Osman Efendi
MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ	TAHRİRAT-I LİVÂ KALEMİ
Mukayyid Hasan Tahsin Efendi Muavin Abdullah Efendi Refik-i evvel Mehmet Rüştü Efendi Refik-i sâni Abdülhalim Efendi Şâkird Mehmet Fuad Efendi Sandık emini Mehmet Said Efendi	Tahrirat Muavini Ahmet Rifat Efendi Müsevvid Hasan Hüsnü Efendi Mübeyyîz Mehmet Raif Efendi Şâkird Hamdi Efendi
ARAZİ KALEMİ	EVKAF KALEMİ
Katib-i evvel Abdurrahman Efendi Katib-i sâni Hüseyin Kamil Efendi Katib-i sâlis Mustafa Efendi Katib-i râbi Ahmet Hamdi Efendi	Evkâf Müdürü Osman Vefâ Efendi Katip Abdullah Efendi Şâkird Mehmet Nafiz Efendi

KENGİRİ MAHKEMESİ	NÜFUS KALEMİ
Emvâl-i eytâm Müdürü Abdurrahman Efendi Mahkeme Başkatibi Ahmet Namık Efendi İkinci Emin Efendi Üçüncü Ali Rıza Efendi Mukayyid Edhem Efendi	Nüfus Nâzırı Edhem Efendi Mukayyid Şeyh Şaban Efendi Şâkird Ahmet Raşid Efendi
LİVÂ EVRAK KALEMİ	
Müdür Hasan Sabri Efendi Refiki Hüseyin Efendi Şâkird Derviş Efendi	
KENGİRİ KAZASI	
Kaymakamı olmayıp cânib-i mutasarrıflıktan idare olunmakta idüğü	
KOÇHİSAR NAHİYESİ	TUHT NAHİYESİ
Müdürü Şerif Efendi Nâib Ahmet Cemal Efendi Müftü Ahmet Hulusi Efendi Katip Hasan Efendi	Müdürü Refik Bey Nâib Ali Rıza Efendi Müftü Ahmet Hilmi Efendi Katip Hasan Rıza Efendi

ÇERKEŞ KAZASI		
	Kaymakam Niyazi Efendi Naib Hafız Mehmet Efendi <i>Müderris</i> Müftü Ali Rıza Efendi Mal müdürü Hüseyin Efendi	
MECLİS-İ İDARE		MECLİS-İ DEÂVÎ
Reis Kaymakam Mustafa Asım Efendi Said Bey Hasan Efendi Halil Ağa		Reis Nâib Şeyh Mehmet Tahir Efendi Hacı Mustafa Ağa Hüseyin Ağa Osman Ağa
Katip Osman Efendi		Mümeyyizân Katip Ali Efendi
Mal Müdürü Refiki Mehmet Efendi Tapu Katibi Hasan Efendi Sandık Emni Ohannes Efendi		
MECLİS-İ BELEDÎ		
Reis Ahmet Efendi Hacı Bekir Ağa Mustafa Ağa		Hacı Osman Ağa Hacı Hafız Mehmet Ağa Katip Hasan Efendi

KARACAVİRAN NAHİYESİ	BAYINDIR NAHİYESİ
Müdürü Hüsameddin Efendi	Müdürü Raşid Efendi
Nâib Mehmet Efendi	Nâib Mehmet Tahir Efendi
Katip Hacı Halil Efendi	Katip İzzet Efendi
OVACIK NAHİYESİ	
Müdürü Rifat Efendi	
Nâib Hafız Mahmud Efendi	
Katip Halil Efendi	
KALECİK KAZASI	
Kaymakam Rıza Bey	
Nâib Abdülgaŧfar Sabit Efendi	
Müftü Abdullah Vehbi Efendi	
Mal Müdürü Şükrü Efendi	

MECLİS-İ İDARE	MECLİS-İ DEÂVÎ
Reis Kaymakam Ahmet Şakir Efendi Hacı Mustafa Efendi Hacı Hüseyin Ağa Hâci Mıgırdıç Ağa Aza Katip Hacı Ahmet Efendi	Reis Nâib Halil Efendi Hacı Hafız Efendi İbrahim Efendi Melkon Ağa Mümeyyizân Katip Ahmet Bedreddin Efendi
Mal Müdürü Refiki Abdüllatif Efendi Sandık Emmini Bekir Efendi	
MECLİS-İ BELEDÎ	ŞABANÖZÜ NAHİYESİ
Reis Hüseyin Ağa İbrahim Ağa Hacı Mehmet Bey Hacı Halid Bey Hacı Kasım Ağa Aza Katip Ali Efendi	Müdürü Rifat Efendi Nâib Mehmet Efendi Katip Osman Efendi
İNALLU BALLU NAHİYESİ	
Müdürü Hafız Mustafa Efendi Nâib Rifat Efendi Katip Ahmet Hamdi Efendi	

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MENÂFÎ-İ UMÛMÎYYE
SANDIKLARI VEKİLLERİ ESÂMİLERİYLE SERMAYESİNİN
MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

KENGİRİ ŞEHİRİ

ÇERKEŞ KAZASI

İsmail Şakir Ağa
Mustafa Efendi
Ahmet Efendi
Siveh Ağa

Osman Efendi
Mehmet Ağa
Hacı Hafız Efendi
Receb Ağa

Sermayesi
58741 -

Sermayesi
44237 -

KALECİK KAZASI

Hüseyin Ağa

Hacı Mehmet Ağa

Bahaeddin Efendi

Ohannes Efendi Katip

Semayesi
Kile

Hınta 1048

KASTAMONİ VİLAYETİ TELGRAF MEMURLARI

KENGİRİ SANCAĞI

Dördüncü Sınıf Telgrafhanesi

Sınıf

4

3

Kengiri Telgrafhanesi Müdürü Latif Efendi
Memuru Yunus Efendi

KASTAMONİ VİLÂYETİ ASÂKİR-İ ZÂPTİYYE ALAYI			
Alay-ı mezkûrun tertibi vechile ber-mûcib cedvel-i mevcûdatı			
KENGİRİ SANCAĞI			
SINIF-I PİYADEGÂN			
TABUR HA	2. T A B U R		
BÖLÜK HA	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	YEKÜN
Bölük Ağası	1	-	1
Muavini	1	-	1
Jurnâl Emîni	1	-	1
Kol vekîli	8	-	8
Muavini	8	-	8
Neferât	64	-	64
Yekûn-i piyâde	83	-	83
SINIF-I SÜVARİYÂN			
TABUR HA	2. T A B U R		
BÖLÜK HA	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	YEKÜN
Bölük Ağası	1	1	2
Muavini	1	1	2
Jurnâl Emîni	1	1	2
Kol vekîli	9	9	18
Muavini	9	9	18
Neferât	36	36	72
Yekûn-i süvâri	57	57	114
Yekûn-i kaffe	140	57	197
İKİNCİ KENGİRİ TABURU			
Süleyman Ağa Tabur Ağası		Raşid Efendi Hesap emini	
	PİYADE ZABİTÂNİ	SÜVÂRİ ZABİTÂNİ	
	1. BÖLÜK	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK
Bölük Ağası	İbrahim Ağa	Emrullah Ağa	Ali Ağa
Muavini	Osman Ağa	Osman Ağa	İsmail Ağa
Jurnâl Emîni	Rıza Ağa	Emin Ağa	Hasan Ağa

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MEKÂTİB-İ RÜŞDİYYE

KENGİRİ SANCAĞI

RÜŞDİYYE MEKTEBİ

Muallim-i evveli Süleyman Surûrî Efendi

Muallim-i sâni Mehmet Efendi

Sülüs Hocası Ali Efendi

Bevvâb Halil Ağa

Şâkirdân

65

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN
ASÂKİR-İ REDİFE ZÂBİTÂNİ
KENGİRİ SANCAĞI**

**Ordu-yu Mezkûr Dördüncü Redîf Piyâde Alayının
Üçüncü Çerkeş Taburu Zâbitânı**

Binbaşı Mehmet Efendi
Kol Ağası Osman Ağa
Katip Mehmet İzzet Efendi

1	2	3	4
Yüzbaşı Ömer Ağa	Yüzbaşı İsmail Ağa	Yüzbaşı Ali Ağa	Yüzbaşı Mehmet Ağa
5	6	7	8
Yüzbaşı Mehmet Ağa	Yüzbaşı Hacı Ahmet Ağa	Yüzbaşı Mustafa Ağa	Yüzbaşı Ali Ağa

**Ordu-yu Mezkûr Beşinci Redîf Piyâde Alayının
İkinci Kengiri Taburu Zâbitânı**

Binbaşı Abdullah Efendi
Kol Ağası Osman Ağa
Katip Hacı Hüseyin Efendi

1	2	3	4
Yüzbaşı Hacı Mahmud A.	Yüzbaşı Mahmud Ağa	Yüzbaşı Ömer Efendi	Yüzbaşı Edhem Ağa
5	6	7	
Yüzbaşı Ömer Ağa	Yüzbaşı Ali Ağa	Yüzbaşı Emin Ağa	

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN RÛSÛMÂT MEMURLARI**KENGİRİ SANCAĞI**

Kengiri Rûsûmât Memuru Mustafa Efendi

Kengiri Memlahası Memuru Mehmet Kaşif Efendi
Katip İsmail Hakkı Efendi
Sandık Emîni Salih Efendi

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN MADENLER İLE
KAYA VE GÖL TUZU MEMLAHALARI****KENGİRİ SANCAĞI****KENGİRİ KAYA TUZU MEMLAHASI**

İşbu memlaha Kengiri'ya üç saat mahâlde bir dere içinde kâin bir mağarada olup müşterileri mağara kapısından hayvanlarıyla içeriye girerek yarım ve bir saat kadar yer altında giderek ocak tâbir olunur mahallerden mum şavkıyla tuz kat' ile hayvanlarına tahmîlen mağara kapısına çıkarlar ve kat' ettikleri tuz orada vezn olunup esmânı alınır. Ve bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesafesi olup işbu mesafenin her kangı mahalli hafr olunsa tuz zuhûr eyler. Ve işbu memlahadan senevî tahminen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunur.

AKSEKÜ GÖL TUZU MEMLAHASI

İşbu memlaha Kengiri memlahası mülhakatından beş saat mesâfede Aksekü nâm mahalde kâin olup bundan senevî takrîben on iki bin kıyye tuz hâsıl olmakta idüğü.

ŞEYH ÖSMAN GÖL TUZU MEMLAHASI

Bu dâhi altı saat mesafede Kengiri memlahası mülhakatından olup işbu memlahada senevî tahminen yirmi bin kıyye miktarı göl tuzu husûle gelmekte olduğı.

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ILICA VE KAPLICALAR

KENGİRİ SANCAĞI

Çerkeş kazâsında Akcakise karyesi pişgâhında üzeri açık ve şürbü bazı emrâza mûcib-i şifâ olur kükürt ve güherçile madeninden mürekkeb ılıca.

1

Yine Çerkeş kazâsında Çavundur karyesi pişgâhında suyu ilel ve emrâza şifâsı mücerreb üzeri açık ve ebniyeden hâli ılıca.

1

**ŞEHİR VE KASABALARDA KÂİN ÂSÂR-I
MA'MURENİN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Şehir ve Kasabât	Dekâkin	Hamam	Han	Tebâ-yı Gayr-ı Müslime Mekâtibi	Kenisâ ve Manastır
Kengiri Şehri	0760	06	20	1	1
Tuht Kasabası	0016		01	1	1
Koçhisar Kas.	0027	01	02	—	—
Kalecik Kas.	0405	02	02	—	—
Çerkeş Kas.	0166	02	03	—	—
Viranşehir Ka.	0062	01	01	—	—
Karacavirân Ka.	0037	01	01	—	—
YEKÜN	1473	13	30	2	2

Esâmî-i Şehir ve Kasabât	Maa Kura Kasabâtta Bulunan İslâm Sıbyân Mekâtibi	Hangâh ve Zâviye	Kütüphane	Cevâmî-i Şerife
Kengiri Şehri	014	7	1	14
Tuht Kasabası	017	1	1	08
Koçhisar Kas.	042	-	-	06
Kalecik Kas.	095	4	-	22
Çerkeş Kas.	072	2	-	07
Viranşehir K.	016	1	-	02
Karacaviran K.	020	-	-	04
Y E K Ü N	276	15	2	63

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN ŞEHİRLERİN TARİFİ

KENGİRİ SANCAĞI

KENGİRİ ŞEHİRİ

Nefs-i Kengiri mutasarrıflık merkezi ve şehrin mahalli düz ve bayırsı ve tarafeyinden tatlı ve acı çaylar cereyân ile cihet-i yemîn ü yesârında kabristan olduğu ve hâricî iki buçuk saat mümtedd bağ ve bahçelik ve derûnu cesimce çarşu ve hamam ve medâris ve cevâmi ve tekye ile müzeyyen ve kârgîr olarak Dârü'l-hadîs nâm-ı diğêr Taşmescid ve derûnunda tarîkat-ı âliyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin zevât-ı kirâm ve şehrin arka tarafında âsâr-ı atîkadan gâyet harâb olan kale derûnunda mazanne-i kirâm-ı evliyâdan Şeyh Karatekin ve derûn ve birûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve sâir hüsn-i zann olunur zevât etrâf ü enhâsında medfûndur.

**VİLÂYETİN VÂRİDÂT-I SENEVÎYESİYLE NÜFUS VE
HANESİNİN MİKDARINI MÜBEYYİN CEDVELDİR**

VÂRİDÂT-I MÜRETTEBE-İ SENEVÎYESİ

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Nevâhi	Vergisi	Bedelât-ı Askeriyye	Vâridât-ı Öşriyye	Ağnam Rüsûmu Bedelâtı
Kengiri Kasabası	548597	04687	267520	398070
Koçhisar Nahiyesi	251613	...	141655	085490
Tuht Nahiyesi	215491	01043	092800	166620
Çerkeş Kazâsı	168983	...	137310	072810
Karacaviran Nah.	202928	...	106100	098350
Ovacık Nahiyesi	228824	...	140945	047500
Bayındır Nahiyesi	186535	...	144615	060325
Kalecik Kazâsı	271885	05249	213710	155050
Şabanözü Nah.	230921	...	185208	170885
Ballu Nahiyesi	066135	...	125544	070900
Kengiri Sancağı Yekûnü	2371913	10979	1555407	1326000
Bu sene-i zammı	...	...	0238012	0034000

Kengiri sancağının
toptan rüsûmâtı
139800

Kengiri sancağının
emanet rüsûmâtı
88578

**VİLÂYETİN VÂRİDÂT-I SENEVİYYESİYLE NÜFUS VE
HANESİNİN MİKTARINI MÜBEYYİN CEDVELDİR**

NÜFUS VE HANESİNİN MİKTARI

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Nevâhi	NÜFUSU			HANESİ		
	İslam	Rum	Ermeni	İslam	Rum	Ermeni
Kengiri Kasabası	16605	207	70	4709	057	022
Koçhisar Nahiyesi	6479	-	-	1586	-	-
Tuht Nahiyesi	5017	57	-	1183	018	-
Çerkeş Kazâsı	4273	-	-	1093	-	-
Karacaviran Nahiyesi	5600	-	-	1348	-	-
Ovank Nahiyesi	7381	-	-	2145	-	-
Bayındır Nahiyesi	4687	-	-	1308	-	-
Kalecik Kazâsı	7244	314	-	1900	114	-
Şabanözü Nahiyesi	7056	-	-	1706	-	-
Ballu Nahiyesi	2389	-	-	432	-	-
Kengiri Sancağı Yekûnü	16689	314	-	4038	114	-

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ORMANLARIN TÛL VE
ARZI İLE KASABA-YI METBÛASINA VE LİVÂYA VE
İSKELELERE BU'D VE MESAFESİ CEDVELİ**

KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri'nın iskelelere bu'diyyeti cihetle bunların ormanları mesafesinin
lüzûm görünmemekle şerh verildi.

DAHİLİ VİLÂYETTE BULUNAN SU HIZARLARI

KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri	7
---------	---

**SİNİN-İ SABİKA VE SEKSEN BEŞ SENESİ TESVİYE
OLUNAN TARİK VE CİSR VE ÇEŞMELERİN MİKTARIYLA
MAAŞ-I MEMURİN VE MASÂRİFÂT-I SAİRESİNİ
MÜBEYYİN CEDVELDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri Tarîki İmâlâtı

Maaş-ı memurin ve masârifât-ı sairesi	Çeşme	Köprü	Tarîk tûli metro
0530097 .. Para ...	02	32	26131

**SEKSEN BEŞ SENESİ İMÂLÂTIYLA MAAŞ-I MEMURİN VE
MASÂRİFÂTI**

KENGİRİ SANCAĞI

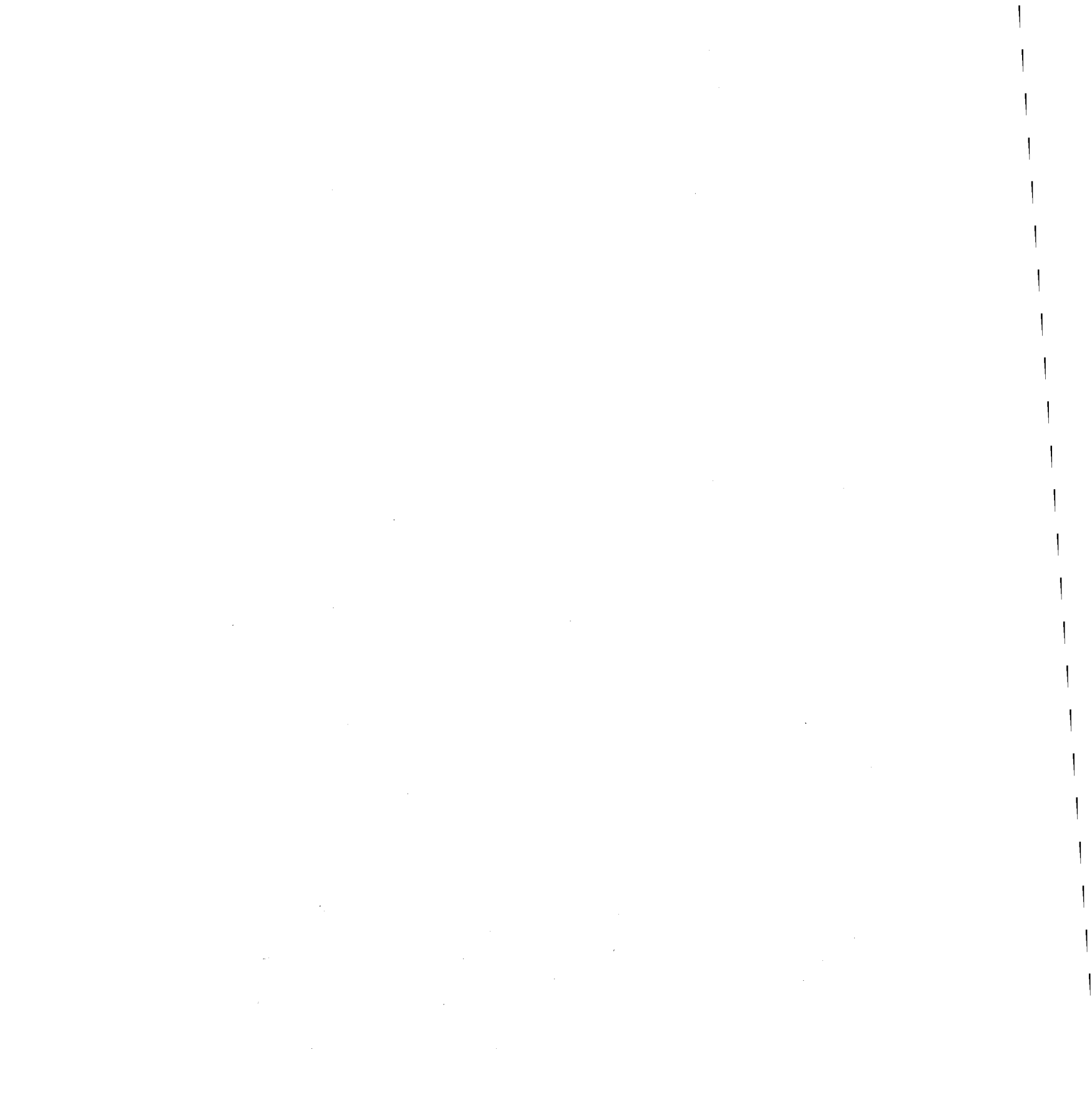
Kengiri Tarîki İmâlâtı

Maaş-ı memurin ve masarifât-ı sairesi	Çeşme	Köprü	İnşa olunan duvar mikyâsı	Tarîk tûli metro
039931 .. Para ...	...	29	...	08192

ÜÇÜNCÜ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1288 (1871)

DEF'A
3
SÂLNÂME-İ SENE 1288

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONİ

KENGİRİ SANCAĞI

MERKEZ LİVÂ MEMURLARI

Mutasarrıf Halil Sami Paşa
Nâib Mehmet Tevfik Efendi
Müftü Hacı Ali Efendi
Muhasebeci Ahmet Tevfik Efendi
Tahrîrât Müdürü Hacı Hamdi Efendi

Rumeli Beylerbeyliği
Bilâd-ı hamse Mevâlisi

Râbia

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Paşa

Naib Efendi
Müftü Efendi
Muhasebeci Efendi
Tahrîrât Müdürü Efendi
Fevzi Efendi
Mustafa Bey
Mihail Ağa
Karabet Ağa

Aza

Katip İsmail Efendi

HEYET-İ TEMYİZ-İ LİVÂ

Reis Nâib Efendi

Şeyh Ali Efendi
Esat Efendi
Ahmet Efendi
Hürrem Efendi
Musti Ağa
Sarkis Ağa

Mümeyyizân

Katip Mustafa Efendi
Müstantık Hüsnü Efendi

Muavin Abdülvâhid Efendi

KENGİRİ TİCARET MAHKEMESİ

Reis Osman Efendi
Hacı Mehmet Ağa
Yanni Ağa

Aza-yı dâime

Hacı İsmail Efendi
Hacı Hüseyin Ağa
Ali Efendi

Aza-yı muvakkate

Katip Mustafa Efendi

LİVÂ BELEDÎ MECLİSİ

Reis Hacı Mustafa Bey
Muavin Osman Efendi
Arif Efendi
Hacı Ömer Ağa
Papasoğlu Dimit Ağa

Aza

Katip Raşid Efendi
Kontrato Memuru Osman Efendi

MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ	TAHRÎRÂT-I LİVÂ KALEMİ
Mukayyid Hasan Tahsin Efendi	Tahrîrât Muavini Ahmet Rifat Efendi
Muavin Abdullah Efendi	Müsevvid Hasan Efendi
Refîk-i evvel Mehmet Efendi	Mübeyyîz Hüseyin Efendi
Refîk-i sâni Osman Efendi	Şâkird Hüseyin Efendi
Şâkird Galib Efendi	bu dahi Mustafa Efendi
Sandık Emini Mehmet Said Efendi	EVKÂF KALEMİ
ARAZİ KALEMİ	Evkâf müdürü Osman Vefâ Efendi
Katib-i evvel Abdurrahman Efendi	Katip Abdullah Efendi
Katib-i sâni Hüseyin Efendi	Şâkird Mehmet Nafiz Efendi
Katib-i sâlis Mustafa Efendi	KENGİRİ MAHKEMESİ
Katib-i râbi Ahmet Efendi	Emvâl-i eytâm Müdürü Abdurrahman Efendi
LİVÂ EVRAK KALEMİ	Başkatip Ahmet Efendi
Evrâk Müdürü Hasan Efendi	İkinci Ali Efendi
Refiki Derviş Efendi	Üçüncü Emin Efendi
	Mukayyid Edhem Efendi

Kengiri Nüfus Nâzırı Edhem Efendi Mukayyid Abdülhalim Efendi Şâkird Ahmet Raşid Efendi	Memleket Tabibi Ahmet Süleyman Efendi Posta Memuru Şaban Efendi
Tekaüd Kâtibi Ahmet Efendi	
KENGİRİ KAZASI	
Kaymakamı olmayıp cânib-i mutasarrıflıktan idare olunmakta idüğü.	
KOÇHİSAR NAHİYESİ	TUHT NAHİYESİ
Müdürü İsmail Hilmi Efendi Nâib Ahmet Cemal Efendi Müftü Ahmet Hulusi Efendi Katip Hasan Efendi	Müdürü İsmail Efendi Nâib Ali Rıza Efendi Müftü Ahmet Hilmi Efendi Katip Hasan Efendi
Nüfus Mukayyidi Süleyman Efendi Arazî Katibi HüseyinEfendi	Nüfus Mukayyidi ve Tapu Katibi Ataullah Efendi Mahkeme Katibi Hafız Ömer Efendi

KALECİK KAZASI		
	Kaymakam Ali Efendi Nâib Ahmet Nuri Efendi Müftü Hacı Abdullah Vehbi Efendi Mal Müdürü Şükrü Efendi	
MECLİS-İ İDARE	MECLİS-İ DEÂVÎ	
Reis Kaymakam Şakir Efendi Hacı Mustafa Efendi Hacı Hüseyin Ağa Hâci Mıgırdıc Ağa Katip Abdüllatif Efendi	Reis Nâib Halil Efendi Hacı Hafız Efendi İbrahim Efendi Melkon Ağa Katip Ahmet Efendi	Aza Mümeyyizân
Mal Müdürü Refiki Sandık Emmini Bekir Efendi		
Arazî Kâtibi Hüseyin Efendi Eytâm Müdürü Nail Efendi Mukayyid-i kazâ Mehmet Şükrü Efendi		

MECLİS-İ BELEDÎ	ŞABANÖZÜ NAHİYESİ
Reis Hüseyin Ağa İbrahim Ağa Hacı Mehmet Ağa Hacı Haşım Ağa Halid Bey Katip Ali Efendi	Müdürü Hüsameddin Efendi Nâibi Mehmet Efendi Katibi Osman Efendi
	İNALLU BALLU NAHİYESİ
	Müdürü Refik Bey Nâibi Mehmet Efendi Katibi Ahmet Efendi

ÇERKEŞ KAZASI		
	Kaymakam Niyazi Efendi	
	Naib Hüseyin Kâni Efendi	<i>Kuzâttan</i>
	Müftü Ali Rıza Efendi	
	Mal Müdürü Hasan Feyzi Efendi	

MECLİS-İ İDARE	MECLİS-İ DEÂVİ
Reis Kaymakam Şeyh Mustafa Efendi Said Bey Hasan Efendi Halil Ağa Katip Mehmet Efendi	Reis Nâib Şeyh Mehmet Tahir Ef. Hacı Mustafa Ağa Hüseyin Ağa Osman Ağa Katip Hüseyin Efendi
Mal Müdürü Refiki Mehmet Efendi Tapu Katibi Hasan Efendi Sandık Emni Ohannes Efendi	
MECLİS-İ BELEDİ	
Reis Abbas Efendi Ahmet Efendi Hacı Bekir Ağa Hasan Ağa Hacı Hafız Efendi Katip Hasan Efendi	Ovacık Nahiyesi Müdürü Mehmet Rifat Efendi Nâibi Hâfız Mahmud Efendi Katibi Halil Efendi

KARACAVİRAN NAHİYESİ	BAYINDIR NAHİYESİ
Müdürü Şerif Efendi	Müdürü Hafız Efendi
Nâibi Mehmet Nuri Efendi	Nâibi Mehmet Tahir Efendi
Katibi Hacı Halil Efendi	Katibi İzzet Efendi

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MENÂFÎ-İ UMUMİYYE SANDIKLARI VEKİLLERİ ESÂMÎLERİYLE SERMAYESİNİN MİKTARI			
KENGİRİ SANCAĞI			
KENGİRİ KASABASI		KALECİK KAZASI	
Şakir Ağa Mustafa Efendi Ahmet Efendi Hasan Efendi		Hüseyin Ağa Ahmet Ağa Ohannes Ağa Bekir Efendi	
	<u>Sermayesi</u>		<u>Sermayesi</u>
Kengiri	60817		92788
Tuht	13940		
Koçhisar	<u>24911</u>		
	99668		
ÇERKEŞ KAZASI			
Hacı Hafız Efendi Mehmet Efendi Ahmet Efendi diğer Ahmet Efendi			
	<u>Semayesi</u>		
	77353		

KASTAMONİ VİLAYETİ TELGRAF MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
Dördüncü Sınıf Telgrafhaneleri	
Sınıf	Kengiri Telgraf Müdürü Latif Efendi Muhâbere Memuru Yunus Efendi Şâkirdi İsmet Efendi
4	
3	
-	
Birinci Sınıf Pusula Merâkizi	
Sınıf	Çerkeş Telgraf Memuru Abdülkadir Efendi Kalecik Memuru Efendi
1	
1	

KASTAMONİ VİLAYETİ ASÂKİR-İ ZABTİYYE ALAYI			
Alay-ı mezkûrun tertibi vechile ber-mûcib cedvel-i mevcûdatı			
KENGİRİ SANCAĞI			
TABUR HA	2. T A B U R		
BÖLÜK HA	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	YEKÛN-İ TABUR
Sınıf-ı Süvariyan			
Bölük Ağası	1	1	2
Muavini	1	1	2
Jurnâl emini	1	1	2
Kol vekîli	8	8	16
Muavini	8	8	16
Neferât	32	32	64
Yekûn-i süvariyan	51	51	102
Sınıf-ı Piyadegân	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	YEKÛN-İ TABUR
Bölük Ağası	1	-	1
Muavini	1	-	1
Jurnâl emini	1	-	1
Kol vekîli	10	-	10
Muavini	10	-	10
Neferât	80	-	80
Yekûn-i Piyadegân	103	-	103
Yekûn-i süvâri ve piyâde	154	-	205
İKİNCİ KENGİRİ TABURU			
Tabur Ağası Ali Ağa		Hesap emini Hasan Efendi	
	SÜVARİ ZÂBİTÂNI	PİYÂDE ZÂBİTÂNI	
	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	1. BÖLÜK
Bölük Ağası	Ali Ağa	Emrullah Ağa	İbrahim Ağa
Muavini	Osman Ağa	İsmail Ağa	Osman Ağa
Jurnâl emini	Hasan Ağa	Emin Ağa	Şaban Ağa

**ORDU-YU MEZKÛR DÖRDÜNCÜ REDÎF PİYÂDE ALAYININ
ÜÇÜNCÜ ÇERKEŞ TABURU ZÂBÎTÂNÎ**

Binbaşı Mehmet Efendi
Kol Ağası Osman Ağa
Katip Mehmet İzzet Efendi

3. Tabur

1	Ömer Ağa	Yüzbaşı	5	Mehmet Ağa	Yüzbaşı
2	İsmail Ağa		6	Hacı Ahmet Ağa	
3	Ali Ağa		7	Mustafa Ağa	
4	Mehmet Ağa		8	Ali Ağa	

Mezkur üçüncü Çerkeş taburu dahi Zağfiranbolu'da ikâmet eylediği

**ORDU-YU MEZKÛR BEŞİNCİ REDÎF PİYÂDE ALAYININ
İKİNCİ KENGİRİ TABURU ZÂBÎTÂNÎ**

Binbaşı Abdullah Efendi
Sağ Kol Ağası Osman Ağa
Sol Kol Ağası Şakir Ağa
Katip Hacı Hüseyin Efendi

2. Tabur

1	Hacı Mahmud Ağa	Yüzbaşı	5	Edhem Ağa	Yüzbaşı
2	Mahmud Ağa		6	Ömer Ağa	
3	Ömer Ağa		7	münhal	
4	Abdullah Ağa		8	Ali Ağa	

1 Ahmet Ağa
2 Sadık Ağa
3 Mehmet Ağa
4 Numan Ağa

Mülâzım-ı evvel

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MEKÂTİB-İ RÜŞDİYYE

KENGİRİ RÜŞDİYYE MEKTEBİ

Muallim-i evveli Süleyman Surûrî Efendi

Muallim-i sâni Mehmet Efendi

Sülüs Hocası Ali Efendi

Rık'a Hocası Abdullah Efendi

Bevvâb Halil Ağa

Aded-i Şâkirdân

65

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN RÜSÛMÂT
MEMURLARIYLA MEMLAHA VE KARANTİNA
MEMURLARI**

KENGİRİ SANCAĞI

Memlaha Memuru Mehmet Kaşif Efendi

Katibi Emin Efendi

Sandık Emîni Hürrem Efendi

Rüsûmât Memuru Şakir Efendi

Kalecik Memuru İbrahim Efendi

Kengiri

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN MADENLER İLE KAYA VE GÖL TUZU MEMLAHALARI
KENGİRİ SANCAĞI
KENGİRİ KAYA TUZU MEMLAHASI
İşbu memlaha Kengiri'ya üç saat mahalde bir dere içinde kâin bir mağarada olup müşterileri mağara kapısından hayvanlarıyla içeriye girerek yarım ve bir saat kadar yer altında giderek ocak tâbir olunur mahallerden mum şavkıyla tuz kat' ile hayvanlarına tahmîlen mağara kapısına çıkarlar ve kat' ettikleri tuz orada vezn olup esmânı alınır. Ve bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesafesi olup işbu mesafenin her hangi mahalli hafr olursa tuz zuhûr eyler. Ve işbu memlahadan senevî tahminen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunur.
AKSEKÜ GÖL TUZU MEMLAHASI
İşbu memlaha Kengiri memlahası mülhakatından beş saat mesâfede Aksekü nâm mahalde kâin olup bundan senevî takrîben on iki bin kıyye tuz hâsıl olmakta idüğü.
ŞEYH OSMAN GÖL TUZU MEMLAHASI
Bu dâhi altı saat mesafede Kengiri memlahası mülhakatından olup işbu memlahada senevî tahminen yirmi bin kıyye miktarı göl tuzu husûle gelmekte olduğu.

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ILICA VE KAPLICALAR**KENGİRİ SANCAĞI**

Çerkeş kazâsında Akcakise karyesi pişgâhında üzeri açık ve şürbü bazı emrâza mûcib-i şifâ olur kükürt ve güherçile madeninden mürekkeb ılıca.

1

Yine Çerkeş kazâsında Çavundur karyesi pişgâhında suyu ilel ve emrâza şifâsı mücerreb üzeri açık ve ebniyeden hâli ılıca.

1

**DAHİL-İ VİLÂYETTE KÜŞÂD OLUNAN PANAYIRLARIN
MEVSİM VE MAHALLERİ****KENGİRİ SANCAĞI****KENGİRİ PANAYIRI**

Nefs-i Kengiri'da dahi Ağustosun yirminci günü küşâd olunarak Yapraklı panayırından avdet eden tüccarânın ekserisi Kengiri'ya azîmet ederek üç gün dahi orada ahz ü i'ta ederler

YAPRAKLI PANAYIRI

Kengiri sancağına tabi Tuht nahiyesine yarım saat mesafede bir cebel-i mürtefide seksen sekiz sene-i kameriyesi Cemâziyelâhır'ın on altıncı Cuma gününe müsâdif olan seksen yedi sene-i Rûmiyye Ağustosunun yirminci günü küşadı

Müddet-i ikâmesi

Yevm

3

**ŞEHİR VE KASABALARDA KÂİN ÂSÂR-I
MA'MURENİN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Şehir ve Kasabât	Dekâkin	Hamam	Han	Tebâ-yı Gayr-ı Müslime Mekâtibi
Kengiri Şehri	760	6	20	1
Tuht Nahiyesi	016	1	1	1
Koçhisar Na.	027	1	2	—
Kalecik Kas.	405	2	2	—
Çerkeş Kas.	166	2	3	—
Viranşehir Na.	062	1	1	—
Karacavirân Na.	037	1	1	—
Yekûn-i livâ-yı Kengiri	1473	14	30	2

Esâmî-i Şehir ve Kasabât	Kilisâ ve Manastır	İslâm Sıbyân Mekâtibi	Hangâh ve Zâviye	Kütüphane	Cevâmi ve Mesâcid
Kengiri Şehri	1	14	7	1	14
Tuht Nahiyesi	1	20	2	4	15
Koçhisar Nah.	-	42	-	-	06
Kalecik Kas.	-	95	4	-	22
Çerkeş Kas.	-	72	2	-	07
Viranşehir Nah.	-	16	1	-	02
Karacaviran K.	-	20	-	-	04
Yekûn-i livâ-yı Kengiri	2	279	16	5	70

**NEFS-İ KASTAMONİ ŞEHİRİ İLE NEVÂHİSİNDE SEKSEN
ALTI VE SEKSEN YEDİ SENELERİNDE
MÜCEDDEDEN VE TAMİREN İNŞA OLUNAN
ÂSÂR-I NAFIA**

**KENGİRİ SANCAĞINDA KEZÂLİK İKİ SENE ZARFINDA
HUSÛLE GELEN ÂSÂR-I NAFIA**

NEFS-İ KENGİRİ KASABASI

Tesviye Olunan Tarîk		Debboy	Koğuş	Cephane	Lağım	Çameşûvihane
Saat	Metro	tam.	tam.	müc.	müc.	müc.
4	29235	1	1	1	1	1
Zabtiyye Koğuşu		Ahır	Karakol hane	Hastane	Hastalara Yatak ve Elbise	
müceddeden		müc.	müc.	müc.	takım	
1		1	1	1	6	
Evrak Hıfzı için Mahzen			Minare	Çeşme	Su Yoluna Ferş Olunan Künk	
tamiren			tam.	müc.	aded	
1			1	1	2172	
Köprü	Dekâkin		Han		Hamam	
tamiren	müc. tam.		müc. tam.		tam.	
1	199 412		4 1		2	

Kahvehane	Mezbaha	Nehrin Önüne Keşide Olunan Sed ve Bend			Gars Olunan Dut Fidanı
<u>müc. tam.</u> 6 6	<u>müc.</u> 1	<u>tûlen</u> 400	<u>arzan</u> 3-	<u>kadden</u> 1-	<u>adet</u> 14000
TUHT NAHİYESİ					
İmar Edilen Tarık	Cevamî-i Şerîfe	Mekâtib-i Sıbyân	Çeşme	Gars Olunan Dut Adedi	
<u>müc.</u> 2	<u>müc.</u> 3	<u>müc.</u> 3	<u>müc.</u> 3	<u>adet</u> 4500	
KOÇHİSAR NAHİYESİ					
Debboy	Koğuş	Cebhane	Matbah	Derbend	
<u>müc.</u> 1	<u>müc.</u> 1	<u>müc.</u> 1	<u>müc.</u> 1	<u>müc.</u> 1	
Çeşme <u>müc.</u> 1	Köprü <u>müc.</u> 1	Dekâkin <u>müc.</u> 5	Gars Olunan Dut Fidanı <u>aded</u> 9000		
Nahiye-i mezkûrede müceddeden imar olunan debboy için nakl olunan taş ve kireç bahâsı olup terk ve teberrû' olunan					
<u>50000</u>					

VİLAYET DAHİLİNDE BULUNAN ŞEHİRLERİN TARİFİ
KENGİRİ ŞEHİRİ
Nefs-i Kengiri mutasarrıflık merkezi ve şehrin mahalli düz ve bayırsı ve tarafeyinden tatlı ve acı çaylar cereyân ile cihet-i yemîn ü yesârında kabristan olduğu ve hâricî iki buçuk saat mümtedd bağ ve bahçelik ve derûnu cesîmce çarşı ve hamam ve medâris ve cevâmî ve tekye ile müzeyyen ve kâgir olarak Dârü'l-hadîs nâm-ı diğer Taşmescid ve derûnunda tarikat-ı âliyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin zevât-ı kirâm ve şehrin arka tarafında âsâr-ı atikadan gâyet harâb olan kale derûnunda mazanne-i kirâm-ı evliyâdan Şeyh Karatekin ve derûn ve birûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve sâir hüsn-i zann olunur zevât etrâf ü enhâsında medfûndur.

VÂRIDÂT-I KÂFFE

**VİLÂYETİN VÂRİDÂT-I SENEVÎYYESİYLE NÜFUS VE
HANESİNİN MİKTARINI MÜBEYYİN CEDVELDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

VÂRİDÂT-I MÜRETTEBE-İ SENEVÎYYESİ

Esâmî-i Kaza	Vergisi	Bedelât-ı Askeriyye	Vâridât-ı Öşriyye	Ağnam Rûsûmu	Rûsûmât-ı Müteferrika
Maa nevahî Kengirî Kas.	1015702	5730	622545	643329	160549
Çerkeş Kaymakamlığı	0787270		592630	311840	06935
Kalecik Kaymakamlığı	0568941	5249	633980	404831	09543
Vuku bulan zamm-ı sene 286 Rûmî			763177	803000	
Kengirî Sancağı Yekûnü	2371913	10979	2612332	2190000	177027

Esâmî-i Kaza	NÜFUSU			HANESİ		
	İslam	Rum	Ermeni	İslam	Rum	Ermeni
Maa nevahî Kengirî Kas.	18101	264	70	5478	75	22
Çerkeş Kaymakamlığı	21941	...	...	5894	...	...
Kalecik Kaymakamlığı	16689	314	...	4038	114	...
Kengirî Sancağı Yekûnü	56731	578	70	15410	189	22

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ORMANLARIN TÛL VE
ARZI İLE KASABA-YI METBÛASINA VE LİVÂYA VE
İSKELELERE BU'D VE MESAFESİ CEDVELİ**

Kengiri'nın iskelelere bu'diyyeti cihetle bunların ormanları mesafesine
lüzûm görünmemekle şerh olundu.

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN SU HIZARLARI

Kengiri

7

**SİNİN-İ SABİKA VE SEKSEN ALTI SENESİ TESVİYE
OLUNAN TARİK VE CİSR VE ÇEŞMELERİN MİKTARIYLA
MAAŞ-I MEMURİN VE MASÂRİFÂT-I SAİRESİNİ
MÜBEYYİN CEDVELDİR**

**SİNİN-İ SABIKANIN İMALATI MİKTARIYLA
MAAŞ-I MEMURİN VE MASARİFAT-I SAİRESİ**

KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri Tariki İmalatı

Tarık tûl-i metro	Köprü	Çeşme	Maaş-ı memurin ve masarifât-ı sairesi	
34323	61	2	0570028	Para ...

**SEKSEN ALTI SENESİ İMALATIYLA MAAŞ-I MEMURİN
VE MASÂRİFÂT-I SAİRESİ**

KENGİRİ TARÎKİ

KASTAMONİ HUDÛDU DAHİLİNDE OLAN

Tûl-i metro

10121	Bilâ-şose ve bilâ-hendek yedi metro arzında
02691	Dört metro arzında patika
12812	

20	Ahşap kebîr köprü
20	Bu dahi sagîr
40	

Mayıs iptidâsından Teşrin-i evvel
gayetine değin masârifatı

30511 -

KENGİRİ HUDUDU DAHİLİNDE BULUNAN

Tûl-i metro

14924	Bilâ-şose ve bilâ-hendek yedi metro arzında
01499	Dört metro arzında patika
16423	

5	Ahşap kebîr köprü
9	Bu dahi sagîr
14	

Mayıs iptidâsından Teşrin-i sâni
gayetine değin masarifatı

81555 Para
37

TASHÎH VE İLÂVE

Sahife	
69	Kalecik kaymakamlığına Kengırı sancağının meclis-i temyîz reis-i sâni'si sâbık Süleyman Efendi kezâlik istizân olunmak üzere muvakkaten gönderildiği
67	Kengırı mahkeme-i şer'iyesi baş kitâbetine mahkeme-i mezkûre ketebesinden Ali Efendi tayin kılındığı

**DÖRDÜNCÜ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1289 (1872)**

DEF'A
4
SÂLNÂME-İ SENE 1289

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONİ

KENGİRİ SANCAĞI

MERKEZ LİVÂ MEMURLARI

Mutasarrıf
Rifat Efendi

Ûla sınıf ı sânisî

Nâib
Mehmet Şükrü Efendi

Devriye müderrisi

Müftü Hacı Ali Efendi

Muhasebeci
Ali Şevket Bey

Tahrîrât Müdürü
Hacı Hamdi Efendi

Râbia

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ	HEYET-İ TEMYİZ-İ LİVÂ
Reis Mutasarrıf Efendi Nâib Efendi Müftü Efendi Muhasebeci Efendi Tahrîrât Müdürü Ef. Fevzi Efendi Mustafa Bey Mihail Ağa Karabet Ağa Aza Katip İsmail Efendi	Reis Nâib Efendi Kamil Efendi Hürrem Efendi Şeyh Ali Efendi Edhem Efendi Mates Ağa Serkis Ağa Mümeyyizân Katip Mustafa Efendi Müstantik Hüsnü Efendi Muavin Abdülvahid Efendi
MAHKEME-İ TİCARET-İ LİVÂ	LİVÂ BELEDÎ MECLİSİ
Reis Osman Efendi Hacı Mehmet Ağa Yanni Ağa Aza-yı dâime Hacı İsmail Efendi Hacı Hüseyin Ağa Ali Efendi Aza-yı muvakkate Katip Mustafa Efendi	Reis Hacı Mustafa Ağa Osman Efendi Hacı Ömer Ağa Dimit Ağa Aza Katip Raşid Efendi Kontrato Memuru Osman Efendi

MUHASEBE-I LİVÂ KALEMİ	TAHRİRÂT-I LİVÂ KALEMİ
Masraf Mukayyidi Hasan Efendi	Tahrîrât Muavini Rifat Efendi
Vâridât Mukayyidi Abdullah Efendi	Müsevvid Hasan Efendi
Vâridât Muavini Osman Efendi	Mübeyyiz Hüseyin Efendi
Masraf Muavini Ahmet Efendi	Şâkird Hamdi Efendi
Şâkird Ahmet Efendi	Şâkird Hüseyin Efendi
Sandık Emîni Mehmet Efendi	Şâkird Mustafa Efendi
	Evrak Müdürü Hasan Efendi
	Refîki Derviş Efendi
DEFTER-İ HAKANÎ KALEMİ	MAHKEME-İ ŞER'İYYE
Defter-i hâkani Memuru Hacı Salih Efendi	Başkâtîp Ali Efendi
Refik-i evvel Hüseyin Efendi	İkinci Emin Efendi
Refik-i sâni Mustafa Efendi	Üçüncü ...
Kengirî Sancağı Arazi Yoklama Memuru Fevzi Efendi	Mukayyid ...
	Eytâm Müdürü Abdurrahman Efendi
EVKÂF KALEMİ	NÜFUS NEZÂRETİ
Muhasebeci Osman Vefâ Efendi	Nüfus Nâzırı Edhem Efendi Mukayyid Halim Efendi

ZİRAAT KOMİSYONU	
Hacı Abdülkadir Efendi Derviş Efendi Ali Efendi Hacı Emin Efendi Aza	
KENGİRİ KAZASI	
Kaymakamı olmayıp cânib-i mutasarrıflıktan idare olunmakta bulunan nevâhi	
TUHT NAHİYESİ	KOÇİSAR NAHİYESİ
Müdür İsmail Hilmi Efendi Nâib Ali Rıza Efendi Müftü Ahmet Hilmi Efendi Kâtip Hasan Rıza Efendi Tapu kâtibi ...	Müdür Süleyman Şükrü Efendi Nâib Hasan Hüsnü Efendi Müftü Ahmet Efendi Kâtip Hasan Efendi Tapu kâtibi ...

KALECİK KAZASI		
	Kaymakam Süleyman Sırrı Efendi Nâib Hafız Ahmet Nuri Efendi Müftü Hacı Abdullah Vehbi Efendi Mal Müdürü Mehmet Şakir Efendi	
İDARE MECLİSİ		DEÂVÎ MECLİSİ
Reis Kaymakam Efendi Hacı Mustafa Ağa Davud Bey Osman Efendi Hâci Mıgırdıç Ağa Katip Abdüllatif Efendi		Reis Nâib Efendi Halil Efendi Hacı Süleyman Ağa İbrahim Efendi Melkon Ağa Katip Ali Galib Efendi
Aza		Mümeyyizan
Mal Müdürü Refik Ahmet Kamil Efendi Sandık Emni Bekir Efendi		
Eytâm Müdürü Nail Efendi Tapu Kâtibi Hüseyin Efendi Mukayyid-i kazâ Mehmet Şükrü Efendi		

BELEDÎ MECLİSİ	ŞABANÖZÜ NAHİYESİ
Reis Hüseyin Ağa İbrahim Ağa Hacı Mehmet Ağa Hacı Haşim Ağa Hacı Halid Bey Kalos Ağa Kâtip ve Emin-i sandık İbrahim Efendi	Müdürü Hüsameddin Efendi Nâibi Hacı Ömer Efendi Katibi Osman Hamdi Efendi Tapu kâtibi ...
	İNALLU BALLU NAHİYESİ
	Müdürü Refik Bey Nâibi Ali Efendi Katibi Ahmet Efendi Tapu kâtibi ...
ÇERKEŞ KAZASI	
Kaymakam Niyazi Efendi Nâib Hüseyin Kâni Efendi Müftü Ali Rıza Efendi Mal Müdürü Hüseyin Muhsin Efendi	

İDARE MECLİSİ	DEÂVİ MECLİSİ
Reis Kaymakam Efendi Şeyh Mustafa Efendi Said Bey Şeyh Mehmet Efendi Hüseyin Ağa Aza Katip Mehmet Mazhar Efendi	Reis Nâib Efendi Hacı Mustafa Ağa Abbas Efendi Hacı Hafız Efendi Halil Ağa Mümey- yizân Katip Hasan Lütfi Efendi
Mal Müdürü Refiki Mustafa Raşid Efendi Sandık Emni Bedos Efendi	
Mahkeme Kâtibi Mehmet Efendi Eytâm Müdürü Süleyman Kamil Efendi Tapu Kâtibi Mehmet Lütfi Efendi	
BELEDİ MECLİSİ	BAYINDIR NAHİYESİ
Reis Hasan Ağa Ahmet Efendi Ömer Ağa Hacı Bekir Ağa Hacı Ahmet Ağa Aza Katip ve Emin-i sandık Hasan Subhi Efendi	Müdürü Hafız Efendi Nâibi Hafız Mahmud Efendi Katibi Mehmet İzzet Efendi Tapu kâtibi ...

KARACAVİRAN NAHİYESİ	OVACIK NAHİYESİ
Müdürü Mehmet Şerif Efendi	Müdürü Hasan Hüsnü Efendi
Nâibi Ahmet Rifat Efendi	Nâibi Mehmet Nuri Efendi
Katibi Hacı Halil Efendi	Katibi Hasan Tahsin Efendi
Tapu kâtibi ...	Tapu kâtibi ...

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MENÂFÎ-İ UMUMİYYE
SANDIKLARI VEKİLLERİ ESÂMİLERİYLE SERMAYESİNİN
MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

KENGİRİ KAZASI

Reis
Osman Efendi

Mustafa Efendi
Ahmet Efendi
Beraş Ağa

Vekilleri

Kâtip Mustafa Efendi

Sermayesi Para
107643 30

KALECİK KAZASI

Hüseyin Ağa

Ahmet Ağa
Ohannes Ağa

Vekilleri

Kâtip Bekir Efendi

Sermayesi
102773

ÇERKEŞ KAZASI

Hasan Fehmi Efendi
Ahmet Efendi
diğer Ahmet Efendi

Vekilleri

Kâtip ve Emin-i sandık
Mehmet Efendi

Sermayesi
113127

KENGİRİ SANCAĞI

Yekûn
323543

Para
10

KASTAMONİ VİLÂYETİ ASÂKİR-İ ZÂBTİYYE ALAYI			
Alay-ı mezkûrun tertibi vechile ber-mûcib cedvel-i mevcûdatı			
KENGİRİ SANCAĞI			
SINIF-I PİYÂDEGÂN			
TABUR HA	2. T A B U R		
BÖLÜK HA	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	YEKÛN-İ TABUR
Bölük Ağası	1	-	1
Muavini	1	-	1
Jurnâl emini	1	-	1
Kol vekîli	10	-	10
Muavini	10	-	10
Neferât	80	-	80
Yekûn-i piyâde	103	-	103
SINIF-I SÜVÂRİYÂN			
TABUR HA	2. T A B U R		
BÖLÜK HA	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	YEKÛN-İ TABUR
Bölük Ağası	1	1	2
Muavini	1	1	2
Jurnâl emini	1	1	2
Kol vekîli	8	8	16
Muavini	8	8	16
Neferât	32	32	64
Yekûn-i süvâri	51	51	102
Yekûn-i süvâri ve piyâde	154	51	205

İKİNCİ KENGİRİ TABURU			
Tabur Ağası Ali Ağa		Hesap emini Hasan Efendi	
	SÜVÂRİ ZÂBÎTÂNI		PIYÂDE ZÂBÎTÂNI
	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	1. BÖLÜK
Bölük Ağası	Ali Ağa	Emrullah Ağa	İbrahim Ağa
Muavini	Osman Ağa	İsmail Ağa	Osman Ağa
Jurnâl emini	Hasan Ağa	Mehmet Ağa	Şaban Ağa

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MEKÂTİB-İ RÜŞDİYYE	
KENGİRİ SANCAĞI	
KENGİRİ RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Muallim-i evvel Süleyman Efendi	
Muallim-i sâni Mehmet Efendi	
Sülüs Hocası Ali Efendi	
Rık'a Hocası Abdullah Efendi	
Aded-i şâkirdân 57	
ÇERKEŞ RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Mekteb-i mezkûr inşâ olunmuş ise de el-yevm muallimleri zuhur etmediğinden esâmîleri tahrîr olunmadığı	

KASTAMONİ VİLÂYETİ TELGRAF MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
Sınıf	Dördüncü Sınıf Telgrafhaneleri
4	Kengiri Telgraf ve Posta Müdürü Latif Efendi
3	Muhabere Memuru Rıza Efendi

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN MADENLER İLE
KAYA VE GÖL TUZU MEMLAHALARI**

KENGİRİ KAYA TUZU MEMLAHASI

İşbu memlaha Kengiri'ya üç saat mahalde bir dere içinde kâin bir mağarada olup müşterileri mağara kapısından hayvanlarıyla içeriye girerek yarım ve bir saat kadar yer altında giderek ocak tâbir olunur mahallerden mum şavkıyla tuz kat' edip hayvanlarına tahmilen mağara kapısına çıkarlar ve kat' ettikleri tuz orada vezn olup esmânı alınır. Ve bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesafesi olup işbu mesafenin her hangi mahalli hafr olursa tuz zuhûr eyler. Ve işbu memlahadan senevî tahminen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunur.

AKSEKÜ GÖL TUZU MEMLAHASI

İşbu memlaha Kengiri memlahası mülhakatından beş saat mesâfede Aksekü nâm mahalde kâin olup bundan senevî takrîben on iki bin kıyye tuz hâsıl olmakta idüğü.

ŞEYH OSMAN GÖL TUZU MEMLAHASI

Bu dâhi altı saat mesafede Kengiri memlahası mülhakatından olup işbu memlahada senevî tahminen yirmi bin kıyye miktarı göl tuzu husûle gelmekte olduğu.

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ILICA VE KAPLICALAR**KENGİRİ SANCAĞI**

Çerkeş kazâsında Akcakise karyesi pişgâhında üzeri açık ve şürbü bazı emrâza mûcib-i şifâ olur kükürt ve güherçile madeninden mürekkebb ılıca.

1

Yine Çerkeş kazâsında Çavundur karyesi pişgâhında suyu ilel ve emrâza şifâsı mücerreb üzeri açık ve ebniyeden hâli ılıca.

1

**DAHİL-İ VİLÂYETTE KÜŞÂD OLUNAN PANAYIRLARIN
MEVSİM VE MAHALLERİ****KENGİRİ SANCAĞI****KENGİRİ PANAYIRI****YAPRAKLI PANAYIRI**

Nefs-i Kengiri'da dahi Ağustosun yirmi dördüncü günü küşad olunarak Yapraklı panayırından avdet eden tüccarânın ekserisi Kengiri'ya azîmet ederek üç gün dahi orada ahz ü i'ta ederler

Kengiri sancağına tabi Tuht nahiyesine yarım saat mesafede bir cebel-i mürtefide beher sene mâh-ı Ağustosun yirminci günü küşad olunmakta idüğü.

Yevm

3

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN KÜTÜPHANELER İLE
DERÛNLARINDA MEVCUT KÜTÜB-İ MÛTENEVVÎANIN
MİKTARI****KENGİRİ SANCAĞI**

Nefs-i Kengiri Kütüphanesi Adet: 1

DAHİL-İ VİLÂYETTE BİR SENE ZARFINDA MÜCEDDEDEN VE TAMİREN İNŞA OLUNAN ÂSÂR-I NAFIA				
KENGİRİ SANCAĞI				
KENGİRİ KAZASI				
Minare	Pekmezthane		Âsiyâb	
Müceddeden ve tamiren 5	Müceddeden 4		Müceddeden 5	
Gars Olunan		Zer Olunan		
Dut Fidanı 10600	Sisam Tohumu		Afyon Tohumu	
	Kıyye 15		Kıyye 5	
KALECİK KAZASI				
Âsiyâb	Su Dolabı	Su Kuyusu	Çeşme	Köprü
Müceddeden 2	Müc. 4	Müc. 3	Müc. 16	Müceddeden 1
Telgrafhane	Mekâtib-i Sıbyân		Mesâcid	Cami-i Şerif
Müceddeden 1	Müceddeden 11		Tamiren 5	Müceddeden 2
Gars olunan dut fidanı			Gars olunan eşcâr-ı mütenevvia	
30.000			35.000	

ÇERKEŞ KAZASI							
Tesviye olunan Tarîk		Mekâtib-i Rüşdiyye		Telgrafhane		Cami-i Şerif	
<u>Saat</u> 4		<u>Müceddeden</u> 1		<u>Müceddeden</u> 1		<u>Tamiren</u> 12	
Mekâtib-i Sıbyân		Çeşme	Köprü	Derbend		Mezbaha	Han
<u>Müc.</u> 2		<u>Tâm.</u> 6	<u>Müc.</u> 5	<u>Müc.</u> 1	<u>Tam.</u> 3	<u>Müc.</u> 1	<u>Müc.</u> 2
Dekâkin		Kahvehane		Asiyâb		Su yolu	
<u>Müc.</u> 154	<u>Tam.</u> 103	<u>Müc.</u> 1	<u>Tam.</u> 4	<u>Müc.</u> 2	<u>Tam.</u> 1	<u>Tam.</u> 4	
		GARS OLUNAN		ZER OLUNAN			
		Dut Fidanı	Tütün Fidanı	Sisam Tohumu		Afyon Tohumu	
		Adet	Adet	Kıyye		Kıyye	
Çerkeş		5000	--	--		5	
Karacaviran		5000	--	20		5	
Bayındır		5000	114500	--		5	
Ovacık		5000	150000	--		5	
Yekûn		20000	264500	20		20	

**ŞEHİR VE KASABALARDA KÂİN ÂSÂR-I
MA'MÛRENİN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Şehir ve Kasabât	Dekâkin	Hamam	Han	Tebâ-yı Gayr-ı Müslime Mekâtibi	
Kengiri	760	6	20	1	
Tuht	018	1	1	1	
Koçhisar	9	-	-	-	
Kalecik	405	2	2	-	
Çerkeş	166	2	3	-	
Viranşehir	062	1	1	-	
Karacavirân	037	1	1	-	
Yekûn-i livâ-yı Kengiri	1457	13	28	2	
Esâmî-i Şehir Kasabât	Kenisâ ve Manastır	İslâm Sıbyân Mekâtibi	Hangâh ve Zâviye	Kütüphane	Cevâmi ve Mesâcid
Kengiri	1	14	7	1	14
Tuht	1	6	2	1	14
Koçhisar	-	10	-	-	1
Kalecik	-	95	4	-	22
Çerkeş	-	72	2	-	7
Viranşehir	-	16	1	-	2
Karacaviran	-	20	-	-	4
Yekûn-i liva-yı Kengiri	2	233	16	2	64

**VİLÂYETİN VÂRİDÂT-I SENEVÎYYESİYLE NÜFUS VE
HANESİNİN MİKDARINI MÜBEYYİN CEDVELDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

VÂRİDÂT-I MÜRETTEBE-İ SENEVÎYYESİ

	Rüsûmât	Ağnam Rüsûmu	Vâridât-ı Öşriyye			
Maa nevahî						
Kengırı Kazası	154606	1047038	668315			
Çerkeş Kazası	6410	505146	713386			
Kalecik Kazası	11611	637816	638025			
87 sene-i zammı	26377	--	--			
Yekûn	199004	2190000	2019726			
	Bedelât-ı Askeriyye		Vergi			
Maa nevahî						
Kengırı Kazası	5730		1015702			
Çerkeş Kazası	--		787270			
Kalecik Kazası	5249		568941			
87 sene-i zammı	--		--			
Yekûn	10979		2371913			
	NÜFUS			HANE		
Esamî-i Kaza	İslam	Rum	Ermeni	İslam	Rum	Ermeni
Maa nevahî						
Kengırı kazası	18101	264	70	5478	75	22
Çerkeş Kazası	21941	--	--	5894	--	--
Kalecik Kazası	16689	314	--	4038	114	--
Yekûn	56731	578	70	15410	189	22

DAHİLİ VİLÂYETTE BULUNAN SU HIZARLARI

Kengiri

7

SEKSEN YEDİ SENESİNDE İMAL OLUNAN TURUK**KENGİRİ TARİKİ**

Maa-şose tam tarîk
tûl-i metro
1000

Bilâ-şose tarîk
tûl-i metro
7346

Nısf-ı arzında küşad
olunan metro
3884

Barut ile endâht
olunan taş
metro mikâb
2010

İnşâ olunan
duvar
metro
438

Muvakkat ahşâb
kebîr köprü
2

Ahşâb sagîr köprü
3

Maaş-ı memurin ve masârifât-ı sairesi
59078

Para
35

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN
ŞEHİRLERİN TARİFİ**

KENGİRİ ŞEHİRİ

Nefs-i Kengiri mutasarrıflık merkezi ve şehrin mahalli düz ve bayırsı ve tarafeyinden tatlı ve acı çaylar cereyân ile cihet-i yemîn ü yesârında kabristan olduğu ve hâricî iki buçuk saat mümtedd bağ ve bahçelik ve derûnu cesîmce çarşı ve hamam ve medâris ve cevâmi ve tekve ile müzeyyen ve kârgîr olarak Dârü' l-hadîs nâm-ı diğerk Taşmescid ve derûnunda tarîkat-ı âliyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin nâm zât ile şehrin arka tarafında âsâr-ı atîkadan gâyet harâb olan kale derûnunda mazanne-i kirâm-ı evliyâdan Şeyh Karatekin ve derûn ve birûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve sâir hüsn-i zann olunur zevât etrâf ü enhâsında medfûndur.

**BEŞİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1290 (1873)**

DEF'A
5
SÂLNÂME-İ SENE 1290

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONİ

KENGİRİ SANCAĞI

MERKEZ LİVÂ MEMURLARI

Mutasarrıf Rifat Bey *Üla Sınıf-ı sânisî*
Nâib Mehmet Şükrü Efendi *Kibâr-ı müderrisîn*
Müftü Hacı Ali Efendi
Muhasebeci Ali Şevket Bey
Tahrîrât Müdürü Ahmet Akif Efendi

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Bey
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Muhasebeci Efendi
Tahrîrât Müdürü Ef. Aza
Osman Efendi
Ali Efendi
Mihail ve
Karabet Ağalar
Katip İsmail Efendi
Şâkird Ahmet Mecbûr Efendi

HEYET-İ TEMYİZ-İ LİVÂ

Reis Nâib Efendi
Kamil Efendi
Hürrem Efendi
Edhem Efendi
Mates Ağa
Katip Mustafa Efendi
Müstantık Hüsnü Efendi
Muavin Fuad Efendi

Müme-
yizân

MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ	TAHRİRAT-I LİVÂ KALEMİ
Masraf mukayyidi Abdullah Efendi Vâridât mukayyidi Mehmet Efendi Vâridât muavini Osman Efendi Masraf muavini Ahmet Efendi diğer muavin Ahmet Efendi Şakir Efendi Edhem Efendi İsmail Efendi Mustafa Efendi Sandık emini Mehmet Efendi	Tahrirat muavini Rifat Efendi Müsevvid Hasan Efendi Mübeyyîz Hüseyin Efendi Evrak memuru Abdurrahman Efendi Hüseyin Efendi Mehmet Efendi Raşid Efendi Hacı Hafız Efendi Pertev Efendi
Şâkirdân	Şâkirdân
MAHKEME-İ TİCARET-İ LİVÂ	LİVÂ BELEDÎ MECLİSİ
Reis Hacı İsmail Efendi Hacı Mehmet Ağa Yanni Ağa Ali Efendi Hâci Mika Ağa Katip Hüseyin Efendi	Reis Hacı Mustafa Ağa Zafer Ağa Hacı Ömer Ağa Ahmet Efendi Abdullah Ağa Bahaeddin Efendi Dimit Ağa Katip ve Emin-i sandık Raşid Efendi

EVKÂF KALEMİ	DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ
Muhasebeci Osman Vefâ Efendi Kâtibi Abdullah Efendi Diğer Kâtibi Vahid Efendi Nafiz Efendi Abdullah Efendi Şâkirdân	Defter-i hâkânî memuru Necib Efendi Refiki Hasan Efendi diğeri Şükrü Efendi Tapu Kâtibi Ömer Efendi
MAHKEME-İ ŞERİYYE KALEMİ	NÜFUS NEZÂRETİ
Başkâtip Ali Efendi İkinci Kâtip Emin Efendi Mukayyid Edhem Efendi diğeri Memiş Efendi Eytâm Müdürü Mustafa Efendi	Nüfus Nâzırı Edhem Efendi Mukayyid Halim Efendi Barût Bey'iyye Memuru Hacı Bekir Efendi
ZİRAAT MECLİSİ	
Reis İzzet Efendi Fevzi Efendi Mustafa Bey Said Efendi Aza	

MAA NEVAHÎ KENGİRİ KAZASI	
Kaymakamı olmayıp cânib-i mutasarrıflıktan idare olunmakta bulunan nevahî	
TUHT NAHİYESİ	KOÇİSAR NAHİYESİ
Müdürü İsmail Hilmi Efendi	Müdürü Süleyman Şükrü Efendi
Nâibi Ali Rıza Efendi	Nâib Hasan Hüsnü Efendi
Müftü Mustafa Rüşdü Efendi	Müftü Ahmet Efendi
Kâtip Hasan Rıza Efendi	Kâtip Osman Necib Efendi
Tapu Kâtibi Mustafa Efendi	Tapu Kâtibi Bekir Efendi
Mahkeme Kâtibi Fevzi Efendi	Nüfus Mukayyidi Süleyman Efendi
Nüfus Mukayyidi İsmail Efendi	Bucura Mukayyidi Osman Efendi
KALECİK KAZASI	
Kaymakam Mehmet İzzet Efendi	
Nâib Halil Sırrı Efendi <i>Müderri</i>	
Müftü Hacı Abdullah Vehbi Efendi	
Mal Müdürü Mehmet Şakir Efendi	

İDARE MECLİSİ	DEÂVİ MECLİSİ
Reis Kaymakam Efendi İbrahim Ağa Osman Efendi Aza İbrahim Ağa Kanosı Ağa Katip Ahmet Bedreddin Efendi	Reis Nâib Efendi Hacı Hafız Efendi Hacı Süleyman Ağa Mümeyyizân Karabet Ağa Katip Hafız Hüseyin Efendi
Mal Müdürü Refiki Ahmet Kamil Efendi Sandık Emını Bekir Efendi Tapu Kâtibi Abdülatif Efendi Eytâm Müdürü Hacı Ali Efendi	
BELEDİ MECLİSİ	ZİRAAT MECLİSİ
Reis Hüseyin Ağa İbrahim Ağa Hacı Mehmet Ağa Aza Hacı Halid Bey Kanosı Ağa Katip ve Emin-i sandık Hafız İbrahim Efendi	Reis Şeyh İbrahim Efendi Mustafa Ağa Ataullah Ağa Aza Ahmet Ağa

İNALLU BALLU NAHİYESİ	ŞABANÖZÜ NAHİYESİ
Müdürü İsmail Hakkı Efendi	Müdürü Hüsameddin Efendi
Nâibi Ali Rıza Efendi	Nâibi Hafız Mehmet Efendi
Katibi Hasan Şevki Efendi	Katibi Osman Efendi
	Tapu Kâtibi Emin Efendi
ÇERKEŞ KAZASI	
Kaymakam Niyazi Efendi	
Nâib Ahmet Rasim Efendi <i>Müderris</i>	
Müftü Ali Rıza Efendi	
Mal Müdürü Hüseyin Muhsin Efendi	
İDARE MECLİSİ	DEÂVÎ MECLİSİ
Reis Kaymakam	Reis Nâib Efendi
Said Bey	Hacı Hafız Efendi
Şeyh Mehmet Efendi	Hasan Efendi
Hacı Mustafa Ağa	Halil Ağa
Hasan Ağa	Mümeyyizân
Kâtip Mehmet Mazhar Efendi	Katip Hasan Subhi Efendi
Mal Müdürü Refiki Mustafa Raşid Efendi	
Sandık Emni Mehmet Şakir Efendi	
Tapu Kâtibi İsmail Hakkı Efendi	
Mahkeme Kâtibi Mehmet Efendi	
Eytâm Müdürü Hasan Rüşdü Efendi	

BELEDÎ MECLİSİ	BAYINDIR NAHİYESİ
Reis Hüseyin Ağa Ömer Ağa İbrahim Ağa Mehmet Ağa Ahmet Efendi Aza Katip ve Emin-i sandık Hilmi Efendi	Müdürü İsmail Hakkı Efendi Nâibi Mehmet Nuri Efendi Katibi Mehmet İzzet Efendi Tapu Kâtibi Süleyman Vasfî Efendi
KARACAVİRAN NAHİYESİ	OVACIK NAHİYESİ
Müdürü Mehmet Şerif Efendi Nâibi Mehmet Şevki Efendi Katibi Hacı Halil Efendi Tapu Kâtibi Ali Efendi	Müdürü İsmail Hakkı Efendi Nâibi Hasan Hulki Efendi Katibi Hasan Tahsin Efendi Tapu Kâtibi Ruşen Efendi
Kalecik Kazâsı Evkâf Muhasebecisi Vekîli Hacı Şakir Efendi Çerkeş Kazâsı Evkâf Muhasebecisi Vekîli Şeyh Mustafa Efendi	

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MENÂFÎ-İ UMUMİYYE
SANDIKLARI VEKİLLERİ ESÂMÎSİYLE SERMAYESİNİN
MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

KENGİRİ KAZASI

Mehmet Efendi
Ahmet Efendi
Ömer Efendi
Beraş Ağa

Vekîlleri

Kâtip Ahmet Efendi

Sermâyesi
122346

KALECİK KAZÂSİ

Hüseyin Ağa
Ahmet Ağa
Ohannes Ağa

Vekîlleri

Kâtip Bekir Efendi

Sermâyesi
116887 -

ÇERKEŞ KAZÂSİ

Hasan Fehmi Efendi
Ahmet Efendi

Vekîlleri

Kâtip ve Emin-i sandık
Ahmet Efendi

Sermayesi
121619

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN ASÂKİR-İ REDÎFE ZÂBÎTÂNÎ
İKİNCİ ORDU-YU HÜMÂYÛN DÖRDÜNCÜ REDÎF PİYÂDE ALAYI

KENGİRİ SANCAĞI

ALAY-İ MEZKÛRUN ÜÇÜNCÜ KOÇHİSAR TABURU ZÂBÎTÂNÎ

Binbaşı Mehmet Rasim Efendi
 Sağ Kolağası Kamil Efendi
 Sol Kolağası İsmail Efendi
 Tabur Kâtibi Mehmet İzzet Efendi

3. Tabur

TABUR-İ MEZKÛRUN YÜZBAŞILARI

1. Ömer Efendi
2. Hacı Mustafa Ağa
3. Ali Ağa
4. İsmail Ağa
5. Mehmet Ağa
6. Hacı Ahmet Ağa
7. Mustafa Ağa
8. Ali Ağa

TABUR-İ MEZKÛRUN MÛLÂZIMLARI

1. Veli Ağa
2. Ahmet Bey
3. Nafiz Efendi
4. Salih Efendi
5. Mustafa Ağa
6. Ahmet Ağa
7. İsmail Ağa
8. Süleyman Ağa

ORDUYU- MEZKÛRUN BEŞİNCİ REDÎF PİYÂDE ALAYININ
İKİNCİ KENGİRİ TABURU ZÂBÎTÂNÎ

Binbaşı Abdullah Efendi
 Sağ Kolağası Osman Ağa
 Sol Kolağası Şakir Ağa
 Tabur Kâtibi Hacı Hüseyin Efendi

3. Tabur

TABUR-İ MEZKÛRUN YÜZBAŞILARI

1. Hacı Mahmud Ağa
2. Mahmud Ağa
3. Ömer Ağa
4. Abdullah Ağa
5. Emin Ağa
6. Edhem Efendi
7. Ömer Ağa
8. Ali Ağa

TABUR-İ MEZKÛRUN MÛLÂZIMLARI

1. Hacı Ahmet Ağa
2. Musa Ağa
3. Hacı Sadık Ağa
4. Hacı Mahmud Ağa
5. Hacı Mehmet Ağa
6. Mehmet Ağa
7. münhal
8. Ahmet Ağa

**ALAY-I MEZKÛR TERTİB-İ KADÎMÎ VECHİLE
GÖSTERİLMİŞ İSE DE BU KERRE YENİDEN DERDEST
TERTİB İDÜĞÜ**

KENGİRİ SANCAĞI

TABURLARI	2. T A B U R		
BÖLÜKLERİ	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	TABUR YEKÛNU
SINIF-I SÜVARİYÂN			
Bölük Ağası	1	1	2
Muavini	1	1	2
Jurnal emini	1	1	2
Kol vekîli	8	8	16
Muavini	8	8	16
Neferât	32	32	64
Yekûn-i süvâri	51	51	102

SINIF-I PİYADEGÂN

Bölük Ağası	1	-	1
Muavini	1	-	1
Jurnal emini	1	-	1
Kol vekîli	10	-	10
Muavini	10	-	10
Neferât	80	-	80
Yekûn-i piyâde	103	-	103
Yekûn-i süvari			
Piyâde	154	51	205

İKİNCİ KENGİRİ TABURU			
Tabur Ağası Ali Ağa		Hesap Emini Hasan Efendi	
	SÜVARİ ZÂBİTÂNI		PİYÂDE ZÂBİTÂNI
	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	1. BÖLÜK
Bölük Ağası Muavini Jurnâl emini	Ali Ağa Osman Ağa Hasan Ağa	Ahmet Ağa İsmail Ağa Mehmet Ağa	İbrahim Ağa Osman Ağa Şaban Ağa

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MEKÂTİB-İ RÜŞDİYYE	
KENGİRİ SANCAĞI	
KENGİRİ RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Muallim-i evveli Süleyman Efendi Muallim-i sânisî Mehmet Efendi Sülüs hocası Ali Efendi Rık'a hocası Abdullah Efendi Bevvab Halil Ağa Şâkirdân 70	
ÇERKEŞ RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Mekteb-i mezkûr inşâ olunmuş ise de el-yevm muallimleri zuhur etmediğinden esâmîsi tahrîr olunamadığı	

KASTAMONİ VİLAYETİ TELGRAF MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
Sınıf	Dördüncü Sınıf Telgrafhanesi
4	Kengiri Telgraf ve Posta Müdürü Rüşdü Efendi
3	Refiki Rıza Efendi
Sınıf	Birinci Sınıf Pusula Merkezi
1	Çerkeş Telgraf ve Posta Memuru Abdülkadir Efendi
1	Kalecik telgraf memuru Cemal Efendi

MEMLAHA MEMURLARI
KENGİRİ SANCAĞI
Kengiri Memlaha Memuru İbrahim Efendi Kâtibi Emin Efendi Sandık Emîni Kamil Efendi

DAHİL-İ VİLAYETTE BULUNAN MADENLER İLE KAYA VE GÖL TUZU MEMLAHALARI
KENGİRİ KAYA TUZU MEMLAHASI
İşbu memlaha Kengiri'ya üç saat mahalde bir dere içinde kâin bir mağarada olup müşterileri mağara kapısından hayvanlarıyla içeriye girerek yarım ve bir saat kadar yer altında giderek ocak tâbir olunur mahallerden mum şavkıyla tuz kat' edip hayvanlarına tahmîlen mağara kapısına çıkarlar ve kat' ettikleri tuz orada vezn olunup esmânı alınır. Ve bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesafesi olup işbu mesafenin her hangi mahalli hafr olsa tuz zuhûr eyler. Ve işbu memlahadan senevî tahminen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunur.
AKSEKÜ GÖL TUZU MEMLAHASI
İşbu memlaha Kengiri memlahası mülhakatından beş saat mesâfede Aksekü nâm mahalde kâin olup bundan senevî takrîben on iki bin kıyye tuz hâsıl olmakta idüğü.
ŞEYH OSMAN GÖL TUZU MEMLAHASI
Bu dâhi altı saat mesafede Kengiri memlahası mülhakatından olup işbu memlahada senevî tahminen yirmi bin kıyye miktarı göl tuzu husûle gelmekte olduğu.

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ILICA VE KAPLICALAR**KENGİRİ SANCAĞI**

Çerkeş kazâsında Akcakise karyesi pişgâhında üzeri açık ve şürbü bazı emrâza mûcib-i şifâ olur kükürt ve güherçile madeninden mürekkkeb ılıca.

1

Yine Çerkeş kazâsında Çavundur karyesi pişgâhında suyu ilel ve emrâza şifâsı mücerreb üzeri açık ve ebniyeden hâli ılıca.

1

**DAHİL-İ VİLÂYETTE KÜŞAD OLUNAN PANAYIRLARIN
MEVSİM VE MAHALLERİ****KENGİRİ SANCAĞI****YAPRAKLI PANAYIRI**

Kengiri sancağına tâbî Tuht nahiyesine yarım ve Tosya'ya sekiz saat mesafede bir cebel-i mürtefide beher sene mâh-ı Ağustosun yirmi üçüncü günü küşad olunmakta idüğü.

Eyyâm

3

KENGİRİ PANAYIRI

Nefs-i Kengiri'da dahi Ağustosun yirmi altıncı günü küşad olunarak Yapraklı panayırından avdet eden tüccarânın ekserîsi Kengiri'ya azîmet ederek üç gün dahi orada ahz ü i'ta ederler

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN KÜTÜPHANELER İLE DERÛNLARINDA
MEVCUT KÜTÜB-İ MÜTENEVVİANIN MİKTARI****KENGİRİ SANCAĞI**

Nefs-i Kengiri'da Şakir Efendi Medresesi ittisâlında vâki kütüphanede mevcut kütüb-i mütenevvia

600

Tuht nahiyesinde Ahmet Efendi Kütüphanesinde mevcut kütüb-i mütenevvia

300

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BİR SENE ZARFINDA MÜCEDDEDEN
VE TAMİREN İNŞA OLUNAN ÂSÂR-I NAFIA**

MAA NEVAHÎ KENGİRİ KAZASI

Tarîk	Kaldırım	Lağım Tarîki	Cevâmî-i Şerîfe		Minare	Mekâtib-i Sıbyân		Hamam
Zirâ	Zirâ	Zirâ	Müc.	Tam.	Müc.	Müc.	Tam.	Tam.
150	100	350	3	1	8	3	3	2
Çeşme		Han	Hane		Dekâkin		Bağ ve Bahçe Köşkü	
Müc.	Tam.	Müc.	Müc.	Tam.	Müc.	Tam.	Müc.	Tam.
5	10	4	29	301	14	34	8	61
Hapishane		Mezbaha	Kahvehane		Asîyab	Ağıl		Cehrî Fidanı
Tam.		Müc.	Tam.		Müc.	Müc.	Tam.	Aded
1		1	6		1	4	1	20000
			Bağ		Eşcâr-ı mütenevvia			
			Dönüm		Aded			
			302		21900			

İşbu cedvelde mestûr olduğu üzere bu sene-i mübârekede sâye-i ma'mûriyyet-vâye-i hazret-i şâhâne'de bu sûretle imâret ve inşâata muvaffak olunduğu mâhall-i mazbatasından müstefâddır.

Nefs-i Kengiri mutasarrıflık merkezi ve şehrin mahalli düz ve bayırsı ve tarafeyinden tatlı ve acı çaylar cereyân ile cihet-i yemîn ü yesârında kabristan olduğu ve hâricî iki buçuk saat mümtedd bağ ve bahçelik ve derunu cesîmce çarşı ve hamam ve medâris ve cevâmî ve tekye ile müzeyyen ve kârgîr olarak Dârü'l-hadîs nâm-ı diğerk Taşmescid ve derûnunda tarikat-ı aliyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin nâm zât ile şehrin arka tarafında âsâr-ı atıkadan gâyet harâb olan kale derûnunda mazanne-i kirâm-ı evliyâdan Şeyh Karatekin ve derûn ve birûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve sâir hüsn-i zann olunur zevât etrâf ü enhâsında medfûndur.

MAA NEVAHÎ KALECİK KAZASI								
Kaldırım	Hükûmet Konağı	Cevâmî-i Şerife		Mekâtib-i Sıbyân	Tekye		Çeşme	
Zirâ	Müc.	Müc.	Tam.	Müc.	Müc.	Tam.	Müc.	Tam.
200	1	4	5	4	1	3	12	22
Köprü	Hane	Dekâkin	Âsiyâb	Cameşûvihane		Su dolabı	Su hızarı	
Tam. 3	Müc. 6	Müc. 5	Müc. 2	Müc. 2	Tam. 1	Müc. 14	Müc. 2	
Gars Olunan Bağ Kıt'a 6				Eşcâr-ı magrûse-i mütenevvîa Aded 30000				
Kasaba-yı mezkûra merbût İnallu Ballu nahiyesi civarından cereyân eden Nehr-i Ahmer üzerine müceddeden iki aded su dolabı binâ ve inşâ ve civarında kâin arazî-i muattalayı iska ve ihyâ eyledikleri gibi Kavlaklı karyesinin arazîsi için dahi bir aded bend ve Hacılar karyesi için dahi gayet mükemmel ve muntazam büyük bend ihdâs olduğu mahallinden iş'âr olunmuştur.								

MAA NEVAHÎ ÇERKEŞ KAZASI

Kaldırım	Hükümet Konağı	Cevâmî-i Şerîfe		Mekâtib-i Sıbyân		Köprü		Asfıyab
Zirâ	Müc.	Müc.	Tam.	Müc.	Tam.	Müc.	Tam.	Tam.
1580	1	6	4	3	21	2	6	1
Çeşme		Misafirhane		Hane		Dekâkin		Derbend
Müc.	Tam.	Müc.	Tam.	Müc.	Tam.	Müc.	Tam.	Müc. Tam.
5	14	19	15	71	3	23	14	1 2
Zer olunan					Gars olunan			
Kendir tohumu		Afyon Tahumu			Tütün fidanı		Kürûm fidanı	
<u>Kıyye</u>		<u>Kıyye</u>			<u>Aded</u>		<u>Aded</u>	
33		20			1354000		8700	

İşbu cedvelde mestûr olduğu üzere bu sene-i mübâreke de sâye-i ma'mûriyyet-vâye-i hazret-i şâhâne'de bu sûretle imâret ve inşâata muvaffak olunduğu mahall-i mazbatasından müstefâddır.

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ORMANLARIN TÛL VE ARZI İLE KASABA-YI MÛTENEVVÎASINA VE LÎVÂYA VE İSKELELERE BU'D VE MESAFESİ CEDVELİ

Kengirî'nin iskelelere bu'diyyeti cihetle ormanları mesafesine lüzûm görünmediği ve işbu cibâl ormanları çam ve gürgen ve meşeden ibâret bulunduğu

DAHİLİ VİLÂYET'TE BULUNAN SU HIZARLARI

Kengirî

7

**VİLÂYETİN SEKSEN SEKİZ SENESİ
VÂRİDÂT-I MÜRETTEBE VE GAYR-I MÜRETTEBESİ**

KENGİRİ SANCAĞI

Envâ-i varidat	Guruş	Para
Vergi-i senevî	2371913	20
Bedelât-ı askerî	0010979	--
Rüsûmât bedelâtı	0199005	--
Hubûbât aşârı	2127471	--
Muhacirîn aşârı	--	--
Evkâf-ı kura aşârı	0015203	--
Öşr-i harîr bedeli	0000050	--
Öşr-i duhân bedeli	0009201	--
Haremeyn aşârı	--	--
Kumkapı tımârı aşârı	--	--
Titre yaprağı öşrü	--	--
Adet-i ağnam rüsûmu	2350930	--
Emanet-i vâridât-ı mütenevvia	1521345	--
Cümle-i yekûn	8815308	20

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN HANE VE NÜFUSUN
MİKTARINI MÜBEYYİN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAGI

Esamî-i Kaza	NÜFUSU			HANESİ		
	İslam	Rum	Ermeni	İslam	Rum	Ermeni
Maa nevahî						
Kengiri kazası	18101	264	70	5478	75	22
Çerkeş Kazası	21941	--	--	5894	--	--
Kalecik Kazası	16689	--	314	4038	--	114
Yekûn	56731	264	384	15410	75	136

**ŞEHİR VE KASABALARDA KÂİN ÂSÂR-I
MA'MÛRENİN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Şehir ve Kasabât	Dekâkin	Hamam	Han	Tebâ-yı Gayr-ı Müslime Mekâtibi
Kengiri	760	6	20	1
Tuht	018	1	1	1
Koçhisar	009	- -	-	-
Kalecik	405	2	2	-
Çerkeş	166	2	3	-
Viranşehir	062	1	1	-
Karacavirân	037	1	1	-
Yekûn	1457	13	28	2

Esâmî-i Şehir Kasabât	Kenisâ ve Manastır	İslam Sıbyân Mekâtibi	Hangâh ve Zâviye	Kütüphane	Cevâmi ve Mesâcid
Kengiri	1	14	7	1	14
Tuht	1	06	2	1	14
Koçhisar	-	10	-	-	-
Kalecik	-	95	4	-	22
Çerkeş	-	72	2	-	7
Viranşehir	-	16	1	-	2
Karacaviran	-	20	-	-	4
Yekûn	2	233	16	2	64

TASHÎH VE İLAVE
KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri Mutasarrıflığına Münib Paşa

Mîr-i mîrândan

Kalecik Kaymakamlığına Sâbık Arac Kaymakamı Ahmet Rifat Efendi

ALTINCI
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1291 (1874)

DEF'A
6
SÂLNÂME-İ SENE 1291

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONİ

KENGİRİ SANCAĞI	
MERKEZ LİVÂ MEMURLARI	
Mutasarrıf Münib Paşa <i>Mîr-i mirân, Üçüncü Mecidi</i> Nâib Mehmet Haşim Efendi <i>Devriye Mevâlîsinden</i> Müftü Hacı Ali Efendi Muhasebeci Ali Şevket Bey Tahrîrât Müdürü Muammer Efendi Evkâf Muhasebecisi Salih Sabri Efendi	
MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ	HEYET-İ TEMYİZ-İ LİVÂ
Reis Mutasarrıf Paşa Naib Efendi Müftü Efendi Muhasebeci Bey Tahrîrât Müdürü Efendi Evkaf Muhasebecisi Ef. Aza Şeyh Ali Efendi Said Efendi <i>Müderresinden</i> Mihail Ağa Serkis Ağa Katip İsmail Efendi Mülâzım Ahmet Mecbûr Efendi	Reis Nâib Efendi Abdurrahman Efendi Hürrem Efendi Mustafa Efendi Mümey- yizân Dimit Ağa Katip Mustafa Asım Efendi Müstantik Hüsnü Efendi Mukayyid Hasan Hüsnü Efendi Mülâzım Bedros Bedri Efendi

MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ	TAHRİRÂT-I LİVÂ KALEMİ
Masraf Mukayyidi Abdullah Efendi Vâridât Mukayyidi Mehmet Efendi Vâridât Muavini Osman Efendi Masraf Muavini Hasan Efendi Evrâk Mukayyidi Hafız Hasan Efendi Arif Efendi Edhem Efendi İsmail Efendi Sandık Mmini Mustafa Efendi	Tahrîrât Muavini Rifat Efendi Müsevvid Ali Bey Mübeyyîz Vahid Efendi Raşid Efendi Hasan Efendi Adem Efendi Tınaş Efendi Evrâk Memuru Abdurrahman Efendi Refiki Mustafa Efendi
MAHKEME-İ TİCARET KALEMİ	LİVÂ BELEDÎ MECLİSİ
Reis Hacı İsmail Efendi Hacı Ali Ağa Hacı Yanni Ağa Hacı Abdullah Ef. Hacı İsmail Ef. Ahmet Ağa Yanni Ağa Katip Ahmet Efendi Mülâzım Ali Efendi	Reis Hasan Ağa <i>Binbaşı Tekâüdü</i> Ahmet Hamdi Efendi Mehmet Bahaeddin Ef. Hacı Zafer Ağa <i>Yüzbaşı Mütekâidi</i> Hacı Ömer Ağa Abdullah Ağa Katip Raşid Efendi Kontrato Kâtibi diğer Raşid Efendi

EVKAF KALEMİ	DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ
Muhasebeci Salih Sabri Efendi Kâtip Abdullah Efendi Mülâzım Nafiz Efendi Osman Efendi Baki Efendi Mülâzım	Defter-i hâkânî Memuru Necib Efendi Başkâtip Tevfik Efendi Kâtib-i sâni Şükrü Efendi Tapu Kâtibi Halim Efendi Mülâzım Hasan Re'fet Efendi
MAHKEME-İ ŞERİYYE KALEMİ	NÜFUS NEZARETİ
Başkâtip Ali Efendi Kâtib-i sâni Emin Efendi Kâtib-i sâlis Muhsin Efendi Kâtib-i râbi Edhem Efendi Mukayyid Ömer Hulûsî Efendi	Nüfus Nâzırı Edhem Efendi Mukayyid Hürrem Efendi Barût Bey'iyye Memuru Hacı Bekir Efendi Eytâm Memuru İbrahim Efendi
MAA NEVAHÎ KENGİRİ KAZASI	
Kaymakamı olmayıp cânib-i mutasarrıflıktan idare olunmakta bulunan nevâhî	
TUHT NAHİYESİ	
Müdürü Hacı Ahmet Efendi Müftü Mustafa Rüşdü Efendi Tapu Kâtibi Ömer Efendi Nüfus Mukayyidi İsmail Efendi Evkâf Vekîli Ebubekir Efendi	Nâibi Ali Rıza Efendi Kâtip Hasan Rıza Efendi Mahkeme Kâtibi Fevzi Efendi Sandık Emîni Rıza Efendi Kereste Memuru Bekir Efendi

KOÇHİSAR NAHİYESİ		
Müdürü Mehmet Şevket Efendi	Nâibi Mehmet Nuri Efendi	
Müftü Ahmet Efendi	Kâtip Osman Necib Efendi	
Tapu Kâtibi Bekir Efendi	Nüfus Mukayyidi Süleyman Efendi	
Bucura Mukayyidi Osman Nazif Efendi	Posta Kâtibi Mustafa Efendi	
Evkâf Muhasebe Vekîli Hakkı Efendi	Kereste Memuru Hüseyin Efendi	
KALECİK KAZASI		
	Kaymakam Ahmer Rifat Efendi Nâib Halil Sırrı Efendi Müftü Hacı Mehmet Murad Efendi Mal Müdürü Ahmet Hasbi Efendi	<i>Müderris</i>
İDARE MECLİSİ	DEÂVÎ MECLİSİ	
Reis Kaymakam Efendi Hacı Mustafa Ağa Mehmet Nail Efendi İbrahim Sıdkı Efendi Karabet Ağa Aza Kâtip Mehmet Ali Efendi	Reis Nâib Efendi Hacı Hafız Mehmet Ef. Hacı Süleyman Ağa Kalos Ağa Müme-yizân Kâtip Hüseyin Rıza Efendi	
Mal Müdürü Refiki Ahmet Kamil Efendi Sandık Emni Bekir Efendi		

BELEDÎ MECLİSİ	
Reis Mehmet Şükrü Efendi diğer Hüseyin Ağa Ahmet Bey Hâci Boğos Ağa Aza	Hüseyin Ağa Osman Efendi Mehmet Ağa Aza Kâtip Ali Galib Efendi Sandık Emni Ali Efendi
ZİRAAT MECLİSİ	BAZI MEMURİN
Reis Şeyh İbrahim Efendi Mustafa Ağa Ataullah Efendi Aza	Tapu Kâtibi Abdüllatif Efendi Nüfus Mukayyidi Hacı Mehmet Efendi Kereste Memuru İbrahim Efendi Eytâm Memuru Hacı Ali Ağa Evkâf Muhasebecisi Vekîli Hacı Mehmet Efendi
ŞABANÖZÜ NAHİYESİ	İNALLU BALLU NAHİYESİ
Müdürü Hüsameddin Efendi Naibi Hafız Mehmet Efendi Katibi Osman Efendi Tapu Katibi Emin Efendi	Müdürü Derviş Ağa Nâibi .. Kâtibi Ahmet Efendi Tapu Kâtibi Ahmet Efendi

ÇERKEŞ KAZASI

Kaymakam Ahmet Hilmi Efendi

Nâib Hüseyin Kâni Efendi *Eşrâf-ı kuzâttan*

Müftü Ali Rıza Efendi

Mal Müdürü Hüseyin Muhsin Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Efendi

Said Bey

Şeyh Mehmet Efendi

Hacı Mustafa Ağa

Şeyh Mustafa Efendi

Aza

Kâtip Mehmet Mazhar Efendi

DEÂVÎ MECLİSİ

Reis Nâib Efendi

Şeyh Tahir Efendi

Hacı Hafız Efendi

Hasan Hilmi Efendi

Mümeyyizân

Kâtip Hasan Subhi Efendi

Mal Müdürü Refiki Mustafa Raşid Efendi

Sandık Emni Mehmet Şakir Efendi

Eytâm Müdürü Hasan Fehmi Efendi

Mahkeme Kâtibi Mehmet Efendi

BELEDÎ MECLİSİ

Reis Mehmet Bey

Ali Ağa
İbrahim Ağa
Ömer Ağa
Mehmet Ağa
Hüseyin Ağa

Aza

Kâtip ve Emin-i sandık Hilmi Efendi

BAYINDIR NAHİYESİ

Müdürü İsmail Hilmi Efendi

Nâibi Hafız Mahmud Efendi

Kâtibi İzzet Efendi

Tapu Kâtibi
Süleyman Vasfî Efendi

OVACIK NAHİYESİ

Müdürü İsmail Hakkı Efendi

Nâibi Hüseyin Efendi

Kâtibi Hasan Tahsin Efendi

Tapu Katibi
Ruşen Efendi

KARACAVİRAN NAHİYESİ

Müdürü Osman Efendi

Nâibi Ahmet Rifat Efendi

Kâtibi Hacı Halil Efendi

Tapu Kâtibi Ali Efendi

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MENÂFÎ-İ UMUMİYYE
SANDIKLARI VEKİLLERİ ESÂMÎSİYLE SERMAYESİNİN
MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

KENGİRİ KAZASI

Mehmet Efendi
Ahmet Efendi
Ömer Efendi
Beraş Ağa

Vekîlleri

Kâtip Ahmet Efendi

Sermâyesi
Aslî 123009
Güzeşte 13843
136852

KALECİK KAZÂSİ

Hüseyin Ağa
Hacı Molla Efendi
Karabet Ağa

Vekîlleri

Kâtip ve Emin-i sandık
Bekir Efendi

Sermâyesi
Aslî 1116887
Güzeşte 8234
125121

ÇERKEŞ KAZASI

Hasan Efendi
Ahmet Efendi

Vekîlleri

Katip ve Emin-i sandık
Ahmet Efendi

Sermâyesi
Aslî 121619
Güzeşte 13500
135119

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN ASÂKİR-İ REDÎFE ZÂBÎTÂNÎ	
KENGİRİ SANCAĞI	
İKİNCİ ORDU-YU HÜMAYÛN DÖRDÜNCÜ REDÎF PİYADE ALAYI ZÂBÎTÂNÎ	
ALAY-I MEZKÛRUN ÜÇÜNCÜ KOÇHİSAR TABURU ZÂBÎTÂNÎ	
Binbaşı Mehmet Rasim Efendi Sağ Kolağası Osman Ağa Sol Kolağası İsmail Efendi Tabur Kâtibi Mehmet İzzet Efendi 3. Tabur	
TABUR-I MEZKÛRUN YÜZBAŞILARI	TABUR-I MEZKÛRUN MÜLÂZIMLARI
1. Ömer Ağa	1. Veli Ağa
2. Hacı Mustafa Ağa	2. Ahmet Bey
3. Ali Ağa	3. Nafiz Efendi
4. İsmail Ağa	4. Salih Efendi
5. Mehmet Ağa	5. Mustafa Ağa
6. Hacı Ahmet Ağa	6. Ahmet Ağa
7. Mustafa Ağa	7. İsmail Ağa
8. Ali Ağa	8. Süleyman Ağa

**ORDU-YU MEZKÛR BEŞİNCİ REDİF PİYÂDE
ALAYININ İKİNCİ KENGİRİ TABURU ZÂBİTÂNI**

Binbaşı Abdullah Efendi
Sağ Kolağası Osman Ağa
Sol Kolağası Şakir Ağa
Tabur Katibi Naci Hüseyin Efendi

2.Tabur

**TABUR-I MEZKÛRUN
YÜZBAŞILARI**

1. Hacı Mahmud Ağa
2. Mahmud Ağa
3. Ömer Ağa
4. Abdullah Ağa
5. Emin Ağa
6. Edhem Efendi
7. Ömer Ağa
8. Ali Ağa

**TABUR-I MEZKÛRUN
MÜLÂZIMLARI**

1. Hacı Ahmet Ağa
2. Musa Ağa
3. Hacı Sadık Ağa
4. Hacı Mahmud Ağa
5. Hacı Mehmet Ağa
6. Mehmet Ağa
7. diğer Hacı Mehmet Ağa
8. Ahmet Ağa

**ALAY-I MEZKÛR TERTİB-i KADÎMÎ VECHİLE GÖSTERİLMİŞ
İSE DE BU KERRE YENİDEN DERBEST TERTİB İDÜĞÜ**

KENGİRİ SANCAĞI

TABURLARI	2. TABUR		
BÖLÜKLERİ	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	TABUR YEKÜNÜ
Sınıf-ı Süvâriyân			
Bölük Ağası	1	1	2
Muavini	1	1	2
Jurnâl	1	1	2
Kol Vekîlî	8	8	16
Muavini	8	8	16
Neferât	32	32	64
Yekûn-i süvârî	51	51	102
Sınıf-ı Piyâdegân			
Bölük Ağası	1	-	1
Muvini	1	-	1
Jurnâl emini	1	-	1
Kol vekîlî	10	-	10
Muavini	10	-	10
Neferât	80	-	80
Yekûn-i piyâde	103	-	103
Yekûn-i süvârî piyâde	154	51	205

İKİNCİ KENGİRİ TABURU

Tabur Ağası Ali Ağa		Hesap Emini Hasan Efendi	
	SÜVÂRİ ZÂBİTÂNİ		PİYÂDE ZÂBİTÂNİ
	1. BÖLÜK	2. BÖLÜK	1. BÖLÜK
Bölük Ağası	Ali Ağa	Ahmet Ağa	İbrahim Ağa
Muavini	Osman Ağa	İsmail Ağa	Osman Ağa
Jurnâl Emini	Hasan Ağa	Mehmet Ağa	Şaban Ağa

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MEKÂTİB-İ RÜŞDİYYE	
KENGİRİ SANCAĞI	
KENGİRİ RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Muallim-i evveli Süleyman Sırrı Efendi Muallim-i sâni Mehmet Hâzık Efendi Rık'a hocası Abdullah Rifat Efendi Bevvâb Halil Ağa <u>Şâkirdân</u> 71	
ÇERKEŞ RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Muallim-i sâni Mehmet Hilmi Efendi Bevvâb Hasan Efendi <u>Şâkirdân</u> 30	

KASTAMONİ VİLAYETİ TELGRAF MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
Sınıf	Dördüncü Sınıf Telgrafhanesi
4	Kengiri Telgraf ve Posta Müdürü Rüştü Efendi
3	Refiki Rıza Efendi
Sınıf	Birinci Sınıf Pusula Merkezi
1	Çerkeş Telgraf ve Posta Memuru Abdülkadir Efendi
1	Kalecik Telgraf Memuru Cemal Efendi

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN RÛSÛMAT MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
KENGİRİ MEMLAHA MEMURLARI	
Kengiri Memuru Ömer Efendi	
Katibi Emin Efendi	Sandık Emmini Kamil Efendi

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ILICA VE KAPLICA	
KENGİRİ SANCAĞI	
Çerkeş kazâsında Akçakise karyesi pişgâhında üzeri açık ve şürbü bazı emrâza mûcib-i şifâ olur kükürt ve güherçile madeninden mürekkebi ılıca. 1	Yine Çerkeş kazâsında Çavundur karyesi pişgâhında suyu ilel ve emrâza şifâsı mücerreb üzeri açık ve ebniyeden hâlî ılıca. 1

**DAHİL-İ VİLÂYETTE KÜŞÂD OLUNAN PANAYIRLARIN
MEVSİM VE MAHALLERİ**

KENGİRİ SANCAĞI

YAPRAKLI PANAYIRI

Kengiri sancağına tâbî Tuht nahiyesine yarım ve Tosya'ya sekiz saat mesafede bir cebel-i mürtefide beher sene mâh-ı Ağustos'un yirmi üçüncü günü küşad olunmakta idüğü

Eyyâm

3

KENGİRİ PANAYIRI

Nefs-i Kengiri'da dahi Ağustos'un yirmi altıncı günü küşad olunarak Yapraklı panayırından avdet eden tüccarânın ekserîsi Kengiri'ya azîmet ederek üç gün dahi orada ahz ü i'ta ederler.

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN KÜTÜPHANELER İLE
DERÛNLARINDA MEVCUT KÜTÜB-İ MÜTENEVVİANIN MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

Nefs-i Kengiri'da Şakir Efendi Medresesi ittisâlında vâki kütüphanede mevcut kütüb-i mütenevvia

600

Tuht nahiyesinde Ahmet Efendi Kütüphanesinde mevcut kütüb-i mütenevvia

300

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN KAZÂ VE NEVÂHİDE
KÂİN ÂSÂR-I MAMURENİN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Kazâ	Su hızarı	Asiyâb	Dekâkin	Hamam	Han	Tebâ-yı Gayr-ı Müslime Mekâtibi
Kengiri kazâsı	10	50	787	7	23	3
Maa nevahî Kalecik kazâsı	-	-	405	1	2	1
Maa nevahî Çerkeş kazâsı	03	45	-	3	2	-
Yekûn	13	95	1192	11	27	4
Esâmî-i kazâ	Kenisâ ve Manastır	İslâm Sıbyân Mekâtibi	Hangâh ve Zâviye	Medâris	Kütüp- hane	Cevâmî ve Mesâcid
Kengiri kazâsı	3	30	9	18	2	29
Maa nevahî Kalecik kazâsı	1	95	4	3	-	22
Maa nevahî Çerkeş kazâsı	1	70	2	1	-	81
Yekûn	5	195	15	22	2	132

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN HANE VE NÜFUS VE MAHALLÂT VE KURANIN CEDVELİDİR						
KENGİRİ SANCAĞI						
Esâmî-i kazâ	Merkez kura	Mahallât	Nüfus-ı Kıbtîyan			
			Gayr-ı Müslim	Müslim		
Maa nevâhî Kengiri kazâsı	204	28	--	187		
Maa nevâhî Kalecik kazâsı	095	14	--	--		
Maa nevâhî Çerkeş kazâsı	111	08	--	--		
Kengiri Sancağı Yekûnü	410	50	--	187		
Esâmî-i kazâ	HANESİ			NÜFUSU		
	Ermeni	Rum	İslam	Ermeni	Rum	İslam
Maa nevâhî Kengiri kazâsı	022	75	7424	070	264	28214
Maa nevâhî Kalecik kazâsı	115	--	4038	314	--	16689
Maa nevâhî Çerkeş kazâsı	--	--	5894	--	--	22950
Kengiri Sancağı Yekûnü	137	75	17356	384	264	67853

**VİLAYETİN SEKSEN DOKUZ SENESİ VÂRİDÂT-I
MÜRETTEBE VE GAYR-I MÜRETTEBESİ**

KENGİRİ SANCAĞI

Envâ-i vâridât	Guruş	Para
Vergi-i senevî	2372323	20
Bedelât-ı Askerî	0010979	--
Rüsûmât bedelâtı	0157845	--
Hububât aşârı	2368534	--
Afyon Hâsılâtı	0000100	--
Öşr-i harîr bedeli	0000000	--
Öşr-i duhân bedeli	0004500	--
Haremeyn aşârı	0000000	--
Kumkapı tımâr aşârı	0000000	--
Titre yaprağı öşrü	0000000	--
Evkâf-ı kura aşârı	0018200	--
Ağnâm rüsûmu	2605023	--
Emanet-i vâridât-ı mütenevvîa	0411000	--
Cümle yekûn	7948504	20

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BİR SENE ZARFINDA
MÜCEDDEDEN VE TAMİREN İNŞA OLUNAN ÂSÂR-I NAFIA**

MAA NEVÂHÎ KENGİRİ KAZASI

Hükümet Konağı		Cami-i Şerif		Mekâtib-i Sıbyân		Kenisâ		Köprü		Çeşme			
Tam.		Müc.		Müc. Tam		Müc.		Müc. Tam.		Müc. Tam.			
1		1		3 2		1		1 1		7 6			
Hangâh		Minare		Han		Hamam		Hane		Dekâkin		Kahvehane	
Tam.		Müc.		Müc.		Tam.		Müc. Tam.		Müc. Tam.		Müc.	
1		4		2		1		47 154		14 25		2	
Bağ Köşkü		Bedestân		Ma'î-leziz Kuyusu		Kütüphane		Asiyâb		Yel Değirmeni			
Müc. Tam.		Tam.		Müc.		Müc.		Müc.		Müc.			
3 1		1		15		1		7		1			
				Zâbtiye Derbendi									
				Tamiren									
				1									
Tuht nahiyesinde gars olunan eşcâr-ı mütenevvia 1040													

Kasaba-yı mezkûrede mahsulât-ı arziyyeden hinta ve şaîr ve darı ve mısır ve sair envâ’-i sebze husûle geldiği gibi sînâiyyeden Manisa alacası ve şayâk ve beyaz bez ve Koçhisar şâlîsi gibi emtia dahi imal olunmakta idüğü.

Kengırı kasabasına üç saat mesâfede bir dere içinde kâin mağarada kaya tuzu memlahası olup müşterileri mağara kapısından hayvanlarıyla içeriye girerek yarım ve bir saat kadar yer altında giderek ocak tâbir olunur mahallerden mum şavkıyla tuz kat’ edip hayvanlarına tahmîlen mağara kapısına çıkarlar ve kat’ ettikleri tuz orada vezn olunup esmânı alınır.

Ve bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesâfesi olup işbu mesâfenin her kangı mahalli hafr olunsa tuz zuhûr eyler.

Ve bu memlahadan senevî tahmînen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunduğu gibi yine kasaba-yı mezkûra beş ve altı saat mahallerde Aksekü ve Şeyh Osman göl tuzu memlahaları olup işbu memlahalarda dahi senevî takrîben otuz beş bin kıyye miktârı göl tuzu husûle gelmekte olduğu.

Nefs-i Kengırı mutasarrıflık merkezi olup şehrin mahalli düz ve bayırsı ve tarafeyinden tatlı ve acı çaylar cereyan ile cihet-i yemîn ü yesârında kabristan olduğu ve hâricî iki buçuk saat mümtedd bağ ve bahçelik ve derûnu cesîmce çarşı ve hamam ve medâris ve cevâmi ve tekve ile müzeyyen ve kâgir olarak Darü’l-hadîs nâm-ı diğer Taşmescid ve derûnunda tarîkat-ı aliyeye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin nâm zât ile şehrin arka tarafında âsâr-ı atîkadan gâyet harab olan kale derûnunda mazanne-i kirâm-ı evliyadan Şeyh Karatekin ve derûn ve bîrûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve sâir hüsn-i zann olunur zevât etrâf ü enhâsmda medfûndur.

MAA NEVÂHÎ ÇERKEŞ KAZASI

Kaldırım	Hükümet Konağı		Cevâmî-i Şerîfe		Mekâtib-i Sıbyân	
Zirâ	Müceddeden		Müc.	Tam.	Müc.	Tam.
50	1		1	3	2	3
Kenisâ	Köprü		Çeşme		Misafirhane	
Müc.	Müc.	Tam.	Müc.	Tam.	Müc.	Tam.
1	5	2	2	1	2	2
		Hane		Dekâkin		
		Müc.	Tam.	Müc.	Tam.	
		6	4	5	3	
		Gars olunan				
		Dut fidanı 15000		Tütün fidanı 34300		

Kasaba-yı mezkûrun cihet-i cenûbisinde Uluçay nâm nehir cereyan etmekte ve mahsûlat-ı arziyyeden hınta ve şaîr ve burçak ve kablıca ve duhân ve bunlara mümâsil şeyler husûle gelmekte idüğü.

MAA NEVAHÎ KALECİK KAZASI

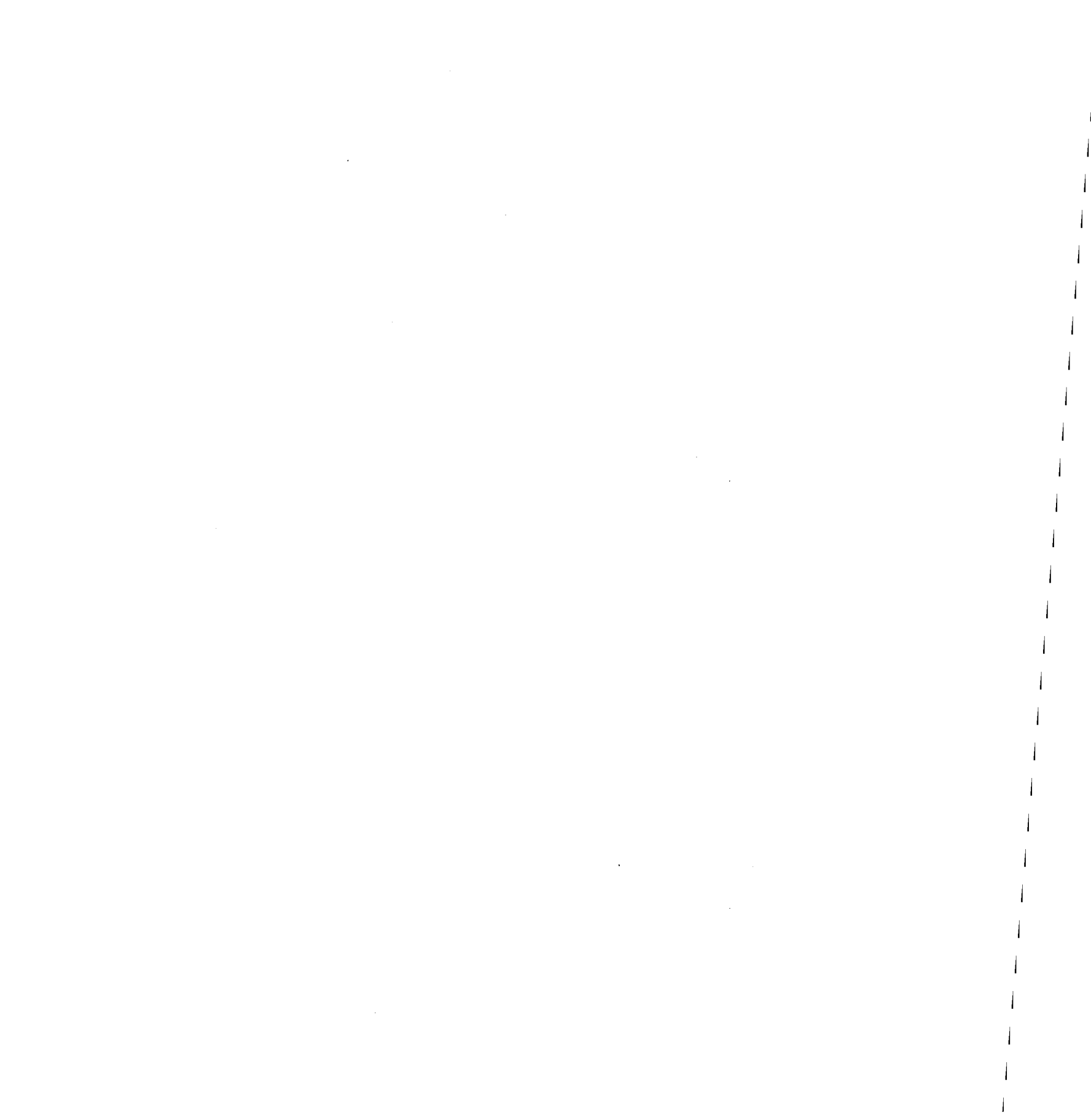
Mekteb	Kenîsa	Çeşme	Hane
Müceddeden	Müceddeden	Tamiren	Müceddeden
1	1	1	2

Kasaba-yı mezkûrenin cânib-i yemîninde ve üç çâryek mesafesinden Nehr-i Ahmer cereyân etmekte ve mahsûlât-ı arziyyeden hinta ve şaîr ve bazı kurasında kitre ve penbe ve gök boya husûle gelmekte idüğü.

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ORMANLARIN TÛL VE
ARZI İLE KASABA-YI MÛTENEVVİASINA VE LİVÂ
VE İSKELELERE BU'D VE MESAFESİ CEDVELİDİR**

Kengiri sancağının iskelelere bu'diyyeti cihetle ormanları mesâfesine lüzûm görünmediği ve işbu cibâl ormanları çam ve gürgen ve meşeden ibâret bulunduğı.

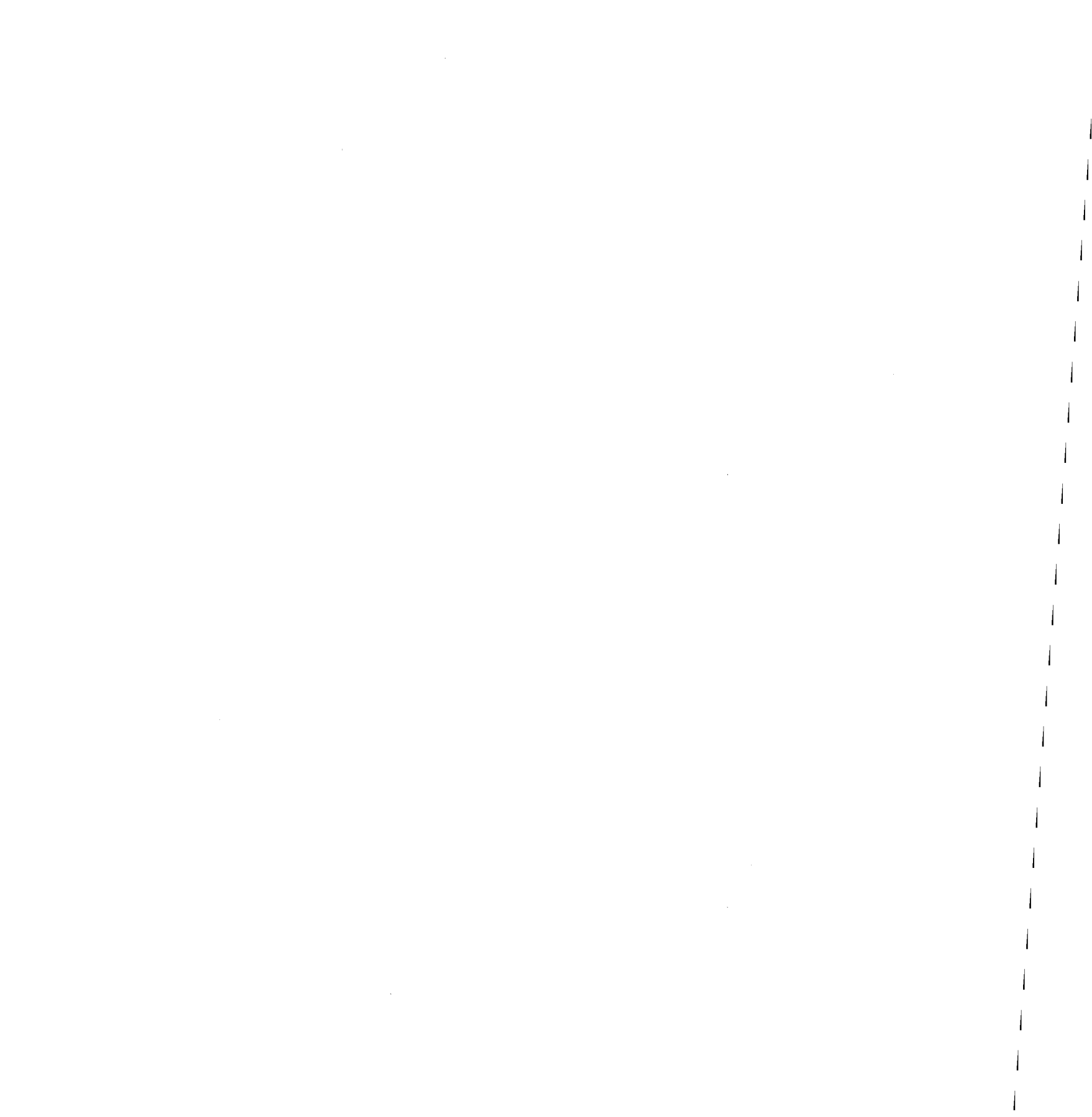

YEDİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1292 (1875)

DEF'A
7
SÂLNÂME-İ SENE 1292

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONİ

KENGİRİ SANCAĞI

MERKEZ LİVÂ MEMURLARI

Mutasarrıf Ahmet Rüşdü Bey *Úla Sânisî, Üçüncü Mecîdî Nişânı*

Nâib Ahmet Razi Efendi *Devriyye Mevâlisi*

Müftü Mustafa Efendi

Muhasebeci Ali Şevket Efendi *Sâlise*

Tahrîrât Müdürü Şemsi Efendi

Evkâf Muhasebecisi Salih Sabri Efendi

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ	MECLİS-İ TEMYİZ-İ LİVÂ
Reis Mutasarrıf Bey Nâib Efendi Müftü Efendi Muhasebeci Bey Tahrîrât Müdürü Ef. Evkâf Muhasebecisi Ef.	Reis Nâib Efendi Abdurrahman Efendi Mustafa Bey Yahya Faik Efendi Dimit ağa Kâtip Mustafa Asım Efendi Müstantik Abdülvahid Efendi Muavin Abdullah Efendi Mülâzım Bedos Efendi
Mehmet Kamil Efendi Said Efendi <i>Müderris</i> Mihail Ağa Serkis Ağa	Müme-yizân
Katip İsmail Efendi Mülâzım Ahmet Raşid Efendi diğeri Osman Efendi	
MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ	
Vâridât Mukayyidi Abdullah Efendi Vâridât Muavini Osman Efendi Evrak Mukayyidi Hafız Ahmet Efendi İsmail Efendi Edhem Efendi	Masraf Mukayyidi Mehmet Efendi Masraf Muavini Ahmet Efendi Arif Efendi Salih Efendi Şâkirdân
Şâkirdân	
Sandık Emmini Mustafa Efendi Akça Ta'dâdcısı Mehmet Ağa	

TAHRİRAT-I LİVÂ KALEMİ	MAHKEME-İ TİCARET-İ LİVÂ
Tahrîrât muavini Rifat Efendi Müsevvid Sabri Efendi Mübeyyîz Hasan Efendi Kasım Bey Tayyib Efendi Ali Efendi Ahmet Efendi Petro Efendi Şâkirdân Evrak Memuru Emin Efendi Refiki Mustafa Efendi	Reis Osman Efendi Hacı Ali Ağa Hâci Yanni Ağa Aza-yı dâime Hacı Abdullah Ef. Ahmet Ağa Hacı İsmail Efendi Yanni Ağa Aza-yı muvakkate Kâtip Ahmet Mecbûr Efendi Mülâzım Mehmet Efendi
LİVÂ BELEDÎ MECLİSİ	
Reis Abdülkadir Efendi Tabib Ahmet Muhtar Efendi Bahaeddin Efendi Mahmud Efendi Abdullah Ağa Aza	Muavin Ali Efendi Mustafa Efendi Hacı Ömer Ağa Yusuf ağa Aza
Katip ve Sandık Emîni Raşid Efendi Mülâzım Ali Rıza Efendi	

EVKAF KALEMİ	DEFTER-İ HÂKÂNÎ
Muhasebeci Salih Sabri Efendi Katip Abdullah Sıdkı Efendi Abdûlbaki Efendi Osman Efendi Receb Efendi Şâkirdân	Defter-i Hâkânî Memuru Mehmet Asrî Efendi Başkatip Abdurrahman Efendi Katib-i sâni Şükrü Efendi Tapu Katibi Abdülhalim Efendi Emlak Senedât Katibi Hasan Efendi Abdülhalim Efendi Hüseyin Efendi Şâkirdân
MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ	NÜFUS NEZÂRETİ
Başkatip Ahmet Efendi Katib-i sanî Ali Efendi Katib-i sâlis Emin Efendi Katib-i râbi Edhem Efendi Mukayyid Ömer Efendi Eytâm Müdürü Mustafa Efendi	Nüfus nâzırı Edhem Efendi Mukayyidi Efendi

MAA NEVAHİ KENGİRİ KAZASI

Kaymakamı olmayıp cânib-i mutasarrıflıktan idare olunmakta
bulunan nevâhî

KOÇHİSAR NAHİYESİ

Müdürü Hacı Ömer Ağa
Nâibi Mehmet Nuri Efendi
Katibi Hacı Şakir Efendi
Tapu Katibi Bekir Efendi

TUHT NAHİYESİ

Müdürü Arif Ağa
Nâibi Ali Efendi
Katibi Hasan Efendi
Tapu Katibi Ömer Efendi

KALECİK KAZASI

Kaymakam	Hüseyin Hüsni Efendi
Nâib	Efendi
Müftü	Hacı Mehmet Murad Efendi
Mal Müdürü	Ahmet Hasbi Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Efendi

Naib Efendi

Müftü Efendi

Mal Müdürü Efendi

Aza-yı
tabîyye

Hacı Mustafa Ağa

Nail Efendi

Osman Efendi

Şükrü Efendi

Melkon Ağa

Aza-yı
müntahabe

İdare Kâtibi Ali Raif Efendi
Mal Müdürü Refiki Ahmet Kamil Efendi
Sandık Emimi Bekir Efendi

DEÂVÎ MECLİSİ	BELEDÎ MECLİSİ
Reis Nâib Efendi Hacı Hâfız Mehmet Efendi Hacı Süleyman Ef. Karabet Ağa Mümeyyizân Kâtip Hâfız Hüseyin Efendi	Reis Ahmet Efendi Hüseyin Ağa Osman Efendi Ahmet Bey diğer Hüseyin Ağa Mehmet Ağa Hâci Boğos Ağa Aza Kâtip ve Sandık Emmini Ali Galib Efendi
ZİRAAT MECLİSİ	BAZI MEMURİN
Reis Şeyh İbrahim Efendi Mustafa Ağa Ataullah Efendi Ahmet Ağa Aza	Tapu Kâtibi Abdüllatif Efendi Eytâm Müdürü Halil Efendi Mahkeme Kâtibi Ali Efendi
ŞABANÖZÜ NAHİYESİ	İNALLU BALLU NAHİYESİ
Müdürü Nâibi Ömer Faik Efendi Kâtibi Mehmet Kamil Efendi Tapu Kâtibi Emin Efendi	Müdürü Ali Ağa Nâibi Ömer Faik Efendi Kâtibi Ahmet Efendi Tapu Kâtibi Ahmet Efendi

ÇERKEŞ KAZASI

Kaymakam Ahmet Hilmi Efendi

Nâib Hüseyin Kâni Efendi

Müftü Ali Rıza Efendi

Mal Müdürü Hüseyin Muhsin Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Efendi			
Nâib Efendi	Aza-yı tâbiyye	Şeyh Mehmet Efendi	Aza-yı müntahabe
Müftü Efendi		Mehmet Bey	
Mal Müdürü Efendi		Mehmet Şakir Efendi	

İdare Kâtibi Mehmet Mazhar Efendi

Mal Müdürü Refîki Mehmet Arif Efendi

Sandık Emîni Abbas Efendi

Eytâm Müdürü Mustafa Efendi

Mahkeme Kâtibi Mehmet Efendi

Emlak Senedât Kâtibi Süleyman Efendi

DEÂVÎ MECLİSİ	BELEDİ MECLİSİ
Reis Nâib Efendi Şeyh Tahir Efendi Hasan Rüşdü Ef. Mümeyyizân Osman Nuri Ef. Kâtip Hasan Subhi Efendi	Reis Hüseyin Ağa Mustafa Ağa diğer Mustafa Ağa Aza Hafız Ali Efendi Ömer Ağa
BAYINDIR NAHİYESİ	OVACIK NAHİYESİ
Müdürü İsmail Efendi Nâibi Ahmet Rifat Efendi Katibi Mehmet Efendi Tapu Kâtibi Süleyman Vasfı Efendi Emlâk Senedât Kâtibi Halil Bey	Kâtip ve Emin-i sandık Hilmi Efendi Müdürü Mustafa Hakkı Bey Nâibi Mustafa Efendi Kâtibi Ali Rıza Efendi Tapu Kâtibi Ruşen Efendi Emlâk Senedât Kâtibi Halil Efendi
KARACAVİRAN NAHİYESİ	
Müdürü Hacı Ahmet Efendi Nâibi Hafız Mahmud Efendi Kâtibi Halil Efendi Tapu Kâtibi Ali Efendi Emlâk Senedât Kâtibi Mehmet Tevfik Efendi	

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MENÂFÎ-İ UMUMİYYE
SANDIKLARI VEKİLLERİ ESÂMÎSİYLE SERMAYESİNİN
MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

KENGİRİ KAZASI

Mehmet Efendi

Ömer Efendi

Ahmet Efendi

Vekilleri

Kâtip Ahmet Efendi
Sandık Emîni Beraş Ağa

Sermâyesi
123440 Aslî
022622 Güzeştesi

146062

KALECİK KAZASI

Hüseyin Ağa

Hacı Molla Efendi

Karabet Ağa

Vekilleri

Kâtip ve Emin-i sandık
Bekir Efendi

Sermâyesi
125121 Aslî
015000 Güzeştesi

140121

ÇERKEŞ KAZASI

Hasan Fehmi Efendi
Ahmet Efendi

Vekilleri

Katip ve Emin-i sandık
Ahmet Hilmi Efendi

Sermâyesi
135119 Aslî
015600 Güzeştesi

150719

Kengiri Sancağı Yekünü

436902 -

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN ASÂKİR-İ REDİFE ZABİTANI			
İKİNCİ ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP DÖRDÜNCÜ BOLU REDİF ALAYI			
KENGİRİ SANCAĞI			
ALAY-I MEZKÛRUN ÜÇÜNCÜ KOÇHİSAR TABURU ZÂBİTÂNİ			
<table> <tr> <td> Binbaşı Mehmet Rasim Efendi Sağ Kolağası Osman Ağa Sol Kolağası İsmail Efendi Tabur Kâtibi Mehmet İzzet Efendi </td><td> 3. Tabur </td></tr> </table>		Binbaşı Mehmet Rasim Efendi Sağ Kolağası Osman Ağa Sol Kolağası İsmail Efendi Tabur Kâtibi Mehmet İzzet Efendi	3. Tabur
Binbaşı Mehmet Rasim Efendi Sağ Kolağası Osman Ağa Sol Kolağası İsmail Efendi Tabur Kâtibi Mehmet İzzet Efendi	3. Tabur		
YÜZBAŞILARI	MÛLÂZİM-I EVVELLERİ		
1. Ömer Ağa 2. Hacı Mustafa Ağa 3. Ali Ağa 4. İsmail Ağa 5. Mehmet Ağa 6. Hacı Ahmet Ağa 7. Mustafa Ağa 8. AliAğa	1. Veli Ağa 2. Ahmet Bey 3. Nafiz Efendi 4. Salih Efendi 5. Mustafa Ağa 6. Ahmet Ağa 7. İsmail Ağa 8. Süleyman Ağa		

**ORDU-YU MEZKÛRUN BEŞİNCİ REDİF PİYÂDE
ALAYININ İKİNCİ KENGİRİ TABURU ZÂBİTÂNİ**

Binbaşı Abdullah Efendi
Sağ Kolağası Osman Ağa
Sol Kolağası Şakir Ağa
Tabur Katibi münhal

2. Tabur

YÜZBAŞILARI

1. Hacı Mahmud Ağa
2. Mahmud Ağa
3. Ömer Efendi
4. Abdullah Ağa
5. Emin Ağa
6. Edhem Efendi
7. Ömer Ağa
8. Ali Ağa

MÛLÂZIM-I EVVELLERİ

1. Hacı Ahmet Ağa
2. Musa Ağa
3. Hacı Sadık Ağa
4. Hacı Mahmud Efendi
5. Hacı Mahmud Ağa
6. Mehmet Ağa
7. diğer Hacı Mahmud Ağa
8. Ahmet Ağa

VİLAYET ASÂKİR-İ ZÂBTİYYE ALAYI MECLİSİ

KENGİRİ SANCAĞI

Süvâri Zâbitânı

Piyâde Zâbitânı

Bölük ağası

Bölük Ağası

Ali Ağa

İbrahim Ağa

Jurnâl Emîni

Bölük Ağası Muavini

Ali Ağa

Osman Ağa

Jurnâl Emîni

Ahmet Ağa

**ALAY-I MEZKÛRUN TERTİBİ VECHİLE
BER-MÛCİB CEDVEL-İ MEVCÛDATI**

KENGİRİ SANCAĞI

	Süvâriyân	Piyâdegân	Yekûn-i Kengiri
Alay beyi	-	-	-
İdare emini	-	-	-
Tabur ağası	-	-	-
Hesap emini	-	-	-
Bölük ağası	1	1	2
Muavini	-	1	1
Jurnâl Emini	1	1	2
Kol Vekîli	3	4	7
Muavini	7	8	15
Neferât	55	75	130
Yekûn	67	90	157

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MEKÂTİB-İ RÜŞDİYYE

KENGİRİ SANCAĞI

KENGİRİ RÜŞDİYYE MEKTEBİ

Muallim-i evveli
Eşrâf-ı kuzâttan Süleyman Surûrî Efendi

Muallim-i sâni
Kuzâttan Mehmet Hâzık Efendi

Sülüs hocası
Ali Vasfi Efendi

Rık'a hocası
Abdullah Rifat Efendi

Bevvâb Halil Ağa

Şâkirdân

58

ÇERKEŞ RÜŞDİYYE MEKTEBİ

Muallimi
Mehmet Hilmi Efendi

Rık'a hocası
Mehmet Mazhar Efendi

Bevvâb
Hasan Efendi

Şâkirdân

20

VİLÂYET TELGRAF MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
Sınıf	Dördüncü Sınıf Telgrafhanesi
4	Kengiri Telgraf ve Posta Müdürü Rüşdü Efendi
3	
	Refiki Davud Efendi
Sınıf	Birinci Sınıf Pusula Merkezi
1	Çerkeş Telgraf ve Posta Memuru Abdülkadir Ef.
1	
	Kalecik Telgraf Memuru Mustafa Efendi

İSKİLİB VE KENGİRİ MEMLAHA MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
Kengiri Memlaha Memuru Ömer Efendi	
Kâtibi Emin Efendi	
Sandık Emmini Kamil Efendi	

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ILICA VE KAPLICA	
KENGİRİ SANCAĞI	
Çerkeş kazâsında Akçakise karyesi pişgâhında üzeri açık ve şürbü bazı emrâza mûcib-i şifâ olur kükürt ve güherçile madeninden mürekkebi ılıca.	Yine Çerkeş kazâsında Çavundur karyesi pişgâhında suyu ilel ve emrâza şifâsı mücerreb üzeri açık ve ebniyeden hâlî ılıca.
1	1

DAHİL-İ VİLÂYETTE KÜŞÂD OLUNAN PANAYIRLARIN MEVSİM VE MAHALLERİ	
KENGİRİ SANCAĞI	
YAPRAKLI PANAYIRI	KENGİRİ PANAYIRI
Kengirî sancağına tâbî Tuht nahiyesine yarım ve Kengirî'ya saat mesafede bir cebel-i mürtefide beher sene mâh-ı Eylûlün onuncu günü küşad olunmakta idüğü	Nefs-i Kengirî'da dahi Eylûlün on altıncı günü küşad olunarak Yapraklı panayırından avdet eden tüccarânın ekserîsi Kengirî'ya azîmet ederek yedi gün dahi orada ahz ü i'ta ederler.
<u>Eyyâm</u> 5	

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN KÜTÜPHANELER İLE DERÛNLARINDA MEVCUT KÜTÜB-İ MÜTENEVVİANIN MİKTARI	
KENGİRİ	
Nefs-i Kengirî'da Şakir Efendi Medresesi ittisâlında vâki kütüphanede mevcut kütüb-i mütenevvia	Tuht nahiyesinde Ahmet Efendi Kütüphanesinde mevcut kütüb-i mütenevvia
<u>600</u>	<u>300</u>

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN KAZÂ VE NEVÂHÎDE
KÂİN ÂSÂR-I MAMURENİN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esami-i kazâ	Su Hızarı	Asiyâb	Dekâkin	Hamam	Han
Kengırı kasabası	10	50	787	7	23
Kalecik kazâsı	--	35	405	1	02
Çerkeş kazâsı	06	66	390	4	04
Yekûn	16	151	1582	12	29
Esâmî-i kazâ	Tebâ-yı Gayr-ı Müslime Mekâtibi	Kenisâ ve Manastır	İslam Sıbyân Mekâtibi	Hangâh ve Zâviye	Medâris
Kengırı kasabası	3	3	30	9	18
Kalecik kazâsı	1	1	95	4	04
Çerkeş kazâsı	-	1	45	5	02
Yekûn	4	5	170	18	24
Esamî-i Kaza	Kütüphane		Cevâmi ve Mesâcid		
Kengırı kasabası	2		29		
Kalecik kazâsı	-		22		
Çerkeş kazâsı	-		29		
Yekûn	2		80		

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN HANE VE NÜFUS VE MAHALLÂT VE KURANIN CEDVELİDİR						
KENGİRİ SANCAĞI						
Esâmî-i kazâ	Merkez kura	Mahallât	Nüfus-ı Kıbtîyan			
			Müslim	Gayr-ı Müslim		
Maa nevâhî						
Kengiri kasabası	185	28	200	--		
Kalecik kazâsı	095	14	--	--		
Çerkeş kazâsı	111	08	--	--		
Yekûnü	391	50	200	--		
Esâmî-i kazâ	HANESİ			NÜFUSU		
	Ermeni	Rum	İslam	Ermeni	Rum	İslam
Maa nevâhî						
Kengiri kasabası	022	75	7424	070	264	28101
Kalecik kazâsı	115	--	4038	314	--	16689
Çerkeş kazâsı	--	--	5894	--	--	22950
Yekûn	137	75	17356	384	264	67740

**VÎLÂYETİN DOKSAN SENESİ VÂRİDÂT-I
MÜRETTEBE VE GAYR-I MÜRETTEBESİ**

KENGİRİ SANCAĞI

Envâ'-i vâridât	Guruş	Para
Vergi-i senevî	2372323	20
Bedelât-ı askerî	0010979	. .
Ez gayr-ı emânet aşâr bedelâtı	1973193	. .
Rüsûmât bedelâtı	0132850	. .
Öşr-i duhân bedelâtı	0006930	. .
Evkâf-ı kura aşârı	0041565	. .
Afyon öşrü	0000950	. .
Ağnam rüsûmu	1628750	. .
Emanet-i vâridât-ı mütenevvia	0285000	. .
Muhâcirîn-i Çerâkis aşârı	. 0000000	. .
Harîr öşrü	0000000	. .
Bahrî kuşu rüsûmu	0000000	. .
Cümle yekûn	6452540	20

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BİR SENE ZARFINDA
MÜCEDDEDEN VE TAMİREN İNŞA OLUNAN ÂSÂR-I NAFIA**

MAA NEVAHÎ KENGİRİ KASABASI

Kaldırım	Hükümet Konağı	Mekâtib-i Sıbyân	Medrese	Köprü	Çeşme	Han
Metro	Tamiren	Tamiren	Tamiren	Tam.	Müc.	Tam.
40	4	1	1	1	1	3
Hane	Dekâkin	Bağ ve Bahçe Köşkü			Lağım	
Tamiren	Tamiren	Müceddeden	Tamiren		Metro	
97	23	4	2		40	
		Zer olunan				
		Hinta		Şaîr		
		Kile		Kile		
Tâ'vîzen verilen		0780		0780		
Ahâlî tarafından		9000		6000		
		9780		6780		

Kasaba-yı mezkûrede mahsûlat-ı arziyyeden hınta ve şaîr ve darı ve mısır buğdayı ve sâîr envâ'-i sebze husûle geldiği gibi sînâiyyeden alaca ve şayâk ve beyaz bez ve Koçhisar şâîsi gibi emtia dahi imâl olunmaktadır.

Kengiri kasabasına üç saat mesâfede bir dere içinde kâin mağarada kaya tuzu memlahası olup ve bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesâfesi olarak işbu mesâfenin kangı mahalli hafr olunsa tuz zuhûr eyler.

Ve bu memlahadan senevî tahminen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunduğu gibi yine kasaba-yı mezkûra beş ve altı saat mahallerde Aksekü ve Şeyh Osman göl tuzu memlahaları olup işbu memlahalarda dahi senevî takriben otuz beş bin kıyye miktarı göl tuzu husûle gelmekte olduğu.

Nefs-i Kengiri mutasarrıflık merkezi olup şehrin mahalli düz ve bayırsı ve tarafeyinden tatlı ve acı çaylar cereyân eder.

Ve hâricî iki buçuk saat mümtedd bağ ve bahçelik ve derûnunda cesîmce çarşı ve hamam ve medâris ve cevâmî ve tekye olup ve kârgîr Dârü'l-hadîs nâm-ı diğêr Taşmescid derûnunda tarîkat-ı aliyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin nâm zât ile şehrin arka tarafında âsâr-ı atîkadan gâyet harâb olan kale derûnunda evliyâdan Şeyh Karatekin ve derûn ve birûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve sâir zevât-ı kirâm medfûndur.

MAA NEVÂHİ ÇERKEŞ KAZASI

Mekâtib-i Sıbyân	Çeşme		Hamam	Misafirhane	Hane		Dekâkin
Müceddeden	Tam.	Müc.	Tam.	Müceddeden	Müc.	Tam.	Tam.
1	3	3	1	3	9	5	3
		Gars olunan tütün fidanı 30000					

Kasaba-yı mezkûrun cihet-i cenûbîsinde Uluçay nâm nehir cereyan etmekte ve mâhsûlât-ı arziyyeden hinta ve şaîr ve burçak ve kabluca ve duhân ve bunlara mümâsil şeyler husule gelmektedir.

MAA NEVÂHİ KALECİK KAZASI

Kaldırım	Hükümet Konağı	Mekâtib-i Sıbyân	Köprü	Han	Dekâkin	
Metro	Müc.	Müc.	Tam.	Tam.	Müc.	Tam.
210	1	1	1	1	2	3
Cânib-i hükümetten verilen Ahâlî tarafından zer olunan			Zer olunan			
			Hinta Kile	Şaîr Kile		
			1400	0950		
			8600	6000		
			10000	6950		

Kasaba-yı mezkûrenin cânib-i yemîninde ve üç çâryek mesafesinden Nehr-i Ahmer cereyân etmekte ve mahsûlât-ı arziyyeden hinta ve şaîr ve bazı kurasında ketre ve penbe ve gök boya hâsıl olur.

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ORMANLARIN TÛL
VE ARZI İLE KASABA-YI MÛTENEVVİA VE LİVÂYA
VE İSKELELERE BU'D VE MESAFESİ CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri sancağının iskelelere bu'diyyeti cihetle ormanları mesâfesine lüzûm görünmediği ve işbu cibâl ormanları çam ve gürgen ve meşeden ibâret bulunduğu.

SEKİZİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1293 (1876)

DEF'A
8
SÂLNÂME-İ SENE 1293

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONİ

KENGİRİ SANCAĞI	
MERKEZ LİVÂ MEMURLARI	
Mutasarrıf Arif Paşa	<i>Mîr-i mîrân, Üçüncü Mecîdi</i>
Nâib Ahmet Razi Efendi	<i>Devriyye müderrisi</i>
Müftü Mustafa Efendi	
Muhasebeci Ali Şevket Bey	<i>Sâlise</i>
Tahrîrât Müdürü Şemsi Efendi	
Evkâf Muhasebecisi Salih Sabri Efendi	
MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ	
Reis Mutasarrıf Paşa	
Nâib Efendi	Bahaeddin Efendi
Müftü Efendi	Mustafa Efendi
Muhasebeci Efendi	Hacı Mihailoğlu
Tahrîrât Müdürü Efendi	Dimit Ağa
Evkâf Muhasebecisi Ef.	Karabet Ağa
Aza-yı müntahabe	
Aza-yı tabîiyye	
Kâtip İsmail Efendi	
Mülâzım Hürrem Efendi	

MECLİS-İ TEMYİZ-İ LİVÂ	MAHKEME-İ TİCARET-İ LİVÂ
Reis Nâib Efendi Hacı Ali Efendi Ali Efendi <i>Müderri</i> Beraş Ağa Karabet Ağa Mümeyyizân Kâtip Mustafa Asım Efendi Müstantik Abdülvahid Efendi Mukayyid Abdullah Efendi Mülâzım Bedos Efendi	Reis Osman Vefâ Efendi Ahmet Fehmi Efendi Hacı Yanni Ağa daime Mehmet Efendi Hacı Abdullah Efendi Hafız İsmail Efendi Yanni Ağa muva-kate Kâtip Ahmet Mecbûr Efendi Mülâzım Ziyaeddin Efendi aza
BELEDÎ MECLİSİ	MAARİF MECLİSİ
Reis Hacı Abdülkadir Efendi Tabib Ahmet Muhtar Efendi <i>Sâlise</i> Muavin Ali Rıza Efendi Mehmet Bahaeddin Efendi Mahmud Efendi Hacı Mustafa Efendi Hacı Ömer Ağa Abdullah Ağa Yusuf Ağa Kâtip ve Emin-i sandık Raşid Efendi Aza	Reis Müftü Mustafa Efendi Muavin Tabib Muhtar Efendi Abdurrahman Efendi Nakibzâde Hürrem Ef. Aza Şeyh Ali Efendi Edhem Efendi Ahmet Efendi Ali Efendi

MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ	TAHRİRÂT-I LİVÂ KALEMİ		
Vâridât Mukayyidi Abdullah Efendi Masraf Mukayyidi Mehmet Said Efendi Vâridât Muavini Osman Efendi Masraf Muavini Ahmet Efendi Evrâk Mukayyidi Mustafa Nadir Efendi Arif Efendi Salih Efendi Rıza Efendi Mehmet Efendi Osman Efendi Mustafa Efendi Sandık Emîni Raşid Efendi Şâkirdân	Tahrîrât Muavini Efendi Müsevvid Sabri Efendi Mübeyyîz Hasan Efendi diğeri Osman Efendi Evrâk Memuru Emin Efendi Muavini İsmail Efendi Ali Efendi Tayyib Efendi Ahmet Efendi Barten Efendi Şâkirdân		
DEFTER-İ HAKANÎ KALEMİ	EVKAF KALEMİ		
Memuru Mehmet Asrî Efendi Kâtib-i evvel Abdurrahman Efendi Kâtib-i sâni Abdullah Şükrü Efendi Tapu Kâtibi Abdüllhalim Efendi Emlak Kâtibi İsmail Hakkı Efendi İsmail Hakkı Efendi İsmail Nuri Efendi Osman Vefâ Efendi Yuvanni Efendi Şâkirdân	Muhasebeci Salih Sabri Efendi Kâtip Abdullah Efendi Şâkird Baki Efendi diğeri Osman Efendi <th data-bbox="803 1201 1258 1251">TAHRİR-İ EMLAK KALEMİ</th> <td data-bbox="803 1251 1258 1548"> İ'lâmât Kâtibi Hüseyin Hüsnü Ef. Vukuât Kâtibi Hacı Osman Efendi Defterci Osman Efendi Mülâzım Mustafa Efendi </td>	TAHRİR-İ EMLAK KALEMİ	İ'lâmât Kâtibi Hüseyin Hüsnü Ef. Vukuât Kâtibi Hacı Osman Efendi Defterci Osman Efendi Mülâzım Mustafa Efendi

MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ	
Kâtib-i evvel Ahmet Namık Efendi	Kâtib-i sâni Ali Rıza Efendi
Kâtib-i sâlis Mehmet Emin Efendi	Kâtib-i râbi İsmail Hakkı Efendi
Mukayyid Ömer Efendi	
Nüfus Nâzırı Edhem Efendi	Mukayyid Efendi
LİVÂYA MÜLHAK NEVÂHÎ	
KOÇİSAR NAHİYESİ	TUHT NAHİYESİ
Müdür Hacı Ömer Ağa	Müdür Ömer Ağa
Nâib Hasan Efendi	Nâib Ali Efendi
Kâtip Hacı Şakir Efendi	Kâtip Süleyman Şükrü Efendi
Tapu Kâtibi Bekir Efendi	Tapu Kâtibi Ömer Efendi
ŞABANÖZÜ NAHİYESİ	
Müdür	İsmail Hakkı Efendi
Nâib	Mehmet Nuri Efendi
Kâtip	Mehmet Kamil Efendi
Tapu Kâtibi	Ali Efendi

KALECİK KAZÂSÎ

Kaymakam Hacı Hamdi Efendi *Râbia*
Nâib Abdülcelil Vehbi Efendi
Müftü Hacı Mehmet Murad Efendi
Mal Müdürü Ahmet Hasbi Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Efendi

Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü Efendi

Aza-yı
tâbiyye

Osman Efendi
Hacı Bahaeddin Ef.
İbrahim Ağa
Melkon Ağa

Aza-yı
müntahabe

Kâtip Ali Raif Efendi

Mal Müdürü Refiki Ahmet Kamil Efendi

Sandık Emni Ali Efendi

DEÂVÎ MECLİSİ

Reis Naib Efendi

Hacı Hafız
Mehmet Efendi
Karabet Ağa

Mümeyyizân

Mehmet Nail Efendi
Kâtip Hafız Hüseyin Efendi

Mümeyyîz

BELEDÎ MECLİSİ		ZİRAAT MECLİSİ
Reis İbrahim Ağa Hüseyin Ağa diğer Hüseyin Ağa Mehmet Ağa Osman Efendi Hâci Boğos Ağa Aza Katip ve Emin-i Sandık İzzet Efendi		Reis Şeyh İbrahim Efendi Ataullah Efendi Mustafa Ağa Ahmet Ağa Aza
BAZI MEMURİN		İNALLU BALLU NAHİYESİ
Tapu Kâtibi Abdüllatif Efendi Nüfus Mukayyidi Hacı Mehmet Efendi Eytâm Müdürü Mehmet Efendi Mahkeme Kâtibi Ali Efendi		Müdür Ömer Efendi Nâib Ali Efendi Kâtip Ahmet Efendi Tapu Kâtibi Ahmet Efendi
ÇERKEŞ KAZASI		
	Kaymakam Mehmet Galib Bey Nâib Hüseyin Sabri Efendi Müftü Ali Rıza Efendi Mal Müdürü Hüseyin Muhsin Efendi	<i>Saniye</i> <i>Devriyye Müderrisi</i>

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Bey

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Mal Müdürü Efendi

Aza-yı
tâbîyye

Mehmet Bey

Hacı Mustafa Ağa

Mehmet Şakir Efendi

Hacı Mehmet Ağa

Aza-yı
müntahabe

Katip Mehmet Mazhar Efendi

Mal Müdürü refîki Mehmet Arif Efendi

Sandık Emîni Abbas Efendi

DEÂVÎ MECLİSİ

Reis Nâib Efendi

Said Bey

Hacı Hâfız Efendi

Hasan Ağa

Kâtip Hasan Subhi Efendi

Mümeyyizân

BELEDÎ MECLİSİ

Reis Mehmet Sadık Efendi

Muavin Şeyh Mehmet Efendi

Ali Efendi

Hacı Ahmet Ağa

İsmail Ağa

Ahmet Efendi

Hüseyin Efendi

Aza

Kâtip ve emîn-i sandık

Kamil Efendi

BAZI MEMURİN

Tapu Katibi İsmail Efendi

Eytâm Müdürü Mustafa Efendi

Mahkeme Katibi Mehmet Efendi

Mukayyid Tosun Efendi

EMLAK KOMİSYONU	KARACAVİRAN NAHİYESİ
Reis Ahmet Ağa Ali Ağa Hacı Ahmet Ağa Mustafa Ağa Ohannes Efendi Bedos Efendi Aza Vukuât Kâtibi Bedri Efendi	Müdür Refik Bey Nâib Hafız Mahmud Efendi Kâtip Ahmet Efendi Tapu Kâtibi Ali Efendi Vukuât Kâtibi Hacı Halil Efendi
BAYINDIR NAHİYESİ	OVACIK NAHİYESİ
Müdür Mustafa Efendi Nâib Hasan Hulki Efendi Kâtip Hasan Rıza Efendi Tapu Kâtibi Süleyman Efendi	Müdür Mustafa Hakkı Bey Nâib Ali Efendi Kâtip Ali Rıza Efendi Tapu Kâtibi Ruşen Efendi

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MENÂFÎ-İ UMUMÎYYE
SANDIKLARI VEKİLLERİ ESÂMÎSİYLE SERMAYESİNİN
MİKTARI**

KENGİRİ KAZASI	KALECİK KAZASI
Ahmet Efendi Mehmet Efendi Ömer Efendi Beraş Ağa Aza 151151 maa güzeşte	Hacı Ali Ağa diğerleri der-dest intihâb idüğü Aza Kâtip Şakir Efendi 146971 maa güzeşte
ÇERKEŞ KAZASI	KENGİRİ SANCAĞI YEKÛNÜ
Hacı Mehmet Ağa Hacı Hafız Efendi Aza Hüseyin Efendi Kâtip ve emin-i sandık Ahmet Hilmi Efendi 150719 maa güzeşte	448841-

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN ASÂKİR-İ REDİFE ZÂBİTÂNİ	
ALAY-İ MEZKÛRUN ÜÇÜNCÜ KOÇHİSAR TABURU ZÂBİTÂNİ	
Binbaşı Mehmet Rasim Efendi Sağ Kolağası Osman Ağa Sol Kolağası İsmail Efendi Tabur Kâtibi Mehmet İzzet Efendi	
YÜZBAŞI	MÜLÂZİMÂN
1. Ömer Ağa 2. Hacı Mustafa Ağa 3. Ali Ağa 4. İsmail Ağa 5. Mehmet Ağa 6. Hacı Ahmet Ağa 7. Mustafa Ağa 8. Ali Ağa	1. Veli Ağa 2. Ahmet Bey 3. Nafiz Efendi 4. Salih Efendi 5. Mustafa Ağa 6. Ahmet Ağa 7. İsmail Ağa 8. Süleyman Ağa

ORDU-YU MEZKÛR BEŞİNCİ REDİF PİYÂDE ALAYININ İKİNCİ KENGİRİ TABURU ZÂBİTÂNİ	
Binbaşı Abdullah Efendi Sağ Kolağası Osman Ağa Sol Kolağası münhal Tabur Katibi Mehmet Efendi	
YÜZBAŞI	MÜLÂZİMÂN
1. Hacı Mahmud Ağa 2. Mahmud Ağa 3. Ömer Ağa 4. Abdullah Ağa 5. Emin Ağa 6. Edhem Efendi 7. Ömer Ağa 8. Ali Ağa	1. Hacı Ahmet Ağa 2. Musa Ağa 3. Hacı Sadık Ağa 4. münhal 5. Hacı Mehmet Ağa 6. Mehmet Ağa 7. Hacı Mehmet Ağa 8. Ahmet Ağa

MAA KENGİRİ İKİNCİ BOLU TABURU				
Tabur Ağası Veli Ağa			Hesap Emmini İzzet Efendi	
Bölük	Bölük Ağası	Muavini	Jurnâl Emmini	Mevcudu
1	Ali Ağa	Mahmud Ağa	Aluş Ağa	146 Süvâri
1	Mehmet Ef.	İbrahim Ağa	Halim Ağa	120 Piyâde
2	İbrahim Ağa	Osman Efendi	Ahmet Ağa	119

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN TELGRAF MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
Sınıf	Dördüncü Sınıf Telgrafhanesi
4	Kengiri Telgraf ve Posta Müdürü Rüşdü Efendi
3	Refîki Hasan Efendi
Sınıf	Birinci Sınıf Pusula Merkezi
1	Çerkeş Telgraf ve Posta Memuru Abdülkadir Ef.
	Şâkirdi Mehmet Said Efendi
1	Kalecik Telgraf Memuru Mustafa Efendi

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MEKÂTİB-İ RÜŞDİYYE**KENGİRİ SANCAĞI****KENGİRİ RÜŞDİYYESİ**

Muallim-i evveli
Süleyman Surûrî Efendi

Muallim-i sâni
Mehmet Hâzık Efendi

Sülüs Hocası
Ali Vasfi Efendi

Rık'a Hocası
Abdullah Efendi

Bevvâb Halil Ağa

Şâkirdân

73

ÇERKEŞ RÜŞDİYYESİ

Muallimi
Mehmet Hilmi Efendi

Rık'a Hocası
Mehmet Mazhar Efendi

Bevvâb Hasan Efendi

Şâkirdân

35

**İSKİLİB VE KENGİRİ MEMLAHA
VE RÜSÜMÂT MEMURLARI
KENGİRİ SANCAĞI**

Kengirî Rüsümât Memuru Mehmet Emin Efendi
Kâtibi Mehmet Efendi
Sandık Emîni Tevfik Efendi

Memlaha Memuru Ömer Efendi
Katip Osman Efendi
Sandık Emîni Kâmil Efendi

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ILICA VE KAPLICALAR

KENGİRİ SANCAĞI

Çerkeş kazâsında Akçakise karyesi
pişgâhında üzeri açık ve şürbü bazı
emrâza mûcib-i şifâ olur kükürt ve
güherçile madeninden mürekkeb
ılıca.

1

Yine Çerkeş kazâsında Çavundur
karyesi pişgâhında suyu ilcl ve
emrâza şifâsı mücerreb üzeri açık
ve ebniyeden hâlî ılıca.

1

DAHİL-İ VİLÂYETTE KÜŞAD OLUNAN PANAYIRLARIN MEVSİM VE MAHALLERİ			
KENGİRİ SANCAĞI			
Tarih-i küşâdı	Eyyâm-ı ikâmesi	Mahall ve mevkii	Panayırın ismi
10 Eylül 93	3	Tuht nahiyesinde	Yapraklı panayır
16 Eylül 93	8	Nefs-i Kengiri'da	Kengiri panayır

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN KÜTÜPHANELER İLE MEVCUT KİTAPLARI			
KENGİRİ SANCAĞI			
600	Şakir Efendi Medresesi Kütüphanesi'nde	Kengiri	
300	Tuht nahiyesinde Ahmet Efendi Kütüphanesi'nde		
900	Yekûn		

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN HANE VE NÜFUS VE
MAHALLÂT VE KURANIN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i kazâ	Kura	Mahallât	Nüfus-ı Kıbtîyan	
			Gayr-ı Müslim	Müslim
Maa nevâhî				
Kengirî kasabası	185	28	54	200
Kalecik kazâsı	095	14	--	--
Çerkeş kazâsı	111	08	--	--
Kengirî Sancağı				
Yekûnü	391	50	54	200

Esâmî-i kazâ	HANESİ			NÜFUSU		
	İslam	Rum	Ermeni	İslam	Rum	Ermeni
Maa nevâhî						
Kengirî kasabası	7424	75	022	28101	264	070
Kalecik kazâsı	4038	--	115	16689	--	314
Çerkeş kazâsı	5894	--	--	22950	--	--
Kengirî Sancağı						
Yekûnü	17356	75	137	67740	264	384

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN KAZÂ VE NEVÂHÎDE
KÂİN ÂSÂR-I MA'MÛRENİN CEDVELİDİR**

Esâmî-i kazâ ve nevâhî	Su hızarı	Asîyâb	Dekâkîn	Hamam	Han
Kengırı kasabası	-	5	732	6	7
Kalecik kazâsı	-	32	405	1	2
Çerkeş kazâsı	6	66	390	4	4
Kengırı Sancağı Yekûnü	6	103	1527	11	13
Esâmî-i kazâ ve Nevâhî	Tebâ-yı Gayr-ı Müslime Mekâtibi	Kenisâ ve Manastır	İslam Sıbyân Mekâtibi	Hangâh	Medâris
Kengırı kasabası	2	2	13	7	11
Kalecik kazâsı	1	1	95	2	3
Çerkeş kazâsı	-	1	45	5	2
Kengırı Sancağı Yekûnü	3	4	153	14	16
Esâmî-i kazâ ve Nevahî		Kütüphane		Cevâmi ve Mesâcid	
Kengırı kasabası		2		27	
Kalecik kazâsı		-		51	
Çerkeş kazâsı		-		29	
Yekûn		2		107	

VİLÂYETİN DOKSAN BİR SENESİ VÂRİDÂT-I MÜRETTEBE VE GAYR-I MÜRETTEBESİ	
KENGİRİ SANCAĞI	
	Guruş
Vergi-yi senevî	2421576
Bedelât-ı askerî	0015659
Ez gayr-ı emânet aşâr bedelâtı	2391725
Rüsûmât bedelâtı	0096207
Öşr-i duhân bedelâtı	0006930
Afyon öşrü	0000950
Ağnam rüsûmu	0763327
Emanet-i vâridât-ı mütenevvîa	0285000
Harîr öşrü	0000000
Bahrî kuşu rüsûmu	0000000
Evkaf-ı kura aşârı	0041560
Cümle yekûn	6022939

DAHİL-İ VİLÂYETTE BİR SENE ZARFINDA ZER' OLUNAN HUBÛBAT İLE GARS OLUNAN EŞCÂR-I MÛTENEVVÎA					
Esâmî-i kazâ ve nevâhî	Eşcâr-ı mütenevvîa	Hubûbat-ı saire	Pamuk	Çeltik	
	Aded	Kile	Kile	Kile	
Maa nahiye Kengiri	07500	0037	-	-	
Kalecik kazâsı	-	0105	-	-	
Esâmî-i kaza ve nevahî	Ketan ve Kendir	Fiğ ve Burçak	Siyâz ve Kernik	Şaîr	Hinta
	Kile	Kile	Kile	Kile	Kile
Maa nahiye Kengiri	-	250	-	8000	8000
Kalecik kazâsı	-	100	-	3500	4500

**BİR SENE ZARFINDA MÜCEDDEDEDEN VE TAMİREN İNŞA
OLUNAN ÂSÂR-I NAFIA**

KENGİRİ SANCAĞI

KENGİRİ KASABASI

Hükümet Konağı	Cami-i Şerif	Mekteb-i Sıbyân	Köprü	Çeşme
Tamir	Tamir	Tamir	Tamir	Müc.
1	1	1	2	1
Han	Hamam	Hane	Dekâkin	
Tamir	Tamir	Tamir	Tamir	
1	1	47	24	

Kasaba-yı mezkûrede mahsûlat-ı arziyyeden hinta ve şâir ve darı ve mısır buğdayı ve sâir envâ-i sebze husûle geldiği gibi sînâiyyeden alaca ve şayâk ve beyaz bez ve Koçhisar şâlisi gibi emtia dahi imâl olunmaktadır.

Kengirî kasabasına üç saat mesâfede bir dere içinde kâin mağarada kaya tuzu memlahası olup ve bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesâfesi olarak işbu mesâfenin kangı mahalli hafr olursa tuz zuhûr eyler.

Ve bu memlahadan senevî tahminen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunduğu gibi yine kasaba-yı mezkûra beş ve altı saat mahallerde Aksekü ve Şeyh Osman göl tuzu memlahaları olup işbu memlahalarda dahi senevî takriben otuzbeş bin kıyye miktarı göl tuzu husûle gelmekte olduğu.

Nefs-i Kengirî mutasarrıflık merkezi olup şehrin mahalli düz ve bayırsı ve tarafeyinden tatlı ve acı çaylar cereyân eder.

Ve hâricî iki buçuk saat mümtedd bağ ve bahçelik ve derûnunda cesîmce çarşı ve hamam ve medâris ve cevâmi ve tekye olup ve kârgîr Dârü'l-hadîs nâm-ı diğerk Taşmescid derûnunda tarîkat-ı alîyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin nâm zât ile şehrin arka tarafında âsâr-ı atîkadan gâyet harâb olan kale derûnunda evliyâdan Şeyh Karatekin ve derûn ve birûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdi ve sâir zevât-ı kirâm medfûndur

ÇERKEŞ KAZASI					
Cami-i Şerif	Mekâtib-i Sıbyân		Köprü	Çeşme	
Tamir	Müc.	Tam.	Tamir	Tamir	
2	1	1	2	3	
	Hamam		Hane		Dekâkin
	Tamir		Müc.	Tam.	Tamir
	2		6	10	10
Kasaba-yı mezkûrenin cihet-i cenûbîsinde Uluçay nâm nehir cereyan etmekte ve mâhsûlât-ı arziyyeden hinta ve şaîr ve burçak ve kabluca ve duhân ve bunlara mümâsil şeyler husule gelmektedir.					
KALECİK KAZASI					
Kaldırım	Hükümet Konağı		Cami-i Şerif	Mekteb-i Sıbyân	
Metro	Tamir		Mücedded	Tamir	
290	1		1	1	
Köprü	Çeşme		Han	Hane	
Tamir	Tamir		Tamir	Müc.	Tam.
1	4		1	2	2
					4
Kasaba-yı mezkûrenin cânib-i yemîninde ve üç çâryek mesafeden Nehr-i Ahmer cereyân etmekte ve mahsûlât-ı arziyyeden hinta ve şaîr ve bazı kurasında ketre ve penbe ve gök boya husûle geldiği gibi sînâiyyeden döşemelik basma ve alaca dahi imâl olunmaktadır.					

DOKUZUNCU
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1294 (1877)

DEF'A
9
SÂLNÂME-İ SENE 1294

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONİ

KENGİRİ SANCAĞI

MERKEZ LİVÂ MEMURLARI

Mutasarrıf Mustafa Bey

Sâniye Mütemâyyîzi

Nâib İzzet Efendi

Müftü Abdurrahman Efendi

Muhasebeci Ahmet Şevki Efendi *Sâlise*

Tahrîrât Müdürü Şemsi Efendi

Evkâf Muhasebecisi Salih Sabri Efendi

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Bey

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Muhasebeci Efendi

Tahrîrât Müdürü Efendi

Evkâf Muhasebecisi Ef.

Aza-yı
tabîiyye

Bhaeddin Efendi

Mustafa Efendi

Dimit Ağa

Karabet Ağa

Aza-yı
müntahabe

Kâtip İsmail Efendi

Mülâzım Raşid Efendi

diğeri Hasan Efendi

MECLİS-İ TEMYİZ-İ LİVÂ	MAHKEME-İ TİCARET-İ LİVÂ
Reis Nâib Efendi Hacı Ali Efendi Müderris Ali Efendi Beraş Efendi Karabet Ağa Kâtip Mustafa Asım Efendi Müstantik Abdülvahid Efendi Mukayyid Abdullah Efendi Mülâzım Bedos Efendi diğeri Ali Efendi	Reis Osman Vefâ Efendi Ahmet Fehmi Efendi Hâci Yanni Ağa Mehmet Raif Efendi Hacı Abdullah Efendi Hafız İsmail Efendi Yanni Ağa Kâtip Ahmet Mecbûr Efendi Mülâzım Yusuf Ziyaeddin Efendi
BELEDÎ MECLİSİ	
Reis Hacı Mustafa Ağa Tabib Ahmet Muhtar Efendi Yüzbaşı Ali Ağa Ahmet Efendi diğeri Ahmet Efendi Abdurrahman Ağa	
Muavin münhal Ahmet Efendi Abdullah Ağa Lefter Ağa Kâtip ve Emin-i sandık Raşid Efendi	

MAARİF MECLİSİ	MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ
Reis Müftü Abdurrahman Efendi Tabib Ahmet Efendi <i>Sâlise</i> Hürrem Efendi Şeyh Ali Efendi Edhem Efendi Ahmet Efendi Ali Efendi Aza	Vâridât Mukayyidi Abdullah Efendi Masraf Mukayyidi Mehmet Efendi Vâridât Muavini Osman Behçet Efendi Masraf Muavini Ahmet Efendi Evrâk Mukayyidi Mustafa Nadir Efendi Şakir Efendi Seyyid Efendi Rıza Efendi Hilmi Efendi Tevhid Efendi Mehmet Efendi Hasan Efendi Sandık Emni Mahmud Efendi Şâkirdân
TAHRİRÂT-I LİVÂ KALEMİ	DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ
Tahrîrât Muavini Hüseyin Hüsnü Ef. Müevvid Hasan Efendi Mübeyyîz Mehmet Emin Efendi diğeri Osman Nuri Efendi diğeri Hafız Ali Efendi Evrak Memuru İsmail Hakkı Efendi Muavini Mehmet Said Efendi Ali Efendi Artin Efendi Mehmet Efendi diğer Mehmet Efendi Şâkirdân	Memur Tevfik Bey Kâtib-i evvel Abdurrahman Efendi Kâtib-i sâni Mehmet Şükrü Efendi Tapu Kâtibi Abdülhalim Efendi Emlak Kâtibi İsmail Efendi Mehmet Nuri Efendi İsmail Efendi Şâkirdân

EVKAF KALEMİ	TAHRİR-İ EMLAK KALEMİ
Muhasebeci Salih Sabri Efendi Kâtip Abdullah Efendi Şâkird Baki Efendi diğeri Osman Efendi	Komisyon Başkâtibi Yamen Efendi Vukuât Kâtibi Hacı Osman Efendi İ'lâmât Kâtibi Tayyib Efendi Tahsîlât Kâtibi Ali Efendi Defterci Salih Efendi Abdülkadir Efendi Şâkird Hafız Efendi
MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ	
Kâtib-i evvel Ahmet Namık Efendi Kâtib-i sâlis Mehmet Emin Efendi	Kâtib-i sâni Ali Rıza Efendi Kâtib-i râbi İsmail Efendi
Mukayyid Ömer Efendi Müdür-i eytâm Mustafa Efendi	
MERKEZE MÜLHAK NEVÂHÎ	
KOÇİSAR NAHİYESİ	
Müdür Mustafa Bey Müftü Hacı Ahmet Efendi Mukayyid Ali Efendi	Nâib Hasan Hüsnü Efendi Kâtip Şakir Efendi Tapu Kâtibi Bekir Efendi
Vukuât Kâtibi İsmail Bey	

TUHT NAHİYESİ	ŞABANÖZÜ NAHİYESİ
Müdür Mehmet Fahreddin Efendi Nâib Ali Rıza Efendi Kâtip Ömer Rahmi Efendi Tapu Kâtibi Ömer Efendi Vukuât Kâtibi Ahmet Rifat Efendi	Müdür İsmail Efendi Nâib Mehmet Nuri Efendi Kâtip Hacı Memiş Efendi Tapu Kâtibi Ali Efendi Vukuât Kâtibi
KALECİK KAZÂSI	
Kaymakam Aliyy-ür-Rıza Efendi Nâib Abdülcelil Vehbi Efendi Müftü Hacı Mehmet Murad Efendi Mal Müdürü Ömer Rifat Efendi	

İDARE MECLİSİ		
Reis Kaymakam Efendi	Hasan Efendi Halil Ağa	Aza-yı müntahabe
Nâib Efendi	Hacı Halid Bey	
Müftü Efendi	Kalos Ağa	
Mal Müdürü Efendi		
Kâtip Süleyman Şükrü Efendi Mal Müdürü Refiki Ahmet Efendi Sandık Emimi Ahmet Bey		
DEÂVÎ MECLİSİ		BELEDÎ MECLİSİ
Reis Naib Efendi	Reis İbrahim Ağa	Aza
Şeyh İbrahim Vasfî Ef.	Hüseyin Ağa	
Osman Efendi	Hasan Ağa	
Hacı Mehmet Ağa	Mehmet Ağa	
Hâci Boğos Ağa	Osman Efendi	
Kâtip Hafız Hüseyin Rıza Efendi	Kâtip Efendi	
	Sandık Emimi	

ZİRAAT MECLİSİ	BAZI MEMURİN
Reis Şeyh İbrahim Efendi Ataullah Efendi Mustafa Ağa Ahmet Ağa Aza	Tapu Kâtibi Hasan Efendi Nüfus Mukayyidi Hacı Mehmet Efendi Eytâm Müdürü Mehmet Efendi Mahkeme Kâtibi Ali Efendi Vukuât Kâtibi Mustafa Efendi Süvârî Tahsildârı Abdüllatif Efendi Piyâde Tahsildârı Hacı Hüseyin Ağa
İNALLU BALLU NAHİYESİ	
Müdür Mehmet İzzet Ağa Nâib Aliyy-ür-Rıza Efendi Kâtip Ahmet Hamdi Efendi Tapu Kâtibi Ahmet Efendi Vukuât Kâtibi	

ÇERKEŞ KAZASI

Kaymakam Mehmet Galib Bey *Sâniye*

Nâib Hüseyin Sabri Efendi *Devriyye Müderrisi*

Müftü Ali Rıza Efendi

Mal Müdürü Hüseyin Muhsin Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Bey

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Mal Müdürü Efendi

Aza-yı
tâbîyye

Ahmet Haydar Ef.
Mustafa Efendi

Ahmet Efendi

Evkâf Vekili Şeyh
Mustafa Âsım Ef.

Aza-yı
müntahabe

Kâtip Mehmet Mazhar Efendi

Mal Müdürü Refîki Mehmet Arif Efendi

Sandık Emîni Mehmet Efendi

DEÂVÎ MECLİSİ	BELEDÎ MECLİSİ
Reis Nâib Efendi Ali Efendi Hasan Sami Efendi Mustafa Efendi Katip Hasan Efendi Mukayyid ve Mahkeme Kâtibi Tosun Efendi	Reis Muavin İsmail Efendi Hacı Ömer Ağa İbrahim Ağa Mehmet Ağa Ahmet Ağa Kâtip ve Emin-i sandık Süleyman Kamil Efendi
MAARİF MECLİSİ	BAZI MEMURİN
Reis Müftü Ali Rıza Efendi Şeyh Mustafa Efendi Mehmet Efendi Ahmet Efendi Ali Efendi Halil Efendi Hasan Efendi	Tapu Kâtibi İsmail Hakkı Efendi Nüfus Mukayyidi Mustafa Efendi
	EMLAK KOMİSYONU Reis Ahmet Ağa Mustafa Ağa Hacı Ahmet Ağa Ali Ağa Bedos Efendi Ohannes Efendi Vukuât Kâtibi Mehmet Bedri Efendi

KARACAVİRAN NAHİYESİ	BAYINDIR NAHİYESİ
Müdür Refik Bey	Müdür Mehmet Şerif Efendi
Nâib Hüseyin Şükrü Efendi	Nâib Mehmet Rıza Efendi
Kâtip Ahmet Efendi	Kâtip Mehmet İzzet Efendi
Tapu Kâtibi Ali Efendi	Tapu Kâtibi Ali Rıza Efendi
Vukuât Kâtibi Hacı Halil Efendi	Vukuât Kâtibi
OVACIK NAHİYESİ	
Müdür Süleyman Şükrü Efendi	
Nâib Hasan Rıza Efendi	
Kâtip Ali Efendi	
Tapu Kâtibi Ruşen Efendi	
Vukuât Kâtibi	

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MENÂFÎ-İ UMÛMÎYYE
SANDIKLARI VEKÎLLERİ ESÂMÎSİYLE
SERMAYESİNİN MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

KENGİRİ KAZASI

Ahmet Efendi
Mehmet Efendi
Ömer Efendi
Beraş Ağa

Aza

Sermayesi
151151 maa güzeşte

KALECİK KAZASI

Hacı Ali Ağa
diğerleri

Aza

Sermayesi
146971 maa güzeşte

ÇERKEŞ KAZASI

Hacı Mehmet Ağa
Hacı Hafız Efendi
Hüseyin Efendi

Aza

Kâtip ve Emin-i sandık
Ahmet Hilmi Efendi

Sermayesi
150719 maa güzeşte

**KENGİRİ SANCAĞI
YEKÛNÜ**

448841 -

VİLÂYET ASÂKİR-İ ZÂBTİYYE ALAYI	
KENGİRİ SANCAĞI	
MAA KENGİRİ İKİNCİ BOLU TABURU	
Tabur Ağası Raşid Ağa	Hesap emini İzzet Efendi
Bölük	
1 Ali Ağa	Bölük
1 Mehmet Efendi	Ağası
2 İbrahim Ağa	
	Aluş Ağa 130 Suvâri
	Halim Ağa 103 Piyâde
	Şaban Efendi 104

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN TELGRAF MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
Sınıf	
3	Kengiri Telgraf ve Posta Müdürü İshak Efendi
3	Refiki Hasan Efendi
1	Çerkeş Telgraf ve Posta Memuru Abdülkadir Ef.
-	Şakirdi Mehmet Said Efendi
1	Kalecik Telgraf Memuru Mustafa Efendi

KENGİRİ DAHİLİNDE BULUNAN MEKÂTİB-İ RÜŞDİYYE	
KENGİRİ SANCAĞI	
KENGİRİ RÜŞDİYYESİ	ÇERKEŞ RÜŞDİYYESİ
Muallim-i evveli Süleyman Surûrî Efendi	Muallimi Mehmet Hilmi Efendi
Muallim-i sâni Mehmet Hâzık Efendi	Rık'a Hocası Mehmet Mazhar Efendi
Sülüs Hocası Ali Vasfi Efendi	Bevvâb Hasan Efendi
Rık'a Hocası Abdullah Efendi	Şâkirdân
Bevvâb Halil Ağa	35
Şâkirdân	
73	

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN RÛSÛMÂT MEMURLARI
KENGİRİ SANCAĞI
İSKİLİB VE KENGİRİ MEMLAHA VE RÛSÛMAT MEMURLARI
Kengiri Rûsûmât Müdürü Efendi Kâtibi Mehmet Efendi Sandık Emîni Tevfik Efendi Memlaha Memuru Ömer Efendi Kâtip Osman Efendi Sandık Emîni Kamil Efendi

DAHİL-İ VİLÂYETTE KÛŞÂD OLUNAN PANAYIRLARIN MEVSİM VE MAHALLERİ			
KENGİRİ SANCAĞI			
Tarih-i küşâdı	Eyyâm-ı ikâmesi	Mahall ve mevkii	Panayırın ismi
10 Eylül 93	3	Tuht nahiyesinde	Yapraklı panayır
16 Eylül 93	8	Nefs-i Kengiri'da	Kengiri panayır

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN HANE VE NÜFUS VE
MAHALLÂT VE KURANIN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i kazâ ve nevâhî	Kura	Mahallât	Nüfus-ı Kibtîyan	
			Gayr-ı Müslim	Müslim
Maa nevâhî				
Kengiri kasabası	185	28	54	200
Kalecik kazâsı	095	14	--	--
Çerkeş kazâsı	111	08	--	--
Kengiri sancağı yekûnü	391	50	54	200

	HANESİ			NÜFUSU		
Esâmî-i kazâ ve nevâhî	Ermeni	Rum	İslam	Ermeni	Rum	İslam
Maa nevâhî						
Kengiri kasabası	022	075	7424	070	264	28101
Kalecik kazâsı	115	--	4038	314	--	16689
Çerkeş kazâsı	--	--	5894	--	--	22950
Kengiri sancağı yekûnü	137	075	17356	384	264	67740

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN KAZA VE NEVÂHÎDE
KÂİN ÂSÂR-I MA'MÛRENİN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i kazâ ve Nevâhî	Su hızarı	Âsîyâb	Dekâkin	Hamam	Han
Kengiri kasabası	-	5	732	6	7
Kalecik kazâsı	-	32	405	1	2
Çerkeş kazâsı	6	66	390	4	4
Kengiri Sancağı Yekûnü	6	103	1527	11	13
Esâmî-i kazâ ve nevâhî	Tebâ-yı Gayr-ı Müslime Mekâtibi	Kenisâ ve Manastır	İslâm Sıbyân Mektebi	Hangâh	Medâris
Kengiri kasabası	2	2	13	7	11
Kalecik kazâsı	1	1	95	2	3
Çerkeş kazâsı	-	1	45	5	2
Kengiri Sancağı Yekûnü	3	4	153	14	16
Esâmî-i kazâ ve nevâhî	Kütüphane			Cevâmi ve Mesâcid	
Kengiri kasabası	2			27	
Kalecik kazâsı	-			51	
Çerkeş kazâsı	-			24	
Kengiri Sancağı Yekûnü	2			102	

**VİLÂYETİN DOKSAN İKİ SENESİ VÂRİDÂT-I
MÜRETTEBE VE GAYR-I MÜRETTEBESİ**

KENGİRİ SANCAĞI

Vergiden	2416398	20
Bedelât-ı askerî	0015604	00
Rüsûmât-ı ez gayr-ı emânet	0047005	00
Ber-vech-i tahmîn emanet âşârı	1743785	20
Öşr-i duhân kezâ	0001860	00
Ağnam rüsûmu	0993617	00
Emanet-i vâridât	0600000	00
Yekûn	5818270	00

KENGİRİ KAZÂSI

Kasaba-yı mezkûrede mahsûlat-ı arziyyeden hinta ve şaîr ve darı ve mısır buğdayı ve sâir envâ-i sebze husûle geldiği gibi sînâiyyeden alaca ve şayâk ve beyaz bez ve Koçhisar şâlisi gibi emtia dahi imâl olunmaktadır.

Kengiri kasabasına üç saat mesâfede bir dere içinde kâin mağarada kaya tuzu memlahası olup ve bu memlahanın tûlen on arzan yedi saat kadar mesâfesi olarak işbu mesâfenin kangı mahalli hafr olursa tuz zuhûr eyler.

Ve bu memlahadan senevî tahminen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunduğu gibi yine kasaba-yı mezkûra beş ve altı saat mahallerde Aksekü ve Şeyh Osman göl tuzu memlahaları olup işbu memlahalarda dahi senevî takriben otuz beş bin kıyye miktarı göl tuzu husûle gelmekte olduğu.

Nefs-i Kengiri mutasarrıflık merkezi olup şehrin mahalli düz ve bayırsı ve tarafeyinden tatlı ve acı çaylar cereyân eder. Ve hâricî iki buçuk saat mümtedd bağ ve bahçelik ve derûnunda cesîmce çarşı ve hamam ve medâris ve cevâmi ve tekye olup ve kârgîr Dârü'l-hadîs nâm-ı diğêr Taşmescid derûnunda tarîkat-ı aliyîye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin nâm zât ile şehrin arka tarafında âsâr-ı atîkadan gâyet harâb olan kale derûnunda evliyâdan Şeyh Karatekin ve derûn ve birûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve sâir zevât-ı kirâm medfûndur.

ÇERKEŞ KAZÂSI

Kasaba-yı mezkûrenin cihet-i cenûbîsinde Uluçay nâm nehir cereyan etmekte ve mahsûlât-ı arziyyeden hinta ve şaîr ve burçak ve kabluca ve duhân ve bunlara mümâsil şeyler husûle gelmektedir.

KALECİK KAZÂSI

Kasaba-yı mezkûrenin cânib-i yemîninde ve üç çâryek mesafede Nehr-i Ahmer cereyân etmekte, mahsûlât-ı arziyyeden hinta ve şaîr bazı kurasında ketre penbe ve gök boya husûle geldiği gibi sînâiyyeden döşemelik basma ve alaca dahi imâl olunmaktadır.

ONUNCU
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1295 (1878)

DEF'A
10
SÂLNÂME-İ SENE 1295

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONİ

KENGİRİ SANCAĞI

MERKEZ LİVÂ MEMURLARI

Mutasarrıf Mustafa Bey *Ülâ Sınıf-ı sânisî*

Nâib Mehmet İzzet Efendi

Müftü Abdurrahman Efendi

Muhasebeci Ahmet Şevki Efendi *Sâlise*

Tahrîrât Müdürü Şemsi Efendi

Evkâf Muhasebecisi Salih Sabri Efendi *Müderris*

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Bey

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Muhasebeci Bey

Tahrîrât Müdürü Efendi

Evkâf Muhasebecisi Ef.

Aza-yı
tabîiyye

Bahaeddin Efendi

Mustafa Efendi

Dimit Ağa

Karabet Ağa

Aza-yı
müntahabe

Kâtip İsmail Efendi
Mülâzım Hasan Efendi
diğeri Ali Efendi
diğeri Hüsnü Efendi

MECLİS-İ TEMYİZ-İ LİVÂ	MAHKEME-İ TİCARET-İ LİVÂ
Reis Nâib Efendi Ali Efendi Ahmet Efendi Beraş Ağa Karabet Ağa Mümeyyizân Kâtip Mustafa Asım Efendi Müstantik Abdülvahid Efendi Mukayyid Bedos Efendi Mülâzım Osman Efendi	Reis Osman Vefâ Efendi Ahmet Ağa Hacı Bali Ağa Aza-yı daime Mehmet Efendi Hacı Abdullah Efendi Aza-yı muvakkate Hafız İsmail Efendi Bağı Ağa Kâtip Hafız Abdullah Efendi Mübâşir Kamil Ağa
MAARİF MECLİSİ	BELEDÎ MECLİSİ
Reis Müftü Abdurrahman Efendi Tabib Ahmet Efendi <i>Sâlise</i> Hürrem Efendi Şeyh Ali Efendi Edhem Efendi Ahmet Efendi Ali Efendi Aza	Reis Hacı Mustafa Ağa Tabib Ahmet Muhtar Efendi <i>Sâlise</i> Ali Ağa Ahmet Hamdi Efendi diğer Ahmet Efendi Abdullah Ağa Lefter Ağa Aza Kâtip Raşid Efendi Mülâzım Ahmet Hamdi Efendi

MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ	TAHRİRÂT-I LİVÂ KALEMİ
Vâridât Mukayyidi Abdullah Rifat Efendi Masraf Mukayyidi Mehmet Said Efendi Vâridât Muavini Osman Behçet Efendi Masraf Muavini Ahmet Efendi Evrak Mukayyidi Mustafa Efendi Şakir Efendi Edhem Efendi Mustafa Efendi Mehmet Hilmi Efendi Hürrem Efendi Raif Efendi Hüseyin Efendi Mehmet Efendi İsmail Efendi	Tahrîrât Muavini Hüseyin Hüsnü Efendi Müsevvid Hasan Efendi Mübeyyîz Emin Efendi diğeri Osman Nuri Efendi diğeri Hafız Ali Efendi Nihad Efendi Mehmet Efendi diğer Mehmet Kamil Ef. Şâkirdân Bartin Efendi
MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ	EMLAK KALEMİ
Eytâm Müdürü Mustafa Raif Efendi Kâtib-i evvel Ahmet Namık Efendi Kâtib-i sâni Ali Rıza Efendi Kâtib-i sâlis Mehmet Emin Efendi Mukayyid Ömer Tahir Efendi	Komisyon Başkâtibi İbrahim Yamen Efendi Vukuât Kâtibi Hacı Osman Efendi Tahsîlât Kâtibi Ali Rıza Efendi İ'lâmât Kâtibi Tayyib Efendi Defterci Salih Sabri Efendi Hafız Osman Efendi Raşid Efendi Ali Efendi

EVRAK KALEMÎ	ARAZÎ KALEMÎ
Evrak Müdürü İsmail Hakkı Efendi	Defter-i hâkânî Memuru Raşid Efendi
Muavini Hafız Said Efendi	Kâtib-i evvel Abdurrahman Efendi
Mülâzım Osman Burhan Efendi	Kâtib-i sânî Şükrü Efendi
EVKAF KALEMÎ	Tapu Kâtibi Abdülhalim Efendi
Başkâtip Abdullah Efendi	Emlâk Kâtibi Hakkı Efendi
MERKEZE MÜLHAK NEVÂHÎ	
ŞABANÖZÜ NAHİYESİ	KOÇİSAR NAHİYESİ
Müdür İsmail Efendi	Müdür Mustafa Bey
Nâib Hafız Mahmud Efendi	Nâib Ali Efendi
Kâtip Hacı Memiş Efendi	Kâtip Hasan Efendi
TUHT NAHİYESİ	
Müdür Vekîli Mustafa Ağa	
Nâib Hüseyin Efendi	
Katip Ömer Efendi	

KALECİK KAZÂSÎ

Kaymakam Ali Rıza Efendi

Nâib Abdullah Raşid Efendi

Müftü Hacı Mehmet Murad Efendi

Mal Müdürü Ömer Rifat Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Efendi

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Mal Müdürü Efendi

Aza-yı
tâbîyye

Hasan Efendi

Halil Efendi

Hacı Halid Bey

Kalos Ağa

Aza-yı
müntahabe

Kâtip Süleyman Şükrü Efendi

Mal Müdürü refiki Ahmet Efendi

Sandık Emmini Ahmet Bey

DEÂVÎ MECLİSİ	BELEDÎ MECLİSİ
Reis Naib Efendi Şeyh İbrahim Vasfî Ef. Osman Efendi Hacı Mehmet Ağa Hâci Boğos Ağa Mümeyyizân Kâtip Hüseyin Rıza Efendi	Reis Hasan Efendi Hüseyin Ağa Ahmet Ağa Seyyid Ağa Onni Çorbacı Aza Kâtip ve Emin-i sandık Abdullah Vehbi Efendi
BAZI MEMURÎN	İNALLU BALLU NAHİYESİ
Tapu Kâtibi Hasan Efendi Vukuât Kâtibi Mustafa Efendi Eytâm Müdürü Arif Efendi Nüfus Mukayyidi Mehmet Arif Efendi	Müdür Hacı Hüseyin Sabri Efendi Nâib Ali Efendi Kâtip Ahmet Hamdi Efendi Tapu Katibi Ahmet Efendi Vukuât kâtibi

ÇERKEŞ KAZASI

Kaymakam Mustafa Sıdkı Efendi

Nâib Mehmet Ataullah Efendi

Müftü Ali Rıza Efendi

Mal Müdürü Hüseyin Rıza Efendi

Evkâf Vekîli Şeyh Mustafa Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Efendi

Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü Efendi

Aza-yı
tâbiyye

Ahmet Efendi
Mustafa Efendi
Ahmet Hamdi Ef.

Aza-yı
müntahabe

Kâtip Mehmet Mazhar Efendi

Mal Müdürü refiki Hafız Mehmet Efendi

Sandık Emni Mehmet Efendi

DEÂVÎ MECLİSİ

Reis Nâib Efendi

Hafız Ali Efendi
Mustafa Efendi

Mümeyyizân

Hasan Sami Efendi Mümeyyizân

Deâvî Kâtibi
Hasan Subhi Efendi

BELEDÎ MECLİSİ	ZİRAAT MECLİSİ
Reis Mehmet Sadık Efendi Ahmet Ağa Hacı Ömer Ağa Mehmet Ağa Aza Kâtip ve Emin-i sandık Süleyman Efendi	Reis Hacı Mustafa Ağa Ahmet Efendi Mehmet Bey Mustafa Efendi Ali Ağa Aza
MAARİF MECLİSİ	BAZI MEMURİN
Reis Müftü Ali Rıza Efendi Mehmet Rıza Efendi Hafız Ali Efendi Ahmet Efendi Halil Efendi Şeyh Mustafa Efendi Aza	Vukuât Kâtibi Bedri Efendi Tapu Kâtibi İsmail Efendi Eytâm Müdürü İsmail Efendi Nüfus Mukayyidi Mustafa Efendi Mahkeme Kâtibi Mehmet Rıza Efendi
KARACAVİRAN NAHİYESİ	BAYINDIR NAHİYESİ
Müdür Asım Bey Nâib Hasan Rıza Efendi Kâtip Ali Rıza Efendi Tapu Kâtibi Ali Efendi Vukuât Kâtibi Safved Efendi	Müdür Mehmet Şerif Efendi Nâib Mehmet Tahir Efendi Kâtip Mehmet İzzet Efendi Tapu Kâtibi Ali Rıza Efendi
OVACIK NAHİYESİ	
Müdür Ahmet Efendi Kâtip Ali Rıza Efendi	Nâib Hasan Efendi Tapu Kâtibi Ruşen Efendi

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MENÂFÎ-İ
UMÛMÎYYE SANDIKLARI VEKÎLLERİ ESÂMÎSİYLE
SERMAYESİNİN MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI	
KENGİRİ KAZASI	KALECİK KAZASI
Raşid Efendi Ahmet Hamdi Efendi Aza <u>Sermayesi</u> 159151	Hacı Ali Ağa diğerleri münhal Aza <u>Sermayesi</u> 146971
ÇERKEŞ KAZASI	
Hacı Mehmet Ağa Hacı Hafız Efendi Hüseyin Efendi Aza Kâtip ve Emin-i sandık Ahmet Hilmi Efendi <u>Sermayesi</u> 185000	KENGİRİ SANCAĞI YEKÛNÛ 491122 20

VİLÂYET ASÂKİR-İ ZÂBTİYYE ALAYI			
MAA KENGİRİ İKİNCİ BOLU TABURU			
Tabur Ağası Hasan Ağa		Hesap emini İzzet Efendi	
Bölük	Bölük Ağası	Muavini	Jurnâl Emni
1	Süvâri Bölük Ağası	Mahmud Ağa	Aluş Ağa
	Ali Ağa		
	Piyâde Bölük Ağası	Osman Efendi	Şaban Efendi
2	Mehmet Ağa		
	Piyâde Bölük Ağası	İbrahim Ağa	Halim Ağa
	Mehmet Efendi		

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN TELGRAF MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
Sınıf	
3	Kengiri Telgraf ve Posta Müdürü İshak Efendi
3	Refîki Hasan Efendi
1	Çerkeş Telgraf ve Posta Memuru Hamid Efendi
-	Şakirdi Mehmet Said Efendi
1	Kalecik Telgraf Memuru Mustafa Efendi

KENGİRİ DAHİLİNDE BULUNAN MEKÂTİB-İ RÜŞDİYYE

KENGİRİ RÜŞDİYYESİ	ÇERKEŞ RÜŞDİYYESİ
Muallim-i evveli Süleyman Surûrî Efendi	Muallim-i evveli Mehmet Hilmi Efendi
Sülüs Hocası Ali Vasfî Efendi	Rık'a Hocası Mehmet Mazhar Efendi
Rık'a Hocası Abdullah Rifat Efendi	Bevvâbı Hüseyin Ağa
Şâkirdân	Şâkirdân
89	49

**KENGİRİ VE İSKİLİB MEMLAHA VE
RÜSÛMÂT MEMURLARI****KENGİRİ SANCAĞI**

Kengiri Rüsûmât Müdürü Mehmet Emin Efendi

Kâtibi Mustafa Efendi

Sandık Emîni Mehmet Efendi

Kengiri Memlaha Memuru Yahya Faik Efendi

Kâtibi Mehmet Efendi

**DAHİL-İ VİLÂYETTE KÜŞÂD OLUNAN PANAYIRLARIN
MEVSİM VE MAHALLERİ**

KENGİRİ SANCAĞI

Tarih-i küşâdı	Eyyâm-ı ikâmesi	Mahall ve mevkii	Panayırın ismi
10 Eylül 94	3	Tuht nahiyesinde	Yapraklı panayırı
16 Eylül 94	8	Nefs-i Kengiri'da	Kengiri panayırı

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN HANE VE NÜFUS VE
MAHALLÂT VE KURANIN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i kazâ	Kura	Mahallât	Nüfus-ı Kıbtıyan			
			Gayr-ı Müslim	Müslim		
Maa nevâhî Kengırı kazâsı	185	28	54	200		
Kalecik kazâsı	095	14	--	--		
Çerkeş kazâsı	111	08	--	--		
Kengırı sancağı yekûnü	391	50	54	200		
	HANESİ			NÜFUSU		
Esâmî-i kazâ	Ermeni	Rum	İslam	Ermeni	Rum	İslam
Maa nevâhî Kengırı kazâsı	022	075	7424	070	264	28101
Kalecik kazâsı	115	--	4038	314	--	16689
Çerkeş kazâsı	--	--	5894	--	--	22950
Kengırı sancağı yekûnü	137	075	17356	384	264	67740

VİLÂYETİN DOKSAN ÜÇ SENESİ VÂRİDÂT-I MÜRETTEBE VE GAYR-I MÜRETTEBESİ		
KENGİRİ SANCAĞI		
Vergiden	2413287	03
Bedelât-ı askerî	0018181	08
Rüsûmât-ı ez gayr-ı emanet	0085875	00
Âşâr bedelinden	0807167	00
Ağnam rüsûmu	2436902	00
Emanet-i vâridât	1734675	14
Yekûn	7496087	25

KENGİRİ KASABASI
Kasaba-yı mezkûrda mahsûlat-ı arziyyeden hınta ve şaîr ve darı ve mısır buğdayı ve sâir envâ-i sebze husûle geldiği gibi sînâiyyeden alaca ve şayâk ve beyaz bez ve Koçhisar şâlîsi gibi emtia dahi imâl olunmaktadır. Kengirî kasabasına üç saat mesâfede bir dere içinde kâin mağarada kaya tuzu memlahası olup ve bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesâfesi olarak işbu mesâfenin kangı mahalli hafr olunsa tuz zuhûr eyler. Ve bu memlahadan senevî tahminen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olduğu gibi yine kasaba-yı mezkûra beş ve altı saat mahallerde Aksekü ve Şeyh Osman göl tuzu memlahaları olup işbu memlahalarda dahi senevî takriben otuz beş bin kıyye miktarı göl tuzu husûle gelmekte olduğu. Nefs-i Kengirî mutasarrıflık merkezi olup şehrin mahalli düz ve bayırsı ve tarafeyinden tatlı ve acı çaylar cereyân eder. Ve hâricî iki buçuk saat mümtedd bağ ve bahçelik ve derûnunda cesîmce çarşı ve hamam ve medâris ve cevâmi ve tekye olup ve kârgir Dârü'l-hadîs nâm-ı diğerk Taşmescid derûnunda tarîkat-ı aliyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin nâm zât ile şehrin arka tarafında âsâr-ı atıkadan gâyet harâb olan kale derûnunda evliyâdan Şeyh Karatekin ve derûn ve birûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve sâir zevât-ı kirâm medfûndur.

ON BİRİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1296 (1879)

DEF'A
11
SÂLNÂME-İ VÎLAYET-İ 1296

KASTAMONİ VÎLÂYET MATBAASI

KENGİRİ SANCAĞI

MERKEZ LİVÂ MEMURLARI

Mutasarrıf Mustafa Bey

Ûlâ Sınıf-ı sâniye

Nâib Elhac Mehmet Müstak Efendi *Müderris*

Müftü Abdurrahim Efendi

Muhasebeci Ahmet Şevki Efendi *Sâlise*

Tahrîrât Müdürü Şemsi Efendi

Evkâf Muhasebecisi

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Bey

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Muhasebeci Efendi

Tahrîrât Müdürü Efendi

Evkâf Muhasebecisi

Aza-yı
tabîiyye

Bahaeddin Efendi

Mustafa Efendi

Dimit Ağa

Karabet Ağa

Aza-yı
müntahabe

Kâtip İsmail Efendi
Mülâzım Ali Efendi
diğeri Ali Rıza Efendi

MECLİS-İ TEMYİZ-İ LİVÂ	MAHKEME-İ TİCARET-İ LİVÂ
Reis Nâib Efendi Ali Efendi Ahmet Efendi Beraş Ağa Karabet Ağa Mümeyyizân Kâtip Mustafa Asım Efendi Müstantik Abdülvahid Efendi Muavini Bedos Efendi Mülâzım Osman Efendi	Reis Osman Vefâ Efendi daime Ahmet Ağa Hafız İsmail Ef. muvakkate Mehmet Efendi Hacı Abdullah Ef. Bağı Ağa Aza Kâtip Hâfız Abdullah Efendi Mübâşir Kamil Ağa
MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ	TAHRİRÂT-I LİVÂ KALEMİ
Vâridât Mukayyidi Abdürrefat Efendi Masârif Mukayyidi Mehmet Said Efendi Vâridât Muavini Osman Behçet Efendi Masârif Muavini Ahmet Hamdi Efendi Evrak Mukayyidi Mustafa Nadir Efendi Sandık Emmini Mahmud Efendi Hilmi Ef. Şakir Ef. Raif Ef. Hasan Ef. Tevhid Ef. İsmail Ef. İbrahim Ef. Mehmet Ef. Şakirdân	Tahrîrât Muavini Hüseyin Hüsnü Efendi Müsevvid Hasan Efendi Mübeyyiz-i evvel İsmail Efendi Mübeyyiz-i sâni Nihat Efendi Mübeyyiz-i sâlis Said Efendi Mehmet Efendi Mehmet Kamil Efendi Fevzi Efendi Faik Bey Behçet Bey Barten Efendi Şakirdân

MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ	TAHRİR-İ EMLAK KALEMİ
Eytâm Müdürü Hüseyin Efendi Kâtib-i evvel Ahmet Faik Efendi Kâtib-i sâni Ali Efendi Kâtib-i sâlis Emin Efendi Mukayyid Ömer Efendi	Komisyon Başkâtibi İbrahim Yamen Efendi Vukuât Kâtibi Hacı Osman Efendi İ'lâmât Kâtibi Tayyib Efendi Tahsîlât Kâtibi Ali Rıza Efendi Defterci Raşid Efendi
DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ	EVRAK KALEMİ
Memur Mehmet Reşid Efendi Kâtib-i evvel Abdurrahman Efendi Kâtib-i sâni Abdullah Şükrü Efendi Tapu Katibi Abdülhalim Efendi	Evrak Müdürü Osman Necib Efendi Muavini Hasan Hulusi Efendi Mülâzım Hüsnü Efendi
BELEDÎ MECLİSİ	MAARİF MECLİSİ
Reis Şeyh Ali Rıza Efendi Tabib Ahmet Muhtar Ef. <i>Salise</i> Hacı Mustafa Ağa Hasan Hüsnü Efendi Hacı Abdülkadir Efendi Hasan Raşid Efendi Mustafa Kamil Efendi Abdurrahman Efendi Dimit Ağa Kâtip Raşid Efendi Sandık Emîni Mustafa Efendi	Reis Müftü Abdurrahman Efendi Tabib Ahmet Efendi <i>Sâlise</i> Hürrem Efendi Şeyh Ali Efendi Ahmet Efendi Ali Efendi

EVRAK KALEMİ	NÜFUS KALEMİ
Başkatip Abdullah Efendi	Nâzır Hacı Abdülkadir Efendi Mukayyid Rıza Efendi
KENGİRİ MEMLAHA MEMURLARI	KOÇİSAR NAHİYESİ
Memlaha memuru Hüsnü Bey Kâtibi Ali Efendi Sandık Emni Kamil Efendi	Müdürü Hacı Mehmet Efendi Nâib Ali Rıza Efendi Kâtip Abdülkadir Efendi Vukuât Kâtibi İsmail Bey Tapu Kâtibi Bekir Efendi
TUHT NAHİYESİ	ŞABANÖZÜ NAHİYESİ
Müdürü Mehmet Şakir Efendi Nâib Ahmet Tevfik Efendi Kâtip Ömer Rahmi Efendi Vukuât Kâtibi Ahmet Rifat Efendi Tapu Kâtibi Ömer Efendi Nüfus Mukayyidi Ömer Efendi	Müdürü Halim Efendi Nâib Mehmet Efendi Kâtip Mehmet Efendi Tapu Kâtibi Ali Efendi

KALECİK KAZÂSI

Kaymakam Mehmet Neşet Bey *Sâlise*

Nâib Abdullah Raşid Efendi

Müftü Hacı Mehmet Murad Efendi

Mal Müdürü Ömer Rifat Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Bey

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Mal müdürü Ef.

Aza-yı

tâbîyye

Hasan Efendi

Halil Efendi

Hacı Halit Bey

Kalus Ağa

Aza-yı

müntahabe

Kâtip

Süleyman Şükrü Efendi

Mal Müdürü Refiki

Ahmet Efendi

Sandık Emni

Ahmet Bey

DEÂVÎ MECLİSİ

Reis Naib Efendi

Şeyh İbrahim Vasfi Ef.

Osman Efendi

Hacı Mehmet Ağa

Hâci Bogos Ağa

Aza

Kâtip

Hafız Hüseyin Rıza Efendi

BELEDÎ MECLİSİ	BAZI MEMURİN
Reis Hasan Efendi Hüseyin Ağa Ahmet Ağa Seyyid Ağa Onni Çorbacı Kâtip -	Vukuât Kâtibi Mustafa Efendi Tapu Kâtibi Mustafa Efendi Eytâm Müdürü Ahmet Arif Efendi Nüfus Mukayyidi Ahmet Arif Efendi Mahkeme Kâtibi Ali Efendi Süvâri Tahsildârı Mustafa Efendi bu dahi Latif Efendi
İNALLU BALLU NAHİYESİ	
Müdürü Mesud Efendi <i>Hâcegândan</i> Nâib Ali Rıza Efendi Kâtip Ahmet Hamdi Efendi Tapu Katibi Ahmet Efendi Vukuât kâtibi -	

SENE-İ HİCRÎYYE
1306
KASTAMONİ VİLÂYETİ SÂLNÂMESİ

ON BEŞİNCİ DEF'A

MATBAA-YI VİLÂYETTE TAB' OLUNMUŞTUR

ÇERKEŞ KAZASI		
	Kaymakam Mustafa Nuri Bey Nâib Mehmet Ataullah Efendi Müftü Ali Rıza Efendi Mal Müdürü Hasan Rıza Efendi Evkâf Vekîli Said Bey	<i>Salise</i>
İDARE MECLİSİ		DEÂVÎ MECLİSİ
Reis Kaymakam Bey Nâib Efendi Müftü Efendi Mal müdürü Efendi		Reis Nâib Efendi Hafız Ali Efendi Mustafa Efendi Hasan Sami Efendi
Ahmet Efendi Mustafa Efendi Ahmet Hamdi Ef.		Mümeyyizân
Kâtip Mehmet Mazhar Efendi Mal Müdürü Refîki Hafız Mehmet Efendi Sandık Emîni Mehmet Efendi		Kâtip Hasan Subhi Efendi BELEDÎ MECLİSİ Reis Şeyh Mustafa Asım Efendi Hacı Hafız Efendi Hacı Mehmet Ağa Hacı Ahmet Ağa İsmail Efendi
		Aza Katip Süleyman Kamil Efendi

ZİRAAT MECLİSİ	MAARİF MECLİSİ
Reis Hacı Mustafa Ağa Ahmet Efendi Mehmet Bey Mustafa Efendi Ali Ağa Aza	Reis Müftü Ali Rıza Efendi Şeyh Mustafa Efendi Mehmet Rıza Efendi Hafız Ali Efendi Ahmet Efendi Halil Efendi Aza
BAZI MEMURİN	BAYINDIR NAHİYESİ
Vukuât Kâtibi Safvet Efendi Tapu Kâtibi Mehmet Lütî Efendi Eytâm Müdürü İsmail Efendi Nüfus Mukayyidi Mustafa Efendi Mahkeme Kâtibi Mehmet Rıza Efendi	Müdür Hüsameddin Efendi Nâib -- Kâtip İzzet Efendi Tapu Kâtibi Ali Rıza Efendi Vukuât Kâtibi --
OVACIK NAHİYESİ	KARACAVİRAN NAHİYESİ
Müdür Ahmet Hamdi Efendi Nâib Hasan Efendi Kâtip Hasan Efendi Tapu Kâtibi Ruşen Efendi Vukuât Kâtibi	Müdür Asım Bey Nâibi Hüseyin Efendi Kâtibi Mehmet Salih Efendi Tapu Kâtibi Ali Efendi Vukuât Kâtibi Süleyman Rifat Efendi

**VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MENÂFÎ-İ
UMÛMÎYYE SANDIKLARI VEKÎLLERİ ESÂMÎSİYLE
SERMAYESİNİN MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

KENGİRİ KAZASI

Raşid Efendi Aza
Ahmet Hamdi Efendi

Sermayesi
165151 maa güzeşte

KALECİK KAZASI

Hacı Ali Ağa Aza
- münhal

Sermayesi
210758 maa güzeşte

ÇERKEŞ KAZASI

Hacı Mehmet Ağa Aza
Hacı Hafız Efendi
Hüseyin Efendi

Kâtip ve Emin-i sandık
Ahmet Hilmi Efendi

Sermayesi
204252 maa güzeşte

**KENGİRİ SANCAĞI
YEKÛNÜ**

580161 -..

MAA SİNOB VE KENGİRİ BİRİNCİ KASTAMONİ TABURU				
Tabur Ağası Ahmet Ağa			Hesap Emni Hasan Efendi	
Bölük	Bölük Ağaları	Muavinleri	Jurnâl Eminleri	Süvârî-yân
1	Hacı Mahmud Ağa	Mehmed Raşid Ağa	Abdülhamid Efendi	
2	Ali Ağa	Ali Ağa	Ali Ağa	
1	Süleyman Ağa	Mesud Ağa	Hasan Efendi	Piyâde-gân
2	Şükrü Efendi	İsmail Ağa	Ali Ağa	
3	Mehmet Ağa	Osman Efendi	Şaban Efendi	

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN TELGRAF MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
Sınıf	
3	Kengiri Telgraf ve Posta Müdürü İshak Efendi
3	Refiki Haşim Efendi
1	Çerkeş Telgraf ve Posta Memuru Faik Efendi
-	Şakirdi Mehmet Said Efendi
1	Kalecik Telgraf Memuru Mustafa Efendi

KENGİRİ VE İSKİLİB MEMLAHA VE RÜSÛMÂT MEMURLARI	
KENGİRİ SANCAĞI	
	Kengiri Rüsûmât Müdürü Emin Efendi
	Kâtibi Mustafa Efendi
	Sandık Emni Mehmet Efendi
	Kengiri Memlaha Memuru Hüsnü Bey
	Kâtip Ali Efendi
	Sandık Emni Kamil Efendi

VİLÂYET DAHİLİNDE BULUNAN MEKÂTİB-İ RÜŞDİYYE	
KENGİRİ SANCAĞI	
KENGİRİ RÜŞDİYYESİ	ÇERKEŞ RÜŞDİYYESİ
Muallim-i evveli Süleyman Surûrî Efendi Sânisi Salih Zihni Efendi Bevvâb Mehmet Emin Ağa Şâkirdan 73	Muallim-i evveli Mehmet Hilmi Efendi Rık'a Hocası Mehmet Mazhar Efendi Bevvâb Hüseyin Ağa Şâkirdân 49

DAHİL-İ VİLÂYETTE KÜŞÂD OLUNAN PANAYIRLARIN MEVSİM VE MAHALLERİ			
KENGİRİ SANCAĞI			
Tarih-i küşâdı	Eyyâm-ı ikâmesi	Mahall ve mevkii	Panayırın ismi
10 Eylül 95	3	Tuht nahiyesinde	Yapraklı panayırı
16 Eylül 95	8	Nefs-i Kengiri'da	Kengiri panayırı

VİLÂYETİN DOKSAN DÖRT SENESİ VÂRİDÂT-I MÜRETTEBE VE GAYR-I MÜRETTEBESİ KENGİRİ SANCAĞI	
Vergiden	2392884
Bedelât-ı askerî	0018569
Rüsûmât-ı ez gayr-ı emânet	0085875
Ağnam rüsûmu	1359444
Emanet-i vâridât	3762616
Yekûn	7619388

**DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN HANE VE NÜFUS VE
MAHALLÂT VE KURANIN MİKTARINI
MÜBEYYİN CEDVELDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i kazâ ve nevâhî	Kura	Mahallât	Nüfus-ı Kıbtîyan			
			Müslim	Gayr-ı Müslim		
Maa nevâhî						
Kengırı kasabası	185	28	200	54		
Kalecik kazâsı	044	12	--	--		
Çerkeş kazâsı	111	08	--	--		
Kengırı sancağı yekûnü	340	48	200	54		
	NÜFUSU			HANESİ		
Esâmî-i kazâ	İslam	Rum	Ermeni	İslam	Rum	Ermeni
Maa nevâhî						
Kengırı kasabası	28211	265	72	7424	75	22
Kalecik kazâsı	9170	--	330	2704	--	116
Çerkeş kazâsı	24900	--	--	5900	--	--
Kengırı sancağı yekûnü	62281	265	402	16028	75	138

KENGİRİ KASABASI

Kasaba-yı mezkûrda mahsûlat-ı arziyyeden hinta ve şaîr ve darı ve mısır buğdayı ve sâir envâ-i sebze husûle geldiği gibi sînâiyyeden alaca ve şayâk ve beyaz bez ve Koçhisar şâlîsi gibi emtia dahi imâl olunmaktadır.

Kengiri kasabasına üç saat mesâfede bir dere içinde kâin mağarada kaya tuzu memlahası olup ve bu memlahanın tûlen on arzan yedi saat kadar mesâfesi olarak işbu mesâfenin hangi mahalli hafr olunsa tuz zuhûr eyler.

Ve bu memlahadan senevî tahminen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunduğu gibi yine kasaba-yı mezkûra beş ve altı saat mahallerde Aksekü ve Şeyh Osman göl tuzu memlahaları olup işbu memlahalarda dahi senevî takriben otuz beş bin kıyye miktarı göl tuzu husûle gelmekte olduğu.

Nefs-i Kengiri mutasarrıflık merkezi olup şehrin mahalli düz ve bayırsı ve tarafeyinden tatlı ve acı çaylar cereyân eder. Ve hâricî iki buçuk saat mümtedd bağ ve bahçelik ve derûnunda cesîmce çarşı ve hamam ve medâris ve cevâmi ve tekye olup ve kârgir Dârü'l-hadîs nâm-ı diğerk Taşmescid derûnunda tarîkat-ı aliyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin nâm zât ile şehrin arka tarafında âsâr-ı atîkadan gâyet harâb olan kale derûnunda evliyâdan Şeyh Karatekin ve derûn ve birûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve sâir zevât-ı kirâm medfûndur.

ON İKİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1297 (1880)

DEF'A
12
SÂLNÂME-İ SENE 1297

KASTAMONİ VİLÂYET MATBAASI

KENGİRİ SANCAĞI

Mutasarrıf Ahmet Fehim Paşa *Rumeli Beylerbeyiliği ve Üçüncü Mecidi*

MERKEZ LİVÂ MEMURLARI

Nâib Mehmet Müştak Efendi *Müderrisinden*

Müftü Mustafa Hâzım Efendi *Sâlise*

Muhasebeci Ahmet Şevki Efendi

Tahrîrât Müdürü Şemsi Efendi

Evkâf Muhasebecisi İsmail Şükrü Efendi

Defter-i hâkânî Memuru Mehmet Rüşdü Efendi

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Paşa

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Muhasebeci Efendi

Tahrîrât Müdürü Efendi

Evkâf Muhasebecisi

Defter-i Hâkânî
memuru Efendi

Aza-yı
tabîiyye

İzzet Efendi

Hürrem Efendi

İstavri Ağa

Karabet Ağa

Kâtip
İsmail Efendi

Mülâzım Ali Efendi

diğeri Mülâzım
Şakir Efendi

Aza-yı
müntahabe

MAHKEME-İ BİDÂYET	
HUKUK DAİRESİ	CEZA DAİRESİ
Reis Nâib Mehmet Müştak Efendi <i>Müderresinden</i>	Reis Ahmet Vehbi Efendi <i>Müderresinden</i>
Müddeî-i umûmî Muavini Halil Efendi <i>Râbia</i>	
Başkâtîp Mustafa Asım Efendi	
Abdurrahman Efendi Dimit Ağa	Aza
Aza Mülâzımı Mehmet Raif Efendi	Yahya Faik Efendi Hâci Ohannes Ağa
Zabıt Katibi Osman Ziver Efendi	Aza
diğeri Hafız Abdullah Efendi	Aza Mülâzımı Osman Nuri Efendi
	Zabıt Katibi Abdülvahid Efendi
	diğeri Bedos Efendi
İcrâ Memuru Osman Necib Efendi	
İcrâ Mübâşiri Mustafa Efendi	
diğeri Ahmet Ağa	
Odacı Hacı Hüseyin Ağa	
MAHKEME-İ TİCARET-İ LİVÂ	
Reis	Mehmet Efendi
Ahmet Ağa	Hacı Abdullah Efendi
Hafız İsmail Efendi	Bağı Ağa
Aza-yı daime	Aza-yı muvakkate
Kâtîp	
Mübâşir Kamil Ağa	

BELEDÎ MECLİSİ	MAARİF MECLİSİ	
Reis Hacı Mustafa Ağa Tabib Süleyman Fevzi Efendi <i>Sâlise</i> Hüseyin Raşid Efendi Hüseyin Hüsnü Efendi Hacı Abdülkadir Efendi Mustafa Kamil Efendi Abdurrahman Efendi Kâtip Raşid Efendi Sandık Emîni Mahmud Efendi Müfettiş Fevzi Efendi	Reis Müftü Mustafa Efendi <i>Müderresîn</i> Tabib Süleyman Efendi <i>Sâlise</i> Hoca İbrahim Efendi Hürrem Efendi Şeyh Ali Efendi Ahmet Efendi Abdizâde Ali Efendi	
TAHRİRÂT-I LİVA KALEMİ	MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ	
Tahrîrât muavini Hüseyin Hüsnü Efendi Müsevvid Hasan Hüsnü Efendi Mübeyyiz-i evvel İsmail Hakkı Efendi Mübeyyiz-i sâni Mahmud Nihat Efendi Mübeyyiz-i sâlis Hâfız Said Efendi Faik Bey Fevzi Efendi Behçet Bey Mustafa Efendi Rifat Efendi	Vâridât Mukayyidi Abdullah Efendi Masraf Mukayyidi Mehmet Efendi Mesâlih-i câriyye Memuru Osman Behçet Efendi Vâridât Muîni Mustafa Efendi Masraf Muîni Ahmet Efendi Sandık Emîni Mustafa Efendi <th data-bbox="778 1167 1235 1226">DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ</th> Memur Mehmet Rüşdü Efendi Başkâtip Abdurrahman Rahmi Ef. Kâtib-i sâni Abdullah Şükrü Efendi Tapu Kâtibi Abdülhalim Efendi Mülâzım Mehmet Efendi	DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ

TAHRİR-İ EMLAK KALEMİ	EMLAK KOMİSYONU
Komisyon Başkâtibi Yamen Efendi	Raşid Efendi Derviş Efendi Tüccar Osman Ağa Dimit Ağa Hâci Ohannes Ağa
Vukuât Kâtibi Hacı Osman Efendi	EVKAF KALEMİ
İ'lâmât Kâtibi Tayyib Efendi	Başkâtip Abdullah Efendi
Tahsîlât Kâtibi Ali Rıza Efendi	EVRAK KALEMİ
Defterci Bekir Efendi Mülâzım Mehmet Efendi diğeri Hakkı Efendi	Müdürü Osman Necib Efendi Muavini Hasan Hüsnü Efendi Mülâzım Hüsnü Efendi diğeri Hamdi Efendi
MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ	NÜFUS KALEMİ
Eytâm Müdürü Mustafa Efendi Kâtib-i evvel Ahmet Namık Efendi Kâtib-i sâni Ali Rıza Efendi Mukayyid Ömer Hulûsî Efendi Mülâzım Mehmet Rifat Efendi diğeri Ömer Remzi Efendi	Nâzır Hacı Abdülkadir Efendi Mukayyid Yusuf Ziyaeddin Efendi
MEMLAHA MEMURLARI	
Memur Hüsnü Efendi Başkâtip Ahmet Efendi Sandık Emni Kamil Efendi Kapancı İsmail Efendi	

TELGRAF VE POSTA MEMURLARI			RÜSÛMAT MEMURLARI		
Müdürü İshak Efendi			Müdür Mehmet Emin Efendi		
Muhabere Memuru Haşim Efendi			Başkâtip Mustafa Efendi		
			Sandık Emimi Mehmet Efendi		
ASÂKİR-İ REDÎFE ZABÎTANI					
MUKADDEM TABURU			TALÎ TABURU		
Binbaşı Mehmet Fevzi Efendi			Binbaşı Hacı Hasan Ağa		
Sağ Kolağası Bekir Efendi			Sol Kolağası Hacı Mehmet Efendi		
Kâtip Mehmet Emin Efendi			Kâtip Ahmet Efendi		
Bö- lük	Yüzbaşıyân	Mülâzım-ı evvelleri	Bö- lük	Yüzbaşıyân	Mülâzım-ı sânîleri
1	Kamil Ağa	Mehmet Efendi	1	Hacı Ahmet Ağa	Ali Ağa
2	Ali Efendi	Mustafa Efendi	2	Ruşen Efendi	
3	Mahmud Ef.	Mehmet Ağa	3	Hacı Sadık Ağa	Salih Ağa
4	Galib Efendi	Musa Ağa	4	Hafız Hasan Ef.	
5	Mustafa Ağa	Mehmet Ağa	5	Bekir Efendi	Kadri Ağa
6	Hüseyin Ağa	Abdurrahman Ef.	6	Mehmet Ağa	Ömer Ağa
7	Ahmet Efendi	Abdullah Efendi	7	Veli Efendi	Hüseyin A.
8	Hasan Ağa	Süleyman Ağa	8	Osman Efendi	Arif Ef.

SÂLİS TABURU

Binbaşı Yusuf Ağa
Sol Kolağası Ahmet Efendi
Kâtip Fuad Efendi

Bölük	Yüzbaşıyân	Mülâzım-ı sâniler
1	Musa Ağa	
2	İsmail Efendi	Tahir Ağa
3	Şakir Ağa	Hasan Efendi
4	Mehmet Efendi	Ahmet Ağa
5	Halil Efendi	
6	Murad Ağa	Mehmet Ağa
7	Salih Ağa	İskender Ağa
8		Mustafa Ağa

MENÂFÎ SANDIĞI

RÜŞDİYYE MEKTEBİ

Raşit Efendi

Muallim-i evveli
Süleyman Surûri Efendi

Ahmet Efendi

Muallim-i sâni
Salih Fikri Efendi

Katip

Sülüs Hocası Ali Vasfi Efendi

Sandık Emni

Sermayesi

Rık'a Hocası
Abdullah Rifat Efendi

15441 10 asl-ı mal

63967 30 güzeştesi

218409 00

Bevvâb Mehmet Emin Ağa

Mevcud şâkirdân 70

KOÇHİSAR NAHİYESİ	KOÇHİSAR ASÂKİR-İ REDİFE ZÂBİTÂNİ		
Müdürü Elhac Mehmet Sadık Efendi Nâibi Mehmet Nuri Efendi Kâtibi Abdülkadir Efendi Tapu Kâtibi Bekir Efendi Vukuât Kâtibi İsmail Bey	MUKADDEM TABURU		
	Binbaşı Yusuf Ziya Efendi Sağ Kolağası Hacı Ahmet Efendi Kâtib-i tabur İsmail Azmi Efendi Muavini Osman Nuri Efendi		
TUHT NAHİYESİ	Bö- lük	Yüzbaşıyân	Mülâzım-ı evvelleri
Müdürü Mehmet Şakir Efendi Nâib Mehmet Efendi Kâtip Ömer Rahmi Efendi Tapu Kâtibi Ömer Efendi Vukuât Kâtibi Ahmet Rifat Efendi Nüfus Mukayyidi Ömer Efendi Mahkeme Kâtibi Fevzi Efendi	1	Hasan Hüsni Ef.	Hasan Efendi
	2	Süleyman Ağa	
	3	Ahmet Efendi	
	4	İsmail Ağa	Ahmet Hulûsî Efendi
	5	Mehmet Ağa	Mehmet Sabit Efendi
ŞABANÖZÜ NAHİYESİ	6	Ali Ağa	Hasan Sabri Efendi
Müdürü Halim Efendi Nâibi Mahmud Efendi Kâtibi Mehmet Celaleddin Efendi Tapu Kâtibi Ali Efendi Vukuât Kâtibi	7	Hüseyin Tahsin Efendi	Ali Nazım Ağa
	8	Hacı Salih Efendi	Hacı Ömer Efendi

KENGİRİ KASABASI

Kengiri kasabası mutasarrıflık merkezi olup vilâyetin cânib-i cenûbisinde ve merkez vilâyete yirmi dört mesafede düz ve bayırsı bir mahalde vâki ve tarafeyninden tatlı ve acı çaylar cârî ve cihet-i yemîn ü yesârı kabristânı hâvidir. Derûnunda çarşı ve muvakkithane ve medâris ve cevâmi ve mesâcid ve kütübhaneye ve tekye ve mahallât aralarında müteaddit çeşmeler ve hamam ve haric-i şehrin iki buçuk saatlik mahâllinde bağ ve bahçe vardır. Nefs-i Kengiri şarkan Kalecik ve İskilib ve garben Çerkeş ve Bayındır ve şimâlen Kastamoni ve cenûben Ankara kazâları hududlarıyla mahdûddur. Bir sene zarfında yirmi bir hane ve üç bâb köşk ve on dükkan ve iki aded çeşme müceddeden inşâ ve bir bâb hükûmet konağı ve bir bâb hapishane ve bir zabtiyye ahır ve yüz doksan hane ve iki han ve yirmi altı dükkan ve bir kahvehane ve sekiz bâb bahçe köşküyle iki bâb tekye dahi tamir olunmuştur.

Kasaba-yı mezbûre maa nevâhî yirmi altı mahalle ve iki yüz kırk karyeden ve seknesi on bin iki yüz altmış üç hane ve otuz dört bin dokuz yüz elli yedi nüfus-ı İslam ve yetmiş beş hane iki yüz altmış dört nüfus-ı Rum ve yirmi iki hane yetmiş nüfus-ı Ermeni ve elli dokuz hane ve iki yüz nüfus-ı Müslim-i Kıbtî tâifesinden ibârettir. Kârgîr olarak Darü'l-hadîs nâm-ı diğeri Taşmescid derununda tarikat-ı alîyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin ve şehrin arka tarafında âsâr-ı atikadan gâyet harâb bir kale içinde mazanne-i kirâmdan Şeyh Karatekin ve derûn ve bîrûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdi ve Sarı ve Yanık Babalar ve sair zevât-ı kirâm medfundur.

Mahsûlât-ı arziyyesi hinta ve şaîr ve darı ve mısır ve envâ-i sebzededen ve sinâiyyesi gâyet dayanıklı Manisa taklidi alaca ve bezden ve muâmelât-ı ticariyyesi dahi tiftik vesâire ahz ü i'tâsından ibârettir.

Bir de kasabaya üç saat mesafede bir dere içinde kâin mağarada kaya tuzu memlahası olup müşterileri mağara kapısından hayvanlarla içeriye girerek ve yarım ve bir saat kadar giderek ocak tâbir olunur mahallerden mum ziyâsıyla tuz kat' edip hayvanlarına tahmilen mağara kapısına çıkarlar. Bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesafesi olup işbu mesafenin her kağı mahalli hafr olunsa tuz zuhûr eyler. Mezkûr memlahadan senevî tahmînen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunduğu gibi yine kasaba-yı mezkûreye beş altı saat mahallerde Akseki ve Şeyh Osman nâmında göl tuzu memlahaları olup bunlarda dahi senevî takrîben otuz beş bin kıyye miktârı göl tuzu husûle gelir.

KALECİK KAZÂSI

Kaymakam Mehmet Neş'et Bey *Sâlise*
Nâib Mahmud Efendi
Müftü Hacı Mehmet Murad Efendi
Mal Müdürü Hasan Rıza Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Bey

Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü Efendi

Aza-yı
tabîyye

Osman Nuri Efendi
Hâfız
Hüseyin Rıza Ef.
Hacı Ahmet Ağa
Agop Ağa

Aza-yı
müntahabe

Kâtip Mehmet Hidayet Efendi
Sandık Emni Ahmet Kamil Efendi

ZİRAAT MECLİSİ

Reis Şeyh İbrahim Vasfi Efendi

Mustafa Ağa
Ataullah Efendi
Ahmet Ağa

Aza

MENÂFÎ SANDIĞI

Hacı Ali Ağa
Mehmet Efendi

Aza

Kâtip Ebubekir Efendi
maa güzeşte sermâyesi 180575

BİDÂYET MAHKEMESİ

Reis Nâib Efendi

Osman Efendi
Artin Ağa

Aza

Kâtip
Hacı Ahmet Hamdi Efendi

Muavin Süleyman Şükrü Efendi

Müstantik

BELEDİ MECLİSİ

Reis Ahmet Bey

Muavini Ahmet Ağa
Hüseyin Ağa
Seyyid Ağa
Onni Ağa

Aza

Kâtip ve Emin-i sandık
Osman Nuri Efendi

MUHACİRİN KOMİSYONU

Reis Hüseyin Ağa

İbrahim Ağa
Mehmet Efendi

Aza

Kâtibi Bekir Efendi

BAZI MEMURİN	İNALLU BALLU NAHİYESİ
Telgraf Memuru Mustafa Efendi Rüsûmât Memuru Abdülkadir Efendi Vukuât Kâtibi Ahmet Raşid Efendi Tapu Kâtibi Ömer Efendi Nüfus Mukayyidi Ahmet Arif Efendi Evkâf Vekîli Mehmet Nail Efendi Eytâm Müdürü Mehmet Emin Efendi Mahkeme Kâtibi Ali Efendi	Müdürü Mesud Efendi <i>Rabia</i> Nâibi Mehmet Hilmi Efendi Kâtibi Ahmet Hamdi Efendi Tapu Kâtibi Ahmet Efendi Vukuât Kâtibi
KALECİK KAZÂSI	
Kaymakamlık merkezi olan kasaba-yı mezbûre vilâyetin şark-ı cenûbîsinde ve livânın cihet-i şarkîyyesinde ve otuz altı saat bud'unda ve merkez livâya on iki saat mesafededir. Kalecik kazâsı şarkan Ankara'ya tâbi Keskin ve garben Kengırı ve şimâlen İnallu Ballu nahiyesi ve cenûben Ankara dahilinde kasaba-yı Zîr kazâları hududlarıyla mahdûddur. Merkez kazânın cânib-i yemîninde üç çâryek mesafede Kızılırmak nâm nehir cereyân etmekte olup bunu üzerinde ve bir buçuk saat mesâfede vâki olup münhedim olan köprünün i'ânât-ı ahâlî ile üç kebîr gözü hitâm bulup diğer ufacık dört gözünün inşâsı hasb-el mevsim-i evvel-i bahara ta'lik edilmiş ise de muvakkaten ıslâh olunarak mârrîn ve âbirîn ve yüklü hayvanât serbestce mürûr etmekte olduğu gibi derûn-i kasabada vâki ve ricâl ve nisvâna mahsûs olup muattal kalmış olan hamamın dahi kezâlik ahâlî iânesiyle bu kış kurgânı müceddeden imâl tamirâtı icrâ ve ikmâl olunmuştur.	

Kasaba-yı mezbûre maa nevâhî on dört mahalle doksân beş karyeden ve sekenesi dahi iki bin beş yüz hane beş bin nüfus-ı İslâm ve yüz yedi hane iki yüz doksân üç nüfus-ı Ermeni'den ibârettir.

Maa kura kasaba-yı merkumede elli beş aded cami ve mescid ve otuz beş mekâtib-i sıbyânîyye ve yetmiş beş çeşme ve üç şadırvân ve dört medrese ve iki han ve üç yüz doksân bir dükkan ve iki hamam ve bir kârgîr köprü ve otuz değîrmen ve bir hükûmet konağı ve bir telgrafhane ve birer Ermeni kilise ve mektebi vardır.

Kasaba-yı mezbûrede ashâb-ı kirâmâtta Nahas Baba ve Davud Dede ve Ali Şeyh Dede nâm zevât medfûn ve zâviyeleri mevcut olarak zâviyedârları tarafından âyende ve revende it'âm olunmaktadır.

Mahsûlât-ı arzıyyesi hınta ve şaîr ve ketre ve penbe ve gök boyadan ve sînâiyyesi dahi döşemelik basma ve alaca ve havlu ve bezden ibârettir.

ÇERKEŞ KAZÂSI

	Kaymakam Mustafa Nuri Bey	<i>Sâlise</i>
	Nâib Mehmet İlmî Efendi	<i>Kuzâttan</i>
	Müftü Ali Rıza Efendi	
	Mal Müdürü Ömer Rifat Efendi	

İDARE MECLİSİ	BİDÂYET MAHKEMESİ
Reis Kaymakam Bey Nâib Efendi Müftü Efendi Mal Müdürü Efendi Evkâf Vekîli Said Bey Tapu Kâtibi Mehmet Lütü Ef. Said Bey Şeyh Mehmet Efendi Hacı Mustafa Ağa Mehmet Efendi Kâtip Mehmet Efendi Tahrîrât Kâtibi Mazhar Efendi Sandık Emîni Mehmet Sadık Efendi	Reis Nâib Efendi Mehmet Hilmi Efendi Ahmet Rifat Efendi Kâtip Hasan Subhi Efendi Müstantik
ZİRAAT MECLİSİ	BELEDİ MECLİSİ
Reis Hacı Mustafa Ağa Ahmet Efendi Mehmet Bey Mustafa Ağa Ali Ağa	Reis Şeyh Mustafa Asım Efendi Hacı Hafız Efendi Hacı Mehmet Ağa Hacı Ahmet Ağa İsmail Efendi Kâtip Süleyman Kamil Efendi Sandık Emîni Ahmet Hilmi Efendi
	MAARİF MECLİSİ
	Reis Müftü Efendi Şeyh Mustafa Efendi Said Bey Ahmet Efendi Ali Efendi

MENÂFÎ SANDIĞI	RÜŞDİYYE MEKTEBİ
Kamil Efendi Hacı İsmail Efendi Hacı Mehmet Efendi Aza Kâtip ve Emin-i sandık Ahmet Hilmi Efendi Sermâyesi maa güzeşte 216501	Muallim-i evveli Zekeriya Raci Efendi Rık'a Hocası Mehmet Mazhar Efendi Bevvâb Hüseyin Ağa şâkirdân 48
BAZI MEMURİN	KARACAVİRAN NAHİYESİ
Vukuât Kâtibi Safvet Efendi Tapu Kâtibi Mehmet Lütfü Efendi Mahkeme Kâtibi Rıza Efendi Eytâm Müdürü Ali Efendi Nüfus Mukayyidi Mustafa Efendi Rüsûmât Memuru Mehmet Efendi Kâtibi Şakir Efendi Telgraf ve Posta Memuru	Müdür Mehmet Asım Efendi Nâibi Hasan Efendi Kâtibi Mehmet Salih Efendi Tapu Kâtibi Ali Efendi Nüfus Mukayyidi Ali Efendi Vukuât Kâtibi Mustafa Efendi Rüsûmât Memuru Rüşdü Efendi
BAYINDIR NAHİYESİ	OVACIK NAHİYESİ
Müdür Hüsameddin Efendi Nâib Ahmet Rifat Efendi Kâtip Mehmet İzzet Efendi Tapu Kâtibi Rıza Efendi Nüfus Mukayyidi Mustafa Efendi Rüsûmât Memuru Ahmet Efendi	Müdürü Mehmet Tahir Efendi <i>Beşinci Mecidi</i> Nâibi Hasan Efendi Kâtibi Halil Vasfi Efendi Tapu Kâtibi Ruşen Efendi Nüfus Mukayyidi Mehmet Ali Efendi

ÇERKEŞ KASABASI

Kaymakamlık merkezi olarak vilâyetin cânib-i cenûbîsinde ve merkez vilâyete yirmi altı ve livâyâ on beş saat mesafededir. Ve şarkan Kengiri ve garben Gerede ve şimâlen Arac ve cenûben Ankara'ya tâbi Yabânâbâd kazâları hududlarıyla mahdûddur.

TASHÎH VE İLÂVE KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri a'sâr ve ağnâm müdürlüğüne Hafız Hasan Efendi

ON ÜÇÜNCÜ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1298 (1881)

.

DEF'A
13
SÂLNÂME-İ SENE 1298

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONI

KENGİRİ SANCAĞI

Mutasarrıf Abdullah Şefik Bey *Sâniye Mütemâyîzi*

MERKEZ LİVÂ MEMURLARI

Nâib Mehmet Ragıp Efendi *Mevâlî*
Müftü Mustafa Hazım Efendi *Müderri*
Muhasebeci Ahmet Şevki Efendi
Tahrîrât Müdürü Şemsi Efendi
Evkâf Müdürü İsmail Şükrü Efendi
Defter-i hâkânî Memuru Hüseyin Mazhar Efendi

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Nâib Efendi	Aza-yı tabîiyye
Müftü Efendi	
Muhasebeci Efendi	
Tahrîrât Müdürü	
EvkâfMüdürü	
Defter-i hâkânî Memuru	
Mülâzım Ali Efendi	

İzzet Efendi	Aza-yı müntahabe
Hürrem Efendi	
İstavri Ağa	
Karabet Ağa	
Kâtip İsmail Efendi	
diğer Mülâzım İsmail Efendi	

LİVÂ BİDÂYET MAHKEMESİ	
Müddeî-i umumî Muavini Halil Efendi <i>Râbia</i>	
HUKUK DAİRESİ	CEZA DAİRESİ
Reis Mehmet Ragıp Efendi <i>Mevâlî</i>	Reis Ahmet Vehbi Ef. <i>Müderres</i>
Yahya Faik Efendi	Abdurrahman Efendi
Dimit Ağa Aza	Hacı Ohannes Ef.
Aza Mülâzımı	Aza Mülâzımı
--	Osman Efendi
Başkatip Mustafa Asım Efendi <i>Memuriyete Mahsûs Sâlise</i>	
Abdülvahid Efendi	Osman Efendi <i>Râbia</i>
Abdullah Efendi	Bedos Efendi
Zabıt	Zabıt
Kâtibi	Kâtibi
İcrâ Memuru Osman Efendi	
Mübâşiri Mustafa Efendi	
diğeri Ahmet Ağa	diğeri Hacı Hasan Ağa
LİVÂ BELEDÎ MECLİSİ	
Reis Hacı Mustafa Ağa	
Tabib Vekîli	Hacı Kadir Efendi
Hacı Ahmet Efendi	Hasan Hüsnü Efendi
Raşid Efendi	Abdurrahman Efendi
Kamil Efendi	Aza
Dimit Ağa	
Kâtip Raşid Efendi	Sandık Emîni Mahmud Efendi

MAARİF MECLİSİ	LİVÂ TAHRİRÂT KALEMİ
Reis Müftü Efendi İbrahim Efendi Hürrem Efendi Şeyh Ali Efendi Ahmet Efendi Ali Efendi	Müdür Şemsi Efendi Müsevvid Hüseyin Hüsnü Efendi Mübeyyiz Hasan Efendi diğeri İsmail Efendi Mülâzım Said Efendi diğeri Fevzi Efendi Evrak Müdürü Hilmi Efendi Muavini Said Efendi Şâkird Hüsnü Efendi
MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ	
Vâridât Mukayyidi -- Masraf Mukayyidi Mehmet Efendi Refiki Osman Efendi diğeri Mustafa Efendi diğeri Ahmet Efendi	Haşim Efendi Reşad Efendi Behçet Bey Rifat Efendi Mustafa Efendi Raif Bey Osman Efendi Ahmet Efendi Hulusi Efendi Mustafa Celaleddin Ef. Şâkirdan
Mehmet Efendi İsmail Efendi Arif Efendi Sandık Emni Mustafa Efendi	Şâkird BAKIYYE-İ AŞAR KALEMİ Memur ve Ser-kâtip Mehmet Ragıb Bey Sâlise Refiki Mehmet Hamdi Efendi diğeri Ömer Bey
AŞAR VE AĞNAM MEMURLARI	
Müdür Hafız Hasan Efendi Kâtib-i evvel Mehmet Fethi Efendi diğeri Hamdi Efendi	Kâtib-i sâni Mehmet Hüsnü Efendi Anbar Memuru Ali Efendi Muavini Bilal Efendi

DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ	MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ
Memur Hüseyin Mazhar Efendi	Eytâm Müdürü Mustafa Raif Efendi
Kâtib-i evvel Abdurranman Rahmi Efendi	Başkâtıp Ahmet Namık Efendi
Kâtib-i sâni Abdullah Şükrü Efendi	İkinci Kâtıp Ali Rıza Efendi Üçüncü Kâtıp Ömer Tahir Efendi
Emlak Kâtibi Mehmet Efendi	Mukayyid Rifat Efendi Mukayyid Remzi Efendi
EVKAF KALEMİ	TAHRİR-İ EMLAK KALEMİ
Müdür İsmail Şükrü Efendi	Tahrir Müdürü Yamen Efendi
Kâtıp Abdullah Efendi	Vukuât Kâtibi Hacı Osman Efendi
RÜSÛMÂT MEMURLARI	İ'lâmât Kâtibi Tayyib Efendi
Müdür Mehmet Emin Efendi	Tahsîlât Kâtibi Mehmet Vasfi Ef.
Başkâtıp Mustafa Efendi	Defterci Bekir Efendi
Sandık emini Mehmet Efendi	TELGRAF MEMURLARI
MEMLAHA MEMURLARI	Telgraf ve Posta Müdürü İshak Efendi
Memur Mehmet Tahir Efendi	Muhâbere Memuru Ahmet Ziya Efendi
Kâtıp Ahmet Efendi	MENÂFÎ SANDIĞI
Sandık Emmini Yorgi Efendi	Raşid Efendi Ahmet Hamdi Efendi
Kapancı Osman Baba	Aza Sermâyesi 222070 mahlût akçe

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP ON BEŞİNCİ
FIRKANIN OTUZUNCU LİVÂSININ ELLİ DOKUZUNCU
SINIF-I MUKADDEM ALAYININ
ÜÇÜNCÜ KENGİRİ TABURU ZABİTANI**

Esâmî	Nişân-ı Osmanî	Nişân-ı Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşı Mehmet Fevzi Ef.			☐	
Sağ Kolağası Bekir Efendi			☐ Mektebden	
Tabur Katibi İbrahim Efendi			☐ Alaydan	
☐ Yüzbaşı Mustafa Ağa Vekîli Ali Efendi 1 Mülâzım-ı sâni Arif Efendi Alaydan			☐ Alaydan	
☐ Yüzbaşı Ahmet Efendi Vekîli 2 Mehmet Efendi Mülâzım-ı sâni Salih Ağa			☐	
☐ Yüzbaşı Galib Efendi Vekîli 3 Kamil Ağa Mülâzım-ı sâni Hüseyin Ağa			☐ Mektebden	
☐ Yüzbaşı Hasan Ağa Vekîli 4 Hüseyin Ağa Mülâzım-ı sâni Kadir Ağa			☐ Alaydan	

**HASSA ORDU-YU HÜMAYÛNUNA MENSUP YİRMİ YEDİNCİ TALÎ
FIRKASININ ELLİ DÖRDÜNCÜ LİVÂSININ YÜZ YEDİNCİ SINIF-I
TALÎ ALAYININ ÜÇÜNCÜ KENGİRİ TABURU ZÂBİTÂNI**

Esâmî	Nişân-ı Osmanî	Nişân-ı Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşı Hasan Rıza Ağa Sol Kolağası Hacı Mehmet Efendi Tabur Kâtibi Mehmet Fuad Efendi			Alaydan	
Yüzbaşı Hasan Efendi 1 Vekîli Mehmet Ağa Mülâzım-ı evvel Mustafa Efendi Yüzbaşı 2 Hacı Ahmet Ağa Vekîli Osman Efendi Mülâzım-ı evvel Ahmet Efendi Yüzbaşı Ruşen Efendi Vekîli 3 Bekir Efendi Mülâzım-ı evvel Mehmet Ağa Yüzbaşı Sadık Ağa Vekîli Ali Efendi 4 Mülâzım-ı evvel Süleyman Ağa			Alaydan	
Debboy memuru Mülâzım-ı evvel Mehmet Efendi > Alaydan				

RÜŞDİYYE MEKTEBİ

Muallim-i evvel
Süleyman Surûri Efendi

Muallim-i sâni
Salih Fikri Efendi

Sülüs Hocası
Aliyy-ül Vasfi Efendi

Rık'a Hocası
Ahmet Mecbûr Efendi

Bevvâb
Hacı Mehmet Efendi

Şâkirdân

73

TUHT NAHİYESİ

Müdür Ahmet Bey
Nâib Ali Rıza Efendi

Kâtip Ömer Efendi
Tapu Kâtibi Ömer Efendi
Vukuât Kâtibi Ahmet Rifat Efendi

ŞABANÖZÜ NAHİYESİ

Müdür Şerif Efendi
Nâib Mahmud Efendi
Katip Hasan Efendi
Tapu Kâtibi Ali Efendi
Vukuât Kâtibi Said Efendi
Refiki Mehmet Efendi

KOÇHİSAR NAHİYESİ

Müdür Mehmet Sadık Efendi
Nâib Hüseyin Efendi
Kâtip Abdülkadir Efendi
Tapu Kâtibi Bekir Efendi
Vukuât Kâtibi İsmail Efendi

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP ON BEŞİNCİ
FIRKASININ OTUZUNCU LİVÂSININ ELLİ DOKUZUNCU SINIF-I
MUKADDEM ALAYININ İKİNCİ KOÇHİSAR TABURU ZÂBİTÂNI**

Esâmî	Nişân-1 Osmanî	Nişân-1 Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşı Hüseyin Efendi Sağ Kolağası Hacı Efendi Tabur Kâtibi Azmi Efendi			Alaydan	
Yüzbaşı Mehmet Ağa 1 Vekili Süleyman Ağa Mülâzım-ı sâni Mustafa Ağa Yüzbaşı İsmail Ağa 2 Vekili Hüseyin Efendi Mülâzım-ı sâni Mustafa Ağa Yüzbaşı Salih Efendi 3 Vekili Hasan Efendi Mülâzım-ı sâni Hüseyin Ağa Yüzbaşı Ali Ağa Vekili Ahmet Efendi 4 Mülâzım-ı sâni Şakir Efendi Esvâb Emîni ve Debboy Memuru Nuri Efendi			Alaydan	

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP YİRMİ YEDİNCİ TÂLÎ
FIRKASININ ELLİ DÖRDÜNCÜ LİVÂSININ YÜZ YEDİNCİ SINIF-I
TÂLÎ ALAYININ İKİNCİ KOÇİSAR TABURU ZÂBİTÂNİ**

Esâmî	Nişân-1 Osmanî	Nişân-1 Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşî Ahmet Arif Efendi Sol Kolağası İsmail Hakkı Efendi Tabur Kâtibi Salih Efendi			Mektebden Alaydan	
1 Yüzbaşî Esad Efendi Vekîli Mustafa Ağa Mülâzım-ı evvel Ali Ağa			Alaydan	
2 Yüzbaşî Veli Ağa Vekîli Kamil Efendi Mülâzım-ı evvel Ömer Efendi				
3 Yüzbaşî Mehmet Efendi Vekîli İsmail Hakkı Efendi Mülâzım-ı evvel Hüseyin Ağa			Alaydan Mektebden Alaydan	
4 Yüzbaşî Abdullah Efendi Vekîli Mehmet Tahir Efendi Mülâzım-ı evvel Mehmet Efendi			Alaydan Mektebden	
Debboy Memuru Mülâzım-ı sâni Tahir Efendi			Alaydan	

KENGİRİ KASABASI

Kengiri kasabası mutasarrıflık merkezi olup vilâyetin cânib-i cenûbisinde ve merkez vilâyete yirmi dört mesafede düz ve bayırsı bir mahalde vâki ve tarafeyninden tatlı ve acı çaylar cârî ve cihet-i yemîn ü yesârı kabristânı hâvîdir. Derûnunda çarşı ve muvakkithane ve medâris ve cevâmî ve mesâcid ve kütübhaneye ve tekye ve mahallât aralarında müteaddit çeşmeler ve hamam ve haric-i şehrin iki buçuk saatlik mahâllinde bağ ve bahçe vardır. Nefs-i Kengiri şarkan Kalecik ve İskilib ve garben Çerkeş ve Bayındır ve şimâlen Kastamoni ve cenûben Ankara kazâları hududlarıyla mahdûddur. Bir sene zarfında yirmi bir hane ve üç bâb köşk ve on dükkan ve iki aded çeşme müceddeden inşâ ve bir bâb hükûmet konağı ve bir bâb hapishane ve bir zabtiyye ahır ve yüz dokuz hane ve iki han ve yirmi altı dükkan ve bir kahvehane ve sekiz bâb bahçe köşküyle iki bâb tekye dahi tamir olunmuştur.

Kasaba-yı mezkûre maa nevâhî yirmi altı mahalle ve iki yüz kırk karyeden ve sekenesi on bin iki yüz altmış üç hane ve otuz dört bin dokuz yüz elli yedi nüfus-ı İslam ve yetmiş beş hane iki yüz altmış dört nüfus-ı Rum ve yirmi iki hane yetmiş nüfus-ı Ermeni ve elli dokuz hane ve iki yüz nüfus-ı Müslim-i Kıbtî tâifesinden ibârettir. Kârgîr olarak Dârü' l-hadîs nâm-ı diğerk Taşmescid derûnunda tarikat-ı alîyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin ve şehrin arka tarafında âsâr-ı atikadan gâyet harâb bir kale içinde mazanne-i kirâmdan Şeyh Karatekin ve derûn ve bîrûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdi ve Sarı ve Yanık Babalar ve sair zevât-ı kirâm medfundur.

Mahsûlât-ı arziyyesi hinta ve şaîr ve darı ve mısır ve sair envâ-i sebzededen ve sînâiyyesi gâyet dayanıklı Manisa taklidi alaca ve bezden ve muâmelât-ı ticariyyesi dahi tiftik vesâire ahz ü i'tâdan ibârettir. Bir de kasabaya üç saat mesafede bir dere içinde kâin mağarada kaya tuzu memlahası olup müşterileri mağara kapısından hayvanlarla içeriye girerek ve yarım ve bir saat kadar giderek ocak tâbir olunur mahallerden mum ziyâsıyla tuz kat' edip hayvanlarına tahmilen mağara kapısına çıkarlar. Bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesâfesi olup işbu mesafenin her kangı mahalli hafr olunsa tuz zuhûr eyler. Ve mezkûr memlahadan senevî tahmînen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunduğu gibi yine kasaba-yı mezkûreye beş altı saat mahallerde Akseki ve Şeyh Osman nâmında göl tuzu memlahaları olup bunlarda dahi senevî takrîben otuz beş bin kıyye miktân göl tuzu husûle gelir.

KALECİK KAZÂSÎ

Kaymakam Mehmet Neş'et Bey *Salise*

Nâib Mahmud Efendi

Müftü Hacı Mehmet Murad Efendi

Mal Müdürü Osman Necib Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Bey

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Mal Müdürü

Aza-yı
tabîiyye

Kâtip

Mehmet Hidayet Efendi

Osman Nuri Efendi

Hafız Hüseyin
Rıza Efendi

Hacı Ahmet Ağa

Agop Ağa

Sandık Emni
Ahmet Bey

Aza-yı
müntahabe

BİDÂYET MAHKEMESİ	BELEDÎ MECLİSİ
Reis Nâib Efendi Osman Efendi Artin Ağa Aza Kâtib-i evvel Hacı Ahmet Efendi Kâtib-i sâni İbrahim Efendi Müstantik Muavini Süleyman Şükrü Efendi İcra Mübâşiri Ali Niyazi Efendi diğeri Mehmet Emin Efendi	Reis Bekir Efendi Hacı Ali Efendi İbrahim Ağa Hüseyin Ağa Ahmet Efendi Mehmet Ağa Kürek Ağa Aza Kâtip ve Emin-i sandık Ahmet Tevfik Efendi
MAARİF MECLİSİ	ZİRAAT MECLİSİ
Reis Müftü Efendi Ahmet Efendi Emin Efendi Bıyıkzâde Ahmet Efendi Aza Ali Efendi	Reis Şeyh İbrahim Vasfi Efendi Mustafa Ağa Ataullah Efendi Ahmet Ağa Aza
AŞAR VE AĞNAM MEMURLARI	
Memur Osman Efendi Kâtib-i evvel Mehmet Fikri Efendi Anbar Memuru Mehmet Efendi	
Kâtib-i sâni Osman Nuri Efendi Mülâzım Mehmet Efendi	

TAHSÎL MEMURLARI	MENÂFÎ SANDIĞI
Ser-tahsîldâr İbrahim Ağa Ahmet Bey Şakir Efendi Mehmet Ağa Mehmet Efendi Süvârî Piyâde	Sermâyesi 180575 maa güzeşte Ali Efendi Mehmet Efendi Ahmet Ağa Ohannes Ağa Aza Kâtip ve Emin-i sandık Bekir Efendi
BAZI MEMURÎN	İNALLU BALLU NAHİYESİ
Telgraf Memuru Mustafa Efendi Rüsûmât Memuru Abdülkadir Ef. Eytâm Müdürü Mehmet İzzet Efendi Mahkeme-i şer'iyeye Kâtibi Ali Rıza Efendi Vukuât Kâtibi Raşid Efendi Evkâf Vekîli Mehmet Nail Efendi Tapu Kâtibi Ömer Sıdkı Efendi Nüfus Mukayyidi Hüseyin Rıza Ef.	Müdürü Mesud Efendi <i>Râbia</i> Nâib Mehmet Hilmi Efendi Kâtip Ahmet Hamdi Efendi Tapu Kâtibi Ahmet Efendi Vukuât Kâtibi Enis Efendi
KALECİK KAZÂSI	
Kaymakamlık merkezi olan kasaba-yı mezbûre vilâyetin şark-ı cenûbîsinde ve livânın cihet-i şarkîsinde otuz altı saat bud'unda ve merkez livâyâ on iki saat mesafededir. Kalecik kazâsı şarkan Ankara'ya tâbi Keskin ve garben Kengirî ve şimâlen İnallu Ballu nahiyesi ve cenûben Ankara dahilinde kasaba-yı Zîr kazâları hududlarıyla mahdûddur. Merkez kazânın cânib-i yemîninde üç çâryek mesafede Kızılırmak nâm nehir ceryân etmekte olunup bunun üzerinde ve bir buçuk saat mesafede vâki olup münhedim olan	

köprünün yedi göz üzerine inşâsına teşebbüs olup bî-tevfikihi teâlâ i'ânât-ı âhâlî ile hüsn-i hitâmına muvaffak olunup yalnız iki taraf korkuluğu kalmış ve bunun da inşâsı hasb-el mevsim-i evvel-i bahara ta'lik kılınmıştır.

Kasaba-yı mezbûre maa nevâhî on dört mahalle doksan dört karyeden ve sekenesi dahi iki bin beş yüz hane beş bin nüfus-ı İslam ve yüz yedi hane iki yüz doksan üç nüfus-ı Ermeni'den ibârettir.

Maa kura kasaba-yı merkurda elli beş aded camii ve mescid ve otuz beş mekâtib-i sıbyâniyye ve yetmiş beş çeşme ve üç şadırvân ve dört medrese ve iki han ve üç yüz doksan bir dükkân ve iki hamam ve bir kârgîr köprü ve otuz değirmen ve bir hükûmet konağı ve bir telgrafhane ve bir Ermeni kilise ve mektebi vardır.

Kasaba-yı mezbûrede ashâb-ı kirâmâtan Nahas Baba ve Davud Dede ve Ali Şeyh Dede nâm zevât medfûn ve zâviyeleri mevcut olarak zâviyedârları tarafından âyende ve revende it'âm olunmaktadır.

Mahsûlât-ı arzıyyesi hinta ve şaîr ve kitre ve penbe ve gök boyadan ve snâiyyesi dahi dōşemelik basma ve alaca ve havlu ve bezden ibârettir.

ÇERKEŞ KAZÂSI

	Kaymakam Mustafa Nuri Bey Nâib Mehmet Aşır Efendi Müftü Hacı Hafız Mehmet Efendi Mal Müdürü Ömer Rifat Efendi Evkâf Vekîli Mehmet Said Bey	<i>Sâlise</i>
--	---	---------------

İDARE MECLİSİ	BİDÂYET MAHKEMESİ
Reis Kaymakam Bey Nâib Efendi Müftü Efendi Mal Müdürü Said Bey Hacı Mustafa Ağa Mehmet Efendi İsmail Hakkı Efendi Kâtip Mehmet Mazhar Efendi Sandık Emni Mehmet Sadık Efendi	Reis Nâib Efendi Ahmet Rifat Efendi Mehmet Şakir Efendi Kâtib-i evvel Safvet Efendi Kâtib-i sâni Mustafa Efendi Müstantik Muavini Ahmet Hilmi Efendi İcra Mübâşiri Mehmet Arif Efendi diğeri İsmail Efendi
BELEDİ MECLİSİ	MAARİF MECLİSİ
Reis Şeyh Mustafa Asım Efendi Hacı Hafız Mustafa Ef. Hacı Mehmed Ağa Hacı Ahmed Ağa İsmail Efendi Katip ve Emin-i sandık Süleyman Kamil Efendi	Reis Müftü Efendi Şeyh Mustafa Efendi Hasan Efendi Halil Efendi
	ZİRAAT MECLİSİ Reis Hacı Mustafa Ağa Ahmet Efendi Mehmet Bey Mustafa Ağa Ali Ağa

AŞAR VE AĞNAM MEMURLARI		EMLAK KOMİSYONU	
Memur Mehmet Efendi Kâtib-i evvel Mustafa Asım Efendi Kâtib-i sâni Mehmet Şakir efendi Anbar Memuru İsmail Hakkı Efendi Ölçekci Mehmet Ağa		Ali Ağa Halil Ağa Mustafa Ağa Hasan Ağa Bedos Ağa Pavli Ağa Katip Kâzım Efendi	
MENÂFÎ SANDIĞI		RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Kamil Efendi Hacı Mehmet Efendi Hacı İsmail Efendi Kâtip Sandık Emini Kâtip ile sandık emini vefât eylemiş olduğundan muhasebeleri rü'yet olunmadığı cihetle sermâyenin ne miktarıda olduğu bilinemediği.		Muallim-i evveli Zekeriya Raci Efendi Muallim-i sâni Zekeriya Raci Efendi Rık'a Hocası Mehmet Mazhar Efendi Bevvâb Ahmet Ağa Şâkirdân 53	
BAZI MEMURİN			
Telgraf ve Posta Memuru Mahmud Nedim Efendi			
Rüsûmât Memuru Mehmet Efendi		Kâtibi Halil Efendi	
Eytâm Müdürü Ali Rıza Efendi		Mahkeme Kâtibi Mehmet Rıza Efendi	
Tapu Kâtibi Mehmet Lutfi Efendi Zâptiye Mülâzımı Said Ağa			

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP ON BEŞİNCİ
FIRKASININ YİRMİ DOKUZUNCU LİVÂSININ ELLİ SEKİZİNCİ
SINIF-I MUKADDEM ALAYININ
DÖRDÜNCÜ ÇERKEŞ TABURU ZÂBİTÂNI**

Esâmî	Nişân-1 Osmanî	Nişân-1 Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşı Mehmet Salim Bey Sol kolağası Mehmet Nafiz Efendi Tabur kâtibi Mustafa Nuri Efendi			Mektebden	
1 Yüzbaşı Mehmet Efendi Vekîli Kamil Efendi Mülâzım-ı sâni Salih Efendi				
2 Yüzbaşı Abbas Efendi Vekîli Osman Ağa Mülâzım-ı sâni Hasan Ağa				
3 Yüzbaşı İbrahim Efendi Vekîli Osman Ağa Mülâzım-ı sâni Ahmet Ağa				
4 Yüzbaşı İbrahim Ağa Vekîli Hasan Efendi Mülâzım-ı sâni Şakir Ağa Debboy Memuru Mülâzım-ı sâni Hüseyin Efendi				

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÜNUNA MENSUP YİRMİ YEDİNCİ
FIRKASININ ELLİ ÜÇÜNCÜ LİVÂSININ YÜZ ALTINCI SINIF-I TÂLİ
ALAYININ DÖRDÜNCÜ ÇERKEŞ TABURU ZÂBİTÂNI**

Esâmî	Nişân-1 Osmanî	Nişân-1 Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşî Ali Osman Ağa Kolağası İsmail Ağa Tabur Kâtibi Hasan Niyazi Efendi				
1 Yüzbaşî Abdurrahman Ağa Vekîli Mehmet Emin Ağa Mülâzım-ı evvel Ali Ağa				
2 Yüzbaşî Yahya Ağa Vekîli İsmail Ağa Mülâzım-ı evvel Mehmet Efendi				
3 Yüzbaşî Emin Efendi Vekîli Salih Ağa Mülâzım-ı evvel Şakir Efendi				
4 Yüzbaşî Veli Ağa Vekîli Musa Ağa Mülâzım-ı evvel Hasan Efendi				

KARACAVİRAN NAHİYESİ	BAYINDIR NAHİYESİ
Müdür İbrahim Lütfi Efendi	Müdür Mehmet Hüsameddin Efendi
Nâib Mehmet Efendi	Nâib Ahmet Rifat Efendi <i>Mahrec</i>
Kâtip İsmail Hakkı Efendi	Kâtip Mehmet İzzet Efendi
Tapu Kâtibi Ali Efendi	Tapu Kâtibi Ali Rıza Efendi
Vukuât Kâtibi Mustafa Efendi	Vukuât Kâtibi Ali Rıza Efendi
OVACIK NAHİYESİ	
Müdür Mehmet Tahir Ağa Nâib Mehmet Efendi Kâtip Hasan Efendi Tapu Kâtibi Ruşen Efendi	
ÇERKEŞ KASABASI	
Kaymakamlık merkezi olarak vilâyetin cânib-i cenûbîsinde ve merkez vilâyete yirmi altı ve livâyâ on beş saat mesafededir. Ve şarkan Kengiri ve garben Gerede ve şimâlen Arac ve cenûben Ankara'ya tâbi Yabânâbâd kazâları hududlarıyla mahdûddur.	

DAHİL-İ VİLÂYETTE KÜŞÂD OLUNAN PANAYIRLAR			
Tarih-i küşâdı	Eyyâm	Mahall-i ikâmesi	Panayırın ismi
4 Eylül 97	3	Tuht nahiyesinde	Yapraklı panayırı
9 Eylül 97	8	Nefs-i Kengırı'da	

TASHÎH VE İLÂVE	
Sahife	
154	Kengırı Memleket Tabibi Mösyö Nişan Haftanyan

**ON DÖRDÜNCÜ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1299 (1882)**

DEF'A
14
SÂLNÂME-İ SENE 1299

MATBAA-YI VİLÂYET-İ KASTAMONİ

KENGİRİ SANCAĞI

Mutasarrıf Mustafa Bey *Mütemâyîz*

MERKEZ LİVÂ MEMURLARI

Nâib Ragıp Etendi *Mevâlî*
Müftü Mustafa Hazım Efendi *Müderris*
Muhasebeci Vekîli Mustafa Efendi
Tahrîrât Müdürü Şemsi Efendi

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Bey

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Muhasebeci Efendi

Tahrîrât Müdürü Efendi

Aza-yı
tabîyye

Hürrem Efendi

İstavri Ağa

Aza-yı

müntahabe

Ser-kâtip İsmail Efendi

Mülâzım Ali Efendi

LİVÂ BİDÂYET MAHKEMESİ	
Müddeî-i umumî Muavini Emin Bey <i>Memuriyete Mahsus Sâniye</i>	
HUKUK DAİRESİ	CEZA DAİRESİ
Reis Mehmet Ragıp Bey <i>Mevâli</i> Aza Fevzi Efendi Karabet Ağa <i>Memuriyete Mahsus Rütbe-i salise</i> Aza Mülâzımı Abdülvahid Efendi	Reis Ahmet Vehbi Efendi <i>Müderris</i> Aza Hacı Abdülkadir Ef. Dimit Ağa <i>Memuriyete mahsus rütbe-i salise</i> Aza Mülâzımı Osman Nuri Efendi
Başkatip Hüseyin Hüsnü Efendi <i>Memuriyete Mahsûs Rütbe-i Sâlise</i>	
Abdullah Efendi Mehmet Sabri Efendi	Osman Talat Efendi <i>Rabia</i> Bedos Efendi
Zabıt Katibi	Zabıt Katibi
İcra Memuru Osman Efendi Mübaşiri Mustafa Efendi diğeri Ahmet Ağa	
BELEDÎ MECLİSİ	
Reis Hacı Mustafa Ağa	
Tabib Covanni Efendi Hasan Hüsnü Efendi Ahmet Hamdi Efendi Mehmet Fehmi Efendi	Abdurrahman Efendi Hacı Süleyman Ağa Abdullah Ağa Lefter Ağa
Aza	Aza
Kâtip Raşid Efendi Sandık Emîni Mahmud Efendi	

MAARİF MECLİSİ	MAHKEME-İ TİCARET	
Reis Müftü Mustafa Efendi <i>Müderri</i> İbrahim Efendi Hürrem Efendi Şeyh Ali Efendi Ahmet Efendi Ali Efendi Aza	Reis Şeyh Ali Rıza Efendi Ahmet Ağa İsmail Efendi dâime Mehmet Raif Ef. Hafız Abdullah Ef. Bağa Ağa muvak- kate aza	
MUHASEBE-İ LİVÂ KALEMİ	Kâtip Mustafa Tevhid Efendi	
Masraf Mukayyidi Mehmet Said Efendi Vâridât Mukayyidi Mustafa Efendi Vâridât Muavini Ahmet Efendi Masraf Muavini Ali Efendi Evrak Mukayyidi Mehmet Efendi Mukâbeleci Arif Efendi Mülâzım İbrahim Efendi Sandık Emmini Mustafa Efendi	Mülâzım Osman Efendi Mübaşır Kamil Ağa <th>TAHRİRAT KALEMİ</th> Müsevvid İsmail Hakkı Efendi Mübeyyiz Hasan Efendi Mülâzım Fevzi Efendi Mülâzım Hafız Said Efendi Hafız Sadık Efendi Behçet Bey Şakir Efendi	TAHRİRAT KALEMİ
EVRAK KALEMİ	Şâkirdan	
Evrak Müdürü Hilmi Efendi Muavini Hafız Said Efendi	<th>EVKAF KALEMİ</th> Müdür İsmail Şükrü Efendi	EVKAF KALEMİ

TAHRİR-İ EMLAK KALEMİ	DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ
Müdür Yamen Efendi Maa Tahrîr Vergi kâtibi Hacı Osman Efendi İ'âmât Kâtibi Tayyib Efendi Tahsîlât Kâtibi Mehmet Vasfî Efendi Defterci Bekir Efendi İç Kazâ maa Tahrîr Vergi Kâtibi Ali Rıza Efendi	Memur Hüseyin Mazhar Efendi Kâtib-i evvel Abdurranman Efendi Kâtib-i sâni Abdullah Şükrü Efendi Tapu Kâtibi Abdülhalim Efendi Emlak Kâtibi Mustafa Efendi
AĞNAM VE AŞAR MEMURLARI	MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ
Müdür Hafız Hasan Efendi Kâtib-i evvel Mehmet Fethi Efendi Kâtib-i sâni Haşim Efendi Kâtib-i sâlis Hüseyin Hüsnü Efendi Anbar Memuru Ali Efendi Hamdi Efendi Hafız Receb Efendi Mülâzım	Eytâm Müdürü Mustafa Raif Efendi Mahkeme-i Şer'îyye Ser-kâtibi -- İkinci Kâtip Ali Rıza Efendi Üçüncü Kâtip Ömer Tahir Efendi Mukayyid Mehmet Rifat Efendi diğeri Ömer Remzi Efendi
BAKİYYE-İ AŞAR KALEMİ	TELGRAF MEMURLARI
Başkâtip Ragıb Bey <i>Sâlise</i> Refiki Mehmet Hamdi Efendi diğeri Ömer Bey	Posta ve Telgraf Müdürü Fazlı Efendi Muhâbere Memuru Ahmet Ziya Efendi Şâkird Mustafa Asım Efendi

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP ON BEŞİNCİ FIRKANIN
OTUZUNCU LİVÂSININ ELLİ DOKUZUNCU SINIF-I MUKADDEM
ALAYININ ÜÇÜNCÜ KENGİRİ TABURU ZÂBİTÂNI**

Esâmî	Osmanî	Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşı Mustafa Efendi Sağ Kolağası Bekir Efendi Kâtip Mehmet Emin Efendi Tüfengci Mustafa Ağa			Mektebden	
1 Yüzbaşı Mustafa Ağa Vekili Ali Efendi Mülâzım-ı sâni Arif Efendi				
2 Yüzbaşı Ahmet Efendi Vekili Mehmet Efendi Mülâzım-ı sâni Salih Ağa				
3 Yüzbaşı Galib Efendi Vekili Kamil Ağa Mülâzım-ı sâni Hüseyin Ağa		5	Mektebden	
4 Yüzbaşı Hasan Ağa Vekili Hasan Ağa Mülâzım-ı sâni Kadir Ağa		5		
2 Mülâzım-ı evvel Mehmet Ağa				
1 Mülâzım-ı sâni Ahmet İzzet Efendi				

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP YİRMİ YEDİNCİ TÂLÎ
FIRKASININ ELLİ DÖRDÜNCÜ LİVÂSININ YÜZ YEDİNCİ SINIF-I
TÂLÎ ALAYININ ÜÇÜNCÜ KENGİRİ TABURU ZÂBİTÂNI**

Esamî	Osmanî	Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşı Hacı Hasan Ağa Sol Kolağası Hacı Mehmet Efendi Katip Fuad Efendi		5 5		
1 Yüzbaşı Hasan Efendi Vekili Mehmet Ağa Mülâzım-ı evvel Mustafa Efendi Mülâzım-ı sâni Ömer Ağa		5		
2 Yüzbaşı Hacı Ahmet Ağa Vekili Osman Ağa Mülâzım-ı evvel Hafız Ahmet Efendi Mülâzım-ı sâni Ali Ağa		5		
3 Yüzbaşı Ruşen Efendi Vekili Bekir Efendi Mülâzım-ı evvel Mehmet Ağa		5		
4 Yüzbaşı Hacı Sadık Ağa Vekili Veli Ağa Mülâzım-ı evvel Süleyman Ağa Debboy Memuru Mehmet Efendi		5		

RÜSÛMÂT MEMURLARI	MEMLAHA MEMURLARI
Müdür Emin Efendi Kâtip Mustafa Efendi Sandık Emîni Mehmet Efendi	Memur Hasan Salim Efendi Kâtip İbrahim Hilmi Efendi Sandık Emîni Dimit Efendi
RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Muallim-i evvel Süleyman Surûri Efendi Muallim-i sâni Salih Fikri Efendi Sülûs Hocası Ali Vâsî Efendi Rık'a Hocası Ahmet Mecbûr Efendi Bevvâb Hacı Mehmet Efendi Şakirdân 75	
TUHT NAHİYESİ	ŞABANÖZÜ NAHİYESİ
Müdür Ahmet Rıza Bey Nâib Ahmet Tevfik Efendi Kâtip Ali Rıza Efendi Tapu Kâtibi ve Nüfus Mukayyidi Ömer Efendi Maa Tahrîr Vergi Kâtibi Ahmet Rifat Efendi Rûsûm-ı sitte Memuru Fevzi Efendi	Müdür İbrahim Edhem Efendi Nâib Ali Rıza Efendi Kâtip İsmail Hakkı Efendi Tapu Kâtibi Ali Efendi Refiki Mehmet Efendi Maa Tahrîr Vergi Kâtibi Said Efendi
KOÇHİSAR NAHİYESİ	
Müdür Mehmet Asım Bey Nâib Hüseyin Şükrü Efendi Tapu Kâtibi Bekir Efendi Nüfus Mukayyidi Süleyman Efendi	
Katip Abdülkadir Efendi Maa Tahrîr Vergi Kâtibi İsmail Bey Muavini Osman Efendi	

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP ON BEŞİNCİ
FIRKASININ OTUZUNCU LİVÂSININ ELLİ DOKUZUNCU SINIF-I
MUKADDEM ALAYININ İKİNCİ KOÇHİSAR TABURU ZÂBİTÂNI**

Esâmî	Osmanî	Mecidî	Menşei	Merkezi
Binbaşı münhal Sağ Kolağası Hacı Ahmet Efendi Kâtib-i tabur İsmail Efendi			Alaydan	
1 Yüzbaşı Mehmet Ağa Vekîli İsmail Ağa Mülâzım-ı sâni Mustafa Ağa				
2 Yüzbaşı İsmail Ağa Vekîli Hüseyin Efendi Mülâzım-ı sâni Mustafa Ağa			Alaydan	
3 Yüzbaşı Salih Efendi Vekîli Hasan Efendi Mülâzım-ı sâni Hüseyin Ağa				
4 Yüzbaşı Ali Ağa Vekîli Ahmet Efendi Mülâzım-ı sâni Şakir Efendi				
Esvâb Emîni ve Debboy Memuru Nuri Efendi				

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP YİRMİ YEDİNCİ TÂLÎ
FIRKASININ ELLİ DÖRDÜNCÜ LİVÂSININ YÜZ YEDİNCİ SINIF-I
TÂLÎ ALAYININ İKİNCİ KOÇHİSAR TABURU ZÂBİTÂNI**

Esâmî	Osmanî	Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşı Mehmet Sadık Efendi				
Sol Kolağası İsmail Hakkı Efendi			Alaydan	
Kâtip Salih Efendi				
1 Yüzbaşı Esad Efendi Vekili Mustafa Ağa Mülâzım-ı evvel Ali Ağa			Alaydan	
2 Yüzbaşı Veli Ağa Vekili Kamil Efendi Mülâzım-ı evvel Ömer Efendi			Alaydan	
3 Yüzbaşı Mehmet Efendi Vekili İsmail Hakkı Efendi Mülâzım-ı evvel Hüseyin Ağa			Mektebden Alaydan	
4 Yüzbaşı Abdullah Efendi Vekili Mehmet Tahir Efendi Mülâzım-ı evvel Mehmet Efendi			Alaydan Mektebden	
Debboy Memuru Mülâzım-ı sâni Tahir Efendi			Alaydan	

KENGİRİ KASABASI

Kengiri kasabası mutasarrıflık merkezi olup vilâyetin cânib-i cenûbisinde ve merkez vilâyete yirmi dört mesafede düz ve bayırsı bir mahâlde vâki ve tarafeyninden tatlı ve acı çaylar cârî ve cihet-i yemîn ü yesârı kabristânı hâvîdir. Derûnunda çarşı ve muvakkithane ve medâris ve cevâmi ve mesâcid ve kütübhane ve tekye ve mahallât aralarında müteaddit çeşmeler ve hamam ve haric-i şehrin iki buçuk saatlik mahallinde bağ ve bahçe vardır. Nefs-i Kengiri şarkan Kalecik ve İskilib ve garben Çerkeş ve Bayındır ve şimâlen Kastamoni ve cenûben Ankara kazâları hududlarıyla mahdûddur.

Kasaba-yı mezbûre maa nevâhî yirmi altı mahalle ve iki yüz kırk karyeden ve seknesi on bin iki yüz altmış üç hane ve otuz dört bin dokuz yüz elli yedi nüfus-ı İslam ve yetmiş beş hane iki yüz altmış dört nüfus-ı Rum ve yirmi iki hane yetmiş nüfus-ı Ermeni ve elli dokuz hane ve iki yüz nüfus-ı Müslim-i Kıbtî tâifesinden ibârettir. Kârgîr olarak Dârü'l-hadîs nâm-ı diğerk Taşmescid derûnunda tarikat-ı alîyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin ve şehrin arka tarafında âsâr-ı atikadan gâyet harâb bir kale içinde mazanne-i kirâmdan Şeyh Karatekin ve derûn ve bîrûn-i şehirde Kırklar ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve Sarı ve Yanık Babalar ve sâir zevât-ı kirâm medfundur.

Mahsûlât-ı arzıyyesi hinta ve şaîr ve darı ve mısır ve sair envâ-i sebzedden ve sînâiyyesi gâyet dayanıklı Manisa taklidi alaca ve bezden ve muâmelât-ı ticariyyesi dahi tiftik vesâir ahz ü i'tâsından ibârettir. Bir de kasabaya üç saat mesafede bir dere içinde kâin mağarada kaya tuzu memlahası olup müşterileri mağara kapısından hayvanlarla içeriye girerek ve yarım ve bir saat kadar giderek ocak tâbir olunur mahallerden mum ziyâsıyla tuz kat' edip hayvanlarına tahmîlen mağara kapısına çıkarlar. Bu memlahanın tûlen on ve arzan yedi saat kadar mesafesi olup işbu mesafenin her kangı mahalli hafr olunsa tuz zuhûr eyler. Mezkûr memlahadan senevî tahmînen otuz bin hayvan yükü tuz ihrâc olunduğu gibi yine kasaba-yı mezkûreye beş altı saat mahallerde Akseki ve Şeyh Osman nâmında göl tuzu memlahaları olup bunlarda dahi senevî takrîben otuz beş bin kırye miktârı göl tuzu husûle gelir.

KALECİK KAZÂSİ

Kaymakam Mehmet Neş'et Bey *Salise*
Nâib İbrahim Halil Efendi
Müftü Mehmet Murad Efendi
Mal Müdürü Osman Necib Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Bey

Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Efendi

Aza-yı
tabîiyye

Halil Ağa
Osman Efendi
Hacı Ahmet Ağa
Agob Ağa

Aza-yı
müntahabe

Kâtip
Mehmet Hidayet Efendi

Mülâzım Hamdi Efendi

diğeri Hacı Bey

Sandık Emni
Ahmet Kamil Efendi

BİDÂYET MAHKEMESİ	BELEDÎ MECLİSİ
Reis Nâib Efendi Hacı Süleyman Efendi Karabet Ağa Aza Kâtib-i evvel Hacı Ahmet Efendi Kâtib-i sâni İbrahim Efendi Müstantik Muavini Şükrü Efendi İcra Mübâşiri Niyazi Ağa diğeri Emin Efendi	Reis Şeyh Mehmet Nail Efendi Osman Efendi Hacı Halid Bey Mustafa Ağa Aza Ali Efendi Mustafa Ağa Karabet Ağa Tabib Rakob Efendi Kâtip ve Emin-i sandık Ahmet Tevfik Efendi
ZİRAAT MECLİSİ	MAARİF MECLİSİ
Reis Şeyh İbrahim Efendi Mustafa Ağa Ataullah Efendi Aza Ahmet Ağa	Reis Müftü Efendi Ahmet Efendi Şeyh İbrahim Efendi Aza Emin Efendi
AĞNAM VE AŞAR MEMURLARI	
Memur Osman Efendi Kâtib-i evvel Kâtib-i sâni Şakir Efendi Osman Efendi Anbar Memuru İbrahim Efendi Mülâzım Faik Efendi diğeri Mustafa Efendi	

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP ON ALTINCI FIRKANIN
OTUZ BİRİNCİ LİVÂSININ ALTMİŞ BİRİNCİ ANKARA ALAYININ
İKİNCİ KALECİK MUKADDEM TABURU ZÂBİTÂNI**

Esâmî	Osmanî	Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşı Yusuf Ziya Efendi Kol-1 yemîn Habil Efendi Tüfengci Hüseyin Usta				
1 Yüzbaşı Mehmet Ağa Vekîli Mehmet Ali Efendi Mülâzım-1 sâni Abdullah Efendi				
2 Yüzbaşı İsmail Hakkı Efendi Vekîli Süleyman Efendi Mülâzım-1 sâni Mehmet Efendi				
3 Yüzbaşı .. Vekîli Ahmet Ağa Mülâzım-1 sâni Süleyman Efendi				
4 Yüzbaşı .. Vekîli Bektaş Ağa Mülâzım-1 sâni Ali Ağa				
Debboy Memuru Ali Efendi				

TÂLÎ TABURU ZÂBÎTÂNI				
Esâmî	Osmanî	Mecîdî	Menşeî	Merkezi
Binbaşî Nuri Bey Kol-ı yesâr Hakkı Bey Kâtip - 1 Yüzbaşî Halil Ağa 2 Vekîli Mehmet Efendi Mülâzım-ı evvel Ali Efendi 2 Yüzbaşî Ahmet Ağa Vekîli Abdullah Efendi Mülâzım-ı evvel Abdurrahman Efendi 3 Yüzbaşî Ahmet Efendi Vekîli Mehmet Ağa Mülâzım-ı evvel Sadullah Efendi 4 Yüzbaşî Mehmet Efendi Vekîli - Mülâzım-ı evvel İbrahim Ağa Debboy Memuru Mülâzım-ı evvel Ali Efendi				

BAZI MEMURİN	
Telgraf Memuru Mustafa Efendi	Rüsûm-i sitte Memuru Abdülkadir Efendi
Maa Tahrîr Vergi Kâtibi Ahmet Raşid Efendi	Nüfus Mukayyidi Hüseyin Rıza Efendi
Evkâf Vekîli Şeyh Mehmet Nail Efendi	Tapu Kâtibi Hacı Ömer Efendi
Tahrîr İdaresi Mülâzımı Halim Efendi	Zabıta Memuru Mustafa Ağa
Ser-tahsildâr Hafız Mehmet Efendi	Mahkeme-i şer’iyye Kâtibi Ali Efendi
Eytâm Müdürü İzzet Efendi	
İNALLU BALLU NAHİYESİ	
Müdür Mesud Efendi <i>Rabia</i>	
Nâibi Ali Efendi	Kâtip Ahmet Hamdi Efendi
Maa Tahrîr Vergi Kâtibi Mehmet Enis Efendi	
KALECİK KAZÂSI	
Kaymakamlık merkezi olan kasaba-yı mezbûre vilâyetin şark-ı cenûbîsinde ve livânın cihet-i şarkîsinde otuz altı saat mesafe bud’unda ve merkez livâyâ on iki saat mesafededir. Kalecik kazâsı şarkan Ankara’ya tâbi Keskin ve garben Kengiri ve şimâlen İnallu Ballu nahiyesi ve cenûben Ankara dahilinde kasaba-yı Zîr kazâları hududlarıyla mahdûddur. Merkez kazânın cânib-i yemîninde üç câryek mesafede Kızılırmak nâm nehir cereyân etmektedir.	

Kasaba-yı mezbûre maa nevâhî on dört mahalle doksân dört karyeden ve sekenesi dahi iki bin beş yüz hane beş bin nüfus-ı İslâm ve yüz yedi hane iki yüz doksân üç nüfus-ı Ermeni'den ibârettir.

Maa kura kasaba-yı merkumede elli beş aded cami ve mescid ve otuz beş mekâtib-i sıbyâniyye ve yetmiş beş çeşme ve üç şadırvân ve dört medrese ve iki han ve üç yüz doksân bir dükkân ve iki hamam ve bir kârgîr köprü ve otuz değîrmen ve bir hükümet konağı ve bir telgrafhane ve bir Ermeni kilise ve mektebi vardır.

Kasaba-yı mezbûrede ashâb-ı kirâmâtta Nahas Baba ve Davud Dede, Ali Şeyh Dede nâm zevât medfûn ve zâviyeleri mevcut olarak zâviyedârları tarafından âyende ve revende it'âm olunmaktadır.

Mahsûlât-ı arzıyyesi hınta ve şaîr ve ketre ve penbe ve gök boyadan ve sînâiyyesi dahi dōşemelik basma ve alaca ve havlu ve bezden ibârettir.

ÇERKEŞ KAZÂSI

Kaymakam Pertev Bey

Nâib Aşır Efendi

Müftü Hacı Hafız Mehmet Efendi

Mal Müdürü Ömer Rifat Efendi

İDARE MECLİSİ	BİDAYET MAHKEMESİ
Reis Kaymakam Bey Nâib Efendi Müftü Efendi Mal Müdürü Said Bey Mehmet Bey Kadı Ağa Mehmet Efendi Kâtip Mehmet Mazhar Efendi Sandık Emni Hafız Mehmet Efendi	Reis Nâib Efendi Ahmet Efendi Mehmet Rıza Efendi Kâtib-i evvel Safvet Efendi Kâtib-i sâni Mustafa Efendi Müstantik Muavini Hilmi Efendi İcra Mübâşiri Arif Ağa
BELEDİ MECLİSİ	MAARİF MECLİSİ
Reis Şeyh Mustafa Asım Efendi Hacı Hafız Mustafa Efendi Hacı Mehmet Ağa Hacı Ahmet Ağa İsmail Efendi Kâtip Süleyman Efendi Sandık Emni Süleyman Efendi	Reis Müftü Efendi Şeyh Mustafa Efendi Hasan Efendi Halil Efendi
	ZİRAAT MECLİSİ
	Reis Hacı Mustafa Ağa Ahmet Efendi Mehmet Bey Mustafa Ağa Ali Ağa

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP ON BEŞİNCİ
FIRKASININ YİRMİ DOKUZUNCU LİVÂSININ
ELLİ SEKİZİNCİ SINIF-I MUKADDEM ALAYININ
DÖRDÜNCÜ ÇERKEŞ TABURU ZÂBİTÂNI**

Esâmî	Osmanî	Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşı Mehmet Salim Bey Sol Kolağası Mehmet Nafiz Efendi Tabur Kâtibi Mustafa Nuri Efendi		4		
— Yüzbaşı Mehmet Efendi 1 Vekîli Kamil Efendi Mülâzım-ı sâni Salih Efendi				
— Yüzbaşı Abbas Efendi 2 Vekîli Osman Ağa Mülâzım-ı sâni Hasan Ağa				
— Yüzbaşı İbrahim Efendi 3 Vekîli Davud Efendi Mülâzım-ı sâni Ahmet Ağa				
— Yüzbaşı İbrahim Ağa 4 Vekîli Ahmet Efendi Mülâzım-ı sâni Şakir Ağa				
Debboy Memuru Mülâzım Hüseyin Efendi				

**HASSA ORDU-YU HÛMÂYÛNUNA MENSUP
YİRMİ YEDİNCİ FIRKASININ ELLİ ÜÇÜNCÜ
LİVÂSININ YÛZ ALTINCI SINIF-I TÂLÎ ALAYININ
DÖRDÜNCÜ ÇERKEŞ TABURU ZÂBİTÂNI**

Esâmî	Osmanî	Mecîdî	Menşei	Merkezi
Binbaşı Ali Osman Ağa Kolağası İsmail Ağa Kâtibi Hasan Niyazi Efendi		5 5		
Yüzbaşı 1 Abdurrahman Efendi Vekili Mehmet Efendi Mülâzım-ı evvel Ali Ağa				
Yüzbaşı Yahya Ağa 2 Vekili İsmail Ağa Mülâzım-ı evvel Mehmet Efendi		5		
Yüzbaşı Emin Efendi 3 Vekili Salih Ağa Mülâzım-ı evvel Şakir Efendi		5		
Yüzbaşı Veli Ağa 4 Vekili Musa Ağa Mülâzım-ı evvel Hasan Ağa				

AĞNAM VE AŞAR MEMURLARI	MENÂFÎ SANDIĞI
Memur .. Başkâtip Mahmud Mazhar Efendi Kâtib-i sâni Kadri Efendi Anbar Memuru İsmail Efendi	Kamil Efendi Hacı Mehmet Efendi Hacı İsmail Efendi Aza Kâtip Rıza Efendi
RÜŞDİYYE MEKTEBİ	BAZI MEMURİN
Muallim-i evvel Zekeriya Raci Efendi Muallim-i sâni - Rık'a Hocası Mehmet Mazhar Efendi Bevvâb Ahmet Ağa Şakirdan 65	Telgraf ve Posta Müdürü Mahmut Nedim Efendi Rüsûmât Memuru Mehmet Efendi Rüsûmât Kâtibi Mehmet Efendi Maa Tahrîr Vergi Kâtibi Mustafa Kazım Efendi Tapu Kâtibi Mehmet Lütü Efendi Eytâm Müdürü Ali Rıza Efendi Bölük Ağası Ali Efendi
KARACAVİRAN NAHIYESİ	OVACIK NAHIYESİ
Müdür İbrahim Lütü Bey Nâib Mahmud Efendi Kâtip Mehmet Efendi Tapu Kâtibi Ali Efendi Maa Tahrîr Vergi Kâtibi Mustafa Efendi	Müdür Ali Rıza Efendi Nâib Hüseyin Efendi Kâtip - Tapu Kâtibi Ruşen Efendi Maa Tahrîr Vergi kâtibi Nafiz Efendi

BAYINDIR NAHİYESİ

Müdür Hüsameddin Efendi

Nâib Mehmet Tahir Efendi

Kâtip Mehmet İzzet Efendi

Tapu Kâtibi Ali Efendi

Maa Tahrîr Vergi Kâtibi
Hamza Efendi

Refiki
Salim Efendi

ÇERKEŞ KASABASI

Çerkeş kazâsının kaymakamlık merkezi olan Çerkeş kasabası vilâyetin cenûb-i garbîsinde vâki merkez vilâyete yirmi altı ve livâyâ on beş saat mesafededir. Ve şarkan Kengiri ve garben Gerede ve şimâlen Arac ve cenûben Ankara'ya vilayetine tâbi Yabânâbâd kazâları hududlarıyla mahdûddur.

Kasaba-yı mezkûre altı yüz otuz iki hanede bin üç yüz nüfusu havidir. Ve oldukça muntazam bir hükümet konağı ve bir telgrafhane ve selâtin-i izâmndan Sultan Murad-ı râbi hazretlerinin binâ ve ihyâ-gerdesi olan bir cami-i şerifle diğer ashâb-ı hayrâtın binâ-gerdeleri olan sekiz cami ve bir de mescid ki cem'an dokuz cami-i şerif ve bir mekteb-i rüşdiyye ve altı sıbyân mektebi ve bir medrese ve üç tekve ve ulemânın ziyâretgâhı olan Şeyh Mustafa Efendi kuddise sırrahu'l-azîz hazretlerinin türbe-i şerifleriyle beraber yedi türbe ve beş büyük han ve yüz doksan yedi dükkan ve on iki câmeşûvihane ve bir kasabhane ve on iki kahvehane ve üç hamam mevcut ve ma'mûr olup kasabanın tahmînen bir çâryek mesafesinden ve cenûp cihetinden hatt-ı müstakîm üzere cereyân çay üzerinde ikisi ahşâb ve biri metîn ve rasîn taş köprü olup kasaba civârında ve mezkûr çayda yedi bâb değirmen değirmen deverân ediyor. Bundan başkaca bir hafta pazar mahalli ve bir kasabhane ve üç köprü daha vardır.

Kasaba-yı mezkûre basitce bir mevkîde olduğundan âb ve havası latîf ise de şitâsı fevkalâde şiddetli olup mevsim-i baharda dahi Mayıs ve Haziran ve Temmuz ve Ağustos mâhlarında olabildiğinden şühûr-ı mezkûrede biraz sıcaklık hiss olunur. Derûn ve bîrûn-i kasabada sular kesret üzere ise de şitânın şiddetinden dolayı bağ ve bostan olmadığı tecâribile anlaşılmış ve

bilakis pazar günleri Zafıranborlu ve Ulak ve Viranşehir ve Koçhisar ve Tosya taraflarından çerçiler ve kiracılar vâsıtasıyla her nevi esmâr ve sebze getirilmektedir. Maa mülhakât kazânın nüfus-ı umûmiyyesi yirmi üç bini mütecâvizdir. Ve cümlesi nüfus-ı Müslimdir. Mîlel-i sâireden olanlar mutavattın olmayıp Ankara ve Kayseriyye'den lace't-ticâre gelen Rum ve Ermeni tebâ-yı Osmaniyyedir. Kazânın münkasım olduğu üç nahiye ile beraber yetmiş dört divânı terkib eden üç yüz elli karyede yedi bin dört yüz yirmi beş haneden ve köylerde köylüler tarafından yapılan ve Orta Odası tâbir olunan yetmiş mütecâviz misafirhanelerden ibarettir. İşbu misafirhanelere nüzûl eden misafirler köylüler tarafından münâvebe tarikiyle it'âm olunur.

Kasaba-yı mezkûra Bağdat ile Dersaâdet arasında işleyen postanın câddesidir. Ankara vilâyetiyle dahi ittisâli münâsebetiyle alışverişi vardır.

Kazânın başlıca vâridâtı ziraatle tiftikten ibarettir.

Kasabaya bir saat mesafede ve Karacaviran dahilinde Çavundur karyesinde ve gayr-ı muntazam bir mahalde her türlü emrâz-ı dahiliyye ve hariciyyeye nâfi kükürt ve kurşun madeninden çıkan sudan herkes banyo ederler.

TASHÎH VE İLÂVE

Sahife	
165	Kengırı Niyâbetine Mustafa Efendi
165	Kengırı Muhasebeciliğine İsmail Raif Efendi
175	Kalecik Kaymakamı Ali Rıza Efendi
184	Karacaviran Nahiyesi Müdürü Hüseyin Efendi

ON BEŞİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1306 (1889)

KENGİRİ SANCAĞI

Mutasarrıf Hasan Faham Paşa
Mîrû'l-ümerâ

Nâib Mehmet Rüşdü Efendi

Müftü Mustafa Hazım Efendi *Edirne Müderrisliği*

Muhasebeci Salih Efendi

Tahrîrât Müdürü Osman Efendi

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Paşa

Nâib, Müftü,
Muhasebeci Efendiler

Tahrîrât Müdürü Efendi

Evkaf Müdürü
Süleyman Şükrü Efendi

Defter-i hâkânî
Memuru Lütfi Efendi

Aza-yı
tabîiyye

Hasan Hüsnü
Efendi

Ali Efendi

İstavri Ağa

Karabet Ağa

Aza-yı
müntahabe

Başkâtip İsmail Efendi

TAHRÎRÂT KALEMİ

Müsevvid
İsmail Efendi

Mübeyyîz
Hasan Efendi

Mübeyyîz
Fevzi Efendi

Mübeyyîz
Hafız Abdullah Efendi

EVRAK ODASI	
Mukayyid Mehmet Refik Efendi MuaviniHafız Said Efendi	
NÜFUS İDARESİ	
Memur Yahya Efendi Kâtip Ziya Efendi	
ZABITA HEYETİ	
Süvâri Bölük Ağası Mustafa Ağa <i>Mecidi 5</i> Jurnâl Emni Şaban Efendi	
MUHASEBE-İ LİVA KALEMİ	
Ser-kâtip Ali Hikmet Efendi	Kazâ Kâtibi Mehmet Said Efendi
Başkâtip Refiki Ahmet Efendi	Kazâ Kâtibi Refiki Mehmet Efendi
Kâtip Mehmet Şükrü Efendi	Evrak Mukayyidi İbrahim Efendi Anbar Memuru Ali Efendi
Sandık Emni Mustafa Efendi	
VERGİ İDARESİ	
Kâtip Tayyib Efendi	Muhammin Raşid Efendi
Refiki Bekir Efendi	Muhammin Ahmet Efendi
Defterci İsmail Efendi	Muhammin Ahmet Efendi
İç Kazâ Vergi Kâtibi Ali Efendi	Muhammin Karabet Ağa

DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMÎ			
Başkâtîp Ali Mihri Efendi Kâtib-i sânî Abdülhalim Efendi			
Evkâf Kalemi Kâtibi Raşid Efendi			
BİDÂYET MAHKEMESİ			
HUKUK DAİRESİ		CEZA DAİRESİ	
Reis Mehmet Rüşdü Efendi		Reis Ahmet Vehbi Efendi <i>İstanbul</i>	
Ali Rıza Efendi		Şükrü Bey	
Lefter Ağa	Aza	Karabet Ağa	Aza
Aza Mülâzımı Abdullah Efendi		Aza Mülâzımı Osman Nuri Efendi	
Müdde-i umûmî muavini Mahmud Nedim Efendi			
MAHKEME-İ BİDÂYET KALEMÎ			
Başkâtîp Hüseyin Hüsnü Efendi			
Ahmet Hami Efendi	Zabıt	Raif Bey	Zabıt
Mehmet Sabri Efendi	Kâtibi	İsmail Efendi	Kâtibi
Mukâvelât Muharriri Osman Efendi			
Müstantik Şükrü Bey			
İcrâ Memuru Mustafa Asım Efendi			
Mübâşir Ahmet Efendi diğeri Kamil Efendi			

MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ

Başkâtip Ömer Efendi	<i>Bursa Müderrisliği</i>
İkinci Kâtip Ömer Remzi Efendi	Mukayyid Mehmet Kamil Efendi
Üçüncü Kâtip Mehmet Rifat Efendi	diğeri Mehmet Said Efendi

MAARİF ŞUBESİ

Reis Nâib Mehmet Rüşdü Efendi			
Müftü Mustafa Hazım Efendi	Aza	Şükrü Bey	Aza
Abdurrahman Efendi		Ahmet Mecbûr Efendi	
Kâtip Abdullah Efendi			

NAFIA DAİRESİ

Mühendis Mehmet Ali Efendi Kondüktör Cemil Efendi Kâtip Mehmet Hilmi Efendi	
Anbar Memuru Osman Efendi	Çavuş Mahmud Efendi
Çavuş Mehmet Efendi	diğeri Hasan Efendi

TELGRAF VE POSTA MEMURLARI

Müdür Vasfi Efendi
Muhâbere Memuru Halil Efendi

TAHSİLAT KOMİSYONU

Reis Kolağası Hacı Mehmet Efendi

Bölük Ağası
Mustafa Efendi

Aza

Vergi Memuru
Efendi

Aza

Yüzbaşı
Osman Efendi

İdare Azasından
İstavri Ağa

BELEDİ MECLİSİ

Reis Hacı Abdülkadir Efendi

Tabib Viranos Efendi *Sâlise*

Hacı Mehmet Efendi
Hacı Mustafa Ağa

Aza

Hamdi Efendi
Abdülvahid Efendi

Aza

Kâtip Hürrem Efendi

Aşı Memuru
İbrahim Efendi

Müfettiş
Mustafa Efendi

Kalfa
Zarife Hanım

Sandık Emni
Şakir Efendi

ZİRAAT ODASI

Reis Fethi Bey *Sâlise*

İcrâ Memuru
Mustafa Efendi

Saadeddin Bey

Beledî Reisi
Hacı Kadir Efendi

Aza

Karabet Ağa

Aza

Yuvanni Ağa

Mecbûr Efendi

Candanzâde
Hacı Mehmet Ef.

Kâtip Osman Talat Efendi

MENÂFÎ SANDIĞI	
Menâfî Vekîli Ahmet Efendi	Menâfî Vekîli Tekyenişinzâde Şükrü Efendi
Menâfî Vekîli Defter-i hâkânî memuru Lütfü Efendi	Menâfî Vekîli Beraş Ağa
Menâfî Vekîli Tüccardan Osman Ağa	
Kâtip ve Sandık Emîni	
MEMLAHA MEMURLARI	
Memur Nikolaki Efendi	Kâtip Yusuf Ziya Efendi
Sandık Emîni Kadir Efendi	Tezkere Kâtibi Hayri Efendi
DÜYÛN-I UMÛMÎYYE-İ OSMANÎYYE VÂRİDÂT-I MUHASSASA İDARESİ	
Memur Osman Şevket Efendi	
Kâtip ..	
Sandık Emîni ..	
REJİ İDARESİ	
Memur ..	
Kâtip Hamdi Efendi	
Sandık Emîni ..	
BAZİ MEMURİN	
Kereste Memuru Hüseyin Efendi	
Murad Molla Kereste Memuru Hakkı Efendi	
Murad Molla Tahkik Memuru Ahmet Efendi	
Eytâm Müdürü Mustafa Efendi	

MEKTEB-İ RÜŞDÎ

Muallim-i evvel Süleyman Surûrî Efendi
Muallim-i sâni Salih Fikri Efendi
Sülûs Hocası Ali Vasfî Efendi
Rık'a Hocası Ahmet Mecbûr Efendi
Bevvâb Ahmet Ağa
Şakirdân 150

TEVFİKİYYE MEKTEB-İ İBTİDÂİSİ

Muallim Hafız İsmail Efendi
Bevvab Nuri Efendi
Şakirdan 170

FEYZİYYE MEKTEB-İ İBTİDÂİSİ

Muallim Hafız Numan Efendi
Bevvâb Hafız Ahmet Ağa
Şakirdân 204

MERKEZ LİVÂYA MERBUT NEVÂHÎ MEMURLARI			
TUHT NAHİYESİ			
Müdür Yusuf Ziya Efendi Nâib Ömer Hulûsi Efendi			
Kâtip Raşid Efendi		Anbar Memuru Muavini Hafız Ahmet Efendi	
Maa Tahrîr Vergi Kâtibi Faik Bey		Mübâyaât Memuru Mustafa Hazım Efendi	
Sandık Emîni Ahmet Rifat Efendi			
BELEDÎ MECLİSİ			
Reis Hacı Ömer Efendi			
Mehmet Efendi Osman Ağa Hüsnü Efendi	Aza	Osman Efendi Mehmet Ağa Suva Ağa	Aza
Kâtip ve Sandık Emîni Hasan Efendi			
ŞABANÖZÜ NAHİYESİ			
Müdür Demir Sabit Efendi Nâib Hacı Hafız Ahmet Tevfik Efendi			
Kâtip İsmail Efendi		Anbar Memuru Muavini Mehmet Efendi	
Maa Tahrîr Vergi Kâtibi Mustafa Efendi		diğeri Hakkı Efendi	
Sandık Emîni İsmail Efendi			

BELEDÎ MECLİSİ

Reis Mehmet Efendi
Aza Ali Ağa
Kâtip
Sandık Emmini

KOÇHİSAR NAHİYESİ

Müdür Hüseyin Hüsnü Efendi
Naib Hüseyin Efendi

Katip
Mehmet Efendi

Anbar Memuru Muavini
Nafız Efendi

Maa Tahrir Vergi Katibi
Hafız Osman Efendi

Sandık Emmini Ali Efendi

BELEDÎ MECLİSİ

Reis Mehmet Ağa

Ali Ağa

Ali Ağa

Hacı Mustafa Ağa

Yuvanni Ağa

Aza

Aza

Kâtip ve Sandık Emmini Hacı Hüseyin Efendi

KENGİRİ'YA DAİR MA'LÛMAT

Merkezî livâ olan Kengiri vilâyetin cânib-i cenûbîsinde ve merkez vilâyete yirmi dört saat mesafede düz fakat az bayırsı bir mahalde vâki olup tarafeyninden iki çay cârî ve yemîn ü yesârı kabristânları hâvîdir.

Bu kasabada yedi yüz on yedi dükkan ile beş büyük ve küçük han, iki muvakkithane, on üç medrese, on bir cami, on altı mescid, iki kütübhone, yedi tekye, harab bir bâb bedestân, altı hamam, altı değirmen ve Sultan Süleyman tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi olan cami-i şerif ittisâlında bir aded büyük havuz ve mahallât aralarında müteaddit çeşmeler, hükûmet dairesi, kışla, depo, telgrafhane biri kârgîr ve dördü ahşâb beş köprü ve mukaddemâ kârgîr olarak inşââtına başlanılıp bi-minhü-teâlâ سایe-i tevfikât-vâye-i şâhânede bu sene rehîn hüsn-i hitâm olması me'mûl bulunan mekteb-i idâdî-i mülkîden mâadâ bir mekteb-i rüşdî ve iki ibtidâî, üç câmeşûvîhane, on dört Müslim sıbyân mektebi, iki aded kilisâ, birer Rum ve Ermeni mektepleri vardır.

Kasabanın etrafında iki buçuk saatlik kadar mahallî bağ ve bahçeler ile muhâttır.

Maa nevâhî Kengiri kazâsı otuz mahalle, iki yüz altmış altı karye, 14265 bâb haneyi şâmildir.

Dârü'l-hadîs nâm-ı diğr Taşmescid derûnunda tarikat-ı aliyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin ve şehrin arka tarafında kâin harab kale içinde izze-i kirâmdan Şeyh Karatekin ve kasabanın sâir mahâllerinde ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve Sarı ve Yanık Babalar ve sâir zevât-ı kirâm medfûndur.

MAHSULAT-I ARZIYYE VE SINAİYYESİ

Kırmızı, beyaz, adi hinta ile şâir, darı, mısır ve sâir envâ-i hubûbât ve sebzedden ve sinâiyyesi gayet dayanıklı Manisa ve Amasya taklidi alaca ve bezden ve muâmelât-ı ticariyyesi dahi zahire ve tiftik vesâire ahz ü i'tasından ibârettir.

Kengiri'nın buğdayı vilâyetin sâir mahâllerinde hâsıl olan buğdayların ekserîsine bil-vücûh müreccah olduğundan Kastamoni ve sâir mahâll-i mütecâvirede revâc ve itibarı pek ziyâdedir.

Umûr-i nâfiaya müteallik olarak bir iki seneden beri Kengiri'dan Kastamoni hududuna kadar olan tarîkin Kengiri'ya ait kısmından beş bin seksen üç metro tam şosesi ve sekiz bin yüz doksan beş metrosunun dahi tesviye-i tûrâbiyyesi yapılabilmiş ise de Kastamoni hissesi ve yolun en sa'b-ül-mürûr olan ve meşhur "İlgaz" dağına tesâdüf eyleyen mahallerinin kısm-ı küllisi tesviye edilerek mukaddemâ esb ve esterlerle bile suhûletle geçilemez iken arabalar işlemeye başlamış ve binaenaleyh Kengiri kasabası için en yakın bir iskele bulunan İnebolu'ya kadar te'min-i mevâridât edilmiş olduğundan şimdiye kadar bin türlü müşkülât ile vuku bulan ihrâcâtın ba'd-ezîn kesb-i suhûlet ve terakkîyât etmesiyle ahâlî-i mahalliyenin dahi o nisbette müstefid olmaları tabîdir.

Kengiri'ya üç saat mesafede bir dere içinde ihrâcâtı kesîr bir kaya tuzu madeni olup vüs'atı tûlen on ve arzan yedi saat kadardır. İşbu mesafe dahilinde her hangi mahal hafr olunsa tuz zuhûr eyler. Kengiri'ya beş altı saat mesafede Terme çayı civarında Subaşı ve Şehirönü ve Melik nâm mahâllerde dâimâ tuzlu su çıktığı cihetle buralar dahi mahsûs korucularla muhâfaza olunur.

Kezâlik kasaba-yı mezkûreye beş altı saat mesafelerde Akseki ve Şeyh Osman nâmlarında iki tuz gölü daha vardır.

KENGIRI KAZASININ NÜFUS-I UMÛMİYYESİ

İCMAL	YERLİ		YABANCI	
	ZÜKÛR	İNÂS	ZÜKÛR	İNÂS
77402	40184	37011	111	96 İslam
00749	00385	00333	027	04 Rum
00301	00145	00133	023	-- Ermeni
78452	40714	37477	161	100 Yekûn

304 SENESİ VERGİSİ

EMLAK VE ARAZİ	TEMETTÛAT	BEDELÂT-I ASKERÎ
Guruş	Guruş	Guruş
1066695	289457	17296
MAARİF İÂNESİ		TEZÂKİR ESMÂNİ
Guruş		Guruş
16362	İCMÂL	14185
	Guruş	
	1403998	

304 SENESİNDE TA'DAD OLUNAN AĞNAM

İCMAL	KOYUN	KEÇİ	TİFTİK
Aded	Aded	Aded	Aded
188269	57207	4063	126999

AĞnâm-ı mezkûrenin rûsûmâtı: 597269 guruştur.

AŞARI

Kazânın 304 senesi aşârının kısm-ı küllîsi: 982158 guruş bedel ile ihâle olunup 87733 guruş bedel-i sâbıkı bulunan bazı mahalleri emaneten idareye kalmıştır.

ÇERKEŞ KAZÂSÎ MEMURLARI

Kaymakam Mustafa Tevfik Bey
Nâib Mehmet Tevfik Efendi
Müftü Hacı Mehmet Raşid Efendi *Müderris*
Mal Müdürü Abdülkadir Efendi
Tahrîrât Kâtibi Mustafa Efendi

MECLİS-İ İDARE

Reis Kaymakam Bey			
Nâib Efendi		Şeyh Mustafa Efendi	
Müftü Efendi	Aza-yı	Hacı Mustafa Ağa	Aza-yı
Mal Müdürü Efendi	tabîiyye	Hacı Ali Efendi	müntahabe
Tahrîrât Kâtibi Ef.		İsmail Ağa	

BİDÂYET MAHKEMESİ

Reis Nâib Mehmet Tevfik Efendi	
Mehmet Rıza Efendi	
Halil Beyefendi	Aza
Kâtib-i evvel	Kâtib-i sâni
Ahmet Hilmi Efendi	Mehmet Efendi
Müstantik Muavini	Mukâvelât Muharriri
	İsmail Efendi
İcrâ Mübâşiri	İcrâ Mübâşiri
Arif Efendi	İsmail Efendi

NÜFUS İDARESİ			
Memur Mustafa Efendi Kâtip Ali Rıza Efendi			
MAARİF ŞUBESİ			
Reis Mustafa Efendi			
Adil Bey	Aza	Mustafa Efendi	Aza
Mehmet Rıza Efendi		Safvet Efendi	
BELEDÎ MECLİSİ			
Reis Vekîli Mehmet Ağa Aza Mehmet Ağa Kâtip ve Sandık Emini Mustafa Efendi			
BAZI MEMURİN			
Telgraf ve Posta Memuru Medhi Efendi Evkâf Vekîli Şeyh Mustafa Efendi Mal Müdürü Muavini Mehmet Efendi Mal Sandık Emini Rüşdü Efendi Maa Tahrîr Vergi Kâtibi Mehmet Efendi Tapu Kâtibi Mehmet Lütfü Efendi Eytâm Müdürü Tevfik Efendi Reji Memuru Arif Efendi Düyûn-ı umûmiyye Bey'îyye Memuru Said Efendi Zabıta Memuru Bölük Ağası Raşid Ağa			

ZİRAAT ODASI	MENÂFÎ SANDIĞI
Reis Şeyh Muhiyiddin Efendi Halil Ağa Osman Ağa Ali Ağa Aza	Menâfî Vekili Şeyh Mustafa Efendi Katip ve Sandık Emni Hüseyin Efendi
RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Muallim-i evvel Zekeriya Efendi Bevvap Hacı Abdullah Ağa Şakirdan 50	
İBTİDAİ MEKTEBİ	
Muallim-i evvel Mehmet Nabi Efendi Rık'a ve Sülüs Muallimi Ali Rıza Efendi Bevvap Ali Ağa Şakirdan 70	

KARACAVİRAN NAHİYESİ			
Müdür Hacı Ahmet Efendi			
Nâib Mehmet Efendi		Tahrîrât Katibi Mehmet Efendi	
Maa Tahrir Vergi Katibi Hamza Efendi		Sandık Emini Ali Efendi	
BELEDİ MECLİSİ			
Reis Ali Efendi			
İbrahim Efendi Hasan Efendi İsmail Ağa		Mustafa Ağa diğer Mustafa Ağa Abdullah Ağa	
Aza		Aza	
Katip ve Sandık Emini Kadir Bey			
BAYINDIR NAHİYESİ			
Müdür Hüseyin Efendi			
Nâib Ali Efendi		Tahrîrât Katibi İzzet Efendi	
Maa Tahrir Vergi Katibi Emin Efendi		Sandık Emini Abdülvahit Efendi	
BELEDİ MECLİSİ			
Reis Şaban Efendi			
Ahmet Ağa Ali Ağa		Hüseyin Ağa Hasan Ağa	
Aza			
Katip ve Sandık Emini Mustafa Naci Bey			

OVACIK NAHİYESİ

Müdür Hüsameddin Efendi

Nâib Mehmet Efendi

Tahrîrât Kâtibi Halil Efendi

Maa Tahrîr Vergi Katibi Salim Efendi

Sandık Emîni Ömer Efendi

ÇERKEŞ KAZÂSINA DAİR MA'LÛMÂT

Çerkeş kazâsının merkezi olan Çerkeş kasabası vilâyetin cenûb-i garbîsinde ve merkez vilâyete yirmi altı ve merkez livâyâya on beş saat mesafede vâkidir. Kazâ-yı mezkûr şarkan Kengırı, garben Gerede, şimâlen Arac, cenûben Ankara vilâyetine tâbi Yabanâbâd kazâları hududlarıyla mahdûddur.

Altı yüz otuz beş haneyi hâvî olan kasaba-yı mezkûrede oldukça muntazam bir hükümet konağı ve bir telgrafhane ve Sultan Murad-ı rabi tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi bir cami-i şerifle ashâb-ı hayrât taraflarından yaptırılmış sekiz cami ve bir de mescid-i şerif, birer mekteb-i rüşdî ve ibtidâî, altı sıbyân mektebi, iki medrese, üç tekve ve meşâyih-i halvetiyyeden Şeyh Hacı Mustafa Efendi hazretlerinin türbe-i şerifeleriyle beraber yedi türbe, beş büyük han, yüz doksan sekiz dükkan, on iki câmeşûvîhane, bir salhane, ondört kahvehane, bir kırâathane, üç hamam mevcûd ve ma'mûrdur.

Kasabanın cenûb cihetinden cereyân eden çay üzerinde ikisi ahşâb ve biri kârgîr olmak üzere üç köprü bulunup işbu çay kasaba civarında yedi bâb değirmen tedvîr eder.

Kasaba derûnundan cereyân eden çaydan bazı mahâller iska olunmakla beraber bu su kasabanın tanzîfâtına dahi haylice yardım eder.

Kasabanın mevkîi basit ve etrafı açık olduğundan âb ve havası latîf ve şitâsı şiddetlidir. Derûn ve birûn-i kasabada sular kesret üzere ise de bağ ve bahçe olmayıp ancak kasaba derûnunda bazı geniş hane havlilerinde sebze yetiştirilir.

Pazar günleri Zağfiranbolu, Ulak, Viranşehir, Koçhisar, Tosya, Karacaviran'a tâbi Mîlan taraflarından her nevi meyva ve sebze getirilerek satılır.

Münkasım olduğu üç nahiye ile beraber kazânın yetmiş dört divânını terkîp eden üç yüz seksen karyede yedi bin beş yüz hane ve köylerde köylü taraflarından yapılan ve (Orta Odası) tâbir olunan üç yüzü mütecâviz misâfirhane vardır.

İşbu kazâ dahilinde müteaddid mahâllerde ve merkez kazâ civarında bir kaç nev' maden suları mevcut olup bazı âlil ve emrâz-ı cildiye ve dahiliyyeye nef'î mahâllince mütevâtirdir.

Karacaviran dahilinde Çavundur karyesinde dahi her türlü il el ve emrâz-ı dahiliyye ve hariciyyeye fâidesi şâyi olan diğer maden suları vardır.

Bunlardan başka Çerkeş'e beş saat mesafede Akçakise karyesinde bazı illete nâfi diğer bir su daha mevcut olup Ağustos'ta çıktığı ve içenlerin fâidesini gördükleri mervîdir.

MAHSÛLAT-I ARZİYYE

Hınta, şâir ve sâir hubûbâtur

KASABANIN NÜFUS-I UMÛMİYYESİ

İCMAL	YERLİ		YABANCI		
	ZÜKÛR	İNÂS	ZÜKÛR	İNÂS	
49108	24846	24230	20	12	İslam
00092	--	--	83	09	Rum
00037	--	--	37	--	Ermeni

304 SENESİ VERGİSİ

EMLAK VE ARAZÎ	TEMETTUÂT	MAARİF İÂNESİ
Guruş	Guruş	Guruş
572348	220591	8144
TEZÂKİR ESMÂNI	İCMÂL	
Guruş	Guruş	
8339	809423	

AĞNAMI

İCMAL	KOYUN	KEÇİ	TİFTİK
Aded	Aded	Aded	Aded
100133	40446	2916	56771

Ağnâm-ı mezkûrenin rüsûmâtı: 322838 guruştur.

AŞARI

304 senesi aşarı: 726000 guruş bedel ile ihâle olunmuştur.

KALECİK KAZÂSÎ MEMURLARI

Kaymakam Raif Efendi
Nâib İbrahim İhsan Efendi *Bursa Rûûsu*
Mal Müdürü Mehmet Hilmi Efendi
Tahrîrât Kâtibi Mustafa Hamdi Efendi

MECLİS-İ İDARE

Reis Kaymakam Efendi

Nâib Efendi

Mal Müdürü
Efendi

Tahrîrât Kâtibi
Efendi

Aza-yı
tabîiyye

Mustafa Adem Efendi

Hacı İbrahim
Efendi

Hacı Mehmet Ağa

Karabet Ağa

Aza-yı
müntahabe

BİDÂYET MAHKEMESİ

Reis Nâib İbrahim İhsan Efendi

Hacı Halid Bey
Hâci İstefan Efendi

Aza

Aza Mülâzımı
Nail Efendi

Kâtib-i evvel
Şükrü Efendi

Müstantik muavini
Tevfik Efendi

İcra Mübâşiri
Niyazi Ağa

Kâtib-i sâni
Edhem Efendi

İcra Mübâşiri
Emin Efendi

NÜFUS İDARESİ	
Memur Hüseyin Efendi Kâtip Mehmet Efendi	
TELGRAF MEMURU	
Memur Nuri Efendi Çavuş Mustafa Ağa	
MAARİF ŞUBESİ	
Reis Nâib İbrahim İhsan Efendi	
Ahmet Bedreddin Efendi Hüseyin Efendi	Aza
BELEDİ MECLİSİ	
Reis Mustafa Ağa Tabîb Pıragob Efendi Muavin İbrahim Ağa	
Hasan Efendi Kamil Efendi İzzet Efendi	Aza
Hacı Ahmet Ağa Mehmet Efendi İstefan Efendi	Aza
Kâtip Şakir Efendi Çavuş Osman Ağa	

BAZI MEMURİN	
Vergi Kâtibi Vekîli Bekir Efendi	Düyûn-ı umûmiyye Memuru İsmail Efendi
Tapu Kâtibi Ömer Efendi	Eytâm Müdürü Şakir Efendi
Anbar Memuru Mustafa Efendi	Zabıta Memuru Nuri Çavuş
Mahkeme-i şer'îyye Kâtibi Ali Efendi	Reji Memuru Şakir Efendi
ZİRAAT VE TİCARET ODASI	
Reis Ahmet Bedreddin Efendi	
İbrahim Efendi	Aza
İzzet Efendi	Ahmet Ağa
	Duner Ağa
	Aza
MENAFİ SANDIĞI	
Menâfi Vekîli ve Katibi Bedreddin Efendi	Menâfi Vekîli Ahmet Ağa
Menâfi Vekîli İzzet Efendi	Menâfi Vekîli Duner Ağa
Menâfi Vekîli Kamil Efendi	
Sandık Emîni Hacı Ali Efendi	
MEKTEB-İ RÜŞDÎ	
Muallim Naim Efendi Rık'a Muallimi Mustafa Hamdi Efendi Bevvâb Ahmet Ağa Şâkirdân	
MEKTEB-İ İBTİDÂÎ	
Muallim Mustafa Efendi	

KALECİK KAZÂSINA DAİR MA'LÛMÂT

Merkez kazâ olan Kalecik kasabası vilâyetin şark-ı cenûbîsinde livânın cihet-i şarkisinde ve Kastamoni'ya otuz altı ve merkez livâya on iki saat mesafedir

Kalecik kazâsı şarkan Ankara vilâyet-i celilesine tâbi Keskin Kazâsı, garben Kengirî, şimâlen İnallu Ballu nahiyesi, cenûben vilâyet-i müşârünileyh dahilinde Kasaba-yı Zîr kazâları hududlarıyla mahdûddur.

Meşhur Kızılırmak Kalecik'in cânib-i yemîninde üç çâryek saat mesafeden mürûr eder.

Kasaba-yı mezbûre maa nevâhî on dört mahalle ve doksan karye ve iki bin altı yüz yedi haneyi hâvîdir.

Nefs-i kasabada elli beş aded cami ve mescid, birer mekteb-i Rüşdî ve ibtidâî ile otuz sekiz sıbyân mektebi, yetmiş beş çeşme, üç şadırvân, dört medrese, iki han, iki yüz dükkan, iki hamam, bir kârgir köprü, otuz değirmen, bir hükümet konağı, bir telgrafhane, bir Ermeni kilisesi ve mektebi vardır.

Kasaba-yı mezkûrede evliyâullahdan Nahas Baba, Ali Şeyh Baba, Davud Baba ve cihet-i garbîsinde bir saat mesafede Şeyh İlm, Şeyh Hasan hazerâtı medfûndurlar.

MAHSULAT-I ARZIYYE VE SINAİYYE

Mahsûlât-ı arziyyesi hinta, şaîr, kitre, penbe, gök boya, cehrî, afyon ve mahsûlât-ı sinâiyyesi döşemelik basma, alaca, havlu, bezden ibarettir.

KAZANIN NÜFUS-I UMUMİYYESİ

İCMAL	YERLİ		YABANCI		
	ZÜKÛR	İNÂS	ZÜKÛR	İNÂS	
17577	8648	8800	79	50	İslam
00001	--	--	01	--	Rum
00499	252	227	18	02	Ermeni
00001	--	--	01	--	Yahudi
00004	03	01	--	--	Tebâ-yı ecnebiyye ile tâbiyeti müşkül bulunanlar
18082	8903	9028	99	52	YEKÛN

EMLAK VE ARAZÎ		TEMETTUÂT	BEDELÂT-I ASKERÎ
Guruş		Guruş	Guruş
170778		94845	10148
MAARİF İÂNESİ			TEZÂKİR ESMÂNI
Guruş			Guruş
2831			3815
		İCMÂL	
		Guruş	
		282418	

304 SENESİNDE TA'DAD OLUNAN AĞNAM

İCMAL	KOYUN	KEÇİ	TİFTİK
Aded	Aded	Aded	Aded
38674	24753	1575	22346

Ağnâm-ı mezkûrenin rüsûmâtı: 125969 guruşdur.

AŞARI

304 senesi aşarının bir kısmı 353060 guruş bedel ile ihâle olunarak 42640 guruş bedel-i sâbıkı bulunan mahâlleri emâneten idareye kalmıştır.

KASTAMONİ REDİF FIRKA-YI ASKERİYYESİ
ERKÂN VE ÜMERÂ VE ZÂBİTÂNİ

KOÇHİSAR		
HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUB ON BEŞİNCİ FIRKANIN OTUZUNCU LİVÂSININ ELLİ DOKUZUNCU KASTAMONİ ALAYININ İKİNCİ KOÇHİSAR TABURU ÜMERÂ VE ZÂBİTÂNI		
Binbaşı Mehmet Arif Efendi <i>Karadağ, Girid madalyaları</i> Kolağası Ali Fikri Ağa Tabur Katibi Süleyman Sabit Efendi		
BİRİNCİ BÖLÜK ZÂBİTÂNI		
Yüzbaşı-1 evvel	Mehmet Ağa <i>Bosna, iftihâr madalyaları</i>	Merkezi Koçhisar
Yüzbaşı-1 sâni	Süleyman Ağa <i>Mecîdî 5</i>	
Mülâzım-1 sâni	Mustafa Ağa	
İKİNCİ BÖLÜK ZÂBİTÂNI		
Yüzbaşı-1 evvel	İsmail Ağa <i>Mecîdî 4, İftihâr, Bosna, Karadağ madalyaları</i>	Merkezi Mergüze
Yüzbaşı-1 sâni	Hüseyin Efendi <i>Mecîdî 5</i>	
Mülâzım-1 sâni	Mustafa Ağa	
ÜÇÜNCÜ BÖLÜK ZÂBİTÂNI		
Yüzbaşı	münhal	Merkezi Arac
Mülâzım-1 evvel	Hacı Abdullah Ağa	
Mülâzım-1 sâni	Hüseyin Ağa	

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK ZÂBÎTÂNÎ

Yüzbaşı	Ali Ağa	Merkezi
Mülâzım-ı evvel	münhal	
Mülâzım-ı sâni	Mehmet Şakir Efendi	

Debboy memuru Mülâzım-ı sâni Mehmet Tahir Efendi
Tüfengci Mustafa Usta

HASSA ORDU-YU HÜMÂ-YÛNUNA MENSUB YİRMİ YEDİNCİ FIRKANIN ELLİ DÖRDÜNCÜ LİVÂNIN YÜZ YEDİNCİ TÂLÎ KASTAMONİ ALAYININ İKİNCİ KOÇHİSAR TABURU ÜMERÂ VE ZÂBÎTÂNÎ

Binbaşı	Ali Rıza Efendi	Bir kıt'a madalya
Kolağası	İsmail Hakkı Efendi	
Tabur kâtibi	Salih Efendi	

BİRİNCİ BÖLÜK ZÂBÎTÂNÎ

Yüzbaşı-ı evvel	Mehmet Esad Efendi	Merkezi
Yüzbaşı-ı sâni	Mehmet Efendi	
Mülâzım-ı evvel	Ali Ağa	

İKİNCİ BÖLÜK ZÂBÎTÂNÎ

Yüzbaşı-ı evvel	Veli Ağa	Merkezi
Yüzbaşı-ı sâni	Kamil Efendi	
Mülâzım-ı evvel	Hacı Ömer Efendi	

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK ZÂBÎTÂNÎ		
Yüzbaşı	Mehmet Efendi	Merkezi Arac
Mülâzım-ı evvel	Hasan Ağa	
Mülâzım-ı sâni	Emin Ağa	
DÖRDÜNCÜ BÖLÜK ZÂBÎTÂNÎ		
Yüzbaşı-ı evvel	Abdullah Efendi <i>Mecîdî 5</i>	Merkezi Boyalı
Yüzbaşı-ı sâni	Mehmet Tahir Efendi Menşe-i mekteb	
Mülâzım-ı evvel	Rifat Efendi <i>Plevne madalyası</i>	
KENGİRİ		
HASSA ORDU-YU HÜMÂÛNUNA MENSUB YİRMİ YEDİNCİ TÂLÎ FIRKASININ ELLİ DÖRDÜNCÜ LİVÂNIN YÜZ YEDİNCİ KASTAMONİ ALAYI ÜMERÂ VE ZÂBÎTÂNÎ		
Kaymakam Talat Bey Menşe-i mekteb, <i>Mecîdî 4, Plevne Madalyası</i>		
HASSA ORDU-YU HÜMÂÛNUNA MENSUB ON BEŞİNCİ MUKADDEM FIRKASININ OTUZUNCU LİVÂNIN ELLİ DOKUZUNCU KASTAMONİ ALAYININ ÜÇÜNCÜ KENGİRİ TABURU ÜMERÂ VE ZÂBÎTÂNÎ		
Binbaşı	Mehmet Hamdi Efendi	Menşe-i mekteb
Kolağası	Hüseyin Şefik Efendi	Menşe-i mekteb
Tabur Kâtibi	Ömer Lütfü Efendi	
BİRİNCİ BÖLÜK ZÂBÎTÂNÎ		
Yüzbaşı-ı evvel	Hüseyin Hüsnü Efendi	Merkezi Kengiri
Yüzbaşı-ı sâni	Ali Efendi <i>Plevne Madalyası</i>	
Mülâzım-ı sâni	Arif Efendi <i>Plevne madalyası</i>	

İKİNCİ BÖLÜK ZÂBİTÂNI		
Yüzbaşı-1 evvel	Ahmet Efendi	<i>Plevne Madalyası</i>
Yüzbaşı-1 sâni	Mahmud Efendi	<i>Plevne, İftihâr madalyaları</i>
Mülâzım-1 sâni	Salih Ağa	<i>Plevne Madalyası</i>
ÜÇÜNCÜ BÖLÜK ZÂBİTÂNI		
Yüzbaşı-1 evvel	Kamil Ağa	<i>Mecîdî 5</i>
Mülâzım-1 evvel	İskender Ağa	
Mülâzım-1 sâni	Hüseyin Ağa	<i>Plevne Madalyası</i>
DÖRDÜNCÜ BÖLÜK ZÂBİTÂNI		
Yüzbaşı-1 evvel	Hasan Ağa	<i>Plevne Madalyası</i>
Yüzbaşı-1 sâni	Hüseyin Ağa	<i>Mecîdî 5, Plevne, Girid Madalyaları</i>
Mülâzım-1 sâni	Kadir Ağa	<i>Plevne Madalyası</i>
Debboy Memuru Mülâzım-1 evvel Mehmet Efendi <i>Plevne Madalyası</i> Tüfengci Mustafa Usta		
HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUB YİRMİ YEDİNCİ TÂLÎ FIRKASININ ELLİ DÖRDÜNCÜ LİVÂNIN YÜZ YEDİNCİ KASTAMONİ ALAYININ ÜÇÜNCÜ KENGİRİ TABURU ÜMERÂ VE ZÂBİTÂNI		
Binbaşı	Mehmet Nafiz Efendi	<i>Menşe-i mekteb, Mecîdî 4, İmtiyâz Gümüş Madalyası</i>
Kolağası	Hacı Mehmet Efendi	<i>Mecîdî 5, İmtiyâz, Karadağ Rusya, Plevne Madalyaları</i>
Tabur Kâtibi	Mehmet Fuad Efendi	

BİRİNCİ BÖLÜK ZÂBİTÂNI		
Yüzbaşı-1 evvel	Hafız Hasan Efendi <i>İmtiyâz Madalyası</i>	Merkezi Kengiri
Yüzbaşı-1 sâni	Mehmet Ağa <i>Mecîdî 5, İmtiyâz, Plevne Madalyaları</i>	
Mülâzım-1 evvel	Mustafa Efendi <i>Girid Madalyası</i>	
İKİNCİ BÖLÜK ZÂBİTÂNI		
Yüzbaşı-1 evvel	Hacı Ahmet Ağa <i>Mecîdî 5, İmtiyâz, Plevne Madalyaları</i>	
Yüzbaşı-1 sâni	Osman Efendi <i>Plevne Madalyası</i>	
Mülâzım-1 evvel	Hafız Ahmet Efendi <i>İmtiyâz Madalyası</i>	
ÜÇÜNCÜ BÖLÜK ZÂBİTÂNI		
Yüzbaşı-1 evvel	İsmail Hakkı Efendi Menşe-i mekteb	
Yüzbaşı-1 sâni	Bekir Efendi <i>Plevne Madalyası</i>	
Mülâzım-1 evvel	Mehmet Ağa <i>İmtiyâz, Plevne Madalyaları</i>	
DÖRDÜNCÜ BÖLÜK ZÂBİTÂNI		
Yüzbaşı	Hacı Sadık Ağa Mecîdî 5, <i>Plevne Madalyası</i>	
Mülâzım-1 evvel	Süleyman Ağa <i>İmtiyâz, Plevne Madalyaları</i>	
Mülâzım-1 sâni	Halim Efendi	

ÇERKEŞ

HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUB ELLİ SEKİZİNCİ ALAYIN SINIF-I MUKADDEM DÖRDÜNCÜ ÇERKEŞ TABURU

Binbaşı	Mehmet Salim Bey	<i>Mecîdî 4, Kırım, İngiliz, Karadağ Madalyaları</i>
Kolağası Hasan	Sabri Efendi	<i>Mecîdî 5, Plevne Madalyası</i>
Tabur Kâtibi	Hacı Behcet Efendi	<i>Girid Madalyası</i>

BİRİNCİ BÖLÜK ZÂBİTÂNI

Yüzbaşı-ı evvel	Salih Efendi	
Yüzbaşı-ı sâni	Kamil Efendi	<i>Mecîdî 5</i>
Mülâzım-ı sâni	Salih Efendi	<i>İftihâr Nişanı</i>

İKİNCİ BÖLÜK ZÂBİTÂNI

Yüzbaşı-ı evvel	Abbas Efendi	
Yüzbaşı-ı sâni	Osman Ağa	<i>Girid Madalyası</i>
Mülâzım-ı sâni	münhal	

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK ZÂBİTÂNI

Yüzbaşı-ı evvel	İbrahim Efendi	<i>Girid Madalyası</i>
Yüzbaşı-ı sâni	İbrahim Efendi	
Mülâzım-ı sâni	Mehmet Efendi	

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK ZÂBİTÂNI

Yüzbaşı-ı evvel	İbrahim Ağa	<i>Girid Madalyası</i>
Yüzbaşı-ı sâni	Hasan Efendi	
Mülâzım-ı sâni	Şakir Ağa	

Debboy Memuru Mülâzım-ı sâni Hüseyin Efendi
Tüfengci Osman Usta

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUB
YÜZ ALTINCI TÂLÎ ALAYIN
DÖRDÜNCÜ ÇERKEŞ TABURU**

Binbaşı	Mehmet Memiş Efendi	
Kolağası	Şevki Efendi	<i>Mecîdî 5</i>
Tabur Kâtibi	Mehmet Hayri Efendi	

BİRİNCİ BÖLÜK ZÂBİTÂNI

Yüzbaşı-1 evvel	Abdurrahman Ağa	<i>Girid, Karadağ, İftihâr Madalyaları</i>
Yüzbaşı-1 sâni	Mehmet Efendi	
Mülâzım-1 evvel	Ali Ağa	

İKİNCİ BÖLÜK ZÂBİTÂNI

Yüzbaşı-1 evvel	Osman Ağa	<i>Mecîdî 5, Kırım, İftihâr Madalyaları</i>
Yüzbaşı-1 sâni	İsmail Ağa	
Mülâzım-1 evvel	Mehmet Efendi	<i>Plevne Madalyası</i>

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK ZÂBİTÂNI

Yüzbaşı-1 evvel	Emin Efendi	<i>Mecîdî 5</i>
Yüzbaşı-1 sâni	Salih Ağa	
Mülâzım-1 evvel	Şükrü Efendi	

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK ZÂBİTÂNI

Yüzbaşı-1 evvel	Veliyüddin Efendi	
Mülâzım-1 evvel	Hasan Ağa	
Mülâzım-1 sâni	Osman Efendi	

Sâye-i muvaffakiyyet-vâye-i hazret-i pâdişâhîde vilâyetce 1299 sene-i mâliyyesinden şimdiye kadar te'sis ve teşkîl olunan emâkin-i emîriyye ve hayriyye ile mekâtib ber-vech-i âtîdir:

KENGİRİ SANCAĞI (*)

Kârgîr Saat Kulesi --	Cebhane --	Hapishane --	Hastane --	Hükûmet Konağı --	Sanayii Mektebi --
Mekteb-i İbtidâî 4	Mekteb-i Rüşdî-i Mülkî 1	Mekteb-i Rüşdî Askerî --		İdadî-i Mülkî 1	
Dârü'l-muallimîn-i Sıbyan --		İcmal-i müessesât 6			
(*) Kengiri idâdisinin hitâm-ı inşââtı kuvve-i karîbeye gelmiş olduğu gibi Sinob idâdî ve hastane ve hapishane-i umûmiyyesinin dahi bi-minhü teâlâ az vakitte ikmâl-i inşââtı vesâilinin istikmâline teşebbüs olunmuştur.					

**VİLÂYET DAHİLİNDE 1299 SENE-İ MALİYESİNDEN EVVEL
YAPILAN TARİK VE MAÂBİRLE SENE-İ MEZKÛREDEN
ŞİMDİYE KADAR VUKU BULAN İ'MALAT VE İNŞÂATIN
ENVA' VE MİKTARI BER-VECH-İ ÂTİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

Mülâhazât	Esâmî-i tarîk	Destek Duvarı		İkmal Olunan Kasis
		Harçlı	Kuru	
		Metro	Metro	Aded
(*) 99'dan bu seneye kadar	Kastamoni-Kengiri	..	..	..
	Kastamoni-Kengiri	1624	--	48
Yekün		1624	--	48

İmalatı hitâm bulan köprü ve menfez			İnşaatın Nev' ve tûlî				Yolların Tûlî
			Türâb-ı tesviyesi			Şose	
Ahşab	Mahlût	Kârgîr	Henüz Başlanıl- mayan	Başlanılıp ikmal edile- meyen	İkmal Olunan		
Aded	Aded	Aded	Metro	Metro	Metro	Metro	Metro
--	2	5	48900	41850	21950	--	112700
--	13	11	19777	6843	13317	8963	
--	15	16		48693	35267	8963	

(*) "1281" senesinde mübâşeret olunub bir kaç sene inşâatına devamdan sonra terk olunmasından dolayı vaktiyle yapılmış olan yol ve köprüler kâmilten harâb olmuş hükmünde idi.

ORMANLAR

Kastamonu vilâyetinin ormanlarının kesret ve cesâmetiyle şöhreti malûmdur. Kengirî sancağı dahilindeki ormanların derece-i vüs'atlarına dâir ma'lûmât-ı sahîha ve kat'ıyyeye destres olunamamış ise de âtîde münderic-i vâridâtından dahi anlaşılacağı üzere oradaki ormanlar vilâyetin sâir mahâllerindeki ormanlara bi-n-nisbe cüz'ıyyât kabilinden add olunabilir. Tahmînen Kastamonu sancağında (3354) ve Bolu sancağında (4544) ve Sinop sancağında (864) murabba kilometre ki cem'an 8762 murabba kilometre orman bulunup bunlarla beraber Kengirî ormanlarının 1299 sene-i mâliyesinden 1303 senesi gâyesine kadar beş senelik vâridâtı bervech-i âtîdir.

KENGİRİ SANCAĞI

Sene	Guruş	Para
1299	3492	--
1300	5075	20
1301	5463	10
1302	5861	08
<u>1303</u>	<u>2828</u>	<u>22</u>
Yekûn	22720	20

VİLÂYETİN NÜFUS-I UMUMİYYESİ

KENGİRİ SANCAĞI

Yerli		Yabancı		
Zükûr	Înâs	Zükûr	Înâs	
73678	70041	210	158	İslam
385	333	111	13	Rum
397	360	78	2	Ermeni
3	1	-	-	Tebâ-yı ecnebiyye
-	1	-	-	Yahudi
<u>74463</u>	<u>70736</u>	<u>399</u>	<u>173</u>	Yekûn

**VİLÂYETİN 304 SENE-İ MALİYYESİNDE
TA'DAD OLUNAN AĞNAMI**

KENGİRİ SANCAĞI

Tiftik	Keçi	Koyun	Yekûn
206116	008554	112406	327076

Alınan malûmâta göre vilâyet dahilindeki reji idarelerinin 1303 sene-i malîyyesinde vuku bulan duhân sarfıyyatı ber-vech-i âtîdir:

KENGİRİ SANCAĞI

	Guruş
Kengiri Kazası	326220
Kalecik	103565
Çerkeş	149170
Yekûn	578955

DAHİL-İ VİLÂYETTE BULUNAN ILICALAR

KENGİRİ SANCAĞI

Çerkeş kazasında Akçakise karyesi pîşgahında üzeri açık kükürt ve güherçile madeninden mürekkeb ılıca

Yine Çerkeş kazasında Çavundur karyesi pîşgahında ılıca

1

1

ON ALTINCI
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1310 (1892)

**BİN ÜÇ YÜZ ON
SENE-İ HİCRİYYESİNE MAHSÛS**

**KASTAMONİ
SÂLNÂMESİ**

ON ALTINCI DEF'A OLARAK

VİLÂYET MATBASINDA TAB' OLUNMUŞTUR

KENGİRİ SANCAĞI

Mutasarrıf Abdülgani Paşa
Rumeli Beylerbeyi

ERKÂN-I LİVÂ

Nâib Ali Naili Efendi
Muhasebeci Şevki Efendi *Sâlise*
Müftü Mustafa Efendi *Müderri*
Tahrîrât Müdürü Said Efendi
Defter-i hâkânî Memuru Lütfi Efendi
Evkâf Müdürü Şükrü Efendi

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Paşa

Nâib Efendi
Muhasebeci Efendi
Müftü Efendi
Tahrîrât Müdürü Ef.
Defter-i hâkânî
Memuru
Evkaf Müdürü

Aza-yı
tabîiyye

Hasan Efendi
Ali Efendi
Sahık Ağa
Dimit Ağa

Aza-yı
müntahabe

Kâtip İsmail Efendi

BİDÂYET MAHKEMESİ

Hukuk Dairesi Reisi Nâib Efendi
Ceza Dairesi Reisi Ziya Bey Sâniye
Müddeî-i umûmî Muavini Sadullah Efendi

Ali Efendi
Hacı Hürrem Efendi
Akgüloğlu Yorgi Ağa

Aza

Ohannes Ağa
Aza Mülâzımı
Raif Bey

Aza

Başkâtip Hüseyin Efendi
Zabıt Kâtibi Ahmet Efendi

Zabıt Kâtibi Sabri Efendi
Zabıt Kâtibi Ahmet Efendi

İcrâ Memuru Mustafa Efendi

Mukâvelât Muharriri Osman Ef.

ORMAN MEMURLARI

Merkez Memuru Hafız Hüseyin Efendi
Koçhisar Memuru İsmail Efendi

BELEDİ MECLİSİ

Abdullah Efendi
Mustafa Efendi

Aza

Reis Hürrem Efendi

Hüseyin Efendi
Yuvanni Ağa

Kâtip Hamdi Efendi

MAARİF MECLİSİ

Tahrîrât Müdürü
Said Efendi

Evkâf Müdürü
Şükrü Efendi

Şükrü Bey

Aza

Reis Müftü Efendi

Sungurlu Hacı
Mustafa Efendi

Hacı Mehmet Efendi

Yahyazâde
Hacı Hafız Mehmet Ef.

Aza

Kâtip Raşid Efendi

ZİRAAT BANK ŞUBESİ	
Reis Fethi Bey <i>Sâlise</i>	
Merkez Şube Memuru Vasfi Efendi	Hacı Mehmet Efendi Mustafa Efendi Karabet Ağa
Ahmet Efendi Hüseyin Efendi	Aza
Kâtip Hafız Abdullah Ağa	
DÜYÛN-I UMÛMÎYYE İDARESİ	
Merkez Memuru Abdülkadir Efendi	Kâtip Nuri Efendi
BAZI MEMURİN	
Murad Molla Memuru Hakkı Efendi	Livâ Anbar Memuru Tevhid Efendi
Liva Tapu Kâtibi Mehmet Efendi	Memlaha Memuru Nikolaki Efendi
Başkâtip Memiş Efendi	Reji Memuru Ahmet Efendi
Muhasebecisi Sakar Efendi	
RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Muallim-i evvel Süleyman Surûrî Efendi <i>Müderris</i>	
Muallim-i sâni Ahmet Mecbûr Efendi	Rık'a Muallimi Ahmet Mecbûr Efendi
Sülûs Muallimi İsmail Efendi	
MEKTEB-İ İBTİDÂİ	
Muallim Hafız Numan Efendi	Muallim İsmail Efendi

ŞABANÖZÜ NAHİYESİ

Müdür Tahsin Efendi
Nâib Kadir Efendi
Kâtip İsmail Efendi
Vergi Kâtibi Mustafa Efendi

TUHT NAHİYESİ

Müdür Ziya Efendi *Râbia*
Nâib Osman Efendi
Kâtip İsmail Efendi
Vergi Kâtibi Kasım Efendi
Sandık Emîni İsmail Efendi

KOÇHİSAR NAHİYESİ

Müdür Sabit Efendi
Nâib Ali Efendi
Kâtip Ali Efendi
Vergi Kâtibi Osman Efendi
Sandık Emîni Mehmet Efendi

KENGİRİ'YA DAİR MA'LÛMAT

Kengiri kazâsı şarkan İskilib, Tosya kazâlarıyla Kuzyaka nahiyesinin bir kısmı, cenûben Ankara vilâyeti, garben yine Ankara vilayeti ile Çerkeş kazâsı, şimâlen kezâlik Çerkeş ve Arac kazâları ile mahdûddur. Merkez livâ olan Kengiri vilâyetin cânib-i cenûbiyyesinde ve merkez vilâyete yirmi dört saat mesafede az bayırımsı bir mahâlde vâki olup tarafeyninden iki çay cârî ve yemîn ü yesârı kabristânları hâvîdir.

Bu kasabada iki bin dört yüz seksen beş hane ve yedi yüz on yedi dükkan ile beş büyük ve küçük han, iki muvakkithane, on üç medrese, on cami, on altı mescid, iki kütübhane, yedi tekke, harab bir bedestân, altı hamam, altı değirmen ve Sultan Süleyman tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi olan cami-i şerif ittisâlında bir aded büyük havuz ve mahallât aralarında müteaddid çeşmeler, hükümet dairesi, kışla, depo, telgrafhane biri kârgîr ve dördü ahşâb beş köprü ve mukaddemâ kârgîr olarak inşââtına başlanılıp bî-minhü teâlâ sâye-i tevfiât-vâye-i hazret-i pâdişâhîde karîben rehîn hüsn-i hitâm olması me'mûl bulunan mekteb-i idâdî-i mülkîden mâadâ bir mekteb-i rüşdî ve iki ibtidâî, üç câmeşûvîhane, on dört Müslim sıbyân mektebi, iki aded kilisâ ile birer Rum ve Ermeni mektepleri vardır.

Kasabanın etrafında iki buçuk saatlik kadar mahâlli bağ ve bahçelikler ile muhâttır.

Kengiri kazâsı otuz mahalle, iki yüz otuz yedi karyeyi şâmilidir.

Dârü'l-hadîs nâm-ı diğêr Taşmescid derûnunda tarikat-ı aliyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin ve şehrin arka tarafında kâin harab kale içinde izzet-i kirâmdan Şeyh Karatekin ve kasabanın sâir mahallerinde Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve Sarı ve Yanık Babalar ve sâir zevât-ı kirâm medfûndur.

MAHSULAT-I ARZIYYE VE SANAT VE TİCARET

Kırmızı, beyaz, adi hinta ile şaîr, darı, mısır ve sâir envâ-i hubûbât ve sebzedden ve ma'mûlâtı sînâiyyesi gayet dayanıklı Manisa ve Amasya taklidi alaca ve bezden ve muâmelât-ı ticariyyesi dahi zahire ve tiftik vesâire ahz ü i'tasından ibârettir.

Kengiri'nın buğdayı vilâyetin sâir mahallerinde hâsıl olan buğdayların ekserisine bi-lvücûh müreccah olduğundan Kastamoni ve sâir mahall-i mütecâvirede de revâc ve itibarı pek ziyâdedir.

*

* *

Kengiri ya üç saat mesafede bir dere içinde ihrâcâtı kesîr bir kaya tuzu madeni olup vüs'atı tûlen on ve arzan yedi saat kadardır. İşbu mesafe dahilinde her hangi bir mahal hafr olursa tuz zuhur eyler. Kengiri'ya beş altı saat mesafe de Terme Çayı civarında Subaşı ve Şehirönü ve Melik nâm mahallerde daima tuzlu su çıktığı cihetle buralar dahi mahsus korucularla muhafaza olunur

Kezâlik kasaba-yı mezkûreye beş altı saat mesafelerde Aksekü ve Şeyh Osman nâmlarında iki tuz gölü daha vardır.

*

* *

KAZANIN HANE VE NÜFUSU

	Hane	Înâs	Zükûr	Yekûn
Müslim	14078	41256	40917	82173
Gayr-i müslim	165	457	533	990

KASABANIN MÜRETTEBAT-I SENEVİYYESİ

Para	Guruş	
	1008143	Emlak ve arazi vergisi
20	99101	Temettuat
	18704	Bedelât-ı askerî
35	15398	Vergiden maarif hisse-i iânesi
	748565	Aşâr
	37430	Maarif hisse-i iânesi
	74860	Ziraat Bankası hisse-i iânesi
	796435	Ağnam rüsumu
15	2798636	

*

* *

ZİRAAT BANK SANDIĞI SERMAYESİ

30	122802	Menâfi sandıklarından müdevver sermayesi
39	363700	Ziraat Bankasının tesisinden bu ana kadar olan vâridât
29	486505	Yekûn

İSKİLİB KAZASI

Kaymakam Mehmet Muhlis Efendi *Salise, Mecidi 5*
Nâib Mehmet Rahmi Efendi
Mal Müdürü Ahmet Rifat Efendi
Müftü Ömer Hulusi Efendi
Tahrîrât Katibi Behcet Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Efendi			
Nâib Efendi	Aza-yı tabîyye	İstanbuluzâde Ahmet Ağa	Aza-yı müntahabe
Mal Müdürü Efendi		Arabzâde Bekir Ef.	
Müftü Efendi		Mehmet Tahir Ef.	
		Kalaycızâde İzzet Ef.	
Kâtip Behcet Efendi			

BİDÂYET MAHKEMESİ

Reis Nâib Efendi	
Saatcizâde Ali Efendi	Aza
Borucuzâde Mehmet Efendi	
Kâtib-i evvel Ali Galib Efendi	Kâtib-i sâni Ahmet Şevket Efendi
Müstantik Muavini Ömer Talat Efendi	Mukâvelât Muharriri Ali Rıza Efendi
Mahkeme-i şer'îyye Kâtibi Hüseyin Hilmi Efendi	

MAL KALEMİ	
Mal Müdürü Muavini Şefik Efendi	Sandık Emni Şakir Efendi
Refiki Mustafa Efendi	
NÜFUS KALEMİ	
Memur Mustafa Sabri Efendi	Kâtip Hasan Efendi
BELEDİ DAİRESİ	
Reis Osman Nuri Efendi Tabib Abdullah Kamil Efendi <i>Sâlise</i> Mehmet Emin Efendi Mehmet Efendi Hacı Hüseyin Ağa Aza Hüseyin Ağa Ahmet Ağa Mahmud Efendi Kâtip Arif Efendi Sandık Emni Ömer Efendi	
ZİRAAT BANK ŞUBESİ	
Reis Abdülkadir Efendi Muhasebe Kâtibi Abdullah Efendi Musa Efendi Mehmet Efendi Aza Mehmet Emin Efendi Edhem Efendi	
MEMLAHA MEMURLARI	
Müdür Ahmet Tevfik Efendi Başkâtip Hüseyin Efendi Anbar Memuru Ahmet Efendi Vezn Kâtibi Osman Efendi Sandık Emni Abdullah Efendi Tezkere Kâtibi Bekir Efendi Yerli Memlahası Memuru Mehmet Efendi	

Kâtip Mehmet Efendi Kâtip Hilmi Efendi Kâtip Arif Efendi Çayan Memlaha Memuru Bekir Efendi Düyûn-ı umûmiyye Memuru Ömer Efendi	Taytak Memlaha Memuru Hamdi Efendi Boncuk Memlaha Memuru İsmail Efendi Anbar Memuru Derviş Efendi Kâtip Osman Efendi
MAARİF MECLİSİ	
Mehmet Tahir Efendi Borucuzâde Mehmet Efendi	Reis Müftü Efendi Aza Emirzâde Ahmet Efendi Hacı Tahirzâde Ali Efendi Aza
TİCARET VE ZİRAAT ODASI	
Mütekaîd Musa Efendi Edhem Efendi	Reis Abdülkadir Efendi Aza Raşid Efendi Mehmet Emin Efendi
BAZI MEMURİN	
Eytâm Müdürü Ahmet Mürsel Efendi Anbar Emîni Şakir Efendi Evkâf Vekîli Abdülkadir Efendi Reji Memuru Yorgaki Efendi	Tapu Kâtibi Ahmet Rifat Efendi Telgraf Memuru Mehmet Nuri Efendi Orman Sûvârî Memuru Mehmet Bey
RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Muallim-i evvel Osman Efendi Rık'a Muallimi Hasan Efendi	Muallim-i sâni Abdülkadir Efendi

İBTİDÂİ MEKTEBİ

Zükûr İbtidâî Muallimi Hafız Mustafa Efendi

Zükûr İbtidâî Muallimi Hanifi Efendi

Zükûr İbtidâî Muallimi Ragıb Efendi

İSKİLİB KAZÂSINA DAİR MA'LÛMAT

Kazânın merkezi olan İskilib kasabası Kastamoni şehrinin cenûb-i şarkisinde yirmi dört saat mesafe bu'dunda vâkidir. Kazâ-yı mezkûre şarkan Yozgad sancağına merbût Çorum kazâsı, şimâlen Amasya'ya tâbi Osmancık ve Hacı Hamza ile Tosya kazâsı, cenûben Ankara vilâyeti, garben Tosya ve Kengiri'nin Tuht nahiyesi hududlarıyla mahdûddur.

İskilib kasabası cibâl ile muhât bir mahale mütesâdif ve letâfet mevkîsini tezyîd eyleyen bir hayli bağ ve bahçeleri müştemil olduğu gibi kasabanın cenûb ciheti dahi dâmen-i cibâlin müntehâsında bulunarak açık ve arazî-i vâsiayı ve Kızılırmak civârında bir çok bağ ve bahçeleri şâmildir.

İskilib kasabası on sekiz mahalle ve mülhakâtı yüz on beş karyeden ibârettir. İskilib kazâsında hükümet konağı ve telgrafhane bulunduğu gibi seksen üç cami ve mescid-i şerif, beş kütübhane, altı tekke, altı medrese, bir rüşdiyye, üç ibtidâî, yetmiş bir İslam sıbyân mektebi, beş yüz on dükkan, on sekiz debbâğhane, iki han, beş hamam, altmış üç değirmen, beş türbe-i evliyâ, bir muvakkithane, bir namazgâh, beş câmeşûvîhane, üç şâdirvan, altmış beş çeşme, iki sebîl, bir salhane vardır.

İskilib kasabasında izzet-i kirâmdan şeyhülislam-ı esbâk Ebussuud Efendi merhumun peder-i emcedleri "Şeyh Muhiyiddin-i Yavsi" ve Şeyh Habib ve Muslihüddin ve Elhac Kuranî (Evlik) nâm mahâlde meşhur "Akşemseddin" hazretleri evlâd-ı kirâmından Nûr-ül-hudâ ile birâderinin merkâd-ı âlileri ziyâretgâhı hâss ü âmdır. İskilib'in cânib-i şimâlisinden bir sûret-i dâimede cereyân eden iki çay kasabanın alt tarafında yek-diğerine karışarak bağ ve bahçeleri iska ettikten sonra üç saat mesafede Kızılırmak'a munsabb olur. İskilib kasabasında ber-vech-i muharrer miyâh-ı câriyye ve müteaddid çeşmeler var ise de kasabaya yarım saat mesafede (Çakal Dağı) denilen cebelin zirvesine yakın bir mahâlde nebeân eden gayet berrak ve soğuk bir su, menbâna yirmi otuz zirâ mesafede yapılmış olan çeşmeye cereyân eder. Mezkûr sudan bazı erbâb-ı merâk fîcî ve destilerle kasabaya getirtip içerler. Bu su gayet soğuk olduğundan yarım saatlik yoldan kasabaya geldikten

sonra ancak içilebilecek derecede kesb-i itidâl eder. Yaz günlerinde mezkûr suyun menbaı cihetlerinde yani suyun geldiği dağın eteğinde sath-ı arzda buz parçaları bulunduğu gibi biraz eşildikte taş ve toprak aralarında dahi buzlar zuhûr ettiği muhakkaktır. İskilib'e üç saat mesafede beş aded memlaha ve beş yüzü mütecâviz küçük küçük göller olup bunlardan her birinin vâridât-ı senevîyesi kısm-ı mahsûsunda gösterilmiştir. Külliyyâtlı tuz husûle gelerek etrafa nakl ile fûrûht olunur.

MAHSÛLAT-I ARZİYYE

Hinta, şaîr, melez, kernîk, mısır, siyâz, fiğ, burçak, ulûf, darı, pamuk, cehrî, mahmuza, ketre ve sâirdir.

MA'MÛLAT-I SINAİYYESİ

Çorab, kilim, seccâde, yün kuşak ve bu gibi şeylerdir.

TİCARET

Muâmele-i ticariyyesi dahi tiftik ve mahsûlât-ı arzıyyesiyle ma'mûlât-ı sinâiyyesinin civarındaki kasaba ve şehirlere nakil ve fûrûhtundan ibarettir. İskilib kazâsı arazîsinin vûs'atından başka kuvve-i inbâtiyyesindeki feyz ve bereket ekser mahâllerden ziyâde ise de İskilib'den merkez vilâyete gelen tarîk pek ziyâde sa'b-ül-mürûr olmak cihetiyle bi-minhü teâlâ Tosya'ya kadar küşadı mukarrer olan şose tarîkinin sâye-i muvaffakiyyet-vâye-i hazret-i pâdişâhîde hüsn-i itmâmı halinde kısm-ı azamî istihlâkât-ı mahalliyye ve münhasır kalan mahsûlâtın tâ merkez vilâyete kadar kemâl-i suhûletle nakliyle bu yüzden ihrâc-ı mahsûlât mesele-i mutenâ bahâsının kazâ-yı mezkûrece dahi bir dereceye kadar yoluna girip ticâret-i mahalliyyenin mazhar-ı terakkiyât olacağı tabiidir.

ORMANLAR

İskilib kazâsında tahmînen yüz on kilometre murabbainda çam, köknar, kavak ve eşcâr-ı sâireden mürekkeb Kise Gölü, Beyoğlan, Köse, Sarıyar, Çatalöbek, Soluk Gölü, Karatepe, Sakaröküz, Deliktaş nâmlarında dokuz kıt'a orman olup bunlardan kat-ı eşcârın kısm-ı küllisi ahâlî-i kura tarafından sekene ve ağıl ve ebniye-i sâireye ve ihtitâblarına sarf ve kömür imâl edilmekte ve bir kısmından yapılan ve hızârlarda biçilen kereste ve tahtalarla imâl edilen beşik, kavata ve saire kazâ-yı mezbûrenin kasaba ve pazar mahalleri ile Kengiri'ya nakil ve fûrûht olunur.

KAZÂNIN HANE VE NÜFUSU			
<u>Yekûn</u>	<u>Zükûr-ı Müslime</u>	<u>Înâs-ı Müslime</u>	<u>Hane</u>
42779	22267	20512	6635
KAZÂNIN MÜRETTEBAT-I SENEVÎYYESİ			
<u>Para</u>	<u>Guruş</u>		
	365298	Emlak ve arazî vergisi	
10	12307	Temettuât	
31	4973	Vergiden maarif hisse-i iânesi	
	494180	Aşâr	
	24709	Aşârdan maarif hisse-i iânesi	
	49418	Aşârdan Ziraat Bankası hisse-i iânesi	
1-	1050886	Yekûn	
ZİRAAT BANK SANDIĞI SERMAYESİ			
<u>Para</u>	<u>Guruş</u>		
30	337347	Menâfî sandıklarından müdevver	
26	127532	Ziraat Bankasının teşkilinden bu ana kadar olan vâridât	
16	464880		
MEMLAHALARIN VÂRİDÂT-I SENEVÎYYESİ			
	<u>Guruş</u>		
	938575	Merkez memlahası	
	97262	Yerli memlahası	
	55082	Taytak memlahası	
	207488	Boncuk memlahası	
	88093	Çayan memlahası	
	1486500		

ÇERKEŞ KAZÂSİ

Kaymakam Abdülkadir Bey
Nâib Ali Rıza Efendi
Müftü --
Tahrîrât Kâtibi Mustafa Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Bey			
Nâib Efendi Müderris Mal Müdürü Efendi Müftü ..	Aza-yı tabîiyye	Elhac Mustafa Ağa Mehmet Rıza Efendi Elhac Ahmet Ağa Kadı İsmail Ağa	Aza-yı müntahabe
Katip Mustafa Efendi			

BİDÂYET MAHKEMESİ

Reis Nâib Efendi	
Adil Bey Hacı Ali Efendi	Aza
Kâtib-i evvel Mesud Efendi	Kâtib-i sâni Mehmet Efendi
Müstantik muavini Hilmi Efendi Mukâvelât muharriri Süleyman Efendi	Mahkeme-i şer'iiye Kâtibi Hakkı Efendi

MAL KALEMİ	
Mal Müdürü Muavini Ali Efendi Sandık Emni Ovadis Efendi	Refiki Behcet Efendi
NÜFUS MEMURU	
Memur Hafız Mehmet Efendi	Kâtip Osman Efendi
BELEDÎ MECLİSİ	
Reis Sadık Efendi Hacı Ahmet Efendi Hüseyin Ağa Halil Ağa	
Aza	Osman Efendi Mehmet Ağa
	Aza
Kâtip ve Sandık Emni Mustafa Efendi	
ZİRAAT BANK ŞUBESİ	
Reis Halil Bey Muhasebe Kâtibi Emin Efendi Ömer Efendi İsmail Efendi	
Aza	
MAARİF MECLİSİ	TİCARET VE ZİRAAT ODASI
Reis Adil Bey Sadık Efendi Halil Bey Süleyman Efendi Kamil Efendi	Reis Halil Bey Hacı Ahmet Efendi Hüseyin Ağa Hacı Mehmet Ağa Hacı Hüseyin Ağa
Aza	Aza
	Kâtip Emin Efendi

BAZI MEMURIN	
Telgraf ve Posta Memuru Vekili Ali Efendi Tapu Kâtibi Mehmet Lütfü Efendi Evkâf Vekili Mehmet Efendi Düyun-u umumiyye Bey'iyye Memuru Said Efendi Reji Memuru Mehmet Efendi	
RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Muallim-i evvel ve Rık'a Zekeriya Raci Efendi	
İBTİDÂİ MEKTEBİ	
Muallim-i evvel Mehmet Nabi Efendi Muallim-i sâni Ahmet Efendi	
KARACAVİRAN NAHİYESİ	
Müdür Elhac Ahmet Efendi Nâib Şeyhzade Mehmet Efendi Kâtip Mehmet Salih Efendi Sandık Emmini Hakkı Efendi Vergi Kâtibi Hamza Efendi	BELEDİ MECLİSİ
	Reis Vekili Ahmet Efendi Emin Efendi Abdullah Ağa Aza Aliyyullah Ağa Kâtip ve Sandık Emmini Halil Efendi
BAYINDIR NAHİYESİ	
Müdür Hüseyin Efendi	
Nâib Şamlızâde Mustafa Efendi Sandık Emmini Rifat Efendi	Kâtip Mustafa Efendi Vergi Kâtibi Salim Efendi
OVACIK NAHİYESİ	
Müdür Hüsameddin Efendi Kâtip Raşid Efendi Vergi Kâtibi İsmail Efendi	Nâib Hasan Efendi Sandık Emmini Mustafa Efendi

ÇERKEŞ KAZÂSINA DAİR MA'LÛMÂT

Çerkeş kazâsının merkezi olan Çerkeş kasabası vilâyetin cenûb-i garbisinde ve merkez vilâyete yirmi altı ve merkez livâya on beş saat mesafede vâkidir. Kazâ-yı mezkûre şarkan Kengiri, garben Gerede ve Hamidiyye, şimâlen Arac, Zağfiranbolu kazâları, cenûben Ankara vilâyeti hududlarıyla mahdûddur.

Kasaba-yı mezkûrede bir hükümet konağı ve bir telgrafhane ve Sultan Murad-ı râbi tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi bir cami-i şerifle ashâb-ı hayrât taraflarından yaptırılmış sekiz cami ve bir de mescid-i şerif, birer mekteb-i rüşdî ve ibtidâî, altı sıbyân mektebi, iki medrese, iki tekve ve meşâyih-i halvetiyyeden Şeyh Hacı Mustafa Efendi hazretlerinin türbe-i şerifeleriyle beraber yedi türbe, beş büyük han, yüz doksan sekiz dükkan, on iki câmeşûvîhane, bir salhane, on dört kahvehane, bir kırâathane, üç hamam mevcûd ve mamûrdur.

Kasabanın cenûb cihetinden cereyân eden çay üzerinde ikisi ahşâb ve biri kârgîr olmak üzere üç köprü bulunup işbu çay kasaba civarında yedi bâb değirmen tedvîr eder.

Kasaba derûnunda cereyân eden çaydan bazı mahaller iska olunmakla beraber bu su kasabanın tanzifâtına dahi haylice yardım eder.

Kasabanın mevkii basit ve etrafı açık olduğundan âb ve havası latîf ve şitâsı şiddetlidir. Derûn ve birûn-i kasabada sular kesret üzere ise de bağ ve bahçelik olmayıp ancak kasaba derûnunda bazı geniş hane havlilerinde sebze yetiştirilir.

Pazar günleri Zağfiranbolu, Ulak, Viranşehir, Koçhisar, Tosya, Karacaviran'a tâbi Mîlan taraflarından her nevi meyve ve sebze getirilerek satılır.

Münkasım olduğu üç nahiye ile beraber kazânın hâvî olduğu üç yüz altmış karyede hamiyet-mendân ahâli-i kura taraflarından yapılan ve (Orta Odası) tâbir olunan üç yüzü mütecâviz misâfirhane vardır.

İşbu kazâ dahilinde müteaddid mahallerde ve merkez kazâ civarında bir kaç nev'i maden suları mevcut olup bazı ilel ve emrâz-ı cildiyye ve dahiliyyeye nef'i mahallince mütevâtirdir.

Karacaviran dahilinde Çavundur karyesinde dahi her türlü ilcl ve emrâz-ı dahiliyye ve hariciyyeye fâidesi şâyi olan diğcr maden suları vardır. Bunlardan başka Çerkeş'e beş saat mesafede Akçakise karyesinde bazı illete nâfi diğcr bir su daha mevcut olup Ağustos'ta çıktığı ve içenlerin fâidesini gördükleri mervîdir.

MAHSÛLAT-I ARZIYYE

Hinta, şâir ve sâir hubûbâtır.

KAZÂNIN HANE VE NÛFUSU

Yekûn	Zükûr-ı Müslime	Înâs-ı Müslime	Hane
Aded	Aded	Aded	Aded
54486	27529	26957	7454

KAZÂNIN MÛRETTEBÂT-I SENEVÎYYESİ

Para	Guruş	
	573735	Emlak ve arazî vergisi
	15315	Temettuât vergisi
10	8143	Maarif hisse-i iânesi
30	587801	Aşâr
	29367	Aşârdan maarif hisse-i iânesi
	58734	Ziraat Bankası hisse-i iânesi
20	424503	Ağnam rûsûmu
20	1697599	Yekûn

ZİRAAT BANK SANDIĞININ SERMAYESİ

Para	Guruş	
23	261674	Menâfi sandıklarından müdevver sermâye
25	189408	Ziraat Bankasının teşkilinden bu ana kadar vâridât
8	4517603	Yekûn

KASTAMONİ FIRKA-YI ASKERİSİ

KENGİRİ SANCAĞI

BEŞİNCİ ALAYIN İKİNCİ KOÇHİSAR TABURU

Binbaşı Mehmet Arif Efendi

Karadağ ve Girid Madalyası

Kolağası Ali Fikri Ağa

Tabur Katibi Süleyman Sabit Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-1 evveli Yusuf Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-1 sânisî Süleyman Ağa *Mecîdî 5*

Birinci Bölük Mülâzım-1 sânisî Mustafa Ağa

İkinci Bölük Yüzbaşı-1 evveli İsmail Ağa

Mecidi 4, İftihar, Bosna ve Karadağ Madalyaları

İkinci Bölük Yüzbaşı-1 sânisî Hüseyin Efendi *Mecîdî 5*

İkinci Bölük Mülâzım-1 sânisî Mustafa Ağa

Üçüncü Bölük Yüzbaşısı --

Üçüncü Bölük Mülâzım-1 evveli Abdullah Ağa

Üçüncü Bölük Mülâzım-1 sânisî Hüseyin Ağa

Dördüncü Bölük Yüzbaşısı Ali Ağa

Dördüncü Bölük Mülâzım-1 evveli --

Dördüncü Bölük Mülâzım-1 sânisî Mehmet Şakir Efendi

Debboy Memuru Mülâzım-1 sâni Mehmet Tahir Efendi

Tüfengci Mustafa Usta

ALTINCI ALAYIN BİRİNCİ KENGİRİ TABURU

Binbaşı Mehmet Hamdi Efendi

Kolağası Hüseyin Şefik Efendi

Tabur Kâtibi Ömer Lütfi Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-ı evveli Hüseyin Hüsnü Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-ı sâîsi Ali Efendi *Plevne Madalyası*

Birinci Bölük Mülâzım-ı sâîsi Arif Efendi *Plevne Madalyası*

İkinci Bölük Yüzbaşı-ı evveli Ahmet Efendi *Plevne Madalyası*

İkinci Bölük Yüzbaşı-ı sâîsi Mahmud Efendi *İftihâr Madalyası*

İkinci Bölük Mülâzım-ı sâîsi Salih Ağa *Plevne Madalyası*

Üçüncü Bölük Yüzbaşı-ı evveli Kamil Ağa *Mecîdî 5*

Üçüncü Bölük Mülâzım-ı evveli İskender Ağa

Üçüncü Bölük Mülâzım-ı sâîsi Hüseyin Ağa

Plevne Madalyası

Dördüncü Bölük Yüzbaşı-ı evveli Hasan Ağa

Plevne Madalyası

Dördüncü Bölük Yüzbaşı-ı sâîsi Hüseyin Ağa

Mecîdî 5, Plevne, Girid Madalyaları

Dördüncü Bölük Mülâzım-ı sâîsi Kadir Ağa *Plevne Madalyası*

Debboy Memuru Mülâzım-ı evvel Mehmet Efendi

Plevne Madalyası

Tüfengci Mustafa Usta

İkinci tabur Ankara vilâyet-i celîlesi dahilindedir.

ÜÇÜNCÜ İSKİLİB TABURU

Binbaşı Mehmet Nafiz Efendi

Mecîdî 4, İmtiyâz-ı gümüş Madalyası

Kolağası Hacı Mehmet Efendi

Mecîdî 5, İmtiyâz, Karadağ, Rusya, Plevne Madalyaları

Tabur Kâtibi Mehmet Fuad Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-ı evveli Mehmet Emin Ağa *Mecîdî 5*

Birinci Bölük Yüzbaşı-ı sânisî Mehmet Ağa

Mecîdî 5, İmtiyâz ve Plevne Madalyaları

Birinci Bölük Mülâzım-ı evveli Mustafa Efendi

Girid Madalyası

İkinci Bölük Yüzbaşı-ı evveli Hacı Ahmet Ağa

Mecîdî 5, İmtiyâz ve Plevne Madalyaları

İkinci Bölük Yüzbaşı-ı sânisî Osman Efendi

Plevne Madalyası

İkinci Bölük Mülâzım-ı evveli Hafız Ahmet Efendi

İmtiyâz ve Plevne Madalyaları

Üçüncü Bölük Yüzbaşı-ı evveli İbrahim Efendi

Üçüncü Bölük Yüzbaşı-ı sânisî Bekir Efendi

Plevne Madalyası

Üçüncü Bölük Mülâzım-ı sânisî Ahmet Efendi

İmtiyâz ve Plevne Madalyaları

Dördüncü Bölük Yüzbaşı Sadık Ağa

Mecîdî 5. Plevne Madalyası

Dördüncü Bölük Mülâzım-ı evveli Süleyman Ağa

İmtiyâz, Plevne Madalyası

Dördüncü Bölük Mülâzım-ı sânisî Osman Efendi

Dördüncü tabur Sivas vilâyeti celîlesi dahilindedir.

ON İKİNCİ ALAYIN İKİNCİ ÇERKEŞ TABURU

Binbaşı Mehmet Salim Bey
Mecîdî 4, Kırım, İngiliz, Karadağ Madalyaları

Kolağası Hasan Sabri Efendi
Mecîdî 5, Plevne Madalyası

Tabur Kâtibi Osman Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-1 evveli Mehmet Efendi
Mecîdî 5, Girid Madalyası

Birinci Bölük Yüzbaşı-1 sânisî Kamil Efendi
Mecîdî 5

Birinci Bölük Mülâzım-1 sânisî Salih Efendi
İftihâr Madalyası

İkinci Bölük Yüzbaşı-1 evveli Abbas Efendi

İkinci Bölük Yüzbaşı-1 sânisî Osman Ağa

İkinci Bölük Mülâzım-1 sânisî Kamil Ağa

Üçüncü Bölük Yüzbaşı-1 evveli İbrahim Efendi
Girid Madalyası

Üçüncü Bölük Yüzbaşı-1 sânisî İbrahim Efendi

Üçüncü Bölük Mülâzım-1 sânisî Mehmet Efendi

Dördüncü Bölük Yüzbaşı-1 evveli İbrahim Ağa
Girid Madalyası

Dördüncü Bölük Yüzbaşı-1 sânisî İbrahim Ağa

Dördüncü Bölük Mülâzım-1 sânisî Şakir Ağa

Debboy Memuru Mülâzım-1 sâni Hüseyin Efendi

Tüfengci Osman Usta

HEY'ET-İ UMÛMİYYE-İ VİLAYET HAKKINDA			
BAZI MA'LÛMAT			
VİLAYETİN NÜFUSU			
KENGİRİ SANCAĞI			
	Yekûn	Zükûr	Înâs
Müslim	183900	92944	90956
Gayr-i Müslim	990	533	457

İşbu bin üçyüz sekiz senesinde vilâyet dahilinde müceddeden ve tamiren inşâsı karârgâr olan yollar ve köprülerle masârif-i muhamminine dâir cedveldir:		
	<u>Guruş</u>	<u>Santim</u>
KENGİRİ SANCAĞI	1253648	14

**ON YEDİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1311 (1893)**

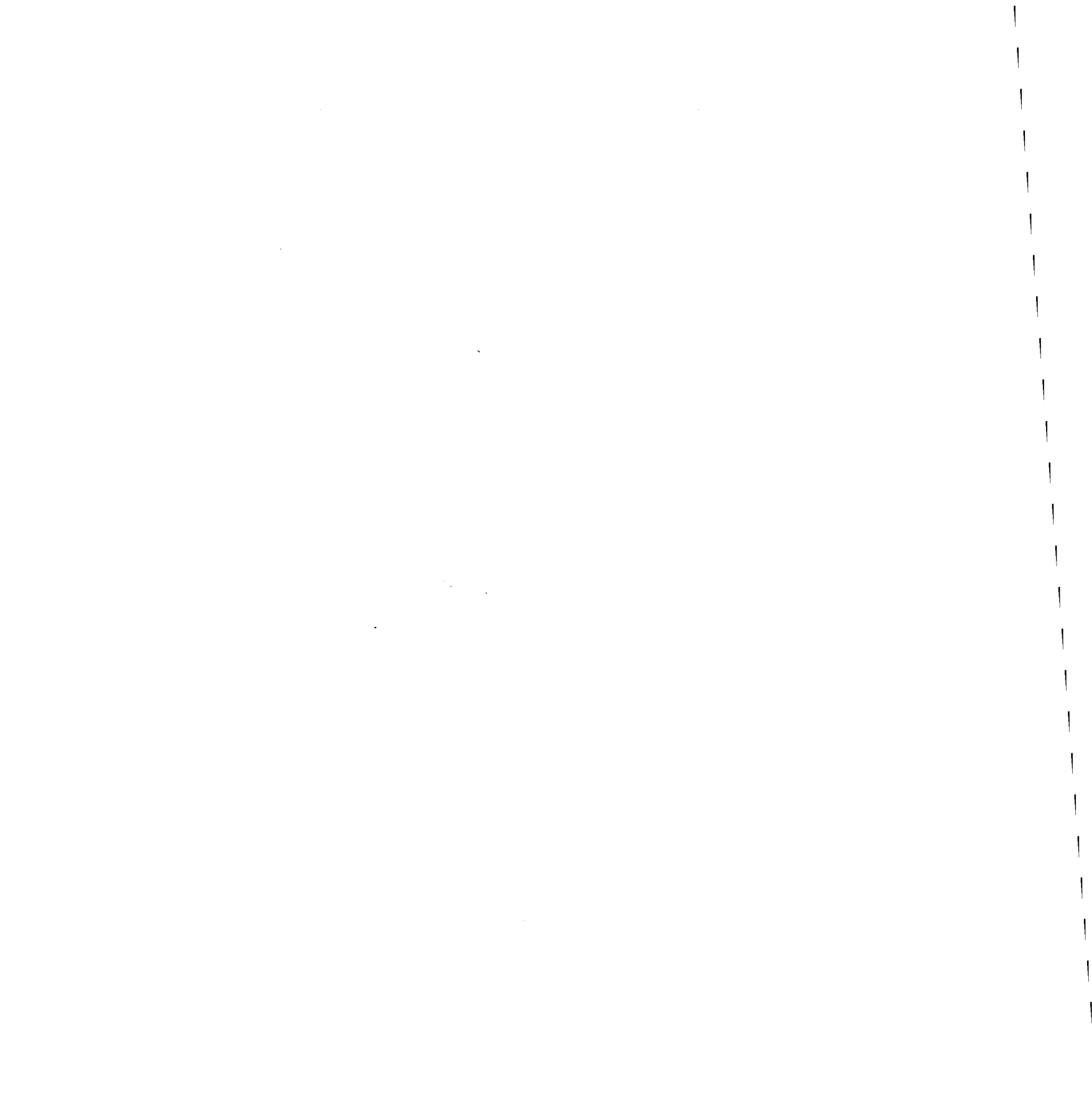

**BİN ÜÇYÜZ ON BİR
SENE-İ HİCRÎYYESİNE MAHSÛS**

**KASTAMONİ
SÂLNÂMESİ**

ON YEDİNCİ DEF'A OLARAK

VİLAYET MATBASINDA TAB' OLUNMUŞTUR

KENGİRİ SANCAĞI

Mutasarrıf Saadetlû Abdolvahab Paşa Hazretleri

Rumeli Beylerbeyi 12 za 302, Mecîdî 2 28 zâ 304, Osmanî 3 28 zâ 309,

*Girid Madalyası
Altın*

ERKAN-I LİVÂ

Nâib Ali Nail Efendi	Müderriş	(Tarihi mahâllinden bildirilmediği)
Muhasebeci Şevki Efendi	Sânîye	(Tarihi mahâllinden bildirilmediği)
Müftü Mustafa Hazım Efendi	Müderriş	(Tarihi mahâllinden bildirilmediği)
Tahrîrât Kâtibi Said Efendi		

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Paşa Hazretleri

Naib Efendi	Aza-yı tabîyye	Hasan Efendi
Muhasebeci Efendi		Hâmise (Tarihi mahallinden bildirilmediği)
Müftü Efendi		Ali Efendi
Tahrîrât Müdürü Ef.		Sahık Ağa Dimit Ağa
Meclis Katibi İsmail Efendi		

TARİK KOMİSYONU

Reis Mutasarrıf Paşa Hazretleri

Bank Şube Reisi Fethi Bey Sâlise (Tarihi mahâllinden bildirilmediği)	Aza	İdare Azası Hasan Efendi Mühendis Mehmet Ali Efendi Mustafa Efendi
Nüfus Memuru Behcet Bey Ahmet Efendi		Katip Hilmi Efendi

TAHRÎRAT KALEMÎ	
Baş Müsevvid İsmail Hakkı Efendi	Mübeyyîz Hasan Efendi
Mübeyyîz Ali Efendi	diğeri Said Efendi
Evrâk Memuru Ahmet Efendi	Mülâzım Mehmet Efendi
Mülâzım Osman Efendi	diğeri Ahmet Efendi
MUHASEBE KALEMÎ	
Başkâtîp Ali Hikmet Efendi Muavini Ahmet Efendi Kazâ Mal Kâtibi Osman Efendi Evrak Mukayyidi İbrahim Efendi Evrak Mübeyyizi Mehmet Efendi Mukâbeleci Rıza Efendi Sandık Emîni Zihni Efendi Murad Molla Memuru Hakkı Efendi Mülâzım Hüseyin Efendi Mülâzım Şükrü Efendi Hazîne Dava Vekili Ali Efendi	
VERGÎ DAİRESİ	
Memur Neşrî Efendi Merkez Kâtibi Nusret Efendi İç Kazâ Vergi Kâtibi Mehmet Efendi Muavini Bekir Efendi Şabanözü Vergi Kâtibi Mustafa Efendi Tuht Vergi Kâtibi Faik Bey Koçhisar Vergi Kâtibi Osman Nuri Efendi Defterci Halil Efendi	
EVKAF KALEMÎ	
Müdür Şükrü Efendi	Kâtip Raşid Efendi
DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMÎ	
Memur Behcet Efendi Başkâtîp Ali Efendi İkinci Kâtip Halim Efendi Tapu Kâtibi Mehmet Efendi	

ORMAN İDARESİ	
Kereste Memuru Hüseyin Efendi	Koçhisar Kereste Memuru Halid Efendi
BİDÂYET MAHKEMESİ	
Bidâyet Hukuk Reisi Nâib Efendi Cezâ Reisi Ziya Bey <i>Sâniye</i> , Salh şın 309 Müddeî-i umûmî Muavini Sadullah Efendi	
Şeyh Ali Efendi Abdurrahman Efendi Ohannes Ağa	Hacı Hürrem Efendi Lefter Ağa Aza mülâzımı Raif Bey
Aza	Aza
MAHKEME-İ BİDÂYET KALEMİ	
Başkâtip Ömer Efendi Zabıt Kâtibi Ahmet Efendi Mukâvelât Muharriri Osman Efendi Mübâşir Ahmet Efendi	Zabıt Kâtibi Mehmet Efendi Zabıt Kâtibi Ahmet Efendi Mübâşir Kamil Efendi Mübâşir Kamil Ağa Memur Hasan Mustafa Efendi
MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ	
Başkâtip Ömer Efendi Kâtib-i sâlis Rifat Efendi Mukayyid Mehmet Efendi	Kâtib-i sâni Remzi Efendi diğeri Hüsnü Efendi Eytâm Müdürü Yusuf Efendi
ZABITA DAİRESİ	
Zabıta Memuru Süvâri Yüzbaşısı Mustafa Efendi <i>Mecîdî 4, (Tarihi mahâllinden bildirilmediği)</i>	
Polis Memuru Tahir Efendi	

NÜFUS DAİRESİ

Memur Behcet Bey	Kâtip Ziya Efendi
------------------	-------------------

Memur Behcet Bey	Kâtip Ziya Efendi
------------------	-------------------

NAFIA DAİRESİ

Mühendis Mehmet Ali Efendi	Kâtip Hilmi Efendi
----------------------------	--------------------

Mühendis Mehmet Ali Efendi	Kâtip Hilmi Efendi
----------------------------	--------------------

MAARİF KOMİSYONU

Reis Müftü Efendi

Tahrîrât Mûdürü Efendi	Evkâf Mûdürü Efendi
Eşrâftan Şükrü Efendi	

Tahrîrât Mûdürü Efendi	Evkâf Mûdürü Efendi
Eşrâftan Şükrü Efendi	

Sungurlu	Aza	Cami-i Kebir İmamı Hacı Mehmet Ef.	Aza
----------	-----	---------------------------------------	-----

Sungurlu	Aza	Cami-i Kebir İmamı Hacı Mehmet Ef.	Aza
----------	-----	---------------------------------------	-----

Sungurlu	Aza	Cami-i Kebir İmamı Hacı Mehmet Ef.	Aza
----------	-----	---------------------------------------	-----

Sungurlu	Aza	Cami-i Kebir İmamı Hacı Mehmet Ef.	Aza
----------	-----	---------------------------------------	-----

Sungurlu	Aza	Cami-i Kebir İmamı Hacı Mehmet Ef.	Aza
----------	-----	---------------------------------------	-----

Hacı Mustafa Efendi	Yahyazâde
---------------------	-----------

Hacı Mustafa Efendi	Yahyazâde
---------------------	-----------

Hacı Mustafa Efendi	Yahyazâde
---------------------	-----------

Hacı Mustafa Efendi	Yahyazâde
---------------------	-----------

ZİRAAT BANKASI

Reis Fethi Bey

Memur Vassî Efendi	Candanzâde Hacı Mehmet Efendi
--------------------	----------------------------------

Memur Vassî Efendi	Candanzâde Hacı Mehmet Efendi
--------------------	----------------------------------

Memur Vassî Efendi	Candanzâde Hacı Mehmet Efendi
--------------------	----------------------------------

Hacı Bayramzâde Mustafa Efendi	Hacı Mehmet Efendi
-----------------------------------	--------------------

Hacı Bayramzâde Mustafa Efendi	Hacı Mehmet Efendi
-----------------------------------	--------------------

Hacı Bayramzâde Mustafa Efendi	Hacı Mehmet Efendi
-----------------------------------	--------------------

Hacı Bayramzâde Mustafa Efendi	Hacı Mehmet Efendi
-----------------------------------	--------------------

Mustafa Efendi	Aza	Astarlızade Hasan Efendi
----------------	-----	--------------------------

Mustafa Efendi	Aza	Astarlızade Hasan Efendi
----------------	-----	--------------------------

Hacı Hasanzade Hasan Efendi	Kâtip Abdullah Efendi
--------------------------------	-----------------------

Karabet Ağa	Karap Abdullahi Erendi
-------------	------------------------

TELGRAFHANE

Telgraf ve Posta Müdürü Mustafa Efendi

Telgraf ve Posta Müdürü Mustafa Efendi

Muavini Namık Efendi	Mülâzım Sabri Efendi
----------------------	----------------------

Muavini Namık Efendi	Mülâzım Sabri Efendi
----------------------	----------------------

Mülâzım Ali Efendi	Mülâzım Mehmet Efendi
--------------------	-----------------------

Mülâzım Ali Efendi	Mülâzım Mehmet Efendi
--------------------	-----------------------

BELEDİYE DAİRESİ

Reis Abdullah Efendi
Tabib Arif Efendi *Sâlise*, (Tarihi mahâllinden bildirilmediği)

Hacı Bayramzâde
Mustafa Efendi

Aza

Astarlızâde
Hasan Efendi

Candanzâde
Hacı Mehmet Efendi

Yuvanni Ağa

Katip Hamdi Efendi

Sandık Emîni Mustafa Efendi
Kalfa Efe İsmail Usta
Aşı Memuru Edhem Efendi

Ser-müfettiş Şükrü Efendi
Başçavuş Mustafa Efendi

REJİ İDARESİ

Memur Ahmet Efendi

Katip ve Sandık Emîni
Sokiri Efendi

BAZI MEMURİN

Düÿûn-ı umûmiyye Memuru Abdülkadir Efendi
Barut Bey'iyne Memuru Mehmet Efendi

ERTUĞRUL MEKTEB-İ İDADİSİ

Müdür ve Fransızca ve Tarih muallimi Halil Efendi
Hendese ve Resim Muallimi Kengiri Redîf Kaymakamı Talat Bey
Arabî ve Farisî ve Hesap Muallimi Surûrî Efendi *Müderris*
Coğrafya ve Lisân-ı Osmani Muallimi Said Efendi

Ulûm-ı dîniyye ve Rık'a ve Tecvîd ve Kur'an-ı Kerim Muallimi
Mecbûr Efendi

Aded-i şâkirdân

90

Mubassır 1

Hademe 2

MEKATİB-İ İBTİDÂÎ

Feyziyye Muallim-i evveli Numan Efendi
Aded-i şâkirdân 150

Tevfikkiye Mektebi Muallim-i evveli Süleyman Efendi
Muavini Saadeddin Efendi
Aded-i şakirdan 170

KENGİRİ'YA DAİR MA'LÛMAT

Kengiri kazâsı şarkan İskilib, Tosya kazâlarıyla Kuzyaka nahiyesinin bir kısmı, cenûben Ankara vilâyeti, garben yine Ankara vilâyeti ile Çerkeş kazâsı, şimâlen kezâlik Çerkeş ve Arac kazâları ile mahdûddur. Merkez livâ olan Kengiri vilâyetin cânib-i cenûbîsinde ve merkez vilâyete yirmi dört saat mesafede az bayırımsı bir mahalde vâki olup tarafeyninden iki çay cârî ve yemîn ü yesârı kabristânları hâvîdir.

Bu kasabada iki bin dört yüz seksen beş hane ve yedi yüz on yedi dükkân ile beş büyük ve küçük han, iki muvakkithane, on üç medrese, on cami, on altı mescid, iki kütübhaneye, yedi tekke, harab bir bedestân, altı hamam, altı değirmen ve Sultan Süleyman tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi olan cami-i şerif ittisâlında bir aded büyük havuz ve mahallât aralarında müteaddid çeşmeler, hükûmet dairesi, kışla, depo, telgrafhane biri kârgîr ve dördü ahşâb beş köprü ve mukaddemâ kârgîr olarak inşââtına başlanılıp sâye-i tevfiât-vâye-i hazret-i pâdişâhîde rehîn hüsn-i hitâm olan mekteb-i idâdî-i mülkiyyeden mâadâ bir mekteb-i rüşdî ve iki ibtidâî, üç câmeşûvîhane, on dört Müslim sıbyân mektebi, iki aded kilisâ ile birer Rum ve Ermeni mektepleri vardır.

Kasabanın etrafında iki buçuk saatlik kadar mahalli bağ ve bahçelikler ile muhâttır.

Kengiri kazâsı otuz mahalle, iki yüz otuz yedi karyeyi şâmilidir.

Dârü'l-hadîs nâm-ı diğerkle Taşmescid derûnunda tarikat-ı aliyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin ve şehrin arka tarafında kâin harab kale içinde izzet-i kirâmdan Şeyh Karatekin ve kasabanın sâir mahallerinde Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve Sarı ve Yanık Babalar ve sâir zevât-ı kirâm medfûndur.

MAHSULAT-I ARZIYYE VE SANAT VE TİCARET

Kırmızı, beyaz, adi hinta ile şaîr, darı, mısır ve sâir envâ-i hubûbât ve sebzedden ve ma'mûlâtı sînâiyyesi gayet dayanıklı Manisa ve Amasya taklidi alaca ve bezden ve muâmelât-ı ticariyyesi dahi zahire ve tiftik vesâire ahz ü i'tasından ibârettir.

Kengırı'nın buğdayı vilâyetin sâir mahâllerinde hâsıl olan buğdayların ekserisine bil-vücûh müreccah olduğundan Kastamoni ve sâir mahall-i mütecâvirede de revâc ve itibarı pek ziyâdedir.

Kengırı'ya üç saat mesafede bir dere içinde ihrâcâtı kesîr bir kaya tuzu madeni olup vüs'atı tûlen on ve arzan yedi saat kadardır. İşbu mesafe dahilinde her hangi mahal hafr olunsa tuz zuhûr eyler. Kengırı'ya beş altı saat mesafede Terme çayı civarında Subaşı ve Şehirönü ve Melik nâm mahallerde dâimâ tuzlu su çıktığı cihetle buralar dahi mahsûs korucularla muhâfaza olunur.

Kezâlik kasaba-yı mezkûreye beş altı saat mesafelerde Akseki ve Şeyh Osman nâmlarında iki tuz gölü daha vardır.

ÇERKEŞ KAZÂSÎ

Kaymakam Abdülkadir Bey, *Sâlise* (Tarihi mahâllinden bildirilmediği)

Nâib Ali Rıza Efendi
Mal Müdürü Ahmet Kamil Efendi
Müftü münhal
Tahrîrât Kâtibi Mustafa Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Bey

Nâib Efendi *Müderris*

Mal Müdürü Efendi

Müftü Efendi

Aza-yı
tabîiyye

Elhac Mustafa Ağa

Mehmet Rıza Efendi

Elhac Ahmet Ağa

Kadı İsmail Ağa

Aza-yı
müntahabe

Kâtip Mustafa Efendi

BİDÂYET MAHKEMESİ

Reis Nâib Efendi

Adil Bey
münhal

Aza

Kâtib-i evvel Mesud Efendi

Müstantik muavini Hilmi Efendi

Kâtib-i sâni Mehmet Efendi

Mahkeme-i şer'iyye Kâtibi

Mehmet Nabi Efendi

Mukâvelât Muharriri Süleyman Efendi

MAL KALEMİ

Mal Müdürü Muavini

Kasım Fehmi Efendi

Refiki

Ahmet Behcet Efendi

Sandık Emni Mehmet Rüşdi Efendi

NÜFUS KALEMİ	
Memur Hafız Mehmet Efendi	Kâtip Rifat Efendi
BELEDİ MECLİSİ	
Reis Sadık Efendi	
Hacı Ahmet Efendi Hüseyin Ağa	Aza Mehmet Ağa Aza
Kâtip ve Sandık Emni Mustafa Efendi	
ZİRAAT BANK ŞUBESİ	
Reis Halil Bey Muhasebe Kâtibi Osman Efendi	
Ömer Efendi İsmail Efendi	Aza
MAARİF MECLİSİ	TİCARET VE ZİRAAT ODASI
Reis Adil Bey Sadık Efendi Halil Bey Süleyman Efendi Kamil Efendi	Aza Reis Halil Bey Hacı Ahmet Ağa Hüseyin Ağa Hacı Mehmet Efendi Hacı Hüseyin Ağa Kâtip Osman Efendi
BAZI MEMURİN	
Telgraf ve Posta Memuru Yusuf Efendi Tapu Kâtibi Mehmet Lütü Efendi Evkâf Vekili Mehmet Efendi Düyûn-ı umûmiyye Bey'iyeye Memuru Said Efendi Reji Memuru Mehmet Efendi Zabıta Memuru Ali Ağa	

RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Muallim-i evvel ve Rık'a Zekeriya Raci Efendi Aded-i şâkirdân 50	
İBTİDÂÎ MEKTEBİ	
Muallim-i evvel münhal Muallim-i sâni Ahmet Efendi Aded-i şâkirdân 70	
KARACAVİRAN NAHİYESİ	BELEDİ MECLİSİ
Müdür Elhac Ahmet Efendi Nâib Şeyhzâde Mehmet Efendi Kâtip Mehmet Salih Efendi Sandık Emîni Mustafa Efendi Vergi Kâtibi Mehmet Efendi	Reis Ahmet Efendi Ahmet Bey Hasan Efendi Hulûsi Efendi Murtaza Ağa Kâtip ve Sandık Emîni Halil Efendi
BAYINDIR NAHİYESİ	
Müdür Hüseyin Efendi Nâib Şamlızâde Mustafa Efendi Sandık Emîni Hakkı Efendi	
Kâtip Hamdi Efendi Vergi Kâtibi Salim Efendi	
OVACIK NAHİYESİ	
Müdür Hüsameddin Efendi Kâtip Raşid Efendi Vergi Kâtibi Sami Efendi	Nâib Hasan Efendi Sandık Emîni Mustafa Efendi

ÇERKEŞ KAZÂSINA DAİR MA'LÛMÂT

Çerkeş kazâsının merkezi olan Çerkeş kasabası vilâyetin cenûb-i garbîsinde ve merkez vilâyete yirmi altı ve merkez livâyâya on beş saat mesafede vâkidir. Kazâ-yı mezkûr şarkan Kengırı, garben Gerede ve Hamidiyye, şimâlen Arac, Zağfıranbolu kazâları, cenûben Ankara vilâyeti hududlarıyla mahdûddur.

Kasaba-yı mezkûrede bir hükümet konağı ve bir telgrafhane ve Sultan Murad-ı rabi tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi bir cami-i şerifle ashâb-ı hayrât taraflarından yaptırılmış sekiz cami ve bir de mescid-i şerif, birer mekteb-i rüşdî ve ibtidâî, altı sıbyân mektebi, iki medrese, iki tekve ve meşâyih-i halvetiyyeden Şeyh Hacı Mustafa Efendi hazretlerinin türbe-i şerifeleriyle beraber yedi türbe, beş büyük han, iki yüz on beş dükkân, on iki câmeşûvîhane, bir salhane, on dört kahvehane, bir kırâathane, üç hamam mevcûd ve ma'mûrdur.

Kasabanın cenûb cihetinden cereyân eden çay üzerinde ikisi ahşâb ve biri kârgir olmak üzere üç köprü bulunup işbu çay kasaba civarında yedi bâb değirmen tedvîr eder.

Kasaba derûnunda cereyân eden çaydan bazı mahaller iska olunmakla beraber bu su kasabanın tanzîfâtına dahi haylice yardım eder.

Kasabanın mevkii basit ve etrafı açık olduğundan âb ve havası latîf ve şitâsı şiddetlidir. Derûn ve birûn-i kasabada sular kesret üzere ise de bağ ve bahçe olmayıp ancak kasaba derûnunda bazı geniş hane havlilerinde sebze yetiştirilir.

Pazar günleri Zağfıranbolu, Ulak, Viranşehir, Koçhisar, Tosya, Karacaviran'a tâbi Mîlan taraflarından her nev'i meyva ve sebze getirilerek satılır.

Münkasım olduğu üç nahiye ile beraber kazânın hâvî olduğu üç yüz altmış karyede hamiyet-mendân ahâlî-i kura taraflarından yapılan ve (Orta Odası) tâbir olunan üç yüzü mütecâviz misâfirhane vardır.

İşbu kazâ dahilinde müteaddid mahallerde ve merkez kazâ civarında bir kaç nev'i maden suları mevcut olup bazı ilcl ve emrâz-ı cildiyye ve dahiliyyeye nef'î mahallince mütevâtirdir.

Karacaviran dahilinde Çavundur karyesinde dahi her türlü ilcl ve emrâz-ı

dahiliyye ve hariciyyeye fâidesi şâyi olan diğerk maden suları vardır.

Bunlardan başka Çerkeş'e beş saat mesafede Akçakise karyesinde bazı illete nâfi diğerk bir su daha mevcut olup Ağustos'ta çıktığı ve içenlerin fâidesini gördükleri mervîdir.

MAHSÛLAT-I ARZIYYE

Hınta, şaîr ve sâîr hubûbâtır

İSKİLİB KAZÂSİ

Kaymakam Mehmet Asım Efendi

Nâib Mehmet Rahmi Efendi

*Edirne müderrisliğinden
Rûûs-ı hümayûn 3*

Müftü Ömer Hulûsî Efendi

Mal Müdürü Ahmet Rifat Efendi

Tahrîrât Kâtibi Mehmet Behcet Efendi

İDARE-İ MECLİS

Reis Kaymakam Efendi

Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü Efendi

Aza-yı
tabîiyye

Mehmet Tahir Ef.
Bekir Efendi
Ahmet Ağa
İzzet Efendi

Aza- 1
müntahabe

BİDÂYET MAHKEMESİ

Reis Nâib Efendi

Ali Efendi
Mehmet Efendi

Aza

Kâtib-i evvel Galib Efendi
Müstantik Muavini
Ömer Talat Efendi
Mahkeme-i şer'îyye Kâtibi
Hüseyin Hilmi Efendi
Mübâşir Ahmet Efendi

Kâtib-i sâni Osman Fadıl Efendi

Mukâvelât Muharriri
Ali Rıza Efendi

Mübâşir Hüseyin Ağa

MAL KALEMİ

Mal müdürü muavini
Şefik Efendi

Sandık Emni
Şakir Efendi

Refiki Mustafa Efendi

Anbar Emni
Naşid Efendi

NÜFUS KALEMİ	
Memur Mustafa Sabri Efendi	Kâtip Hasan Efendi
BELEDÎ MECLİSİ	
Reis Osman Nuri Efendi Tabib Abdullah Kamil Efendi <i>Salise</i> , gurre be 303	
Mehmet Emin Efendi Mehmet Efendi Mahmud Efendi	Hacı Hüseyin Ağa Ahmet Ağa Hüseyin Ağa
Aza	Aza
Kâtip Arif Efendi Sandık Emîni Ömer Efendi	
ZİRAAT BANK ŞUBESİ	
Reis Abdülkadir Efendi Muhasebe Kâtibi Abdullah Efendi	
Mehmet Efendi Edhem Efendi	Mehmet Emin Efendi
Aza	
MAARİF MECLİSİ	
Reis Müftü Efendi	
Arabzâde Osman Nuri Efendi Borucuzâde Mehmet Efendi Ali Efendi	Mehmet Tahir Efendi Emirzâde Ahmet Efendi Hocazâde Mehmet Efendi
Aza	Aza
TİCARET VE ZİRAAT ODASI	
Reis Abdülkadir Efendi	
Edhem Efendi Raşid Efendi	Mehmet Emin Efendi
Aza	

TELGRAF DAİRESİ

Memur Ali Efendi

Çavuş Abdullah Ağa

Çavuş Ahmet Ağa

MEMLAHA MEMURLARIMüdür
Ahmet Tevfik Efendi

Başkâtip Hüseyin Efendi

Sandık Emni Mustafa Efendi

Anbar Memuru Osman Efendi

Tezkere Kâtibi Bekir Etendi

Vezn Kâtibi İbrahim Efendi

Kantarcı
İbrahim EfendiBoncuk Memlaha Memuru
İsmail Efendi

Kâtip Arif Efendi

İhrâcât Memuru
Ahmet Efendi

Kantarcı Salih Efendi

Çayan Memlaha Memuru
Bekir EfendiKâtip
Osman EfendiKantarcı
Mehmet EfendiYerlu Memlaha Memuru
Derviş EfendiKâtip
Mehmet EfendiTaytak Memlaha Memuru
Hacı Abdülkerim EfendiKâtip
Ahmet Hilmi EfendiDüýûn-ı umûmiyye Memuru
Ömer Efendi

Kantarcı Mehmet Efendi

BAZI MEMURİN

Tapu Kâtibi Ahmet Efendi

Eytam Müdürü Nuri Efendi

Zabıta Memuru Şaban Efendi

Evkâf Vekîli Abdülkadir Efendi

Reji Memuru Yorgaki Efendi

Orman Memuru Mehmet Bey

RÜŞDİYYE MEKTEBİ	
Muallim-i evvel Osman Efendi	Muallim-i sâni Abdülkadir Efendi
Rık'a Muallimi Hasan Efendi	
İBTİDÂÎ MEKTEBİ	
Zükûr İbtidâî Muallimi Mustafa Efendi Zükûr İbtidâî Muallimi Hanîfî Efendi Zükûr İbtidâî Muallimi Ragıb Efendi	
İSKİLİB KAZÂSINA DAİR MA'LÛMAT	
Kazânın merkezi olan İskilib kasabası Kastamoni şehrinin cenûb-i şarkisinde yirmi dört saat mesafe bu'dunda vâkidir. Kazâ-yı mezkûre şarkan Yozgad sancağına merbût Çorum kazâsı, şimâlen Amasya'ya tâbi' Osmancık ve Hacı Hamza ile Tosya kazâsı, cenûben Ankara vilâyeti, garben Tosya ve Kengiri'nin Tuht nahiyesi hududlarıyla mahdûddur. İskilib kasabası cibâl ile muhât bir mahale mütesâdif ve letâfet mevkîsini tezyîd eyleyen bir hayli bağ ve bahçeleri müstemildir. İskilib kasabası on sekiz mahalle ve mülhakatı yüz on beş karyeden ibaret olup cenûb ciheti dahi dâmen-i cibâlin müntehâsında bulunarak açık ve arazi-i vâsiayı ve Kızılırmak civarında bir çok bağ ve bahçeleri şâmilidir. İskilib kazâsında hükümet konağı ve telgrafhane bulunduğu gibi seksen üç cami ve yirmi beş mescid-i şerif, beş kütübhane, altı tekke, sekiz medrese, bir rüşdiyye, üç ibtidâiyye, yetmiş bir İslam sıbyân mektebi, beş yüz on dükkan, on sekiz debbâğhane, iki han, beş hamam, altmış üç değirmen, beş türbe-i evliyâ, bir muvakkithane, bir namazgâh, beş câmeşûvîhane, dört umumî, iki hususî şâdirvan, altmış beş çeşme, iki sebîl, bir salhhane vardır. İskilib kasabasında izzet-i kirâmdan şeyhülislam-ı esbâk Ebussuud Efendi merhumun peder-i emcedleri "Şeyh Muhiyiddin-i Yavsî" ve Şeyh Habib ve Muslihüddin ve Elhac Kuranî (Evlik) nâm mahâlde meşhur "Akşemseddin" hazretleri evlâd-ı kirâmından Nûr-ül-hudâ ile birâderinin merâkîd-ı âlîleri ziyâretgâhı hâss ü âmdır.	

İskilib'in cânib-i şimâlisinden bir sûret-i dâimede cereyân eden iki çay kasabanın alt tarafında yek-diğerine karışarak bağ ve bahçelere iska ettikten sonra üç saat mesafede Kızılırmak'a munsabb olur.

İskilib kasabasında ber-vech-i muharrer miyâh-ı câriyye ve müteaddid çeşmeler var ise de kasabaya yarım saat mesafede (Çakal Dağı) denilen cebelin zirvesine yakın bir mahalde nebeân eden gayet berrak ve soğuk bir su, menbâna yirmi otuz zirâ mesafede yapılmış olan çeşmeye cereyân eder. Mezkûr sudan bazı erbâb-ı merâk fıcı ve destilerle kasabaya getirtip içerler. Bu su gayet soğuk olduğundan yarım saatlik yoldan kasabaya geldikten sonra ancak içilebilecek derecede kesb-i itidâl eder. Yaz günlerinde mezkûr suyun menbâ cihetlerinde yani suyun geldiği dağın eteğinde sath-ı arzında buz parçaları bulunduğu gibi biraz eşildikte taş ve toprak aralarında dahi buzlar zuhûr ettiği muhakkaktır.

İskilib'e üç saat mesafede beş aded memlaha ve beş yüzü mütecâviz küçük küçük göller vardır. Külliyyâtı tuz husûle gelerek etrafa nakl ile fûrûht olunur.

MAHSÛLAT-I ARZIYYE

Hınta, şâir, melez, kernik, mısır, siyâz, fiğ; burçak, ulûf, darı, pamuk, cehrî, mahmuza, ketre ve sâirdir.

MAHSÛLAT-I SINÂİYYESİ

Çorab, kilim, seccâde, yün kuşak ve bu gibi şeylerdir:

TİCARET

Muâmele-i ticariyyesi dahi tiftik ve mahsûlât-ı arzıyyesiyle ma'mûlât-ı sinâiyyesinin civarındaki kasaba ve şehirlere nakil ve fûrûhtundan ibarettir. İskilib kazâsı arazîsinin vüs'atından başka kuvve-i inbâtiyyesindeki feyz ve bereket ekser mahâllerden ziyâde ise de İskilib'den merkez vilâyete gelen tarîk pek ziyâde sa'b-ül-mürûr olmak cihetiyle bî-minhü teâlâ Tosya'ya kadar küşadı mukarrer olan şose tarîkinin sâye-i muvaffakiyyet-vâye-i hazret-i pâdişâhîde hüsn-i itmâmı halinde kısm-ı azamî istihlâkât-ı mahalliyye münhasır kalan mahsûlâtın tâ merkez vilâyete kadar kemâl-i suhûletle nakliyle bu yüzden ihrâc-ı mahsûlât mesele-i mutenâ bahâsının kazâ-yı mezkûrece dahi bir dereceye kadar yoluna girip ticâret-i mahalliyyenin mazhar-ı terakkiyât olacağı tabiidir.

ORMANLAR

İskilib kazâsında tahmînen yüz on kilometre murabbaında çam, köknar, kavak ve eşcâr-ı sâireden mürekkeb Kise Gölü, Beyoğlan, Köse, Sarıyar, Çatalöbek, Sülük Gölü, Karatepe, Sakaröküz, Deliktaş nâmlarıyla dokuz kıt'a orman olup bunlardan kat-ı eşcârın kısmı küllisi ahali-i kura tarafından sekene ve ağıl ve ebniye-i saireye ve ihtitablarına sarf ve kömür imal edilmekte ve bir kısmından yapılan ve hızarlarda biçilen kereste ve tahtalarla imal edilen beşik, kavata vesaire kaza-yı mezbûrun kasaba ve pazar mahallerine, Kengiri'ya nakil ve fûruht olunur.

KASTAMONİ VİLÂYETİNİN NÜFUS-I UMUMİYYESİ

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i kazâ	Ermeni		Rum		İslam		Yekûn
	Înâs	Zükûr	Înâs	Zükûr	Înâs	Zükûr	
Maa nevâhi							
Kengiri kazâsı	170	163	339	398	41722	42310	85102
Çerkeş kazâsı	.	20	.	65	27370	27925	55380
İskilib kazâsı	4	16	2	3	21132	22354	43511
Kengiri sancağı yekûnü	174	199	341	466	90224	92589	183993

**KASTAMONİ VİLAYETİNİN
SENE-İ CEDİDE MUVAZENESİNDEN ME'HÛZ
VÂRİDÂT-I UMUMİYYESİ MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i kazâ	Hasılat-ı Müteferrika ve emlak-ı emîriyye-i muaccele ve icâr hasılâtı ve duhân öşrü		Maarif ve menâfî hisseleri		Emlak ve tapu ve mahâkim harcları	
	Guruş	Para	Guruş	P.	Guruş	P.
Merkez kazâsı	104726	30	153410	25	136190	5
Çerkeş kazâsı	34532	20	108499	30	84971	30
İskilib kazâsı	15306	20	88919	15	89106	23
Yekûn	154565	30	350829	30	310268	18
Esâmî-i Kazâ	Rûsûm-ı mütenevvîa ile orman hakkı kereste ve pul resimleri		Ağnam Rûsûmıyla aşar hasılâtı			
	Guruş	Para	Guruş	Para		
Merkez kazâsı	44499	-	1741505	15		
Çerkeş kazâsı	7085	20	1105566	20		
İskilib kazâsı	17825		1073064	35		
Yekûn	69409	20	3920136	30		
Esâmî-i Kazâ	Emlak ve akar ve temettû' vergisiyle bedel-i askerî		Yekûn			
	Guruş	Para	Guruş	Para		
Merkez kazâsı	1126070	30	3306402	25		
Çerkeş kazâsı	598050	10	1938706	10		
İskilib kazâsı	485556	10	1799778	23		
Yekûn	2209677	10	7014887	18		

**KASTAMONİ VİLÂYETİNİN SENE-İ CEDÎDE
MUVÂZENESİNDEN ME'HÛZ
MASÂRİFÂT-I UMÛMÎYESİ MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i kazâ	Jandarma ve polis ve tahsildâr		Eshâm-ı mütenevvîa			
	Guruş	Para	Guruş	Para		
Merkez kazâsı	166231		181685	33		
Çerkeş kazâsı	91424		12643			
İskilib kazâsı	41859					
Yekûn	299514		194328	33		
Esâmî-i kazâ	Orman ve maden		Maliye vergi ve maaşat-ı zâtîyye		Dahiliyye	
	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
Merkez kazâsı	6800		185815	20	144110	
Çerkeş kazâsı	--		63927		39060	
İskilib kazâsı	--		28050		21780	
Yekûn	6800		27792	20	204950	
Esâmî-i kazâ	Şer'îyye ve Adliyye			Yekûn		
	Guruş		Para	Guruş		Para
Merkez kazâsı	120250			804892		13
Çerkeş kazâsı	40576			247630		
İskilib kazâsı	37052			128741		
Yekûn	197878			1181263		13

ZİRAAT BANKA VÂRİDÂTI				
KENGİRİ SANCAĞI				
Esâmî-i kazâ	Ziraat Bankasının teşkilinden bu ana kadar mütehasıl vâridât		Menâfi sandıklarından müdevver sermaye	
	Guruş	Para	Guruş	Para
Kengiri kazâsı	457099	27	120440	5
Çerkeş kazâsı	211635	38	261674	23
İskilib kazâsı	410048	19	122802	30
Yekûn	1078784	4	504917	18

	Esâmî-i kazâ	Yekûn		
		Guruş	Para	
	Kengiri kazâsı	577539	32	
	Çerkeş kazâsı	473310	21	
	İskilib kazâsı	532851	9	
	Yekûn	1583701	22	

KASTAMONİ ORMANLARI			
KASTAMONİ VİLÂYETİNİN ÜÇ YÜZ SEKİZ SENESİ ORMAN VÂRİDÂTI			
	Guruş	Para	
Kengiri sancağı	1846	28	

KASTAMONİ VİLÂYETİNİN ÜÇ YÜZ DOKUZ SENESİ MART'I İBTİDÂSINDAN TEMMUZ'U GÂYESİNE KADAR BEŞ AYLIK VÂRİDÂTI			
	Guruş	Para	
Kengiri Sancağı	2495	10	

KISM-I ASKERİ

KASTAMONİ FIRKA-İ ASKERİSİ

KENGİRİ SANCAĞI

İKİNCİ KOÇHİSAR TABURU

Binbaşı Mehmet Arif Efendi
Karadağ ve Girid Madalyası

Kolağası Ali Fikri Ağa

Tabur Kâtibi Süleyman Sabit Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-ı evveli Yusuf Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-ı sânisî Süleyman Ağa
Beşinci Mecidi

Birinci Bölük Mülâzım-ı sânisî Mustafa Ağa

İkinci Bölük Yüzbaşı İsmail Ağa
Dördüncü Mecidi, İftihâr, Bosna ve Karadağ Madalyaları

İkinci Bölük Yüzbaşı-ı sânisî Hüseyin Efendi
Beşinci Mecidi

İkinci Bölük Mülâzım-ı sânisî Mustafa Ağa

Üçüncü Bölük Yüzbaşı münhal

Üçüncü Bölük Mülâzım-ı evveli Abdullah Ağa

Üçüncü Bölük Mülâzım-ı sânisî Hüseyin Ağa

Dördüncü Bölük Yüzbaşı Ali Ağa

Dördüncü Bölük Mülâzım-ı evveli münhal

Dördüncü Bölük Mülâzım-ı sânisî Mehmet Şakir Efendi

Debboy Memuru Mülâzım-ı sâni Mehmet Tahir Efendi

Tüfengci Mustafa Usta

ÜÇÜNCÜ İSKİLİB TABURU

Binbaşı Mehmet Nafiz Efendi
Dördüncü Mecîdî, İmtiyâz-ı gümüş Madalyası

Kolağası Hacı Mehmet Efendi
Beşinci Mecîdî, İmtiyâz, Karadağ, Rusya, Plevne Madalyaları

Tabur Kâtibi Mehmet Fuad Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-ı evveli Ali Rıza Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-ı sânisî Mehmet Ağa
Beşinci Mecîdî, Plevne Madalyaları

Birinci Bölük Mülâzım-ı evveli Mustafa Ef. *Girid Madalyası*

İkinci Bölük Yüzbaşı-ı evveli Hacı Ahmet Efendi
Mecîdî 5, İmtiyâz ve Plevne Madalyaları

İkinci Bölük Yüzbaşı-ı sânisî Osman Efendi
Plevne Madalyası

İkinci Bölük Mülâzım-ı evveli Hacı Hüseyin Efendi
İmtiyâz Madalyası

Üçüncü Bölük Yüzbaşı İbrahim Efendi

Üçüncü Bölük Mülâzım-ı evveli Cemal Efendi

Üçüncü Bölük Mülâzım-ı sânisî Ahmet Efendi
İmtiyâz ve Plevne Madalyaları

Dördüncü Bölük Yüzbaşı Mahmud Efendi
Girid, Plevne Madalyaları ile Sırb iftihâr nişanı

Dördüncü Bölük Mülâzım-ı evveli Süleyman Ağa
İmtiyâz, Plevne Madalyaları

Dördüncü Bölük Mülâzım-ı sânisî Osman Efendi

Dördüncü tabur Ankara vilâyet-i celîlesi dahilindedir.

ALTINCI ALAYIN BİRİNCİ KENGİRİ TABURU

Binbaşı Mehmet Hamdi Efendi

Kolağası münhal

Tabur Kâtibi Mustafa Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-1 evveli Hüseyin Hüsnü Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-1 sâîsi Ali Efendi *Plevne Madalyası*

Birinci Bölük Mülâzım-1 sâîsi Arif Efendi
Plevne Madalyası

İkinci Bölük Yüzbaşı-1 evveli Ahmet Efendi
Plevne Madalyası

İkinci Bölük Yüzbaşı-1 sâîsi Mahmud Efendi
İftihâr Madalyası

İkinci Bölük Mülâzım-1 sâîsi Salih Ağa
Plevne Madalyası

Üçüncü Bölük Yüzbaşı-1 evveli Kamil Efendi *Beşinci Mecîdî*

Üçüncü Bölük Mülâzım-1 evveli İskender Ağa

Üçüncü Bölük Mülâzım-1 sâîsi Hüseyin Ağa
Plevne Madalyası

Dördüncü Bölük Yüzbaşı-1 evveli Hasan Ağa
Plevne Madalyası

Dördüncü Bölük Yüzbaşı-1 sâîsi Hüseyin Ağa
Mecîdî 5, Plevne, Girid Madalyaları

Dördüncü Bölük Mülâzım-1 sâîsi Kadir Ağa
Plevne Madalyası

Debboy Memuru Mülâzım-1 evvel Mehmet Efendi
Plevne Madalyası

Tüfengci Mustafa Usta

İkinci tabur Ankara vilâyet-i celîlesi dahilindedir.

ON İKİNCİ ALAYIN İKİNCİ ÇERKEŞ TABURU

Binbaşı Mehmet Salim Bey
Mecîdî 4 Kırım, İngiliz, Karadağ Madalyaları

Kolağası Hasan Sabri Efendi
Mecîdî 5, Plevne Madalyası

Tabur Kâtibi Osman Efendi

Birinci Bölük Yüzbaşı-ı evveli Mehmet Efendi
Mecîdî 5, Girid Madalyası

Birinci Bölük Yüzbaşı-ı sânisî Kamil Efendi
Mecîdî 5

Birinci Bölük Mülâzım-ı sânisî Salih Efendi
İftihar

İkinci Bölük Yüzbaşı-ı evveli Abbas Efendi

İkinci Bölük Yüzbaşı-ı sânisî Osman Ağa

İkinci Bölük Mülâzım-ı sânisî Kamil Efendi

Üçüncü Bölük Yüzbaşı-ı evveli İbrahim Efendi
Girid Madalyası

Üçüncü Bölük Yüzbaşı-ı sânisî İbrahim Efendi

Üçüncü Bölük Mülâzım-ı sânisî Mehmet Efendi

Dördüncü Bölük Yüzbaşı-ı evveli İbrahim Ağa
Girid Madalyası

Dördüncü Bölük Yüzbaşı-ı sânisî İbrahim Ağa

Dördüncü Bölük Mülâzım-ı sânisî Şakir Ağa

Debboy Memuru Mülâzım-ı sâni Hüseyin Efendi

Tüfengci Osman Usta

**KASTAMONI VİLAYETİNİN ÜÇ YÜZ SEKİZ
SENESİ İSTATİSTİĞİ**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i emâkin ve saire	Yekûn	Kengiri Kazâsı	Çerkeş Kazâsı	İskilib Kazâsı
Hane	28613	14243	7735	6635
Kahve ve mağaza ve dükkan	2504	1186	653	665
Fırın	47	19	14	20
Han	39	25	12	2
Hamam	16	7	5	4
Hızır ve değirmen	549	245	181	123
Fabrika	2	2	--	--
Oda	507	209	163	135
Anbar ve samanlık ve sâire	20615	7660	7219	5736
Çiftlikât	45	9	--	36
Bağ	10485	3865	1321	5299
Bahçe	11203	3765	3612	3826
Tarla	184649	94625	60789	29235
Çayır	2500	90	1052	1358
Mer'a	679	36	443	200
Orman vesaire	16259	119	13440	2700
Arsa	1061	511	500	50
Cevâmi mesâcid	586	273	213	106
Mekâtip	532	265	211	56
Medrese ve kütüphane	29	15	5	9
Tekye ve zâviye	36	29	2	5
Kilisâ ve manastır	3	3	--	--
Kışla ve devâir-i emîriyye	16	10	5	1
Karagolhane	2	2	--	--
Çeşme ve sebil	987	337	435	215
İmâret	1	1	--	--
Hastane	--	--	--	--
Mezrû ve gayr-ı mezrû				
Arazî dönümü	1689433	737182	345409	606842
Yekûn	1990407	864731	452418	673258

İCMÂL	
KENGİRİ SANCAĞI	
Hane	28613
Kahve ve mağaza ve dükkan	2504
Fırın	47
Han	39
Hamam	16
Hızır ve değirmen	549
Fabrika	2
Matbaa	--
Oda	507
Anbar ve samanlık vesâire	20615
Çiftlikât	45
Bağ	10485
Bahçe	11203
Tarla	184649
Çayır	2505
Mera	679
Orman vesaire	16259
Dalyan	--
Arsa	1061
Kayıkthane	--
Cevâmî mesâcid	586
Mekâtip	532
Medrese ve kütüphane	29
Tekye ve zâviye	36
Kilisâ ve manastır	3
Kışla ve devâir-i emîriyye	16
Karagolhane	2
Çeşme ve sebil	987
Îmâret	1
Mekteb-i sanâyi	--
Hastane	--
Mezrû ve gayr-ı mezrfz arazi dönümü	1689433

İLÂVE ZAMÎME

Sâlnâme tertibince yanlışlık vukûa gelmemek için tashîh ve ilâvesi lâzım gelecek şeylerin kâmilten gözden geçirilerek musahhahen iade olunmak üzere tashîhâtâ âit sâlnâme sahifelerinin ve li-ecl-il-implâ iktizâ eden cedvel numûnelerinin mülhakâta tesyârî ile sehv ve hatâdan ârî malûmât-ı mahalliye keyfiyyâtı istifsâr olunmuştu.

İstenilen malûmât ve tashîhât bazı mahâllerden bir kaç defalar te'kid ve te'cil vukûyla ancak alınabilip böyle te'hîrâtla beraber itâ olunan izâhât arasında bir de büyük yanlışlık vukû muahharen anlaşıldı ki böyle bir noksanın zuhûru o malûmâtın merci-i tahrîri olan tahrîrât kalemi heyet-i tahrîriyyesinin tamamıyla eser-i bî-kaydîsini ortaya koydu.

O nakîse Kengîrî sancağı dâhilinde kâin Koçhisar ve Tuht ve Şabanözü nahiyeleri memurlarının mahallinden gönderilen deftere aslâ yazılmaması ve âhîren mülhakâtan matlub malûmâtın te'hîr-i itası da sâlnâme tertibini ta'vîke dûçâr etmekle vaktin hâsıl eylediği darlık matbaaca ayrıca icrâ-yı tettebbuât ve tatbikâta mahal bırakmaması nasılsa o noksanın esnâ-yı tertib ve tâb'ında görülememesini müeddî olmuş olmaktan nâşî mezkûr nahiyeler memurları esâmîsinin maa-ül-i'tizâr ilâve halinde derc ve terkimine ibtidâr olunur ve bademâ bu gibi hâlâta meydan verilmemesi husûsu dahî memûrîn âidesinden bilhâssa rica edilir

İLÂVE

ŞABANÖZÜ NAHİYESİ

Müdür Tahsin Efendi
Nâib Kadir Efendi
Kâtip İsmail Efendi
Vergi Kâtibi Mustafa Efendi

TUHT NAHİYESİ

Müdür Ziya Efendi *Râbiâ*
(Tarihi mahâllinden
bildirilmediği)
Nâib Osman Efendi
Kâtip İsmail Efendi
Vergi Kâtibi Kasım Efendi
Sandık Emîni İsmail Efendi

KOÇHİSAR NAHİYESİ	
Müdür Vekîli Ahmet Efendi Kâtip Ali Efendi Sandık Emîni Mehmet Efendi	Nâib Ali Efendi Vergi Kâtibi Osman Efendi

ZAMÎME
TEVCÎH
Kengirî Telgraf Muhâbere Memuru Mehmet Namık Efendi <i>Beşinci Mecîdî</i> , (Henüz tevcîh olunduğu cihetle tarihi bilinemediği)
TA'YİN
İskilib kazâsı mal müdüriyeti vekâletine muhasebe-i vilâyet mülâzımlarından Osman Efendi bil-intihâb nasb edilmiştir

ON SEKİZİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİR) SANCAĞI
HİCRÎ 1312 (1894)

ON İKİ SENE-İ HİCRİYYE-İ KAMERİYYESİNE
MAHSÛS OLAN İŞBU VİLÂYET SÂLNÂMESİNİN
ON SEKİZİNCİ DEF'A OLARAK TERTİB VE TAHRİR
VE TAB' VE TEMSİLİNE
BED Ü MÜBAŞERET OLUNDU

(MİN ALLAHÜ'T-TEVFİK)

Sene-i hicriyye 1312

Sene-i rûmiyye 1310 / 1311

KENGİRİ SANCAĞI

Mutasarrıf Ali Atıf Beyefendi

Üla
Gurre ca 309

Üçüncü Osmanî
7 şın 301

İkinci mecîdî
27 mim 302

ERKÂN-I LİVÂ

Nâib	Osman Fevzi	
Muhasebeci	Servet Efendi	<i>Sâlise 2 sad 312</i>
Müftü	münhal	
Tahrîrât Müdürü	Said Efendi	<i>Rabiâ 29 nun 311</i>

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Beyefendi

Nâib Efendi		Hasan Efendi	
Muhasebeci Efendi	Aza-yı	<i>Hâmise, 2 lâm 311</i>	
Müftü münhal	tabîiyye		
Tahrîrât Müdürü Efendi		Şeyh Ali Efendi	Aza-yı
		İshak Ağa	müntahabe
		Dimid Efendi	

Meclis İdare Kâtibi İsmail Hakkı Efendi

TAHRÎRÂT KALEMİ

Tahrîrât Müdürü Said Efendi *Rabia*

Müsevvid İsmail Hakkı Efendi
Mübeyyîz Hasan Efendi
Mübeyyîz Ali Cevad Efendi

Evrâk Memuru Ahmet Efendi
Mübeyyîz Said Efendi
Mübeyyîz Ahmet Kemal Efendi

MUHASEBE KALEMİ	
Başkâtip Ali Hikmet Efendi Merkez Kâtibi Osman Nuri Efendi Evrak Mübeyyizi Mehmet Efendi	Muavini Ahmet Efendi Evrak Mukayyidi İbrahim Efendi Sandık Emmini Zihni Efendi
VERGİ KALEMİ	
Memur Neşrî Efendi İç Kazâ Vergi Kâtibi Nuri Efendi	Merkez Kâtibi Bekir Efendi Refiki İsmail Efendi
Defterci Halil Efendi	
NÜFUS KALEMİ	
Memur İsmail Hakkı Efendi	Kâtip Said Efendi
DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ	
Memur Behcet Efendi <i>Râbia 2 za 321</i> Başkâtip Ali Mihri Efendi İkinci Kâtip Halim Efendi Tapu Kâtibi Mehmet Efendi	
LİVÂ BİDÂYET MAHKEMESİ	
HUKUK KISMI	CEZA KISMI
Reis Nâib Osman Fevzi Efendi	Reis Ziya Bey <i>Sâniye</i> Selh şın 309
Müddei-i umûmî Muavini Sadullah Efendi <i>Râbiâ 26 lâm 311</i>	
AZA	
Behcet Bey Abdurrahman Efendi Ohannes Ağa	Hacı Hürrem Efendi Lefter Ağa Azâ Mülâzımı Raif Efendi
İcrâ Memuru Mustafa Asım Efendi Mukavelât Muharriri Osman Efendi	

MAHKEME-İ BİDÂYET KALEMİ	
Başkâtip Mehmet Sabri Efendi	
Zabıt Kâtibi Tevhid Efendi	Zabıt Kâtibi Ahmet Efendi
Mübâşir Kamil Ağa	Mübâşir Ahmet Efendi
MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ	
Başkâtip Ömer Efendi Kâtip Rifat Efendi Mukayyid Mehmet Efendi	Kâtip Remzi Efendi Hüsnü Efendi Eytâm Müdürü Mehmet Efendi
EVKAF MÜDÜRİYETİ	
Müdür Mustafa Zeki Efendi <i>Devriyye Müderrisi 3 câ 311</i>	Kâtip Raşid Efendi
NAFIA KOMİSYONU	
Reis Mutasarrıf Beyefendi AZA	
Fethi Bey <i>Sâlise</i> Banka Şûbe Reisi Şükrü Bey Hasan Efendi	Banka Memuru Vasfı Efendi Nüfus Memuru Hakkı Efendi Mühendis Ahmet Efendi
Katip Abdullah Efendi	

MAARİF KOMİSYONU

Reis Mutasarrıf Beyefendi
Reis-i sâni Mekteb-i İdâdî Müdürü Mehmet Salih Efendi

AZA

Evkaf Müdürü Zeki Efendi
Tahrîrât Müdürü Salih Efendi
Şükrü Bey

Hacı Mustafa Efendi
Hacı Mehmet Raşid Efendi
Hacı Mehmet Efendi

Kâtip ve Sandık Emni Raşid Efendi

BELEDİYE MECLİSİ

Reis Abdullah Efendi
Tabib Arif Efendi

Sâlise, 15 za 305

AZA

Abdülvahid Efendi
Hasan Efendi

Yuvanni Ağa
Pavli Ağa

Kâtip Hamdi Efendi

Sandık Emni Mustafa Efendi

Kalfa Efe İsmail Ağa

Eczacı Markar Efendi

ZİRAAT BANKASI ŞUBESİ

Memur Vasfî Efendi

Muavin Hafız Abdullah Efendi

Kâtip Rıza Efendi

ŞUBE MECLİS-İ İDARESİ

Reis Şükrü Bey

AZA

Hacı Mehmet Efendi

Hüseyin Efendi

Karabet Ağa

POSTA VE TELGRAFHANE		
Müdür Vasfi Efendi	<i>Râbiâ</i> 22 zâl 309	<i>Dördüncü mecîdî</i> câ 310
Muavini Haydar Efendi		
FRENGÎ VE GUREBÂ HASTANESİ		
Tabip Nuri Efendi	<i>Sâlise,</i> 18 câ 308	<i>Beşinci mecîdî</i> 8 zâ 310
Memur Ali Efendi		
DÜYÛN-I UMÛMÎYYE DAİRESİ		
Memur Abdülkadir Efendi		
Kâtip Rifat Efendi	Kantarcı Ali Efendi	
Kolcu İsmail Ağa		
KENGİRİ MEMLAHA HEY'ETİ		
Müdürü Mehmet Sadık Efendi		
Başkâtip Mehmet Tevfik Efendi	Sandık Emîni Osman Şevket Efendi	
Tezkere Kâtibi Ali Şefik Efendi	Vezn Kâtibi Mehmet Şemseddin Ef.	
Kantarcı Ali Efendi		
Süvârî Ser-çavuşu İdris Ağa		
NEFER		
7 Süvârî		
36 Piyâde		
43		
REJİ DAİRESİ		
Memur Ahmet Efendi	Katip ve Sandık Emîni Sokiri Efendi	

BAZI MEMURİN

Barut Bey'i Memuru Mehmet Efendi
Murad Molla Memuru Hakkı Efendi
Murad Molla Memuru Mehmet Şakir Efendi
Hazine Dava Vekili İsmail Efendi
Kereste Memuru Hüseyin Efendi

ERTUĞRUL MEKTEB-İ İDADÎSİ

Müdür, Fransızca ve Tarih muallimi Mehmet Salih Efendi
Hendese ve Resim Muallimi Talat Bey *Kaymakam*
Coğrafya ve Lisân-ı Osmanî Muallimi Said Efendi
Ulûm-ı dîniyye ve Rık'a ve Tecvîd ve Kur'an-ı Kerim muallimi
Mecbûr Efendi

Arabî ve Farisî ve Hesap Muallimi Mustafa Efendi

şâkirdân	Aded	Mubassır	Hademe
	79	1	2

MEKATİB-İ İBTİDÂÎYYE

Feyziyye Mektebi Muallim-i evveli Numan Efendi
Muallim-i sâni Hafız Hakkı Efendi
Bevvâb Hafız Ahmet Efendi

	Aded
şâkirdân	160

Tevfikiyye Mektebi Muallim-i evveli İsmail Efendi
Muallim-i evveli Said Efendi
Bevvâb Hasan Efendi

	Aded
şâkirdân	155

KOÇHİSAR NAHİYESİ	
Müdür Vekîli Hacı Hasan Ağa	
Nâib İsmail Efendi	Vergi Kâtibi Osman Nuri Efendi
Kâtip Ali Rıza Efendi	Sandık Emîni Mustafa Efendi
Posta Memuru Ali Efendi	Anbar Emîni Ali Efendi
Tapu Kâtibi Hakkı Efendi	Kereste Memuru Hüseyin Efendi
BELEDİYE MECLİSİ	
Reis Hasan Ağa	
AZA	
Ömer Ağa	Ali Ağa
Ahmet Efendi	Ali Ağa
Sandık Emîni Hacı Hasan Efendi	
Çavuş İsmail Ağa	
TUHT NAHİYESİ	
Müdür Yusuf Ziyaeddin Efendi	
Nâib Osman Efendi	Vergi Kâtibi Faik Bey
Kâtip İsmail Efendi	Sandık Emîni Mustafa Efendi
Anbar Emîni Hacı Lütî Efendi	Tapu Kâtibi Ali Efendi
BELEDİYE MECLİSİ	
Reis Bekir Efendi	Kâtip Mehmet Efendi
ŞABANÖZÜ NAHİYESİ	
Müdür Mehmet Selahaddin Efendi	Vergi Kâtibi Mustafa Tevfik Efendi
Nâib Yusuf Efendi	Anbar Emîni Mehmet Efendi
Kâtip Osman Efendi	Tapu Kâtibi Hilmi Efendi
Sandık Emîni Abdullah Efendi	

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP İKİNCİ
KASTAMONİ FIRKASININ ÜÇÜNCÜ KASTAMONİ LİVÂSININ
ALTINCI KENGİRİ ALAYI**

Kaymakamı Talat Bey

Mecîdî 3

Madalya-yı Plevne

ALTINCI ALAYIN BİRİNCİ KENGİRİ TABURU

Binbaşı Mehmet Hamdi Efendi

Kolağası Hüseyin Efendi

Tabur Kâtibi Mustafa Efendi

Mecîdî

Madalya-yı

5

imtiyaz

BİRİNCİ BÖLÜK

Birinci yüzbaşı Hüseyin Hüsnü Efendi *Mecîdî 5*

İkinci Yüzbaşı Hasan Ağa

Mülâzım-ı sâni Nuri Efendi

Madalya-yı Girid

İKİNCİ BÖLÜK

Birinci Yüzbaşı Ahmet Efendi

Madalya-yı Plevne

İkinci Yüzbaşı Hacı Sadık Ağa

Mülâzım-ı sâni Abdullah Efendi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı Ahmet Efendi

Mülâzım-ı evvel Ahmet Efendi

Mülâzım-ı sâni Hüseyin Ağa

Madalya-yı Plevne

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Birinci Yüzbaşı Ali Efendi

İkinci Yüzbaşı Hüseyin Ağa

Mülâzım-ı sâni Hüseyin Ağa

Mecîdî 5, Plevne, Girid Madalyası

Debboy Memuru Mülâzım-ı evvel Mehmet Efendi

Mecîdî 5, Madalya-yı Plevne

Tüfekçi Mustafa Usta

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUP İKİNCİ
KASTAMONİ FIRKASININ ÜÇÜNCÜ KASTAMONİ LİVÂSININ
BEŞİNCİ KASTAMONİ ALAYININ
İKİNCİ KOÇHİSAR NAHİYESİ TABURU**

Binbaşı Mehmet Arif Efendi
Madalya-yı Karadağ ve Girid

Kolağası Ali Fikri Ağa

Tabur Kâtibi Süleyman Sabit Efendi

BİRİNCİ BÖLÜK

Birinci Yüzbaşı Yusuf Efendi

İkinci Yüzbaşı Süleyman Ağa
Mecîdî 5

Mülâzım-ı sâni Hasan Efendi

İKİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı İsmail Ağa
Mecîdî 4, Madalya İftihâr, Bosna. Karadağ

Mülâzım-ı evvel Ali Ağa

Mülâzım-ı sâni Mehmet Efendi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı Hüseyin Efendi

Mülâzım-ı evvel Abdullah Ağa

Mülâzım-ı sâni Raşid Efendi

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı Mehmet Arif Efendi

Mülâzım-ı evvel
Eyüb Efendi

Mülâzım-ı sâni
Mehmet Şakir Efendi

Debboy Memuru mülâzım-ı evvel Mehmet Tahir Efendi

Tüfenkçi Mustafa Usta

KENGİRİ'YA DAİR MA'LÛMAT

Kengiri kazâsı şarkan şimdi Ankara vilâyetine tâbi' Çorum livâsına tahvîl-i irtibat eden İskilib kazâsıyla Tosya kazâsı ve Kuzyaka nahiyesinin bir kısmı, cenûben Ankara vilâyeti, garben yine Ankara ile Çerkeş kazâsı, şimâlen kezâlik Çerkeş ve Arac kazâları ile mahdûddur. Merkez livâ olan Kengiri vilâyetin cânib-i cenûbîsinde ve merkez vilâyete yirmi dört saat mesafede az bayırımsı bir mahalde vâki olup tarafeyninden iki çay cârî ve yemîn ü yesârı kabristânları hâvîdir.

Bu kasabada iki bin dört yüz seksen beş hane ve yedi yüz onyedi dükkan ile beş büyük ve küçük han, iki muvakkithane, on üç medrese, on cami, on altı mescid, iki kütübhone, yedi tekve, harab bir bedestân, altı hamam, altı değirmen ve Sultan Süleyman tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi olan cami-i şerif ittisâlında bir aded büyük havuz ve mahallât aralarında müteaddit çeşmeler, hükümet, askerî daireleri ve sâye-i ümrân-sermâye-i hazret-i hilâfetpenâhîde emr-i tamir ve termîmi bu kerre hitâm bulan kışla, depo, telgrafhane biri kârgîr ve dördü ahşâb beş köprü, bir mekteb-i rüşdî(1) ve iki ibtidâî, üç câmeşûvîhane, on dört müslim sıbyân mektebi, iki aded kilisâ ile birer Rum ve Ermeni mektepleri vardır.

Kasabanın etrafında iki buçuk saatlik kadar mahalli bağ ve bahçeler ile muhâttır.

Kengiri kazâsı otuz mahalle, iki yüz otuz yedi karyeyi şâmilidir.

Dârü'l-hadîs nâm-ı diğerkle Taşmescid derûnunda tarikat-ı aliyve-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin ve şehrin arka tarafında kâin harab kale içinde izze-i kirâmdan Şeyh Karatekin ve kasabanın sâir mahâllerinde ve Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve Sarı ve Yanık Babalar ve sâir zevât-ı kirâm medfûndur.

MAHSULAT-I ARZIYYE VE SAN'AT VE TİCARET

Kırmızı, beyaz, adi hinta ile şâir, darı, mısır ve sâir envâ-i hubûbât ve sebzeden ve ma'mûlâtı sinâiyyesi gayet dayanıklı Manisa ve Amasya takidi alaca ve

(1) Mekteb-i idâdî inşâatının henüz hitâm bulmamasına mebnî mekteb-i rüşdî dairesi muvakkaten mekteb-i idâdî ittihâz kılınmıştır.

bezden ve muâmelât-ı ticariyyesi dahi zahire ve tiftik vesaire ahz ü i'tasından ibârettir.

Kengırı'nın buğdayı vilâyetin sâir mahâllerinde hâsıl olan buğdayların ekserine bil-vücûh müreccah olduğundan Kastamoni vesâir mahall-i mütecâvirede revâc ve itibarı pek ziyâdedir.

Kengırı'ya üç saat mesafede bir dere içinde ihrâcâtı kesîr bir kaya tuzu madeni olup vûs'atı tûlen on ve arzan yedi saat kadardır. İşbu mesafe dahilinde her hangi mahal hafr olunsa tuz zuhûr eyler. Kengırı'ya beş altı saat mesafede Terme çayı civarında Subaşı ve Şehirönü ve Melik nâmındaki mahallerde dâimâ tuzlu su çıktığı cihetle buralar dahi mahsus korucularla muhâfaza olunur.

Kezâlik kasaba-yı mezkûreye beş altı saat mesafelerde Akseki ve Şeyh Osman nâmlarında iki tuz gölü daha vardır.

ÇERKEŞ KAZÂSÎ

Kaymakam İsmail Hakkı Bey *Mütemâyiz*, 23 râ 309
Nâib Ali Enver Efendi *Mûsile-i Süleymaniyye*, 3 câ 311
Mal Müdürü Osman Necib Efendi
Müftü münhal

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Bey	
Nâib Efendi	Hacı Mustafa Ağa
Mal Müdürü Efendi	Hacı Ahmet Ağa
Müftü Efendi	Kadı İsmail Ağa
	Mehmet Efendi
Aza-yı tabîiyye	Aza-yı muntahabe
Tahrirât Kâtibi Mustafa Efendi	

BİDAYET MAHKEMESİ

Reis Nâib Efendi AZA	
Adil Bey	Mehmet Rıza Efendi
Kâtib-i evvel Mesud Efendi	Kâtib-i sâni Mehmet Efendi
Müstantik Muavini Hilmi Efendi	Mukavelât Muharriri Süleyman Ef.
Mahkeme-i şer'îyye Kâtibi Mehmet Nabî Efendi	Eytâm Müdürü Hasan Efendi

MAL KALEMİ

Mal Müdürü Osman Necib Efendi Muavini Kasım Fehmi Efendi
Refiki Ahmet Behcet Efendi
Sandık Emîni Ahmet Rüşdü Efendi

NUFÜS KALEMİ	
Memur Himmet Efendi	Katip Rifat Efendi
BELEDİYE MECLİSİ	
Reis Sadık Efendi AZA Mehmet Ağa Hüseyin Ağa Katip ve Sandık Emni Mustafa Efendi	
ZİRAAT BANKASI MUHASEBE SANDIĞI	
Reis Halil Bey Muhasebe Katibi Osman Efendi AZA Ömer Efendi İsmail Efendi	
MAARİF MECLİSİ	
Reis Adil Bey AZA Sadık Efendi İsmail Efendi Halil Bey Kamil Efendi	
TİCARET VE ZİRAAT ODASI	
Reis Halil Bey AZA Hacı Ahmet Ağa Hacı Mehmet Efendi Hüseyin Ağa Hacı Hüseyin Ağa Katip Osman Efendi	

BAZI MEMURİN	
Telgraf ve Posta Memuru İsmail Hakkı Efendi	<i>Hâmise</i> 17 ze 311
Tapu Katibi Mehmet Lütî Efendi	
Evkaf Müdürü Vekîli Mehmet Efendi	
Düyûn-ı umûmiyye Bâyii Said Efendi	
Reji Memuru Mehmet Efendi	
Zabıta Memuru Ali Ağa	
MEKTEB-İ RÜŞDİ	
Muallim-i evvel	Şâkirdân Adet
Zekeriya Raci Efendi	50
İBTİDÂİ MEKTEBİ	
Muallim-i evvel	Şâkirdân Adet
Ahmet Efendi	70

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUB ÜÇÜNCÜ
ANKARA FIRKASININ ALTINCI EREĞLİ
LİVÂSININ ON İKİNCİ ZAĞFIRANBOLU ALAYININ
İKİNCİ ÇERKEŞ TABURU**

Binbaşı Mehmet Salim Bey
Mecîdî 4, Madalya Kırım, İngiliz, Karadağ

Kolağası münhal

Tabur katibi Osman Efendi

BİRİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı Mehmet Efendi,
Mecîdî 5, Madalya-yı Girid
Mülâzım-ı evvel münhal Mülâzım-ı sâni Salih Efendi
Madalya-yı iftihâr

İKİNCİ BÖLÜK

Birinci Yüzbaşı Abbas Efendi
İkinci Yüzbaşı Osman Ağa Mülâzım-ı sâni Arif Efendi
Madalya-yı iftihâr

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Birinci Yüzbaşı Kamil Efendi Mecîdî 5
İkinci Yüzbaşı İbrahim Efendi Mülâzım-ı sâni Mustafa Efendi

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı İbrahim Ağa
Mülâzım-ı evvel Mülâzım-ı sâni
Şakir Efendi Şakir Ağa

Debboy Memuru Mülâzım-ı sâni Hüseyin Efendi
Tüfekçi Osman Usta

KARACAVİRAN NAHİYESİ

Müdür Elhac Ahmet Efendi

Nâib Mehmet Efendi
Katip Mehmet Salih Efendi

Sandık Emmini Mustafa Efendi
Vergi Katibi Mehmet Efendi

BELEDİYE MECLİSİ

Reis Ahmet Efendi

AZA

Ahmet Bey
Hasan Efendi

Hulusi Efendi
Murtaza Ağa

Katip ve Sandık Emmini Halil Efendi

BAYINDIR NAHİYESİ

Müdür Hüseyin Efendi

Nâib Mustafa Efendi
Sandık Emmini Şakir Efendi

Katip Hamdi Efendi
Vergi Katibi Salim Efendi

OVACIK NAHİYESİ

Müdür Hüsameddin Efendi

Nâib Hasan Efendi
Vergi Katibi Sami Efendi

Katip Hasan Efendi

Sandık Emmini
Mustafa Hüsnü Efendi

ÇERKEŞ KAZASINA DAİR MA'LÛMAT

Kazânın merkezi olan Çerkeş kasabası Kastamoni'nin cenûb-i garbisinde vâkî olup merkez vilâyete yirmi altı ve merkez livâya on beş saat mesafede vâkîdir. Kazâ-yı mezkûr şarkan Kengiri, garben Gerede ve Hamidiyye, şimâlen Arac, Zağfiranbolu kazâları, cenûben Ankara vilâyetine hududlarıyla mahdûddur.

Kasaba-yı mezkûrede bir hükümet konağı, bir telgrafhane, Sultan Murad-ı râbî tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi bir cami-i şerifle ashâb-ı hayrât taraflarından yaptırılmış sekiz cami ve bir de mescid-i şerif, birer rüşdî ve ibtidâî, altı sıbyân mektebi, iki medrese, iki tekve, meşâyih-i âzâm-ı halvetiyyeden Şeyh Hacı Mustafa Efendi hazretlerinin türbe-i şerifeleriyle beraber yedi türbe, beş büyük han, iki yüz on beş dükkân, on iki câmeşûvîhane, bir salhane, on beş kahvehane, üç hamam mevcûddur.

Kasabanın cenûb cihetinden cereyân eden çay üzerinde ikisi ahşâb ve biri kârgîr olmak üzere üç köprü vardır. Bu çay kasaba civarında yedi bâb değirmen tedvîr eder.

Kasabanın mevkii basit ve etrafı açık olduğundan âb ve havası latîf fakat kışı ziyâdedir.

Kasabanın derûn ve birûnunda epeyce su mevcut ise de bağ ve bahçesi yoktur.

Pazar günleri Zağfiranbolu, Ulak, Viranşehir, Koçhisar, Tosya, Karacaviran'a tâbi Mîlan taraflarından her nevi meyva ve sebze getirilerek fûruht, kasabanın bu bâbdaki ihtiyacı ref' edilir.

Üç nahiye ile beraber kasabanın havi olduğu üç yüz altmış karyede hamiiyet-mendân ahâlî-i kuradan bir haylisinin kabul ve it'âm-ı misafirîne mahsus hane ve odaları vardır.

Dahil-i kazâda müteaddid mahallerde ve merkez kazâ civarında bir kaç nev' maden suları mevcut olup bazı ilel ve emrâz-ı cildiyye ve dahiliyyeye nef'î mütevâtirdir.

Karacaviran dahilinde Çavundur karyesinde dahi her türlü ilel ve emrâz-ı dahiliyye ve hariciyyeye fâidesi şâyi olan diğer maden suları vardır.

Bunlardan başka Çerkeş'e beş saat mesafede Akçakise karyesinde bazı illete nâfi diğer bir su daha mevcut olup Ağustos'ta çıktığı ve içenlerin fâidesini gördükleri mervîdir.

MAHSÛLAT-I ARZIYYE

Hinta, şaîr ve sâîr hubûbâtır

KENGİRİ SANCAĞININ 310 SENESİ EYLÛL'Ü İBTİDÂSINDA TAHAKKUK EDEN NÜFUS-I UMÛMİYYESİ

Esâmî-i kazâ	İslam		Rum		Ermeni		Yekûn
	Înâs	Zükûr	Înâs	Zükûr	Înâs	Zükûr	
Maa nevâhî							
Kengirî kazâsı	42017	42447	340	398	170	163	85535
Çerkeş kazâsı	27630	27876	- -	- -	--	--	55506
Kengirî sancağı							
Yekûnü	69647	70323	340	398	170	163	141041

KASTAMONİ VİLÂYETİNİN SENE-İ CEDÎDE MUVÂZENESİNDEN ME'HÛZ VÂRİDÂT-I UMÛMİYYESİ MİKTARI			
KENGİRİ SANCAĞI			
Esâmî-i kazâ	Hasılat-ı müteferrika ve emlak-ı emîriyye muaccele ve icar hasılatı ve duhan aşarı	Maarif ve Menâfi hisseleri	Emlak ve tapu ve mahâkim harcları
	Kuruş Para	Kuruş Para	Kuruş Para
Merkez kazâsı	70000	199352	140000
Çerkeş kazâsı	30000	158194	110000
İskilib kazâsı	18206 20	101272	90000
YEKÛN	118206 20	458818	340000
Esâmî-i kazâ	Rüsûm-ı mütenevvîa ile orman hakkı, kereste ve pul rüsûmları	Ağnam rüsûmuyla aşâr hâsılâtı	Emlak ve akar ve temettu vergisıyla bedel-i askerî
	Kuruş Para	Kuruş Para	Kuruş Para
Merkez kazâsı	33000	2082446 10	1138277 20
Çerkeş kazâsı	22500	1457097 20	602857 20
İskilib kazâsı	15557	1072147 30	488975 30
YEKÛN	71057 20	4611692 20	2230110 30
		YEKÛN	
Esâmî-i kazâ		Kuruş Para	
Merkez kazâsı		3663075 30	
Çerkeş kazâsı		2380650	
İskilib kazâsı		1786159 20	
YEKÛN		7829885 10	

**KASTAMONİ VİLÂYETİNİN SENE-İ CEDÎDE
MUVÂZENESİNDEN ME'HÛZ MASÂRİFÂT-I UMÛMİYYESİ
MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i kazâ	Jandarma ve polis ve tahsildâr		Eshâm-ı mütenevvia	
	Guruş	Para	Guruş	Para
Merkez kazâsı	129587		210095	33
Çerkeş kazâsı	60749		12643	
İskilib kazâsı	27019			
Yekûn	217355		222738	33

Esâmî-i kazâ	Orman ve maden		Maliye vergi ve maaşat-ı zâtiyye		Dahiliyye	
	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
Merkez kazâsı	6800		185815	20	144110	
Çerkeş kazâsı	--		63927		39780	
İskilib kazâsı	--		28050		21780	
Yekûn	6800		277792	20	205670	

Esâmî-i kazâ	Şer'iyye ve Adliyye		Yekûn	
	Guruş	Para	Guruş	Para
Merkez kazâsı	120250		796658	13
Çerkeş kazâsı	40576		217675	
İskilib kazâsı	37076		113925	
Yekûn	197902		1128258	13

**VİLÂYET ZİRAAT BANKASI ŞUBE VE SANDIKLARININ 310
SENESİ MART'I İBTİDÂSINDA TAHAKKUK EDEN
SERMAYE VE İKRAZÂT VE TEVDİÂTI MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

Esamî-i kazâ	Sermaye		İkrâzât		Tevdiât	
	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
KENGİRİ	943458	32	413547	15	20000	
ÇERKEŞ	574603	1	309820	-	-	
İSKİLİB	587680	24	285828	20	700	
YEKÛN	2105742	17	1009195	35	20700	

KENGİRİ SANCAĞI			
Esâmî-i emâkin vesaire	Kengiri kazâsı	Çerkeş kazâsı	Yekûn
Hane	14392	7759	22151
Kahvehane ve mağaza ve dükkan	1192	662	1854
Fırın	19	14	33
Han	25	5	30
Hamam	3	-	3
Hızır ve değirmen	245	178	423
Fabrika	7	-	7
Oda	209	191	400
Anbar ve samanlık ve saire	7670	7472	15142
Çiftlik	9	-	9
Bağ	3865	1321	5186
Bahçe	3765	3612	7377
Tarla	96955	60650	157605
Çayır	793	1052	1845
Mer'a	417	443	860
Orman ve saire	294	13440	13734
Arsa	302	449	751
Cevâmi ve mesâcid-i şerife	59	213	272
Mekâtib	157	211	368
Medrese ve kütüphane	-	5	5
Tekye ve zâviye	-	2	2
Kilise ve manastır	-	-	-
Kışla ve devâir-i emiriyye	-	5	5
Karakolhane	1	-	1
Çeşme ve sebil	37	436	473
İmâret	-	-	-
Hastane	-	-	-
Mezrû ve gayr-ı mezrû arazi dönümü	644572	350392	994964

**TEVCÎHÂT VE TEBEDDÛLÂT-I ÂHÎRE VE
NEVÂKIS-I TERTÎBÎYLE MÛLÂBESESİYLE
-İLÂVE -**

Kengirî Müftûlûğüne Abdurrahman Efendi

Kengirî Telgraf ve Posta Müdürü Vasfî Efendi'ye; *Salise* 3 cım 1312

ON DOKUZUNCU
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1314 (1896)

**BİN ÜÇ YÜZ ON DÖRT
SENE-İ HİCRİYYESİNE MAHSÛS**

**KASTAMONİ
SÂLNÂMESİ**

ON DOKUZUNCU DEF'A OLARAK

VİLAYET MATBAASINDA TAB' OLUNMUŞTUR

KENGİRİ SANCAĞI

Mutasarrıf Sadeddin Bey

Ülâ Sânisî
(21 şın 300)

Üçüncü Mecîdî
(10 nun 307)

ERKÂN-I LİVÂ

Nâib Hüseyin Sabri Efendi
Muhasebeci Servet Efendi
Tahrîrât Müdürü Said Efendi

Sâlise (2 sad 312)
Râbia (29 nun 311)

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Bey

Nâib Efendi
Muhasebeci Efendi

Hasan Efendi
Hâmise, 2 lâm 311

Müftü
Abdurrahman Efendi

Aza-yı
tabîiyye

Hacı Abdülkadir Ef.

Aza-yı
müntahabe

Tahrîrât Müdürü Efendi

Sahik Ağa
Zakaraki Ağa

Kâtip İsmail Hakkı Efendi

TAHRÎRÂT KALEMİ

Tahrîrât Müdürü Said Efendi

Müsevvîd
İsmail Hakkı Efendi

Mübeyyîz
Edhem Efendi

Evrak Memuru
Ahmet Efendi

Mübeyyîz
Said Efendi

Mübeyyîz
Ali Cevad Efendi

Mübeyyîz
Ahmet Kemal Efendi

MUHASEBE KALEMİ	
Muhasebeci Servet Efendi	
Başkâtip Ali Hikmet Efendi	Muavini Ahmet Efendi
Merkez Kâtibi Osman Efendi	Evrak Mukayyidi İbrahim Efendi
Evrak Mübeyyizi Mehmet Efendi	diğeri Hafız Ahmet Efendi
Sandık Emni İsmail Efendi	
VERGİ KALEMİ	
Memur Bekir Neşrî Efendi	
İç Kazâ Vergi Kâtibi Mehmet Nuri Efendi	Merkez Kâtibi Bekir Efendi
Defterci Halil Nabi Efendi	Refiki İsmail Vehbi Efendi
NÜFUS KALEMİ	
Memur Abdûlbaki Efendi	Kâtip Mehmet Said Efendi
EVKAF KALEMİ	
Müdür Hakkı Efendi	Katip Raşid Efendi
DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ	
Memur Mehmet Ziver Efendi	
Başkâtip Ali Mihri Efendi	İkinci Kâtip Halim Efendi
Tapu Kâtibi Mehmet Efendi	

LİVA BİDÂYET MAHKEMESİ	
HUKUK KISMI	CEZA KISMI
Reis Nâib Hüseyn Sabri Efendi	Reis Lütfi Efendi
Müddeî-i umumî Muavini Vehbi Efendi AZA	
Behcet Bey Hacı Mehmet Efendi Ohannes Ağa	Şeyh Ali Efendi Yorgaki Ağa Aza mülâzımı Raif Bey
İcrâ Memuru Mustafa Asım Efendi Mukâvelât Muharriri Osman Efendi	
MAHKEME-İ BİDÂYET KALEMİ	
Başkatip Mehmet Sabri Efendi	
Zabıt Kâtibi Tevhid Efendi	Zabıt Kâtibi Ahmet Efendi
Zabıt Kâtibi Hamdi Efendi	Zabıt Kâtibi Hilmi Efendi
Mübâşir Kamil Efendi	Mübâşir Kamil Ağa
Mukavelât Mübâşiri İsmail Efendi	
MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ	
Başkâtip Ömer Efendi	Kâtip Remzi Efendi
Kâtip Rifat Efendi	Kâtip Hüsni Efendi
Mukayyid Mehmet Efendi	Eytâm Müdürü Emin Efendi

NAFIA KOMİSYONU

Reis Mutasarrıf Bey
AZA

Fethi Bey
Sâlîse (8 lam 303)

Şükrü Bey

Hasan Efendi

Bank Memuru Vasfî Efendi

Nüfus Memuru Baki Efendi

Mühendis Ahmet Efendi
Râbia (10 be 310)

Kâtip Hasan Efendi

MAARİF KOMİSYONU

Reis Müftü Efendi

Reis-i sâni

Mekteb-i idâdî Müdürü Mehmet Salih Efendi

AZA

Bank Memuru Mehmet Vasfî Efendi
Hacı Abdülkadir Efendi
Evkâf Müdürü Hakkı Efendi

Şükrü Bey
Hacı Mustafa Efendi
Mecbûr Efendi

Kâtip ve Sandık Emîni Rifat Efendi

BELEDİYE MECLİSİ

Reis Tahir Efendi

Tabib Nuri Efendi

Sâlîse (18 câ 308), *Beşinci Mecîdî* (8 zâ 310)

AZA

Edhem Efendi
Hasan Efendi

Yuvanni Ağa
Pavli Ağa

Mehmet Efendi

Katip Hamdi Efendi

Sandık Emîni Halil Efendi

Kalfa İsmail Ağa

Eczacı Markar Efendi
Rabia (23 tam 312)

ZİRAAT BANKASI ŞUBESİ		
Memur Vasfî Efendi	 Kâtip Hakkı Efendi	Muavin Hafız Abdullah Efendi
ŞUBE MECLİS-İ İDARESİ		
Reis Hasan Efendi		
AZA		
Hacı Mehmet Efendi	 Karabet Ağa	Hüseyin Efendi
TİCARET VE ZİRAAT VE SANAYİ ODASI		
Reis Fethi Bey		
AZA		
Hacı Abdülkadir Efendi Asım Efendi Mecbûr Efendi	 Katip Vasfî Efendi	Hacı Mehmet Efendi Karabet Ağa Yuvanni Ağa
POSTA VE TELGRAFHANE		
Müdür Vasfî Efendi	Sâlise 5 câ 312, Dördüncü Mecidi 310	
Muavini Hakkı Efendi		
FRENGİ VE GUREBÂ-YI HAMİDİYYE HASTANESİ		
Tabib Vekîli Nuri Efendi	Memur İsmail Efendi	
Tımarcı Daskali Efendi		

DÜYÛN-I UMÛMÎYYE İDARESİ	
Memur Abdülkadir Efendi Kâtip Nuri Efendi	Kantarcı Ali Efendi Kolcu İsmail Ağa
KENGİRİ MEMLAHA HEYETİ	
Müdür Osman Nuri Efendi	
Başkâtip Abdullah Efendi	Vezn Kâtibi Ahmet Efendi
Tezkere Kâtibi Ahmet Lütfi Efendi	Sandık Emîni Osman Şevket Efendi
Kantarcı Ali Efendi Süvâri Ser-çavuşu İdris Ağa	
NEFER 8 Süvâri 36 Piyâde 44	
REJİ İDARESİ	
Memur Ahmet Efendi	Katip ve Sandık emîni Sokiri Efendi
BAZİ MEMURİN	
Barut Bey'i Memuru Mehmet Efendi	Hazine Dava Vekîli İsmail Efendi
Orman Süvâri Memuru İzzet Efendi	Kereste Memuru Hüseyin Efendi

ERTUĞRUL MEKTEB-İ İDÂDÎSİ

Müdür Fransızca ve Tarih ve Malûmât-ı fenniyye Muallimi
Mehmet Salih Efendi

Coğrafya ve Lisân-ı Osmanî ve Usûl Defterî Muallimi
Said Efendi

Ulûm-ı dîniyye ve Rık'a ve Tecvîd ve Kur'an-ı Kerim Muallimi
Mecbûr Efendi

Hendese ve Resim ve İnşâ ve Kitâbet Muallimi Faik Efendi

Arabî ve Fârisî ve Hesâb Muallimi Ahmet Tevfik Efendi

Mubassır Hakkı Efendi

Aded-i şâkirdân
98

Hademe
2

MEKÂTİB-İ İBTİDÂİYYE

(FEYZİYYE MEKTEBİ)

Muallim-i evvel
Numan Efendi

Muallim-i sâni
Hafız Hakkı Efendi

Bevvâb Hafız Ahmet Efendi
Şâkirdân aded 172

TEVFİKİYYE MEKTEBİ

Muallim-i evvel
İsmail Efendi

Muallim-i sâni
Said Efendi

Bevvâb Hasan Efendi
Şâkirdân aded 193

İNÂS MEKTEBİ

Muallime Nazime Hanım
Talâbât aded 38

KOÇHİSAR NAHİYESİ

Müdür Ziya Efendi
Nâib Hüseyin Efendi
Kâtip Osman Efendi

Vergi Kâtibi Mehmet Efendi
Sandık Emmini Mahmud Efendi
Kereste Memuru Hasan Efendi

Posta Memuru Ali Efendi

BELEDİYE MECLİSİ

Reis İsmail Ağa
AZA

Halil Ağa
Ali Ağa

Ahmet Efendi
Mustafa Ağa

Katip ve Sandık Emmini Hacı Hüseyin Efendi
Çavuş İsmail Ağa

TUHT NAHİYESİ

Müdür Sabit Efendi

Nâib Osman Efendi
Kâtip İsmail Efendi

Vergi Kâtibi Faik Bey
Sandık Emmini Mustafa Efendi

Tapu Kâtibi Ali Efendi

BELEDİYE MECLİSİ

Reis Rifat Efendi
AZA

Şakir Efendi
Mehmet Ağa

Hacı İsmail Ağa
Yanni Ağa

Kâtip ve Sandık Emmini Mehmet Efendi

Çavuş Emin Efendi

ŞABANÖZÜ NAHİYESİ	
Müdür Mehmet Selahaddin Efendi	Vergi Kâtibi Hafız Mustafa Tevfik Efendi
Nâib Hacı Lütî Efendi	Sandık Emîni Abdullah Efendi
Kâtip İsmail Efendi	Tapu Katibi Hilmi Efendi
BELEDİYE MECLİSİ	
Reis Ali Ağa AZA Hacı Mehmet Efendi Mustafa Ağa Şakir Efendi Mustafa Ağa Abdullah Efendi Osman Ağa Kâtip Vekîli Tahrîrât Kâtibi İsmail Efendi Sandık Emîni Vekîli Abdullah Efendi	

KENGİRİ REDİF TABURU ÜMERÂ VE ZÂBİTÂNİ

Hâssa ordu-yu hümâyûnuna mensub ikinci Kastamoni fırkasının
üçüncü Kastamoni livâsının altıncı Kengiri alayı kaymakamı
Ali Rıza Bey

Mecîdî
3

Osmanî
4

Madalya-yı Plevne

Binbaşı Mehmet Hamdi Efendi *Mecîdî 4*

Kolağası
Hüseyin Efendi *Mecîdî 5*

Tabur Kâtibi Mustafa Efendi
Mecîdî 5, Madalya-yı imtiyâz

BİRİNCİ BÖLÜK

Birinci Yüzbaşı Hüseyin Hüsnü Efendi *Mecîdî 5*
İkinci Yüzbaşı Hasan Ağa *Madalya-yı Girid*
Mülâzım-ı sâni Nuri Efendi

İKİNCİ BÖLÜK

Birinci Yüzbaşı Ahmet Efendi *Mecîdî 5, Madalya-yı Plevne*
İkinci Yüzbaşı Hacı Sadık Ağa *Mecîdî 5, Madalya-yı*
Plevne, İmtiyâz
Mülâzım-ı sâni Abdullah Efendi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı Ahmet Efendi
Mülâzım-ı evvel Ahmet Efendi *Mecîdî 5, Madalya-yı imtiyâz*
Mülâzım-ı sâni Hüseyin Ağa *Madalya-yı Plevne*

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Birinci Yüzbaşı Ali Efendi *Madalya-yı Plevne*
İkinci Yüzbaşı Hüseyin Ağa *Mecîdî 5, Madalya Plevne, Girid*
Mülâzım-ı sâni Hüseyin Ağa

Debboy Memuru Mülâzım-ı evvel Mehmet Efendi
Mecîdî 5, Madalya-yı Plevne

Tüfengci Mustafa Usta

HASSA ORDU-YU HÜMÂ YÛNUNA MENSUB İKİNCİ KASTAMONİ
FIRKASININ ÜÇÜNCÜ KASTAMONİ LİVÂSININ BEŞİNCİ
KASTAMONİ ALAYININ İKİNCİ KOÇİSAR TABURU

Binbaşı Mehmet Faik Efendi *Plevne Madalyası*
Kolağası Ali Fikri Ağa *Kırım, İngiliz, İftihâr Madalyaları*
Tabur Kâtibi Süleyman Sabit Efendi

BİRİNCİ BÖLÜK

Birinci Yüzbaşı Yusuf Efendi *Mecîdî 5*
İkinci Yüzbaşı Süleyman Ağa *Mecîdî 5*
Mülâzım-ı sâni Hasan Ağa

İKİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı İsmail Ağa *Mecîdî 5, Osmanî 4, İftihâr,
Karadağ, Bosna Gümüş Madalyaları*

Mülâzım-ı evvel Osman Nuri Efendi
Mülâzım-ı sâni Mehmet Efendi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı Hüseyin Efendi
Mülâzım-ı evvel Abdullah Ağa
Mülâzım-ı sâni Raşid Efendi *Madalya-yı imtiyâz*

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı İsmail Hakkı Efendi
Mülâzım-ı evvel Eyyüb Efendi
Mülâzım-ı sâni Mehmet Şakir Efendi

Debboy Memuru Mülâzım-ı evvel Mehmet Tahir Efendi
Tüfengci Mustafa Usta

ÇERKEŞ KAZASI

Kaymakam Mehmet Sırrı Bey *Sâniye* 22 cım 310
Nâib Hasan Lütî Efendi *Dördüncü Mecîdî* 10 râ 307
Mal Müdürü Mehmet Rifat Efendi
Müftü Şeyh Muhiyiddin Efendi

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Bey

Nâib Efendi

Mal Müdürü Efendi

Müftü Efendi

Aza-yı
tabîiyye

Kadı İsmail Efendi

Mehmet Hilmi Efendi

Gökman Efendi

Mehmet Saadeddin Ef.

Aza-yı
müntahabe

Tahrîrât Kâtibi Mustafa Efendi

BİDÂYET MAHKEMESİ

Reis Nâib Efendi

AZA

Halil Bey

Mehmet Rıza Efendi

Kâtib-i evvel
Ahmet Efendi

Müstantik Muavini
Hilmi Efendi

Mahkeme-i şer'îyye Kâtibi
Ali Rıza Efendi

Kâtib-i sâni
Mustafa Efendi

Mukavelât Muharriri
Süleyman Efendi

Eytâm Müdürü
Salih Efendi

MAL KALEMİ					
Mal Müdürü Mehmet Rifat Efendi Muavini Kasım Fehmi Efendi Refiki Ahmet Behcet Efendi Sandık Emni Mustafa Efendi					
NÜFUS KALEMİ					
Memur Himmet Efendi Kâtip Rifat Efendi					
BELEDİYE MECLİSİ					
Reis Ahmet Efendi <u>AZA</u> <table> <tr> <td>Mehmet Efendi</td><td>İsmail Efendi</td></tr> <tr> <td>Mehmet Ağa</td><td>Hüseyin Ağa</td></tr> </table> Kâtip ve Sandık Emni Ali Rıza Efendi		Mehmet Efendi	İsmail Efendi	Mehmet Ağa	Hüseyin Ağa
Mehmet Efendi	İsmail Efendi				
Mehmet Ağa	Hüseyin Ağa				
ZİRAAT BANKASI MUHASEBE SANDIĞI					
Reis Şeyh Mehmet Efendi Muhasebe Kâtibi Osman Efendi <u>AZA</u> <table> <tr> <td>Mehmet Arif Efendi</td><td>Mustafa Efendi</td></tr> <tr> <td>Ömer Efendi</td><td>İsmail Efendi</td></tr> </table>		Mehmet Arif Efendi	Mustafa Efendi	Ömer Efendi	İsmail Efendi
Mehmet Arif Efendi	Mustafa Efendi				
Ömer Efendi	İsmail Efendi				

MAARİF MECLİSİ	
Reis Adil Bey <u>AZA</u>	
Sadık Efendi Halil Bey	İsmail Efendi Kamil Efendi
TİCARET VE ZİRAAT ODASI	
Reis Kamil Efendi <u>AZA</u>	
Mehmet Arif Efendi Mustafa Ağa	Hacı Mehmet Ağa Emin Ağa
BAZI MEMURİN	
Telgraf ve Posta Memuru İsmail Hakkı Efendi <i>Hâmise</i> 17 zâl 311 Tapu Kâtibi Mehmet Lütî Efendi Evkâf Müdürü Vekîli Mehmet Efendi Düyûn-ı umûmiyye Pul Bey'i Said Efendi Reji Memuru Kosta Efendi Zabıta Memuru Ali Ağa	
MEKTEB-İ RÜŞDÎ	
Muallim Zekeriya Raci Efendi	Şâkirdân aded 58
(MEKTEB-İ İBTİDÂÎ)	
Muallim Ahmet Efendi	Şâkirdân aded 90

HASSA ORDU-YU HÜMAYÛNUNA MENSUB ÜÇÜNCÜ
ANKARA FIRKASININ ALTINCI EREĞLİ LİVÂSININ ON İKİNCİ
ZAĞFIRANBOLU ALAYININ İKİNCİ ÇERKEŞ TABURU

Binbaşı Mehmet Salim Bey

*Mecidi 5, Madalya Kırım,
İngiliz, Karadağ*

Kolağası münhal

Tabur Katibi Mehmet Hayri Efendi

BİRİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı Mehmet Efendi

Mecidi 5, Madalya-yı Girid

Mülâzım-ı evvel münhal

Mülâzım-ı sâni Salih Efendi

Madalya-yı İftihâr

İKİNCİ BÖLÜK

Birinci Yüzbaşı Mustafa Efendi

İkinci Yüzbaşı Osman Ağa

Mülâzım-ı sâni Arif Efendi

Madalya-yı Plevne

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Birinci Yüzbaşı Kamil Efendi

Mecidi 5

İkinci Yüzbaşı İbrahim Efendi

Mülâzım-ı sâni Mustafa Efendi

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı İbrahim Efendi

Mülâzım-ı evvel Şakir Efendi

Mülâzım-ı sâni Şakir Ağa

Debboy Memuru Mülâzım-ı sâni Hüseyin Efendi

Tüfengci Osman Usta

KARACAVİRAN NAHİYESİ	
Müdür Elhac Ahmet Efendi	
Nâib Mehmet Efendi Katip Ali Rıza Efendi	Sandık Emni Hasan Efendi Vergi Katibi Osman Efendi
BELEDİYE MECLİSİ	
Reis Ahmet Efendi <u>AZA</u> Ahmet Bey Hasan Efendi Hulusi Efendi Murtaza Ağa Katip ve Sandık Emni Halil Efendi	
BAYINDIR NAHİYESİ	
Müdür Hüsameddin Efendi	
Nâib Tahir Efendi Sandık Emni Mehmet Efendi	Katip Mehmet Efendi Vergi Katibi Salim Efendi
OVACIK NAHİYESİ	
Müdür Hüseyin Efendi	
Nâib Hasan Efendi Vergi Katibi Sami Efendi	Katip Halil Efendi Sandık Emni Şakir Efendi

KENGİRİ SANCAĞI			
KENGİRİ KAZÂSÎ MAHALLÂT VE KURASI			
Esâmî-i mahallât ve kura	Aded	Nüfus	
	Hane	Zükûr	Înâs
Alamescid Mahallesi	186	407	399
Taşmescid Mahallesi	69	175	151
Hoca Elvan Mahallesi	57	121	118
Hoca İbrahim Mahallesi	89	203	202
Cami-i Kebir Mahallesi	27	62	63
Karataş Mahallesi	207	522	521
Halil Ağa Mahallesi	159	301	302
Kayseri Bey Mahallesi	237	524	506
Debbaghane Mahallesi	144	366	354
Hoca Bahşayış Mahallesi	202	397	365
Mîr Ahur Mahallesi	141	309	333
Perdedâr Mahallesi	67	230	239
Çukur Mahallesi	116	278	292
Îmâret Mahallesi	121	323	313
Çetence Mahallesi	67	156	152
Yoğurtcu Mahallesi	81	224	267
Şeyh Osman Mahallesi	195	358	436
Yapar Mahallesi	103	260	281
Kıbtî Mahallesi	76	238	235
Hamidiyye Mahallesi	60	122	144
Süleymanlı Karyesi	10	33	33
Kavra Karyesi	22	58	55
Boyalıca Karyesi	115	326	299
Tuzlu Karyesi	37	92	101
Înac Karyesi	16	41	34
Hâsakça Karyesi	41	86	91
Balıbdık Karyesi	18	34	50
Değim Karyesi	31	96	84
Urvay Karyesi	43	114	114
Paşa Karyesi	10	33	38
Dutağaç Karyesi	24	76	57
Handırı Karyesi	51	131	174
Anuza Karyesi	25	80	73
Merzi Karyesi	44	130	186
Ahlad Karyesi	49	124	130

Esâmî-i mahallât ve kura	Aded	Nüfus	
	Hane	Zükûr	Înâs
İkiçam Karyesi	22	82	91
Korgun Karyesi	309	908	891
Akcavakıf Karyesi	91	116	102
Aşağı Çavuş Karyesi	44	79	114
Yukarı Çavuş Karyesi	28	81	73
Ayan Karyesi	27	59	71
Yenice Karyesi	40	155	173
Çivi Karyesi	66	188	203
Balıbağı Karyesi	37	129	128
Ovacık Karyesi	113	298	266
Çayırpınar Karyesi	59	173	172
Küçükklü Karyesi	16	48	53
Bayındır Karyesi	61	154	142
Dedeli Karyesi	48	82	68
Yukarı Alagöz Karyesi	80	329	172
Aşağı Alagöz Karyesi	45	119	122
Alıca Karyesi	37	71	81
Karadayı Karyesi	65	165	150
Karaşeyh Karyesi	40	95	103
Germece Karyesi	37	76	96
Aşağı Pelitözü Karyesi	47	105	121
Yukarı Pelitözü Karyesi	37	129	128
Akviran Karyesi	20	53	63
İnandık Karyesi	21	36	35
Tüney Karyesi	35	72	64
Hisarcık Karyesi	51	124	126
Hisarcıkkayısı Karyesi	59	142	117
Büyük Hacıbey Karyesi	61	158	156
Küçük Hacıbey Karyesi	60	150	153
Nehnuz Karyesi	2	9	10
Fene Karyesi	43	114	128
Göles Karyesi	46	136	131
Göleskayısı Karyesi	32	115	95
Alva Karyesi	34	86	101
Yanlar Karyesi	19	51	40
Küçük Yanlar	30	68	73
Hıdırlık Karyesi	31	90	92

Esâmî-i mahallât ve kura	Aded	Nüfus	
	Hane	Zükûr	Înâs
Dümeli Karyesi	295	928	887
Saray Karyesi	133	343	350
Seydi Karyesi	53	165	141
Çiftlik Karyesi	27	65	64
Mudun Karyesi	14	46	58
Genek Karyesi	47	138	158
Gedene Karyesi	17	62	62
Maruf Karyesi	145	480	471
Çukurviran Karyesi	59	190	171
Hacıb Karyesi	58	198	188
Yirik Karyesi	88	267	305
Absarı Karyesi	97	300	322
Bigay Karyesi	77	260	241
Kayıçivi Karyesi	78	257	245
Eldızım Karyesi	131	411	436
Hocahasan Karyesi	71	238	217
Yumrukviran Karyesi	38	125	111
Sımucak Karyesi	33	96	85
Eski Ahur Karyesi	32	110	100
Bereket Karyesi	27	91	85
Sivricek Karyesi	34	176	151
Ağılözü Karyesi	14	41	33
Kızılca Karyesi	19	89	73
Göllüce Karyesi	18	44	46
Hacımuslu Karyesi	51	170	204
Çörekçiler Karyesi	77	279	260
Şihyunus Karyesi	57	155	138
Aktaş Karyesi	64	163	162
Ericek Karyesi	22	74	65
Kuyupunar Karyesi	154	154	150
Dengi Karyesi	71	260	261
Kızılsin Karyesi	88	324	291
Mesutviran Karyesi	33	140	141
Dikenli Karyesi	101	369	347
Şıhlar Karyesi	42	124	139
Osmaniye Karyesi	11	11	12

Esâmî-i mahallât ve kura	Aded	Nüfus	
	Hane	Zükûr	Înâs
Şarklı Karyesi	54	108	102
Kisecik Karyesi	57	171	167
Ermeni Mahallesi	51	165	170
Rum Mahallesi	118	326	264
YEKÛN	7485	20189	19015
KENGİRİ'YA MÛLHAK ŞABANÖZÜ NAHİYESİ KURASI			
Şabanözü Nahiyesi	154	439	427
Gümerdiğin Karyesi	117	419	378
Arab Karyesi	73	263	277
Demirsahan Karyesi	13	40	37
Sarıkürt Karyesi	15	80	75
Dağhalfet Karyesi	22	64	62
Dalyasan Karyesi	25	97	81
Sarısu Karyesi	41	154	136
Kösrelik Karyesi	31	114	105
Kurtluşar Karyesi	24	81	102
Bulgurcu Karyesi	14	35	35
Kınıkhasan Karyesi	117	16	17
Küçük Yakalı Karyesi	44	168	173
Büyük Yakalı Karyesi	49	156	142
Yenice Karyesi	41	147	117
Kamış Karyesi	27	106	93
Aragez Karyesi	108	385	400
Satılar Karyesi	35	114	99
Kayı-ı kebîr Karyesi	31	107	115
Kayı-ı sagîr Karyesi	4	20	15
Buhya Karyesi	43	160	134
Elden Karyesi	28	101	108
Gökceviran Karyesi	37	127	145
Hasanhacı Karyesi	42	128	120
Bügdüz Karyesi	43	149	154
Basdak Karyesi	167	598	500
Yuva Karyesi	14	87	90
Buğurviren Karyesi	34	120	152

Esâmî-i mahallât ve kura	Aded	Nüfus	
	Hane	Zükûr	Înâs
Danişmendler Karyesi	7	24	25
Tefen maa Dumanlar Karyesi	14	46	52
Mustafa Ağa maa Yorgalar Karyesi	18	52	51
Ozat Karyesi	20	82	85
Şerefeddin Karyesi	46	124	128
Gökter maa Çaylı Karyesi	21	73	80
İleler maa Budaklar Karyesi	31	98	127
Yelek Karyesi	24	92	88
Meşecik, Yazıboyu maa			
Çamlıca Karyesi	26	109	111
Şıhlar Karyesi	10	41	42
Yayalar-ı kebir Karyesi	35	113	107
Durmuşlar Karyesi	9	31	35
Bürnük, Seviller maa Hamzalar Karyesi	43	147	153
Kabaarmut, Bulma, Adiller Karyesi	70	274	259
Demirciler, Emciler, Şevkiler Karyesi	37	121	118
Güristan maa Hasanlar Karyesi	29	94	102
Salmanlar maa Sofiler Karyesi	34	105	113
Yürecik Karyesi	17	51	55
Mimarlar, Çatacık,			
Yayalar maa Dereâğıl	29	101	118
Haslı, Çatak maa Durcular Karyesi	35	134	141
Bahçepınar Karyesi	7	26	28
Kapucılar Karyesi	48	286	295
Kıran Karyesi	26	129	105
Dereözü maa Ova			
Çatakviran Karyesi	22	73	74
Köyceğiz Karyesi	20	80	75
Sağırlar maa Çavuşlar Karyesi	19	65	66
Kulat maa Babalar Karyesi	30	111	117
Kartak maa Babalar-ı sagîr Karyesi	17	74	73
Şıhlar maa Karahasanlar Karyesi	27	101	104
Yörük maa Han	18	79	89
Doğancılar maa Acemler Karyesi	20	77	79
Kuzyaka Karyesi	7	21	28
Sündek maa Elicik, Başpunar maa			
Kuruözü Karyesi	24	99	96

Esâmî-i mahallât ve kura	Aded	Nüfus	
	Hane	Zükûr	Înâs
Softalar Karyesi	10	34	38
Dere maa Değirmenbaşı Karyesi	30	103	112
Gölet Karyesi	14	54	57
Sımail (İsmail) Karyesi	12	37	34
Doruklar, Ucmaklar maa Yaka Karyesi	15	68	61
Emiroğlu Karyesi	11	44	47
Göne Karyesi	13	58	60
Tamışlar Karyesi	16	110	107
Mahanlar, Boncuklar Karyesi	24	91	99
Yahyalar maa Belencik Karyesi	19	73	78
Kızılcapunar maa Yemişler Karyesi	16	63	63
Çandırılar Karyesi	28	119	120
Süferi Karyesi	11	37	39
Kütükcüler maa Tetikler Karyesi	14	70	72
Yenice Karyesi	8	42	45
Demirciler maa Yeni Karyesi	23	73	80
Sallar maa Çitler Karyesi	16	63	67
Hiv Cemeş Karyesi	17	66	70
Doğancılar Karyesi	6	34	36
Çölmekciler maa Haydarlar Karyesi	28	94	100
Kızılcaviran maa Beye Karyesi	21	73	76
Kabaklı Karyesi	15	52	54
Semerciler Karyesi	4	23	26
Cumaderesi Karyesi	8	41	42
Yeşiller Karyesi	10	34	39
Mutaflar Karyesi	9	32	35
Bölükviran Karyesi	9	43	40
Karasu Karyesi	7	29	30
Kabaca Karyesi	9	37	39
Doğanlar Karyesi	16	62	65
Yunuslar Karyesi	9	38	40
Doğlacık Karyesi	14	57	59
Şıhlar Karyesi	8	43	41
Saraycık Karyesi	9	52	45
Sadeyaka Karyesi	15	53	57
Hamamlı Karyesi	42	198	195
Kısac Karyesi	8	52	45

**ÇERKEŞ KAZÂSINA MÛLHAK
OVACIK NAHİYESİ KURASI**

Esâmî-i mahallât ve kura	Aded	Nüfus	
	Hane	Zükûr	Înâs
Yörük Karyesi	11	35	37
Kuzviren Karyesi	14	43	45
Değirmenci Karyesi	7	19	22
Akbaş Karyesi	27	77	82
Meydan Karyesi	26	100	105
Tohumlar Karyesi	10	39	43
Yaprak Karyesi	10	41	48
Kuranözü Karyesi	4	9	11
Kışla Karyesi	12	36	39
Beymelik Karyesi	17	47	51
Taşhanlar Karyesi	22	62	85
Gökceler Karyesi	12	46	48
Bey Karyesi	8	40	43
Köcekler Karyesi	8	45	47
Yürekviren Karyesi	16	56	58
Sofuoğlu Karyesi	14	53	56
Sağiroğlu Karyesi	15	51	60
Sarioğlu Karyesi	15	61	57
Boduroğlu Karyesi	17	63	65
Beydili Karyesi	10	36	38
Yayaoğlu Karyesi	11	40	42
Başboyundurcuk	27	100	95
Kabalar Karyesi	6	23	45
Dudaş Karyesi	5	13	15
Yuvalar Karyesi	9	28	31
Çatak maa Dağdibi Karyesi	20	61	63
Gögez Karyesi	8	35	32
Sülük Karyesi	17	53	55
Dere Karyesi	8	31	35
Alınca Karyesi	24	63	68
Kızık Karyesi	6	25	27
Dökecek Karyesi	15	57	60
Bölükviran Karyesi	25	94	99
Ortaca Karyesi	9	35	36
Zaimoğlu Karyesi	10	32	40

Esâmî-i mahallât ve kura	Aded	Nüfus	
	Hane	Zükûr	Înâs
Akbıyıkoglu Karyesi	8	9	37
Belencik Karyesi	43	129	128
Doğanlar Karyesi	13	57	50
İki Kilisâ Karyesi	22	80	83
Yeğenler Karyesi	14	49	51
Ömerler Karyesi	10	41	55
İmanlar Karyesi	13	53	51
Demirciler Karyesi	6	29	32
Beydini Karyesi	19	66	71
Günay Karyesi	10	56	60
Saz Karyesi	9	73	32
Şaylar Karyesi	7	20	23
Şamlar Karyesi	13	38	41
Boyalısüfla Karyesi	42	145	141
Küçüksu Karyesi	15	42	47
Süller Karyesi	7	25	28
Bicikler Karyesi	4	9	11
Çukur maa Eğerciler Karyesi	18	49	51
Mustafa Ağa Karyesi	9	45	41
Karagöl Karyesi	4	14	13
Ganibeyler maa Keciler Karyesi	19	52	57
Karakoyunlu Karyesi	8	41	32
Yaka Karyesi	6	25	28
Pürçükviren Karyesi	25	72	70
Akçapınar Karyesi	5	27	25
Saidler Karyesi	9	46	40
Gulaflar Karyesi	4	15	16
İlyaslar Karyesi	7	35	38
Abdallar Karyesi	11	39	40
Öküzviren Karyesi	8	45	37
Bakırcılar Karyesi	4	13	16
Kavaklar Karyesi	19	55	60
Koltuk Karyesi	24	86	78
Taşoğlu Karyesi	8	26	30
Yayaoğlu Karyesi	8	27	35
Yaka Karyesi	24	75	72
Erdügül Karyesi	6	27	25

Esâmî-i mahallât ve kura	Aded	Nüfus	
	Hane	Zükûr	Înâs
Karaağaç Karyesi	11	40	38
Çatak Karyesi	28	79	85
Akhisar Karyesi	7	25	28
Karaşar Karyesi	31	86	88
Uluköy Karyesi	29	83	90
Fındıcak Karyesi	19	70	65
Avşar Karyesi	21	62	70
İncügez Karyesi	10	48	45
Kabak Karyesi	38	102	109
Göğem Karyesi	10	40	36
Çaylı Karyesi	7	30	32
Feriz Karyesi	22	62	65
Doma Karyesi	41	154	161
Dere Karyesi	37	149	159
Harmancık Karyesi	42	199	193
Hacılar maa Bağra Karyesi	58	179	185
Andaboru Karyesi	35	115	126
Evkadı Karyesi	6	27	25
Çayırcık Karyesi	27	127	122
Göynükviran Karyesi	80	293	292
Gümüşler Karyesi	11	36	40
Ovacık Karyesi	27	76	80
Sabanlar Karyesi	9	35	42
Ekincik Karyesi	36	159	150
Esenler Karyesi	9	37	30
Yayalar Karyesi	4	9	12
Aydınlar Karyesi	10	39	42
Ahmedler Karyesi	22	70	67
Sindire Karyesi	8	31	35
Sofular Karyesi	6	25	23
Toklar Karyesi	9	42	47
Yunuslar Karyesi	3	11	15
Sarılar Karyesi	12	35	38
Gümelik Karyesi	12	45	47
Karandu Karyesi	5	22	19
Honya Karyesi	9	30	26
Anbarözü Karyesi	19	85	82

Esâmî-i mahallât ve kura	Aded	Nüfus	
	Hane	Zükûr	Înâs
Asarcık Karyesi	9	37	40
Çevre Karyesi	5	30	28
Soğanlı Karyesi	19	67	60
Üzümcük Karyesi	9	43	40
Yaylacılar Karyesi	26	113	102
Yığınot Karyesi	13	45	47
Alkısarak Karyesi	11	42	39
Eskiköy Karyesi	8	29	32
Avlağıkaya Karyesi	37	146	135
Canık Karyesi	7	29	31
Kavak Karyesi	45	196	190
Kızara Karyesi	45	171	158
Eşbe maa Hacı ve Kum Mahallesi	86	315	327
Çakmak Karyesi	11	39	45
Yelek Karyesi	32	179	172
Erkec Karyesi	58	301	397
Kışla Karyesi	27	95	92
Çengeller Karyesi	19	84	82
ÇERKEŞ KAZÂSINA MÛLHAK KARACAVİRAN NAHİYESİ KURASI			
Aşağı Mahallesi	91	661	518
Kalekapı Mahallesi	110	852	775
Çartak Karyesi	27	69	61
Atkaracalar Karyesi	250	1006	1012
Ilıpınar Karyesi	18	59	63
Demirli Karyesi	21	99	73
Üyük Karyesi	15	63	46
Başovacık Karyesi	22	91	85
Beysi Karyesi	15	51	54
Yakalı Karyesi	7	42	33
Kızılıbrık Karyesi	18	77	63
Virencik Karyesi	4	19	21
Kükürt Karyesi	43	186	152
Eyübözü Karyesi	35	129	102
Dodurga Karyesi	9	32	37

Esâmî-i mahallât ve kura	Aded	Nüfus	
	Hane	Zükûr	Înâs
Karacaüyük Karyesi	8	41	34
Yazıviran Karyesi	23	62	69
Dolap Karyesi	28	155	116
Akçakise Karyesi	99	347	252
Sarıkaya Karyesi	8	33	31
Oymaağaç Karyesi	18	72	67
Aksekü Karyesi	12	54	47
Aluç Karyesi	7	37	36
Karataş Karyesi	53	149	142
Çartak Karyesi	15	51	54
Ulumilan Karyesi	32	111	96
Dalkoz Karyesi	63	239	181
Bayramviran Karyesi	118	384	351
Çaykise Karyesi	68	159	171
Yozgad Karyesi	15	66	71
Yılanlı Karyesi	28	98	92
Yabani Karyesi	48	130	138
Bozkuş Karyesi	25	85	86
Çardak Karyesi	78	252	265
Susuz Karyesi	20	68	40
Çama Karyesi	38	144	120
Çavundur Karyesi	47	273	258
Çiğli Karyesi	11	43	42
Mekviran Karyesi	10	41	45
Demirciviran Karyesi	25	110	96
Sünürlü Karyesi	13	54	58
Kürt Karyesi	100	385	392
Taşkaracalar Karyesi	62	173	185
Kabaklı Karyesi	40	154	131
Köbürlü Karyesi	28	125	99
İğdir Karyesi	17	58	65
Çukurca Karyesi	13	41	48
YEKÛN-İ UMUMÎ	8417	28137	27826

KENGİRİ SANCAĞI

MERKEZ LİVÂ

Ahvâl-i Tarihiyyesi : Kastamoni hakkında serd ve beyân olunan malûmât dairesinde kalan Kengiri kazâsı şarkan şimdi Ankara vilâyetine tâbi Çorum livâsına tahvîl-i irtibât eden İskilib kazâsıyla Tosya kazâsı ve Kuzyaka nahiyesinin bir kısmı, cenûben Ankara vilâyeti, garben yine Ankara ile Çerkeş kazâsı, şimâlen kezâlik Çerkeş ve Arac kazâlarıyla mahdûdur. Kengiri vilâyetin cânib-i cenûbisinde ve merkez vilâyete yirmi dört saat mesafede az bayırımsı bir mahâlde vâki olup tarafeyninden biri tatlı diğeri tuzlu olmak üzere iki çay câri ve yemîn ü yesârı makâbiri hâvidir. Bu kasabada iki bin dört yüz seksen beş hane ve yedi yüz on yedi dükkân ile beş büyük ve küçük han, iki muvakkithane ve on üç medrese ve on cami ve on altı mescid, iki kütüphane, yedi tekve ve bir bedestân ve altı hamam ve üçü fabrika halinde olmak üzere altı değirmen ve İnac karyesinde dahi mükemmel bir dakîk fabrikası ve Sultan Süleyman tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi olan cami-i şerif ile civarında bir aded büyük havuz, mahallât aralarında müteaddid çeşmeler ve üç çâmeşûvihane ve hükûmet ve askeri daireleri ve bir cesîm kışla ve debboy ve telgrafhane ve ikisi kârgîr üçü ahşâb beş köprü ve bir mekteb-i ibtidâî ve bir mekteb-i idâdî ve bir inâs mektebi ve on sekiz Müslim sıbyân mektebi ve bir Rum kilisâsıyla Rum mektebi ve frengi ve gurebânın tedavisine mahsûs ve Hamidiyye nâm şevket-i ittisâmıyla mevsûm bir hastane vardır. Mezkûr hastane hamîyyet-mendân ahâlî îânesiyle idare ve üç yüz on bir senesinde yine îânât-ı ahâlî ile kasaba derûnunda müceddeden on iki bâb dükkân ile Tüney karyesi civarında üç taşlı bir değirmen inşâ olunarak irâd-ı senevîyyesi hastane masârifine karşılık olmak üzere belediyece cibâyet edilmekte bulunmuştur. Kasabanın etrafında iki buçuk saat kadar mahalli bağ ve bahçe ile muhâttır. Kengiri kazâsı otuz mahalle ve iki yüz otuz yedi karyeyi şâmilidir. Dârü'l-hadîs nâm-ı diğlerle Taşmescid ve derûnunda tarikat-ı alîyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin Hazretleri medfûn olduğu gibi ittisâlında Mevlevi dergâh-ı şerifi ile hücerâtı-ı müteaddideyi hâvi daire-i mahsûsa bulunur. Şehrin arka tarafında kâin harab kale içinde izzet-i kirâmdan Şeyh Karatekin ve kasabanın sâir mahallerinde Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve Sarı Yanık Babalar ve sâir zevât-ı kirâm medfûndur.

MAHSÛLAT-I ARZÎYYE VE UMÛR-I SINAÎYYE VE TİCARÎYYESİ

Kırmızı ve beyaz ve adi hinta ile şaîr ve darı, mısır ve sâir envâ'i hububat sebze ve meyveden ve mamûlat'ı sinâiyyesi gayet dayanıklı Manisa ve Amasya taklidi alaca, bez, peşkîr, mendil, çarşaf, meşin, sahtiyândan ve mamûlât-ı ticariyyesi dahi başlıca zahire ve tiftik ahz ü i'tasından ibarettir. Kengırı'nın buğdayı vilâyetin sâir mahallerinde hâsıl olan buğdayların ekserîsine bil-vücûh müreccah olduğundan Kastamoni ve sâir mahall-i mütecâvirede revâc ve itibarı pek ziyadedir.

Kengırı'ya üç saat mesafede bir dere içinde ihracatı kesîr bir kaya tuzu madenî olup vûs'atı tûlen on ve arzan yedi saat kadardır. İşbu mesafe dahilinde her hangi mahal hafr olursa tuz zuhûr eyler. Kasaba-yı mezkûreye beş altı saat mesafelerde Aksekû ve Şeyh Osman nâmlarında iki tuz gölü daha vardır ve tuzlu çay mevâki-i muhtelifesinde ikâme olunan korucularla daima taht-ı muhâfazada bulundurulur.

ÇERKEŞ KAZASI

Kazânın merkezi olan Çerkeş kasabası Kastamoni'nin cenûb-i garbîsinde ve merkez vilâyete yirmi altı ve merkez livâyâ on beş saat mesafede vâkidir. Kazâ-yı mezkûr şarkan Kengırı, garben Gerede ve Hamidiyye, şimâlen Arac, Zağfıranbolu kazâları, cenûben Ankara vilâyetinin Yabanâbâd ve Çıbıkâbâd kazâları ile mahdûddur.

Kasaba-yı mezkûrede bir hükûmet konağı ve bir telgrafhane, kârgîr bir daire-i askerî, bir debboy, bir cebhane, Sultan Murad-ı râbi tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi bir cami-i şerifle ashâb-ı hayrât taraflarından yaptırılmış sekiz cami ve bir mescid-i şerîf, birer rüşdî ve ibtidâî, altı sıbyân mektebi, iki medrese, üç tekve, meşâiyih-i azâm-ı halvetiyyeden Şeyh Hacı Mustafa Efendi kuddise sırrahu Hazretlerinin türbe-i şerifleriyle beraber yedi türbe, beş büyük han ve iki yüz on beş dükkan, on iki çâmesûvîhane, bir salhane, on altı kahvehane, üç hamam mevcuttur.

Sâye-i terakki-vâye-i hazret-i pâdişâhîde kasabanın cihet-i cenûbîsinde hükûmet civarında Bürhâneddin nâmıyla bir mahalle teşkil olunarak bir de ashâb-ı hayır tarafından Bürhâniyye nâmıyla mevsûm Halidiyye dergâhı inşâ edilmiştir.

Kasabanın cenûb cihetinden cereyan eden çay üzerinde ikisi ahşâb ve biri

kârgîr olmak üzere üç köprü vardır. Bu çay kasaba civarında yedi bâb değirmen tedvîr eder. Cennet-mekân Gâzî Abdülmecid Hân Hazretlerinin Karacaviran nahiyesinin Kürt Karyesinde vâki cami-i şerifiyle su seddi müberrât-ı seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhiye zamîmeten hazîne-i hâssa-yı şâhânenen tamir ettirilmiştir.

Bu kaza dahilinde Bayındır nahiyesinin Hamamlı nehri üzerinde vâki köprünün dahi cihet-i nâfiadan tamirâtı icrâ ve Karacaviran'ın Atkaracalar karyesinde yine hamiyyet-mendân tarafından müceddeden bir mescid ve bir de on altı oda ve bir derslane, bir de tekye, inâs ve zükûra mahsûs birer mekteb-i ibtidâî ve mezkûr medreseye irâd olmak üzere on bir dükkân ve iki zahire anbarı inşâ ve Bayındır nahiyesinin Kozviran karyesine dahi bir cami-i şerif binâ olunmuştur.

Kasabanın mevki basit ve etrafı açık olduğundan âb ve havası latif fakat kışı ziyâdedir. Kasabanın derûn ve birûnunda epeyce su mevcut ve bahçe yetiştirilmekte ise de bağ yoktur.

Pazar günleri Zağfıranbolu, Ovacık, Bayındır nahiyeleriyle Koçhisar, Tosya, Karacaviran'a tâbi Milân taraflarından dahi her nevi meyve ve sebze getirilerek fûrûht ve kasaba ve civar kuranın ihtiyacı def' edilmektedir.

Üç nahiye ile beraber kazanın hâvî olduğu üç yüz seksen karyede hamiyyet-mendân ahâlî-i kuradan bir haylisinin kabul ve it'âm-ı misafirîne mahsûs hane ve odaları vardır. Dahil-i kazada müteaddid mahallerde ve merkez kazâ civarında bir kaç nev' maden suları mevcut olup bazı ilel ve emrâz-ı cildiyye ve dahiliyyeye nef'i mütevâtirdir. Karacaviran dahilinde Çavundur karyesinde dahi her türlü ilel ve emrâz-ı dahiliyye ve hariciyyeye fâidesi şâyi olan diğer maden suları vardır. Bundan başka Çerkeş'e beş saat mesafede Akçakise karyesinde bazı illete nâfi diğer bir su daha mevcut olup Ağustos'ta çıktığı ve içenlerin fâidesini gördükleri mervîdir.

MAHSÛLAT-I ARZÎYYE

Hınta, şaîr, siyâz ve sâir envâ-ı fevâkih ve sebze husûle gelir.

TİCARET

Kazânın ticareti başlıca tiftiğe münhasırdır.

**KASTAMONİ VİLÂYETİNİN SENE-İ CEDÎDE
MUVÂZENESİNDEN ME'HÛZ VÂRİDÂT-I
UMÛMÎYYESİ MİKTARI****KENGİRİ SANCAĞI**

Esâmî-i Kazâ	Hâsılât-ı müteferrika ve Emlak-ı emîriyye-i muaccele ve İcar Hâsılâtı ve Duhân Öşrü	Maarif ve Menâfi Hisseleri	Emlak ve Tapu ve Mahâkim Harcları
	Guruş Para	Guruş P.	Guruş P.
Merkez kazâsı	106050	15085 5	245440
Çerkeş kazâsı	51450	8279 5	102560
YEKÛN	157500	23364 10	348000
Esâmî-i Kazâ	Rûsûm-ı mütenevvîa ile Orman Hakkı Kereste ve Pul Resimleri	Ağnam Rûsûmuyla Aşar Hâsılâtı	
	Guruş Para	Guruş	Para
Merkez kazâsı	44057	1741324	
Çerkeş kazâsı	8500	1190407	20
YEKÛN	52557	2931731	20
Esâmî Kazâ	Emlak ve Akar ve Temettu' Vergisiyle Bedel-i Askerî	Yekûn	
	Guruş Para	Guruş	Para
Merkez kazâsı	1123301 18	3275257	23
Çerkeş kazâsı	612386 30	1973583	15
YEKÛN	1735688 8	5248840	38

KASTAMONİ VİLÂYETİNİN SENE-İ CEDÎDE MUVÂZENESİNDEN ME'HÛZ MASÂRİFÂT-I UMÛMİYYESİ MİKTARI					
KENGİRİ SANCAĞI					
Esâmî-i Kazâ	Jandarma ve Polis ve Tahsildâr		Eshâm-ı mütenevvîa		Orman ve Maden
	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş Para
Merkez kazâsı	260566		138516	3	2400
Çerkeş kazâsı	...		12643		...
YEKÛN	260566		151159	3	2400
Esâmî-i Kazâ	Maliye ve Maaşat-ı Zâtiyye		Dahiliye	Şer'iyye ve Adliyye	Yekûn
	Guruş	Para	Guruş P.	Guruş P.	Guruş P.
Merkez kazâsı	187765	20	142110	122250	853607 23
Çerkeş kazâsı	63927		39780	40576	156926
YEKÛN	251692	20	181890	162826	1010533 23

KASTAMONİ VİLÂYETİNİN NÜFUS-I UMÛMİYYESİ						
KENGİRİ SANCAĞI						
Esâmî-i kazâ	İslâm		Rum		Ermeni	
	Zükûr	Înâs	Zükûr	Înâs	Zükûr	Înâs
Kengirî kazâsı	42828	42761	419	353	165	170
Çerkeş kazâsı	28192	27844	-	-	-	-
Yekûn-i livâ-yı Kengirî	71020	70605	419	353	165	170

**KASTAMONİ VİLÂYETİNİN ÜÇ YÜZ ON İKİ
SENESİ İSTATİSTİĞİ**

KENGİRİ SANCAĞI

Esamî-i emâkin ve Saire	Kengiri Kazâsı	Çerkeş Kazâsı
Hane	14617	7947
Dekâkin ve mağaza	1214	667
Fırın	20	14
Han	27	13
Hamam	7	5
Değirmen	246	184
Fabrika	3	1
Oda	209	190
Ambar ve samanlık	7729	8190
Bağ	3867	1321
Bahçe	3766	3613
Tarla	94649	60650
Çayır	92	1052
Mer'a	36	443
Orman ve çalılık	119	13440
Arsa	505	473
Cevâmi ve mesâcid	275	217
Mekâtib	266	237
Medrese ve kütüphane	16	5
Tekye ve zâviye	29	6
Kışla ve Devâir-i emîriyye	10	6
Karakolhane	2	457
Çeşme ve sebîl	345	
İmâret	1	
Hastane	1	
Kilisâ ve manastır	3	
Çiftlikât	9	
Mezrû ve gayr-ı mezru arazî dönümü	737429	350395

**SÂLNÂMENİN ESNÂ-YI TABINDA VUKU' BULAN
TEVCÎHÂT VE TEBEDDÜLÂT**

KENGİRİ SANCAĞI

Kengiri Niyâbeti Hüseyin Efendi'ye

Çerkeş Kazâsı Niyâbeti Kalecik Nâibi Sabık
Mükerremetlû Mustafa Efendi'ye

Kengiri Vergi Memurluğuna Bolu Vergi Memuru Yamen efendi

Kengiri Vergi Kitâbetine

Kengiri Bidâyet Mahkemesi Başkatibi Sabık Hacı Hüseyin Efendi

YİRMİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1317 (1899)

**BİN ÜÇ YÜZ ON YEDİ
SENE-İ HİCRÎYYESİNE MAHSÛS**

**KASTAMONİ
SÂLNÂMESİ**

**YİRMİNCİ DEF'A OLARAK
VİLÂYET MATBAASINDA TAB OLUNMUŞTUR**

KENGİRİ SANCAĞI

Mutasarrıf Hacı Ahmet Kadri Beyefendi			
Ûla 13 cim 303	İkinci Mecîdî 28 be 316	Üçüncü Osmanî 23 be 316	Madalya 28 râ 313
ERKÂN-I LİVÂ			
Nâib Süleyman Halî Efendi	Madalya 1 şın 313	Dördüncü Mecidi 17 sad 301	Girid Madalyası 11 ra 310
Muhasebeci İsmet Efendi			
Tahrîrât Müdürü Arif Bey	Sâlise	26 sad 314	
MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ			
Reis Mutasarrıf Bey			
Nâib Efendi	Aza-yı tabîiyye	Hacı Mustafa Ef.	Aza-yı müntahabe
Muhasebeci Efendi		Hacı Mehmet Ef.	
Müftü Abdurrahman Ef.		Karabet Efendi	
Tahrîrât Müdürü Bey		Yuvannî Ağa	
Katip İsmail Hakkı Efendi			
TAHRİRÂT KALEMİ			
Tahrîrât Müdürü Arif Bey Sâlise			
Müsevvid İsmail Hakkı Efendi		Mübeyyiz Edhem Efendi	
Evrak Memuru Ahmet Efendi		Mübeyyiz Tahir Efendi	
Mübeyyiz Ali Cevad Efendi		Mübeyyiz Ahmet Kemal Efendi	

MUHASEBE KALEMİ	
Muhasebeci İsmet Efendi	
Başkâtip Ali Hikmet Efendi Merkez Kâtibi Osman Efendi Evrak Mübeyyizi Mehmet Ef.	Muavini Ahmet Efendi Evrak Mukayyidi İbrahim Efendi diğeri Hafız Ahmed Efendi
Sandık Emni Halil Rifat Efendi	
VERGİ KALEMİ	
Memur Yamen Efendi	
İç Kazâ Vergi Kâtibi Mehmet Nuri Efendi Defterci Halil Nabi Efendi	Merkez Kâtibi Hakkı Efendi Refiki İsmail Vehbi Efendi
NÜFUS KALEMİ	
Memur Abdülbaki Efendi <i>Râbia</i>	Kâtip Mehmet Said Efendi
EVKAF KALEMİ	
Müdür Cemil Bey <i>Salise 7 ca 303</i> Katip Raşid Efendi	
DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ	
Memur Mehmet Ziver Efendi <i>Râbia 22 râ 312</i> Başkâtip Ali Mihri Efendi İkinci Kâtip Mehmet Efendi Tapu Kâtibi Osman Efendi Emlak Kâtibi Hafız Receb Efendi Yoklama Kâtibi Ahmet Efendi	
LİVA BİDAYET MAHKEMESİ	
HUKUK DAİRESİ	CEZA DAİRESİ
Reis Nâib Süleyman Hâlî Efendi Müddeî-i umûmî Muavini Muhiyiddin Efendi Aza Mehmet Efendi Tahir Efendi Aza Mülâzımı Raif Bey	Reis Hamid Efendi Artin Efendi İnadiyos Efendi

İcrâ Memuru Mustafa Asım Efendi
Müderriş 19 lam 316, Dördüncü Mecidi 11 cim 316

Mukâvelât Muharriri Osman Efendi

MAHKEME-İ BİDÂYET KALEMİ

Başkatip Mehmet Sabri Efendi

Zabıt Kâtibi Tevhid Efendi
Zabıt Kâtibi Ahmet Efendi

Zabıt Kâtibi Hamdi Efendi

Mübâşir Kamil Efendi

Mübâşir Kamil Ağa

Mukavelât Mübâşiri Ali Efendi

MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ

Başkâtip Ömer Efendi *Bursa 5 be 305*Kâtip Remzi Efendi

Kâtip Rifat Efendi

Kâtip Hüsnü Efendi

Mukayyid Mehmet Efendi

Eytâm Müdürü Yusuf Efendi

NAFIA KOMİSYONU

Reis Mutâsarraf Bey

AZA

Fethi Bey, *Sâlise 8 lâm 303*

Bank Muhasebe Katibi Vasfî efendi

Nüfus Memuru Baki Efendi

Edhem Efendi

Yuvanni Ağa

Mühendis Hüseyin Efendi

Kâtip Hasan Efendi

MAARİF MECLİSİ

Reis-i evvel Naib Süleyman Halî Efendi
Reis-i sâni Mekteb-i İdadî Müdürü Rasih Efendi

AZA

Mevlevî Şeyhi Nuri efendi

Şükrü Bey

Bank Muhasebe Katibi	İcra Memuru
Vasfi efendi	Asım Efendi
Belediye Reisi Hasan Efendi	Hacı Mustafa Efendi
Evkaf Müdürü Halil Bey	Mecbûr Efendi
Müftüzâde Hacı Tevfik Efendi	
Katip ve Sandık Emmini Mehmet Efendi	

BELEDİYE MECLİSİ

Reis Hasan Efendi *Hâmise 2 lam 311*
Tabib Mustafa Ali Efendi
AZA

Hacı Abdülvahid Efendi	Hasan Efendi
Mehmet Bey	Mehmet Efendi
Edhem Efendi	Dimit Ağa
Nikola Ağa	Pavli Ağa
Katip ve Sandık Emmini Hamdi Efendi	

Kalfa İsmail Ağa Eczacı Yuvanni Efendi

ZİRAAT BANKASI ŞUBESİ

Muhasebe katibi Vasfi Efendi Refiki Abdullah Efendi

ŞUBE MECLİS-İ İDARESİ

Reis Hacı Mehmet Efendi
AZA
Hasan Efendi Yuvanni Ağa
Karabet ağa

TİCARET, ZİRAAT, SANAYİ ODASI

Reis Fethi Bey

AZA

Behçet Bey	Müftüzâde Derviş Efendi
Asım Efendi	Remzi Efendi
Hakkı Efendi	Karabet ağa
Yuvanni Ağa	
Katip Hamdi Efendi	

TELGRAF VE POSTA MEMURLARI	
Müdür Vasfi efendi Muavini Hakkı Efendi	<i>Sâniye 317, Dördüncü Mecidi 310</i>
FRENGİ VE GUREBÂ-YI HAMİDİYYE HASTANESİ	
Tabib Vekili Mustafa Ali Efendi Tımarcı Daskali Efendi	Memur İsmail Efendi
DÜYÛN-I UMÛMİYYE İDARESİ	
Memur Abdülkadir Efendi Katip Mustafa Efendi	Kantarcı Ali Efendi Kolcu Mustafa Ağa
KENGİRİ MEMLAHA HEYETİ	
Müdür Mustafa Nazmi Efendi	
Başkatip Abdullah Efendi Tezkere Katibi İsmail Hakkı Ef.	Vezn Katibi Şükrü Efendi Sandık Emmini Osman Şevket Ef.
Kantarcı Ali Efendi Süvari Ser-çavuşu Ali Ağa Nefer Süvari 8 Piyade <u>36</u> 44	
REJİ İDARESİ	
Memur Ahmet Efendi	Katip ve Sandık Emmini Sokiri Efendi
BAZI MEMURİN	
Barut Bey'i Memuru Mehmet Efendi Orman Süvâri Memuru İzzet Efendi	Hazine Dava Vekili İsmail Efendi Kereste Memuru Ahmet Efendi
ERTUĞRUL MEKTEB-İ İDÂDİSİ	
Müdür Fransızca ve Tarih ve Malûmât-ı fenniyye ve Cebir Muallimi Rasih Efendi	

Coğrafya ve Lisân-ı Osmanî ve Usûl Defterî Muallimi Said Efendi
Ulûm-ı dîniyye ve Rık'a ve Tecvîd ve Kur'an-ı Kerim Muallimi
Mecbûr Efendi
Hendese ve Resim ve İnşâ ve Kitâbet Muallimi Faik Efendi
Arabî ve Fârisî ve Hesâb Muallimi Ahmet Tevfik Efendi
Mubassır Yusuf Efendi

Hademe

Aded-i şâkirdân

2

89

KENGİRİ MEKTEB-İ İBTİDÂÎSİ

Muallim-i evvel Bekir Efendi
Muallim-i evvel İsmail Ef.

Muallim-i sâni Mehmet Efendi
Muallim-i sâni Saadeddin Efendi

Aded-i Şâkirdân
223

KOÇİSAR NAHİYESİ

Müdür Ziya Efendi

Râbîa 27 câ 306

Vergi Katibi
Mehmet Efendi
Sandık Emni
Mehmet Şakir Efendi
Kereste Memuru
Hasan Efendi

Nâib
Ömer Efendi
Katip
Osman Efendi
Tapu Katibi
İsmail Efendi

Posta Memuru Ali Efendi

BELEDİYE MECLİSİ

Reis İsmail Ağa
AZA

Halil Ağa
Ali Ağa

Ahmet Efendi
İsmail Efendi

Mustafa Ağa
Katip ve Sandık Emni Hacı Hüseyin Efendi
Çavuş İsmail Ağa

TUHT NAHİYESİ

Müdür Şevket Efendi

Nâib Ahmet Efendi
Kâtip İsmail Efendi

Vergi Kâtibi Faik Bey
Sandık Emni Veli Efendi

Tapu Kâtibi Ahmet Efendi

BELEDİYE MECLİSİ							
Reis Mehmet Efendi AZA Ömer Efendi İsmail Ağa Ali Efendi Suva Ağa Kâtip ve Sandık Emini Mehmet Efendi Çavuş Mustafa ağa							
ŞABANÖZÜ NAHİYESİ							
Müdür İsmail Bey			Vergi Kâtibi Hâfız Mustafa Tevfik Efendi				
Nâib Hacı Lütfi Efendi			Sandık Emini Şükrü Efendi				
Kâtip İsmail Efendi			Tapu Kâtibi Lütfi Efendi				
Kereste Memuru Şakir Efendi							
BELEDİYE MECLİSİ							
Reis Abdullah Efendi AZA Mustafa Ağa Abdullah Efendi Şakir Efendi Osman Ağa							
KENGİRİ KAZASI							
	İslam Zükûr İnâs		Rum Zükûr İnâs		Ermeni Zükûr İnâs		Aded-i Kura ve Mahallât
Nefs-i Kengiri	20075	19415	391	333	176	179	112
Şabanözü	9221	9473	-	-	-	-	57
Koçhisar	8202	8501	-	-	-	-	60
Tuht	6526	6785	85	82	-	-	46
YEKÛN	44024	44814	476	415	176	179	275
Kazânın nüfus-ı umûmiyyesi					Hane		
aded					aded		
89444					14842		

**HASSA ORDU-YU HÛMÂYUNUNA MENSUP İKİNCİ
KASTAMONİ FIRKASININ ÜÇÜNCÜ KASTAMONİ
LİVÂSININ ALTINCI KENGİRİ ALAYI**

Kaymakamı Ali Rıza Bey

Üçüncü Mecîdî, Dördüncü Osmanî, Plevne, Yunan Madalyaları

Binbaşı	
Mehmet Hamdi Efendi	<i>Dördüncü Mecîdî, Yunan Madalyası</i>
Kolağası	
Hasan Tahsin Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>
Tabur Kâtibi	
Mustafa Efendi	<i>Beşinci Mecîdî, İmtiyâz, Yunan Madalyası</i>

BİRİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı	
Hüseyin Hüsnü Efendi	<i>Beşinci Mecîdî , Yunan Madalyası</i>
Mülâzım-ı evvel münhal	
Mülâzım-ı sâni Nuri Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>

İKİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı	
Ahmet Efendi	<i>Beşinci Mecîdî, Plevne ve Yunan Madalyaları</i>
Mülâzım-ı evvel	
Hüseyin Ağa	<i>Plevne ve Yunan Madalyaları</i>
Mülâzım-ı sâni münhal	

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı	
Ahmet Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>
Mülâzım-ı evvel	
Ahmet Efendi	<i>Beşinci Mecîdî, İmtiyâz, Yunan Madalyaları</i>
Mülâzım-ı sâni	
Ahmet Efendi	<i>Plevne, Yunan Madalyaları</i>

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı Ali Efendi	<i>Plevne, Yunan Madalyaları</i>
Mülâzım-ı evvel Kadir Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>
Mülâzım-ı sâni Hüseyin Ağa	<i>Yunan Madalyası</i>
Debboy Memuru	
Mülâzım-ı evvel Mehmet Efendi	<i>Beşinci Mecîdî, Plevne Madalyası</i>
Tüfengci Mustafa Usta	<i>Yunan Madalyası</i>

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUB İKİNCİ
KASTAMONİ FİRKASININ ÜÇÜNCÜ KASTAMONİ
LİVÂSININ BEŞİNCİ KASTAMONİ ALAYININ
İKİNCİ KOÇİSAR TABURU**

Binbaşı Mehmet Faik Efendi
Dördüncü Mecîdî, Plevne ve Yunan Madalyaları
Kol Ağası Ali Ağa *Yunan madalyası*
Tabur Kâtibi Süleyman Sabit Efendi *Yunan Madalyası*

BİRİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı Hacı Salim Efendi
Beşinci Mecîdî, Girid ve Yunan madalyaları
Mülâzım-ı evvel Mehmet Şakir Efendi *Yunan Madalyası*
Mülâzım-ı sâni Hasan Ağa *Yunan Madalyası*

İKİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı İsmail Ağa
*Dördüncü Mecîdî, Dördüncü Osmanî, İftihar, Karadağ,
Bosna Gümüş ve Yunan Madalyaları*
Mülâzım-ı evvel Hasan Ağa *Yunan Madalyası*
Mülâzım-ı sâni Mehmet Efendi *Yunan Madalyası*

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı Hüseyin Efendi *Beşinci Mecidi Yunan Madalyası*
Mülâzım-ı evvel Hacı Abdam Efendi *Yunan Madalyası*
Mülâzım-ı sâni Raşid Efendi *İmtiyâz ve Yunan Madalyası*

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı İsmail Hakkı Efendi *Yunan Madalyası*
Mülâzım-ı evvel Eyüb Sabri Efendi *Yunan Madalyası*
Mülâzım-ı sâni Hafız Ali Efendi *Yunan Madalyası*

Debboy Memuru Mülâzım-ı evvel Mehmet Tahir Efendi *Yunan Madalyası*
Tüfengci Mustafa Usta *Yunan Madalyası*

ÇERKEŞ KAZASI

Sınıf 3

Kaymakam Mehmet Sırrı Bey
Nâib Abdurrahman Aziz Efendi

Saniye 22 cim 310
Devriyye Müderrislerinden
Mecidi 4

Mal Müdürü Mehmet Rifat Efendi
Müftü Şeyh Muhiyiddin Efendi

İDARE MECLİSİ

Nâib Efendi	Reis Kaymakam Bey	Kadı İsmail Efendi	
Mal Müdürü Efendi	Aza-yı tabîiyye	Mehmet Sadık Efendi	Aza-yı müntahabe
Müftü Efendi		Gökman Efendi	
		Talat Bey	
Tahrîrât Katibi Mustafa Efendi			

BİDÂYET MAHKEMESİ

Reis Nâib Efendi

AZA

Adil Bey

Şeyh Mehmet Efendi

Kâtib-i Evvel Ahmet Efendi
Müstantik Muavini
Hilmi Efendi

Kâtib-i sâni Süleyman Efendi
Mukavelât Muharriri
Mustafa Efendi

Mahkeme-i Şer'îyye kâtibi
Ali Rıza Efendi

Eytâm Müdürü
Hasan Efendi

MAL KALEMİ

Mal Müdürü Mehmet Rifat Efendi

Muavini Bekir Neşrî Efendi

Refiki Ahmet Behcet Efendi

Sandık Emni Hasan Efendi

NÜFUS KALEMİ	
Memur Himmət Efendi	Kâtip Rifat Efendi
BELEDİYE MECLİSİ	
Reis <u>İsmail Efendi</u> AZA Mehmet Efendi Ömer Efendi Mehmet Ağa Hüseyin Ağa Kâtip ve Sandık Emını Ali Rıza Efendi	
ZİRAAT BANKASI MUHASEBE SANDIĞI	
Reis Şeyh Mehmet Efendi Muhasebe Kâtibi Osman Efendi Refiki Hüseyin Efendi AZA Mehmet Arif Efendi Mustafa Efendi Ömer Efendi İsmail Efendi	
MAARİF MECLİSİ	
Reis Adil Bey AZA Mehmet Rıza Efendi Mustafa Efendi Gökman Efendi Mustafa Efendi	
TİCARET VE ZİRAAT ODASI	
Reis Kamil Efendi AZA Mehmet Arif Efendi Mustafa Efendi Emin Ağa	

BAZI MEMURİN	
Telgraf ve Posta Memuru İsmail Hakkı Efendi <i>Hâmise 17 zâl 311</i> Tapu Kâtibi Mehmet Lütfi Efendi Evkâf Müdürü Vekîli Mehmet Efendi Düyûn-ı umûmiyye Pul Bayii Said Efendi Reji Memuru Hamdi Efendi Zabıta Memuru Ali Ağa	
MEKTEB-İ RÜŞDÎ	MEKTEB-İ İBTİDÂÎ
Muallim Hacı Zekeriya Raci Efendi Aded-i şâkirdân 53	Muallim Ahmet Efendi Aded-i şâkirdân 81
KARACAVİRAN NAHİYESİ	
Müdür Elhac Ahmet Efendi Nâib Mehmet Efendi Sandık Emini Kadir Bey Katip Ali Rıza Efendi Vergi Katibi Osman Efendi	
BELEDİYE MECLİSİ	
Reis Vekîli Murtaza Ağa AZA İntihâbı derdest icradır Katip ve Sandık Emini Mehmet Efendi	
BAYINDIR NAHİYESİ	
Müdür Hüsameddin Efendi Nâib Mustafa Efendi Katip Mehmet Efendi Sandık Emini Nafız Efendi Vergi Katibi Salim Efendi	

OVACIK NAHİYESİ

Müdür Hüseyin Efendi

Nâib Hasan Efendi
Vergi Katibi Halid EfendiKatip Halil Efendi
Sandık Emni Mustafa Efendi**ÇERKEŞ KAZÂSİ**

	İslam Zükûr İnâs	Rum Zükûr İnâs	Ermeni Zükûr İnâs	Aded Kura ve Mahalle
Nefs-i Çerkeş	6067 6237	. .	. .	60
Bayındır Nahiyesi	6678 6556	. .	. .	127
Ovacık Nahiyesi	8990 8772	. .	. .	132
Karacaviran Nahiyesi	7854 7128	. .	. .	49
Yekûn	29598 28693	. .	. .	228
Kazanın nüfus-ı umûmiyyesi Aded 58291			Hane aded 6782	

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUB ÜÇÜNCÜ
ANKARA FIRKASININ ALTINCI EREĞLİ LİVÂSININ ON İKİNCİ
ZAĞFIRANBOLU ALAYININ İKİNCİ ÇERKEŞ TABURU**

Misafir Kaymakam Salim Bey	<i>Mecidi 4, Kırım, İngiliz, Karadağ ve Yunan Madalyaları</i>
Kolağası Mehmet Kasım Efendi	<i>Mecîdî 5, Yunan Madalyası</i>
Tabur Katibi Mehmet Hayri Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>

BİRİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı Mehmet Efendi	<i>Mecîdî 5, Girid ve Yunan Madalyası</i>
Mülâzım-ı evvel münhal	
Mülâzım-ı sâni Osman Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>

İKİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı Mustafa Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>
Mülâzım-ı evvel Muhiyiddin Efendi	<i>Mecidi 5, Yunan Madalyası</i>
Mülâzım-ı evvel Mustafa Efendi	<i>Mecidi 5, Yunan Madalyası</i>
Mülâzım-ı sani Hüsnü Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı Kamil Efendi	<i>Mecidi 5, Yunan Madalyası</i>
Mülâzım-ı evvel Ali Ağa	<i>Mecidi 5, Yunan Madalyası</i>

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı İbrahim Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>
Mülâzım-ı evvel Şakir Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>
Debboy Memuru	
Mülâzım-ı sâni Ahmet Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>
Tüfengci Emin Usta	<i>Yunan Madalyası</i>

KENGİRİ SANCAĞI

MERKEZ LİVÂ

Ahvâl-i Tarihiyesi : Kastamoni hakkında serd ve beyân olunan malûmât dairesinde kalan Kengiri kazâsı şarkan şimdi Ankara vilâyetine tâbi Çorum livâsına tahvîl-i irtibât eden İskilib kazâsıyla Tosya kazâsı ve Kuzyaka nahiyesinin bir kısmı, cenûben Ankara vilâyeti, garben yine Ankara ile Çerkeş kazâsı, şimâlen kezâlik Çerkeş ve Arac kazâlarıyla mahdûdur. Kengiri vilâyetin cânib-i cenûbîsinde ve merkez vilâyete yirmi dört saat mesafede az bayırımsı bir mahâlde vâki olup tarafeyninden biri tatlı diğeri tuzlu olmak üzere iki çay câri ve yemîn ü yesârı makâbiri hâvîdir. Bu kasabada 2485 hane ve yedi yüz on yedi dükkân ile beş büyük ve küçük han, iki muvakkithane ve on üç medrese ve on cami ve on altı mescid, iki kütüphane, yedi tekve ve bir bedestân ve altı hamam ve üçü fabrika halinde olmak üzere altı değirmen ve İnac karyesinde dahi mükemmel bir dakîk fabrikası ve Sultan Süleyman tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi olan cami-i şerif ile civarında bir aded büyük havuz mahallât aralarında müteaddid çeşmeler ve üç çâmeşûvihane ve hükûmet ve askeri daireler ve bir cesîm kışla ve debboy ve telgrafhane ve ikisi kârgîr üçü ahşâb beş köprü ve bir mekteb-i ibtidâî ve bir mekteb-i idâdî ve bir inâs mektebi ve on sekiz müslim sıbyân mektebi ve bir Rum kilisâsıyla Rum mektebi, frengi ve gurebânın tedavisine mahsûs ve Hamidiyye nâm şevket-i ittisâmıyla mevsûm bir hastane vardır. Mezkûr hastane hamiyet-mendân ahâlî iânesiyle idare ve üç yüz on bir senesinde yine iânât-ı ahâlî ile kasaba derûnunda müceddeden on iki bâb dükkân ile Tüney karyesi civarında üç taşlı bir değirmen inşâ olunarak irâd-ı senevîsi hastane masârifine karşılık olmak üzere belediyece cibâyet edilmekte bulunmuştur. Kasabanın etrafında iki buçuk saat kadar mahalli bağ ve bahçe ile muhâttır. Kengiri kazâsı otuz iki mahalle ve iki yüz otuz yedi karyeyi şâmilidir. Dârü'l-hadîs nâm-ı diğerkale Taşmescid ve derûnunda tarikat-ı âlîyye-i mevleviyyeden Şeyh Cemaleddin Hazretleri medfûn olduğu gibi ittisâlında Mevlevî dergâh-ı şerifi ile hücerâtı-ı müteaddideyi hâvi daire-i mahsûsa bulunuyor. Şehrin arka tarafında kâin harab kale içinde izzet-i kirâmdan Şeyh Karatekin ve kasabanın sâir mahallerinde Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdî ve Sarı Yanık Babalar ve sâir zevât-ı kirâm medfûndur.

MAHSÛLAT-I ARZIYYE VE UMÛR-I SINAİYYE VE TİCARİYYESİ

Kırmızı ve beyaz ve adi hinta ile şaîr ve darı, mısır ve sâir envâi hububat sebze ve meyveden ve mamûlat-ı sinâiyyesi gayet dayanıklı Manisa ve Amasya taklidi alaca, bez, peşkîr, mendil, çarşaf, meşin, sahtiyândan ve mamûlât-ı ticariyyesi dahi başlıca zahire ve tiftik ahz ü i'tasından ibarettir. Kengırı'nın buğdayı vilâyetin sâir mahâllerinde hâsıl olan buğdayların ekserîne bil-vücûh müreccah olduğundan Kastamoni ve sâir mahall-i mütecâvirede revâc ve itibarı pek ziyadedir.

Kengırı'ya üç saat mesafede bir dere içinde ihracatı kesîr bir kaya tuzu madeni olup vüs'atı tûlen on ve arzan yedi saat kadardır. İşbu mesafe dahilinde her hangi mahal hafr olunsa tuz zuhûr eyler. Kasaba-yı mezkûreye beş altı saat mesafelerde Aksekü ve Şeyh Osman nâmlarında iki tuz gölü daha vardır ve tuzlu çay mevâki-i muhtelifesinde ikâme olunan korucularla daima taht-ı muhâfazada bulundurulur.

ÇERKEŞ KAZASI

Kazânın merkezi olan Çerkeş kasabası Kastamoni'nin cenûb-i garbîsinde ve merkez vilâyete yirmi altı ve merkez livâya on beş saat mesafede vâkidir. Kaza-yı mezkûr şarkan Kengırı, garben Gerede ve Hamidiyye, şimâlen Arac, Zağfiranbolu kazâları, cenûben Ankara vilâyetinin Yabanâbâd ve Çıbıkâbâd kazâları ile mahdûddur.

Kasaba-yı mezkûrede bir hükümet konağı ve bir telgrafhane, kârgîr bir daire-i askerî, bir debboy, bir cebhane, Sultan Murad-ı râbi tâb-ı sırrullah hazretlerinin binâ-gerdesi bir cami-i şerifle ashâb-ı hayrât taraflarından yaptırılmış sekiz cami ve bir mescid-i şerif, birer rüşdî ve ibtidâî, altı sıbyân mektebi, iki medrese, üç tekye, meşâyih-i azâm-ı halvetiyyeden Şeyh Hacı Mustafa Efendi kuddise sırrıh-ul-âli Hazretlerinin türbe-i şerifleriyle beraber yedi türbe, beş büyük han ve iki yüz on beş dükkan, on iki câmeşûvîhane, bir salhane, on altı kahvehane, üç hamam mevcuttur.

Sâye-i terakki-vâye-i hazret-i pâdişâhîde kasabanın cihet-i cenûbîsinde hükümet civarında Bürhâneddin nâmıyla bir mahalle teşkil olunarak bir de ashâb-ı hayır tarafından Bürhâniyye nâmıyla mevsûm Halidiyye dergâhı inşa edilmiştir.

Kasabanın cenûb cihetinden cereyan eden çay üzerinde ikisi ahşâb ve biri kârgîr olmak üzere üç köprü vardır. Bu çay kasaba civarında yedi bâb değirmen tedvîr eder. Cennet-mekân Gâzî Abdülmecid Hân Hazretlerinin Karacaviran nahiyesinin Kürt Karyesinde vâki cami-i şerif ile su seddi müberrât-ı seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhiye zamîmeten hazîne-i hâssa-yı şâhânedan tamir edilmiştir.

Bu kazâ dahilinde Bayındır nahiyesinin Hamamlı nehri üzerinde vâki köprü'nün dahi cihet-i nâfiadan tamirâtı icrâ ve Karacaviran'ın Atkaracalar karyesinde yine hamiyyet-mendân tarafından müceddeden bir mescid ve bir de on altı oda ve bir derslane, bir de tekye, inâs ve zükûra mahsûs birer mekteb-i ibtidâî ve mezkûr medreseye irâd olmak üzere on bir dükkan ve iki zahire anbarı inşâ ve Bayındır nahiyesinin Kozviran karyesine dahi bir cami-i şerif binâ olunmuştur.

Kasabanın mevki basit ve etrafı açık olduğundan âb ve havası latif fakat kışı ziyâdedir. Kasabanın derûn ve birûnunda epeyce su mevcut ve bahçe yetiştirilmekte ise de bağ yoktur.

Pazar günleri Zağfıranbolu, Ovacık, Bayındır nahieleriyle Koçhisar, Tosya, Karacaviran'a tâbi Milân taraflarından dahi her nevi meyve ve sebze getirilerek fûrûht ve kasaba, civar kuranın ihtiyacı def edilmektedir.

Üç nahiye ile beraber kazânın hâvî olduğu üç yüz altmış sekiz karyede hamiyyet-mendân ahâlî-i kuradan bir haylisinin kabul ve it'âm-ı misafirîne mahsûs hane ve odaları vardır. Dahil-i kazâda müteaddid mahallerde ve merkez kaza civarında bir kaç nev' maden suları mevcut olup bazı ilel ve emrâz-ı cildiyye ve dahiliyyeye nef'i mütevâtirdir. Karacaviran dahilinde Çavundur karyesinde dahi her türlü ilel ve emrâz-ı dahiliyye ve hariciyyeye fâidesi şâyi olan diğer maden suları vardır. Bundan başka Çerkeş'e beş saat mesafede Akçakise karyesinde bazı illete nâfi diğer bir su daha mevcut olup Ağustos'ta çıktığı ve içenlerin fâidesini gördükleri mervîdir.

MAHSÛLAT-I ARZIYYE

Hinta, şaîr, siyâz ve sâir envâ-i fevâkih ve sebze husûle gelir.

TİCARET

Kazânın ticareti başlıca tiftiğe münhasırdır.

VİLAYETİN ORMANLARI HAKKINDA MALÛMAT

KENGİRİ SANCAĞI

Cerîb	Kazâsı	Livâsı
65000	Koçhisar Ilgazı, Sarıdağ Kantar Dağı, Işık Dağı, Şabanözü, Bayındır Dağı	Kengiri ve Çerkeş Kengiri

MÛLAHAZAT

Çam, kayın, gürgen, meşe, ardıç ve ecnâs-ı sâire ile müteşekkil oldukça güzel ormanlar ise de iskelelerinin uzaklığı sebebiyle mamûlatı dahili sarfiyâta münhasırdır. Yaylaları meşhurdur. Mazı ve sahleb hâsıl olur.

VİLAYETİN NÜFUS-I UMÛMİYYESİ							
KENGİRİ SANCAĞI							
Esâmî-i Kazâ	Aded	Ermeni			Rum		
	Mahallât ve Kura	Hane	Înâs	Zükûr	Hane	Înâs	Zükûr
Kengirî Kazâsı	375		179	176		415	476
Çerkeş Kazâsı	368		.	.	.	.	.
Kengirî Sancağı Yekûnü	743		179	176		415	476
Esâmî-i Kazâ	İslâm			İcmâl			
	Hane	Înâs	Zükûr	Hane	Înâs	Zükûr	
Kengirî Kazâsı		44174	44024	14842	44768	44676	
Çerkeş Kazâsı	6783	28693	29598	6782	28693	29598	
Kengirî Sancağı Yekûnü		72867	73622	21624	73461	74274	

**KASTAMONİ VİLÂYETİNİN SENE-İ CEDÎDE
MUVÂZENESİNDEN ME'HÛZ
VÂRİDÂT-I UMUMİYESİ MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Kazâ	Hâsılât-ı müteferrika Emlak-ı emîriyye-i muaccele ve İcâr Hâsılâtı ve Duhân Öşrü	Maarif ve Menâfî Hisseleri	Emlak ve Tapu ve Mahâkim Harcları
	Guruş Para	Guruş P.	Guruş P.
Kengirî kazâsı	85650	169880 20	209550
Çerkeş kazâsı	41688	89469 20	40100
Yekûn	127338	259350	249650
Esâmî-i Kazâ	Rûsûm-ı mütenevvîa ile Orman Hakkı Kereste Ve Pul Resimleri	Ağnam Rûsûmuyla Aşar Hâsılâtı	
	Guruş Para	Guruş	Para
Kengirî kazâsı	41352	202188628	20
Çerkeş kazâsı	11444	101150961	20
Yekûn	52796	303339590	
Esâmî-i Kazâ	Emlak ve Akar ve Temettu' Vergisiyle Bedel-i Askerî	Yekûn	
	Guruş Para	Guruş	Para
Kengirî kazâsı	1102456	3797517	20
Çerkeş kazâsı	605212 20	1938875	30
Yekûn	1707668 20	5736393	10

**KASTAMONİ VİLÂYETİNİN 315 SENESİ MUVÂZENESİNDEN
ME'HÛZ MASÂRİFÂT-I UMUMİYE MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Kazâ	Mütেকâidîn ve Eytâm ve Erâmil-i askeriyye	Jandarma ve Polis	Eshâm-ı mütenevvia	Orman ve Maden
	Guruş	Guruş	Guruş	Guruş
Kengiri merkez kazâsı	264009	221471	159857	8600
Çerkeş kazâsı	.	.	.	.
Yekûn	264009	221471	159857	8600
Esâmî-i Kazâ	Maliye Vergi ve Maaşat-ı Zâtiyye Guruş Para	Dahiliye Guruş P.	Şer'îye ve Adliyye Guruş P.	Yekûn Guruş P.
Kengiri merkez kazâsı	198896	135140	110922	1098895
Çerkeş kazâsı	096891	38238	38506	177635
Yekûn	295787	173378	149428	1276530

**KASTAMONİ VİLÂYETİNİN ÜÇ YÜZ ON YEDİ SENESİ
İSTATİSTİĞİ**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i Emâkin ve saire	Çerkeş Kazâsı	Kengirî Kazâsı
Hane	7993	14836
Dükkan ve mağaza	667	12177
Fırın	14	20
Han	13	28
Hamam	5	9
Değirmen	185	246
Fabrika	1	3
Matbaa	.	.
Oda	195	214
Anbar ve samanlık	8216	7729
Çiftlikat	.	.
Bağ	321	3867
Bahçe	60848	94725
Çayır	1053	92
Tarla	60848	94725
Mer'a	473	36
Arsa	469	515
Orman ve çalılık	13440	119
Debbâğhane	.	.
Cevâmi ve mesâcid	218	375
Mekâtib	239	266
Medâris ve kütüphane	5	16
Tekâyâ ve zevâyâ	6	29
Kilisâ ve manastır	.	3
Kışla ve		
devâir-i emîriyye	7	10
Karagolhane	2	2
Çeşme ve sebil	461	346
İmaret	.	1
Hastane	.	1
Bedestân	.	.
Bîmârhane	.	.
Mezrû ve		
gayr-ı mezrû arazi	352558	737679

**SÂLNÂMENİN ESNÂ-YI TABINDA VUKU' BULAN
TEVCİHÂT VE TEBEDDÜLÂT**

Kengirî sancağı bidayet mahkemesi ceza dairesi riyaseti Prizren sancağı
bidayet mahkemesi müddei-i umumi muavini Akif Efendi'ye

**YİRMİ BİRİNCİ
KASTAMONU VİLÂYETİ SÂLNÂMESİNDE
ÇANKIRI (KENGİRİ) SANCAĞI
HİCRÎ 1321(1903)**

**BİN ÜÇ YÜZ YİRMİ BİR
SENE-İ HİCRÎYYESİNE MAHSÛS**

**KASTAMONİ
SÂLNÂMESİ**

YİRMİ BİRİNCİ DEF'A OLARAK

VİLÂYET MATBAASINDA TAB OLUNMUŞTUR

KENGİRİ SANCAĞI

Mutasarrıf Elhac Ahmet Kadri Bey

Ûla Evveli
13 cım 307

Mecidî 1
25 zâ 320

Osmanî 2
5 zâ 317

Madalya
28 râ 313

ERKÂN-I LİVÂ

Nâib Mehmet Akif Efendi

Muavin Aristidi Efendi

Sâniye

Muhasebeci Re'fet Efendi

Sâniye

Müftü Hacı Mustafa Efendi

Bursa Müderrisliği

Tahrîrât Müdürü Salim Bey

MECLİS-İ İDARE-İ LİVÂ

Reis Mutasarrıf Bey

Nâib Efendi

Muhasebeci Efendi

Müftü Efendi

Tahrîrât Müdürü Bey

Aza-yı
tabîiyye

Şeyh Hacı Ali Efendi

Hacı Şükrü Efendi

Yuvanni Efendi

Petran Efendi

Aza-yı
müntahabe

Meclis Katibi İsmail Vasfi Efendi

TAHRÎRÂT KALEMİ

Müdür Salim Bey

Müsevvid İsmail Hakkı Efendi

Evrak Memuru Ahmet Fehmi Efendi

Mübeyyiz Ali Cevad Efendi

Mülâzım Mustafa Efendi

Mübeyyiz Tahir Efendi

Mübeyyiz İbrahim Edhem Efendi

Mülâzım Neş'et Efendi

Girid, Yunan Madalyaları

MUHASEBE KALEMİ

Muhasebeci Ref'et Efendi *Sâniye*

Başkatip Ali Hikmet Efendi

Muavini Ahmet Hamdi Efendi

Merkez Katibi

Evrak Mukayyidi

Osman Nuri Efendi

Hafız Ahmet Efendi

Evrak Mübeyyizi

diğeri Halil Efendi

Mehmet Efendi

Sandık Emmini Zihni Efendi

VERGİ KALEMİ

Memur Yamen Efendi

İç Kaza Vergi Katibi

Merkez Katibi

Mehmet Nuri Efendi

İsmail Vehbi Efendi

Defterci Halil Nabi Efendi

Refiki Rıza Efendi

NÜFUS KALEMİ

Memur Abdülbaki Efendi

Katip Said Efendi

Râbia 9 nun 315, Mecidi 4

EVKAF KALEMİ

Müdür Şevki Efendi

Katip Hacı Raşid Efendi

DEFTER-İ HÂKÂNÎ KALEMİ

Memur Hasan Hüsnü Efendi *Sâlise, Osmani 4*

Başkatip Ali Mehdi Efendi *Râbia*

İkinci Katip Mehmet Refik Efendi

Tapu Katibi Osman Fikri Efendi

Emlak Katibi Hafız Receb Efendi

LİVÂ BİDÂYET MAHKEMESİ

HUKUK DAİRESİ

Reis Mehmet Akif Efendi

Müdde-i umûmî Muavini

Saadettin Efendi

CEZA DAİRESİ

Reis Mehmet Akif Efendi *Râbia*

Müstantik

Ömer Fevzi Efendi

AZA

Nuri Efendi

Hasan Efendi *Hâmise 2 lam 311*

Dimit Efendi

Artin Efendi

Aza Mülâzımı Raif Bey

İcra Memuru Ahmet Hami Efendi	Mukâvelat Muhariri Osman Fahri Efendi
Mübaşir Kamil Efendi	Refiki Ziya Bey
Mübaşir Kamil Ağa	Mukâvelat Mübaşiri Ali Efendi
MAHKEME-İ BİDÂYET KALEMİ	
Başkatip Tevhid Efendi Zabıt Katibi Behic Efendi	Zabıt Katibi Hamdi Efendi Zabıt Katibi Tevfik Efendi
MAHKEME-İ ŞER'İYYE KALEMİ	
Başkatip Hüseyin Hüsnü Efendi Katip Rifat Efendi	Katip Remzi Efendi Mukayyid Mehmet Efendi
Eytam Müdürü Hakkı Efendi	
NAFIA KOMİSYONU	
Reis Mutasarrıf Bey AZA	
Mehmet Sabri Efendi Abdülbaki Efendi Mühendis Efendi	Mehmet Vasfi Efendi Yuvanni Efendi Badli Efendi
Katip Hasan Mahir Efendi	
MAARİF MECLİSİ	
Reis-i evvel Mutasarrıf Bey Reis-sânî Hasan Efendi	
AZA	
Müftü Hacı Mustafa Efendi	Evkaf Müdürü Şevki Efendi
Mekteb-i idâdî Müdür Vekîli Yusuf Efendi	Hacı Tevfik Efendi
Mekteb-i idâdî Muallimi Said Efendi	Katip Mehmet Efendi

BELEDİYE MECLİSİ

Reis Salim Efendi
Tabib Hristof Efendi *Sâlise* 12 lam 319
AZA

İsmail Efendi
Hamdi Efendi
İsmail Efendi

Receb Efendi
Padli Efendi
Karabet Efendi

Katip ve Sandık Emmini Hamdi Efendi

Aşı Memuru Edhem Efendi

Eczacı Yuvanni Efendi

ZİRAAT BANKASI ŞUBESİ

Muhasebe Katibi
Vasfi Efendi

Refiki
Hafız Abdullah Efendi

Tahsildâr Nuri Efendi

ŞUBE MECLİS-İ İDARESİ

Reis Hacı Şakir Efendi
AZA

Hasan Efendi

Yuvanni Ağa
Karabet Ağa

TİCARET, ZİRAAT, SANAYİİ ODASI

Reis Mehmet Sabri Efendi
AZA

Salim Efendi
Hamdi Efendi
Artin Efendi

İsmail Efendi
Hacı İsmail Ağa

Katip Hamdi Efendi

TELGRAF VE POSTA MEMURLARI

Müdür Hakkı Efendi

Muavini Ziya Efendi

TAHSİLAT KOMİSYONU	
Reis Muhasebeci Re'fet Efendi AZA	
Hacı Şakir Efendi	Salim Efendi
Tahsilât Müfettişi Şevket Efendi	Süvari Ser-tahsildârı Hacı İsmail Efendi
FRENGİ VE GUREBÂ-YI HAMİDİYYE İDARESİ	
Tabib ve Müdür Ahmet Muhtar Efendi <i>Sâniye</i>	Katip Rıza Efendi
DÜYÛN-I UMUMİYYE İDARESİ	
Memur Abdülkadir Efendi Katip İstefan Efendi	Kantarcı Ali Efendi Kolcu ..
KENGİRİ MEMLAHA İDARESİ	
Müdür Mustafa Nazmi Efendi Sâlise	
Başkatip Abdullah Efendi Tezkere Katibi İsmail Hakkı Efendi Vezn Katibi Mehmet Hayri Efendi	Ustacıbaşı Mösyö Basgalige Sandık Emmini Osman Şevket Efendi Kantarcı Mustafa Efendi
Süvari Ser-çavuşu Ali Ağa Nefer 7 Süvâri 34 Piyâde	
REJİ İDARESİ	
Müdür Ahmet Efendi	Muhasebeci Labandros Efendi
Katip ve Sandık Emmini Hofri Efendi	
ORMAN İDARESİ	
Orman Süvâri memuru Hazım Efendi	Kereste Memuru Ahmet Efendi

VESÂİT-İ NAKLİYYE-İ ASKERİYYE KOMİSYONU

Reis Salim Efendi

AZA

Hacı Şakir Efendi İsmail Efendi
İsmail Efendi

HAİZ-İ RÛTBE OLANLAR

Fethi Bey *Sâlise* Mustafa Asım Efendi
İzmir Paye-i mücerredî
Mecidî 4

ERTUĞRUL MEKTEB-İ İDADİSİ

Müdür Vekîli, Usûl Defteri ve Fransızca ve Türkçe
Muallimi Yusuf Sabri Efendi

Ulûm-i dîniye, Ahlâk ve Kitâbet Muallimi Ahmet Mecbûr Efendi

Farisî, Coğrafya, İlm-i eşya Muallimi Mehmet Said Efendi

Arabî, Hendese, Cebir, Tarih Muallimi Ahmet Tevfik Efendi

Hesap, Hıfzısıhha, Resim, Hüsn-i hat Muallimi Fuad Efendi

Mubassır Fevzi Efendi Hademe Şakirdan
2 100

EVKAF KOMİSYONU

Reis Müftü Hacı Mustafa Efendi

AZA

Hacı Şakir Efendi Nuri Dede Efendi
Abdûlbaki Efendi Hacı Tevfik Efendi
Mustafa Asım Efendi *Bursa Müderrisliği*
Katip Hacı Raşid Efendi

FEVZİYYE MEKTEB-İ İBTİDADİSİ

Muallim-i evvel İsmail Efendi Muallim-i sani Hakkı Efendi
Bevvab Hasan Efendi

ERTUĞRUL MEKTEB-İ İBTİDAİSİ

Muallim-i evvel Muallim-i sani
Hacı Bekir Efendi Hafız Mehmet Efendi
Bevvab Hafız Ahmet Efendi

ALİBEY MEKTEB-İ İBTİDÂİSİ	
Muallim Sadeddin Efendi	
KOÇİSAR NAHİYESİ	
Müdür Yusuf Ziya Efendi	
Nâib Ömer Lütü Efendi	Tahrîrât katibi
	Osman Necati Efendi
Vergi Katibi Mehmet Efendi	Sandık Emîni Hasan Efendi
AZA	
Hacı Hasanzâde İsmail Efendi	Hacıhasanlı İsmail Efendi
Hatiboğlu Ömer Ağa	Belvirânlı Mahmud Ağa
BELEDİYE MECLİSİ	
Reis Ali Ağa	
AZA	
Ahmet Ali Efendi	Mehmet Ağa
Şükrü Efendi	Abdullah Ağa
Mustafa Ağa	
BAZI MEMURİN	
Posta Memuru Ali Efendi	
Orman Ondalık Memuru	Orman Harîk Korucusu
Raif Bey	Hasan Efendi
KASABA MEKTEB-İ İBTİDÂİSİ	
Muallim-i evvel	Muallim-i sâni
Ahmet Efendi	Mustafa Efendi
Şakirdân	Şakirdân
Zükür	İnas
85	25

TUHT NAHİYESİ

Müdür Şevket Efendi

Nâib Hüseyin Efendi

Tahrîrât Katibi

İsmail Efendi

Vergi Katibi Faik Bey

Sandık Emmini Rifat Efendi

Orman Harîk Korucusu
Raşid Efendi

AZA

Akyazı Şihî Hacı İsmail
Efendi

Yarımağazâde Hacı Mustafa
Ağa

Ağazâde Bekir Efendi

Kara Vasil Oğlu Yanni Ağa

BELEDİYE MECLİSİ

Reis ve Katip Ayanzâde Tevfik Efendi

AZA

Karabacakoğlu Hasan Çavuş

Vasil Oğlu Haddah Ağa

Dervîşzâde Ali Efendi

Sandık Emmini ve Aza

Müezzinzâde Ömer Efendi

Çavuş Mustafa Ağa

TUHT MEKTEB-İ İBTİDÂİSİ

Muallim Şakir Efendi

Aded-i şakirdân 80

ŞABANÖZÜ NAHİYESİ

Müdür Süleyman Bey

Nâib Azmi Efendi

Katip İsmail Efendi

Vergi Katibi

Sandık Emmini

Hacı Mustafa Efendi

Lütfü Efendi

Kereste Ondalık Memuru Ali Efendi

AZA

Hacıhasanzâde Hacı Ali Ağa

Hacımemişzâde Ali Efendi

Hasan Bey Oğlu Ahmet Ağa

Hacı Hüseyin Efendi

BELEDİYE MECLİSİ	
Reis Vekili Şakir Efendi	
AZA	
Kadızâde Ahmet Efendi Alıcaoglu Mehmet Efendi	Memişoğlu Osman Ağa İvadoğlu Hacı Mustafa Ağa
Katip ve Sandık Emni Abdullah Efendi	
NAHİYE MEKTEB-İ İBTİDÂİSİ	
Muallim Ali Efendi	Aded-i şakirdân 70

**HASSA ORDU-YU HÛMÂYÛNUNA MENSUB İKİNCİ KASTAMONİ
FIRKASININ ÜÇÜNCÜ KASTAMONİ LİVÂSININ ALTINCI**

KENGİRİ ALAYI

Kaymakam Hacı Ahmet Bey *Osmanî 3, Yunan Madalyası*

Binbaşı Hamdi Bey *Osmanî 4, Mecîdî 4, Yunan Madalyası*

Kolağası Hasan Tahsin Efendi *Mecîdî 5, Girid ve Yunan Madalyaları*

Alay Katibi Ömer Lütfü Efendi *Mecîdî 5, Yunan Madalyası*

Tabur Katibi Hacı Mustafa Efendi *Mecîdî 5, Yemen ve Yunan Madalyası*

BİRİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı münhal

Mülâzım-ı evvel Rıza Efendi *Yunan Madalyası*

Mülâzım-ı sâni Adil Efendi *Yunan Madalyası*

İKİNCİ BÖLÜK

Kolağası Ahmet Efendi *Mecîdî 5, Plevne, Yunan Madalyaları*

Mülâzım-ı evvel Hüsnü Efendi

Mülâzım-ı sâni Tefik Efendi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Kolağası Ahmet Efendi *Yunan Madalyası*

Mülâzım-ı evvel Sadık Efendi *İmtiyâz ve Yunan Madalyaları*

Mülâzım-ı sâni Ahmet Efendi *Yunan Madalyası*

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı Ali Efendi *Plevne, Girit, Kırım, Yunan Madalyaları*

Mülâzım-ı evvel İsmail Efendi *Mecîdî 5*

Mülâzım-ı sâni münhal

Debboy Memuru Mehmet Efendi *Mecîdî 5, Plevne Madalyası*

Tüfenkci Mustafa Ağa *Yunan Madalyası*

KENGİRİ ZABITA DAİRESİ

Piyade Yüzbaşı İbrahim Ağa *Mecîdî 5, İftihâr Madalyası*
Piyade Mülâzım-ı sânisî Hasan Hüsni Efendi *Yunan Madalyası*
Piyade Mülâzım-ı sânisî Mehmet Ağa *Yunan Madalyası*
Süvari Mülâzım-ı evveli Hasan Ağa
Süvari Mülâzım-ı sânisî Hasan Ağa *Yunan Madalyası*
Koçhisar Zabita Memuru Piyâde Mülâzım-ı evveli Ali Ağa

Piyâde			Süvârî		
Nefer	Onbaşı	Çavuş	Nefer	Onbaşı	Çavuş
91	4	2	22	2	1

Hapishane Memuru ve Katibi Hasan Efendi
Gardiyan Mehmet Efendi | Gardiyan Hasan Ağa

POLİS İDARESİ

Polis Komiseri Mehmet Galib Efendi
Polis Kamil Efendi

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUB İKİNCİ KASTAMONİ
FIRKASININ ÜÇÜNCÜ KASTAMONİ LİVÂSININ BEŞİNCİ
KASTAMONİ ALAYININ İKİNCİ KOÇHİSAR TABURU**

Binbaşı Mehmet Faik Efendi *Mecîdî 4, Plevne, Yunan Madalyaları*
Kolağası münhal
Tabur Katibi Ahmet Cemal Efendi *Mecîdî 5, Yunan Madalyası*

BİRİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı münhal
Mülâzım-ı evvel Mehmet Şakir Efendi *İmtiyâz, Gümüş
ve Yunan Madalyaları*
Mülâzım-ı sâni Yusuf Ziya Efendi *Yunan Madalyası*

İKİNCİ BÖLÜK

Kolağası İsmail Ağa *Osmanî 4, Mecîdî 4, İftihâr, Karadağ,
Bosna, Gümüş, Yunan Madalyaları*
Mülâzım-ı evvel Ali Rıza Efendi
Mülâzım-ı sâni Mehmet Vehbi Efendi *Yunan Madalyası*

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı Hacı Resul Efendi *Yunan Madalyası*
Mülâzım-ı evvel Hacı Abdullah Ağa
Mülâzım-ı sâni Raşid Efendi *Gümüş, İmtiyâz ve Yunan Mad.*

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı İsmail Efendi *Yunan Madalyası*
Mülâzım-ı sâni İsmail Efendi *Yunan Madalyası*

Süvari Takımı Zâbiti Mülâzım-ı evvel
Hacı Mahmud Efendi *Yunan Madalyası*

Debboy Memuru Mülâzım-ı sâni Tahir Efendi *Yunan Madalyası*

Tüfengci Mustafa Ağa *Yunan Madalyası*

Misafir Mülâzım-ı sâni Ali Saib Efendi *Yunan Madalyası*
Misafir Mülâzım-ı sâni Mehmet Salih Efendi *Yunan Madalyası*

ÇERKEŞ KAZASI

SINIF 3

Kaymakam Ali Gaib Bey
Nâib İsmail Hakkı Efendi
Mal Müdürü Mehmet Cemal Efendi
Müftü münhal

İDARE MECLİSİ

Reis Kaymakam Bey

Nâib Efendi
Mal Müdürü
Efendi

Aza-yı
tabiiyye

Kadı İsmail Efendi
Mecîdî 4

Gökman Efendi
Mecîdî 4

İsmail Hakkı Efendi

Mehmet Saadeddin
Efendi

Aza-yı
müntahabe

Tahrîrât Katibi Elhac Mustafa Efendi *Râbia* 30 nun 318**BİDÂYET MAHKEMESİ**

Reis Nâib Efendi

AZA

Halil Bey

Şeyh Mehmet Efendi

Katib-i evvel Sabri Efendi

Katib-i sâni Yahya Efendi

Müstantik Muavini

Mukâvelât Muharriri

İsmail Efendi

Mustafa Efendi

Mahkeme-i şer'iyye Katibi

Eytâm Müdürü

Mesud Efendi

Hasan Efendi

MAL KALEMİ

Mal Müdürü Mehmet Celal Bey

Muavini Bekir Neşri Efendi

Refiki Elhac Ahmet Behcet Efendi

Sandık Emni Şakir Efendi

NÜFUS KALEMİ	
Memur Himmet Efendi	Kâtip Mehmet Ali Efendi
BELEDİYE MECLİSİ	
Reis Elhac Ali Rıza Efendi	
<u>AZA</u> Elhac Mehmet Efendi Derviş Efendi Elhac Mehmet Ağa Mehmet Ağa	
Kâtip ve Sandık Emni Sait Efendi	
ZİRAAT BANKASI MUHASEBE SANDIĞI	
Reis Mehmet Arif Efendi	
Muhasebe Kâtibi Osman Efendi	Refîki Mustafa Efendi
<u>AZA</u> Derviş Efendi Mustafa Efendi Elhac Ali Rıza Efendi münhal	
MAARİF MECLİSİ	
Reis Mehmet Sadık Efendi	
<u>AZA</u> Elhac Zekeriya Râci Efendi Elhac Mustafa Efendi Gökman Efendi <i>Mecîdî 4</i> <i>Râbia</i> 30 nun 318 Mustafa Efendi	
TİCARET VE ZİRAAT ODASI	
Reis Kamil Efendi	
<u>AZA</u> Mehmet Arif Efendi Mustafa Efendi Emin Ağa	

BAZI MEMURİN	
Telgraf ve Posta Memuru İsmail Hakkı Efendi <i>Hâmise 17 zâl 311</i> Tapu Kâtibi Ahmet Efendi Evkâf Müdürü Vekili Mehmet Efendi Düyûn-ı umûmiyye Pul Bayii Said Efendi Reji Memuru Rıza Efendi Zabıta Memuru Mehmet Ali Ağa Eşrâftan Adil Bey <i>Râbia</i>	
RÜŞDÎYE MEKTEBİ	İBTİDÂÎ MEKTEBİ
Muallim Hacı Zekeriya Râci Efendi Aded-i şâkirdân 53	Muallim Ahmet Efendi Aded-i şâkirdân 61
KARACAVİRAN NAHİYESİ	
Müdür Elhac Ahmet Efendi <i>Râbia</i>	
Nâib Celaleddin Efendi Katip Ali Rıza Efendi	Sandık Emni Rıza Efendi Vergi Katibi Mehmet Efendi
BELEDİYE MECLİSİ	
Reis Murtaza Ağa <u>AZA</u> Mehmet Bey Ahmet Bey Mustafa Efendi Ali Efendi Katip ve Sandık Emni Mustafa Efendi	
BAYINDIR NAHİYESİ	
Müdür Hüsameddin Efendi	
Nâib Mehmet Efendi Sandık Emni Mehmet Efendi	Katip Kamil Efendi Vergi Katibi Salim Efendi

OVACIK NAHİYESİ

Müdür Hüseyin Efendi

Nâib Hasan Efendi
Vergi Katibi Mahir Efendi

Katip Halil Efendi
Sandık Emni İbrahim Efendi

**HASSA ORDU-YU HÜMÂYÛNUNA MENSUB ÜÇÜNCÜ
ANKARA FIRKASININ ALTINCI EREĞLİ LİVÂSININ ON
İKİNCİ ZAĞFIRANBOLU ALAYININ İKİNCİ ÇERKEŞ TABURU**

Binbaşı Ali Remzi Efendi	<i>Mecîdî 5, Plevne ve Yunan Madalyaları</i>
Kolağası Kasım Efendi	<i>Mecîdî 4, Yunan Madalyası</i>
Tabur katibi Cemaleddin Efendi	<i>İftihâr, Yunan Madalyaları</i>

BİRİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı Mehmet Efendi	<i>Mecîdî, Girid ve Yunan Madalyaları</i>
Mülazım-1 evvel Mustafa Efendi	<i>Mecîdî 4, Yunan Madalyası</i>
Mülazım-1 sâni Kazım Efendi	

İKİNCİ BÖLÜK

Yüzbaşı Mustafa Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>
Mülazım-1 evvel Ali Remzi Efendi	
Mülazım-1 sâni Saadeddin Efendi	

ÜÇÜNCÜ BÖLÜK

Kolağası Kamil Efendi	<i>Mecîdî 5, Yunan Madalyası</i>
Mülazım-1 evvel Ali Ağa	<i>Mecîdî 5, Yunan Madalyası</i>
Mülazım-1 sâni Ziya Efendi	

DÖRDÜNCÜ BÖLÜK

Yüzbaşı İbrahim Efendi	<i>Mecîdî 5, Plevne, Mecidi 5, Yunan Mad.</i>
Mülazım-1 evvel Şakir Efendi	<i>Yunan Madalyası</i>
Mülazım-1 sâni Cemal Efendi	<i>Mecîdî 5</i>

Debboy Memuru Mülâzım-1 sâni Ahmet Efendi	<i>Mecîdî 5, Yunan Madalyası</i>
---	----------------------------------

Süvâri Mülâzım-1 evveli Ali Efendi	<i>Mecîdî 5, Yunan Madalyası</i>
Tüfengci Emin Efendi	<i>Mecîdî 5</i>
fazla Mülâzım-1 evvel Ahmet Efendi	<i>Mecîdî 5, Yunan Madalyası</i>

KENGİRİ SANCAĞI MERKEZ LİVÂ

Ahval-i Tarihiyesi: Kastamoni hakkında serd ve beyân olunan malûmât dairesinde kalan Kengiri kazâsı şarkan şimdi Ankara vilâyetine tabi Çorum livâsına tahvil-i irtibat eden İskilib kazâsıyla Tosya kazâsı ve Kuzyaka nahiyesinin bir kısmı, cenûben Ankara vilâyeti garben yine Ankara ile Çerkeş kazâsı, şimâlen kezâlik Çerkeş ve Arac kazâlarıyla mahduddur. Kengiri vilâyetinin cânib-i cenûbîsinde ve merkez vilâyete yirmi dört saat mesafede az bayırımsı bir mahalde vâki olup tarafeyninden biri tatlı, diğeri tuzlu olmak üzere iki çay cârî ve yemin ü yesârı makâbiri hâvîdir. Bu kasabada 2485 hane ve yedi yüz on yedi dükkan ile beş büyük ve küçük han, iki muvakkithane ve on üç medrese ve on cami ve on altı mescid, iki kütüphane, yedi tekve ve bir bedestân ve altı hamam ve üçü fabrika halinde olmak üzere altı değirmen ve İnac karyesinde dahi mükemmel bir dakîk fabrikası ve Sultan Süleyman tâb-ı sırullah hazretlerinin binâ-gerdesi olan cami-i şerif ile civarında bir aded büyük havuz ve mahallât aralarında müteaddid çeşmeler ve üç çâmeşûvihane ve hükümet ve askeri daireler ve bir cesîm kışla ve debboy ve telgrafhane ve ikisi kargîr üçü ahşab beş köprü ve bir mekteb-i ibtidâî ve bir mekteb-i idâdî ve bir inâs mektebi ve on sekiz Müslim sıbyân mektebi ve bir Rum kilisâsıyla Rum mektebi, frengi ve gurebânın tedavisine mahsus ve Hamidiyye nâm-ı şevket-i ittisâmıyla mevsûm bir hastane vardır. Mezkûr hastane hamiyet-mendân ahâlî îânesiyle idare ve üç yüz on bir senesinde yine îânât-ı ahâlî ile kasaba derûnunda müceddeden on iki bab dükkan ile Tüney karyesi civarında üç taşlı bir değirmen inşâ olunarak irâd-ı senevîsi hastane masârifine karşılık olmak üzere belediyece cibâyet edilmekte bulunmuştur. Kasabanın etrafında iki buçuk saat kadar mahalli bağ ve bahçe ile muhâttır. Kengiri kazâsı otuz iki mahalle ve iki yüz otuz yedi karyeyi şâmilidir. Darü'l-hadis nam-ı diğlerle Taşmeci ve derûnunda tarikat-ı aliyye-i Mevleviyye'den Şeyh Cemaleddin Hazretleri medfûn olduğu gibi ittisâlında Mevlevi dergah-ı şerifi ile hücerât-ı müteaddideyi hâvî daire-i mahsusa bulunuyor. Şehrin arka tarafında kâin harap kale içinde izzet-i kirâmdan Şeyh Karatekin ve kasabanın sair mahallerinde Şeyh Bahaeddin ve Şeyh Mehdi ve Sarı Yanık Babalar ve sair zevât-ı kirâm medfûndur.

MAHSULAT-I ARZİYYE VE UMUR-I SINAİYYE VE TİCARİYESİ

Kırmızı ve beyaz ve adi hinta ile şâir ve darı, mısır ve sair envâ-i hububat

sebze ve meyveden ve mamûlât-ı sînâiyyesi gayet dayanıklı Manisa ve Amasya taklidi alaca, bez, peşkir, mendil, çarşaf, meşin, sahtiyândan ve mamûlât-ı ticariyyesi dahi başlıca zahire ve tiftik ahz ü i'tasından ibarettir. Kengirî'nin buğdayı vilâyetin sair mahallerinde hâsıl olan buğdayların ekserine bil-vücûh müreccâh olduğundan Kastamoni ve sair mahall-i mütecâvirede revac ve itibarı pek ziyadedir.

Kengirî'ya üç saat mesafede bir dere içinde ihracatı kesîr bir kaya tuzu madeni olup vüs'atı tûlen on ve arzan yedi saat kadardır. İşbu mesafe dahilinde her hangi mahal hafr olunsa tuz zuhûr eyler. Kasaba-yı mezkûreye beş altı saat mesafelerde Aksekü ve Şeyh Osman nâmlarında iki tuz gölü daha vardır ve tuzlu çay mevâki-i muhtelifesinde ikâme olunan korucularla daima taht-ı muhafazada bulundurulur.

ÇERKEŞ KAZASI

Kazânın merkezi olan Çerkeş kasabası Kastamoni'nin cenûb-i garbîsinde ve merkez vilâyete yirmi altı ve merkez livâya on beş saat mesafede vâkidir. Kaza-yı mezkûr şarkan Kengirî, garben Gerede ve Hamidiyye, şimâlen Arac Zağfıranbolu kazâları, cenûben Ankara vilâyetinin Yabanâbâd ve Çıbıkâbâd kazâları ile mahdûddur.

Kasaba-yı mezkûrede bir hükümet konağı ve bir telgrafhane, kârgîr bir daire-i askerî, bir debboy, bir cebhane Sultan Murad-ı râbi tâb-ı sırullah Hazretlerinin binâ-gerdesi bir cami-i şerifle ashâb-ı hayrat taraflarından yaptırılmış sekiz cami ve bir mescid-i şerif, birer rüşdî ve ibtidâî, altı sıbyân mektebi, iki medrese, üç tekye, meşâyah-i azâm-ı Halvetiyye'den Şeyh Hacı Mustafa Efendi kuddise sırrıh-ul âlî hazretlerinin türbe-i şerifleriyle beraber yedi türbe beş büyük han ve iki yüz on beş dükkan ve on iki câmeşûvihane, bir salhane, on altı kahvehane, üç hamam mevcuttur.

Sâye-i terakki-vâye-i hazret-i pâdişahîde kasabanın cihet-i cenûbîsinde hükümet civarında Bürhaneddin namıyla bir mahalle teşkil olunarak bir de ashâb-ı hayır tarafından Bürhaniyye namıyla mevsûm Halidiyye dergahı inşâ edilmiştir.

Kasabanın cenûb cihetinden cereyan eden çay üzerinde ikisi ahşâb ve biri kârgîr olmak üzere üç köprü vardır. Bu çay kasaba civarında yedi bâb değirmen tedvîr eder. Cennet-mekân Gâzî Abdülmecid Hân Hazretlerinin

Karacaviran nahiyesinin Kürt Karyesinde vâki cami-i şerifiyle su seddi müberrât-ı seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhîye zamîmeten hazîne-i hassa-yı şâhânedan tamir edilmiştir. Bu kaza dahilinde Bayındır nahiyesinin Hamamlı nehri üzerinde vâki köprünün dahi cihet-i nafiadan tamirâtı icra ve Karacaviran'ın Atkaracalar karyesine yine hamîyyet-mendân tarafından müceddeden bir mescid ve bir de on altı oda ve bir derslane, bir de tekve, inâs ve zükûra mahsûs birer mekteb-i ibtidâî ve mezkûr medreseye irâd olmak üzere on bir dükkan ve iki zahire anbarı inşa ve Bayındır nahiyesinin Kozviran karyesine dahi bir cami-i şerif binâ olunmuştur.

Kasabanın mevkii basit ve etrafı açık olduğundan âb ve havası latîf fakat kışı ziyâdedir. Kasabanın derûn ve birûnunda epeyce su mevcut ve bahçe yetiştirilmekte ise de bağ yoktur.

Pazar günleri Zağfıranbolu, Ovacık, Bayındır nahiyeleriyle Koçhisar, Tosya, Karacaviran'a tabi Milan taraflarından dahi her nev'i meyve ve sebze getirilerek fûrûht ve kasaba civar kuranın ihtiyacı def' edilmektedir.

Üç nahiye ile beraber kazânın hâvi olduğu üç yüz altmış sekiz karyede hamîyyet-mendân ahâlî-i kuradan bir haylisinin kabul ve it'am-ı misafirîne mahsus hane ve odaları vardır. Dahil-i kazâda müteaddid mahallerde ve merkez kazâ civarında bir kaç nev' maden suları mevcut olup bazı ilâ ve emrâz-ı cildiyye ve dahiliyyeye nef'i mütevâtirdir. Karacaviran dahilinde Çavundur karyesinde dahi her türlü ilâ ve emraz-ı dahiliyye ve hariciyyeye faidesi şayi olan diğer maden suları vardır. Bundan başka Çerkeş'e beş saat mesafede Akçakise karyesinde bazı illete nâfi diğer bir su daha mevcut olup Ağustos'ta çıktığı ve içenlerin faidesini gördükleri mervîdir.

MAHSÛLÂT-I ARZİYYE

Hinta, şair, siyâz, ve sair envâ-i fevâkih ve sebze husûle gelir.

TİCARET

Kazânın ticareti başlıca tiftiğe münhasırdır.

VİLÂYETİN ORMANLARI HAKKINDA MALÛMÂT

KENGİRİ SANCAĞI

Cerîb	Kazâsı	Kazâsı	Livâsı
65000	Koçhisar Ilgazı, Sarıdağ Kantar Dağı, Işık Dağı, Şabanözü, Bayındır Dağı.	Kengiri ve Çerkeş	Kengiri

MÛLÂZAHÂT

Çam, kayın, gürgen, meşe, ardıç ve ecnâs-ı saire ile müteşekkil oldukça güzel ormanlar ise de iskelelerinin uzaklığı sebebiyle mamûlâtı dahili sarfiyâta münhasırdır. Yaylaları meşhurdur. Mazı ve sahleb hasıl olur.

**KASTAMONI VİLÂYETİNİN SENE-İ CEDÎDE
MUÂZENESİNDEN
ME'HÛZ VÂRİDÂT-I UMUMİYESİ MİKTARI**

KENGİRİ SANCAĞI

Esâmî-i kaza	Techizât Miktari	Hâsılât-ı Müteferrika	Emlak ve Tapu Ve Mahâkim Harcları
	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
Kengiri Kazâsı	205505 -	95000 -	125000 -
Çerkeş Kazâsı	116891 -	25000 -	50000 -
YEKÛN	322396 -	120000 -	175000
Esâmî-i Kazâ	Rüsûm-ı mütenevvîa ile Orman Hakkı Kereste Ve Pul Rüsûmları		Ağnam Rüsûmu ile Aşâr Hâsılâtı
	Guruş Para		Guruş Para
Kengiri Kazâsı	64197 20	2346571 -	
Çerkeş Kazâsı	24839 -	1332424 -	
YEKÛN	89036 20	3678995 -	
Esâmî-i Kazâ	Emlak ve Akar ve Temettu' Vergisiyle Bedel-i askerî		Yekûn
	Guruş Para		Guruş Para
Kengiri Kazâsı	1083041 10	3919314 30	
Çerkeş Kazâsı	611270 25	2160424 25	
YEKÛN	1694311 35	6079739 15	

**VİLÂYETİN HÂVÎ OLDUĞU ELVİYE VE KAYMAKAMLIKLAR İLE NEVÂHİNİN MERKEZ VİLÂYET VE ELVİYE VE YEK-DİĞERİNE
OLAN MESAFE-İ SAATİYYELERİNİN CEDVELİDİR**

KENGİRİ SANCAĞI

**ESÂMÎ-İ KAZÂ
VENEVÂHÎ**

**MAA NEVÂHÎ
KENGİRİ KASABASI**

ÇERKEŞ KAYMAKAMLIĞI

KALECİK KAYMAKAMLIĞI

KENGİRİ KOÇİSAR TUHT ÇERKEŞ KARACAVİRAN OVACIK BAYINDIR KALECİK ŞABANÖZÜ BALLU

	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>
KASTAMONI	24	14	20	26	20	20	34	36	30	36
KÖYLİÖZ	21	14	20	26	20	23	34	33	27	33
KURTEŞE	21	11	17	23	17	17	31	33	27	33
KASABA	27	17	23	29	23	23	37	39	33	39
DEVREKÂNÎ	30	20	26	32	26	26	40	42	36	42
TAŞKÖPRÜ	24	22	18	34	28	28	42	44	38	44
BAĞDERE	28	26	22	38	32	32	46	48	42	48
PAZAR	30	20	26	32	26	26	30	42	36	42
SAMANCI	36	26	32	38	32	32	36	48	42	48
CUMA	48	38	44	50	44	44	38	60	54	60
YAZIKÖYÜ	20	12	20	18	18	16	24	32	26	32
İĞDİR	26	18	26	20	26	22	20	38	32	38
AFŞAR	18	10	20	20	14	14	28	30	24	30
İNEBOLU	42	32	38	44	38	38	52	54	48	50
FAKAZ	48	36	42	50	44	44	42	60	58	60
KÜRRE-İNUHAS	36	26	32	38	32	32	46	48	42	44
EVRENYE	42	32	38	44	38	38	52	54	48	54
TOSYA	12	12	06	24	18	22	32	24	24	24
KARGI	20	20	14	34	28	42	42	32	26	32

ESÂMÎ-İ KAZÂ
VENEVÂHÎ

MAA NEVÂHÎ
KENGİRİ KASABASI

ÇERKEŞ KAYMAKAMLIĞI

KALECİK KAYMAKAMLIĞI

	KENGİRİ KOÇİSAR	TUHT	ÇERKEŞ	KARACAVİRAN	OVACIK	BAYINDIR	KALECİK	ŞABANÖZÜ	BALLU
	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>
İSKİLİB	18	24	18	38	32	42	42	30	24
ZAĞFERANBORLU	24	28	44	12	18	10	12	36	42
AKTAŞ	22	18	30	09	15	05	05	34	28
EFLANİ	30	22	28	18	24	14	18	42	42
ULUS	35	27	33	24	30	20	22	48	42
SİNOB	52	50	46	62	56	56	70	72	62
KASABA	52	50	46	62	56	56	70	72	66
BOYABAD	36	32	32	44	38	38	52	54	48
DURAĞAN	44	38	38	50	44	44	58	56	54
İSTEFAN	38	38	32	50	44	44	58	60	54
ÇAKKILLI	45	38	39	50	44	44	58	60	54
BOLU	46	42	48	28	34	32	20	58	52
GÖKÇESU	43	42	48	25	31	29	17	55	45
GÖYNÜK	70	82	72	52	58	56	44	82	76
MUDURNU	58	54	60	40	46	44	32	70	64
AKÇAŞEHİR	66	59	65	46	52	50	38	76	60
EREĞLİ	60	52	58	48	54	46	48	72	72
DEVREK	48	40	46	76	42	34	36	60	60
BARTIN	38	52	58	26	32	24	26	50	50
ÇARŞANBA	44	58	64	32	38	30	22	56	56
GEREDE	34	30	36	16	22	20	08	46	40
MENGEN	34	30	36	16	22	20	08	46	40
KENGİRİ	*	08	05	15	08	25	22	12	08

ESÂMÎ-İ KAZÂ
VENEVÂHÎ

MAA NEVÂHÎ
KENGİRİ KASABASI

ÇERKEŞ KAYMAKAMLIĞI

KALECİK KAYMAKAMLIĞI

	KENGİRİ	KOÇİSAR	TUHT	ÇERKEŞ	KARACAVİRAN	OVACIK	BAYINDIR	KALECİK	ŞABANÖZÜ	BALLU
	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>	<u>saat</u>
KOÇİSAR	08	*	06	12	06	10	20	36	30	36
TUHT	05	06	*	18	12	10	28	18	18	12
ÇERKEŞ	15	12	18	*	06	08	08	27	21	27
KARACAVİRAN	08	06	12	06	*	08	14	21	15	21
OVACIK	25	10	10	08	08	*	08	35	35	35
BAYINDIR	22	20	28	08	14	08	*	35	29	35
KALECİK	12	36	18	27	21	35	35	*	06	08
ŞABANÖZÜ	08	30	18	21	15	35	29	06	*	18
BALLU	08	36	12	27	21	35	35	08	18	*

AÇIKLAMALAR

Bilindiği gibi vilâyet sâlnâmelerinin bir özelliği de, büyük bir çoğunluğunun “taşra”da yani vilâyetlerdeki matbaalarda basılmış olmalarıdır. Bu matbaalarda basılan ilk kitaplardan olan salnamelerde, matbaa çalışanlarının yeterli deneyim sahibi olmamaları, içeriğindeki bilgilerin kazalardaki görevliler tarafından müsveddeler halinde gönderilmesi, tertip ve baskı hataları vb. sebeplerden dolayı zaman zaman -özellikle- istatistiklerde yanlışlıklara rastlanmaktadır.

Tamamı Kastamonu’da basılan Kastamonu Vilâyeti Sâlnâmeleri’nde de diğer örneklerinde olduğu gibi bu türden yanlışlıklar vardır.

Okuyucuları ve araştırmacıları yanıltmaması için bu yanlışlıklardan tespit edilebilenler aşağıya çıkartılmıştır:

1. İkinci sâlnâmenin Kengiri Sancağı vergi gelirlerini gösteren sütunun “Kengiri Sancağı Yekûnü” bölümü, sâlnâmede 2.371.913 olarak gösterilmiştir. Doğrusu 2.371.912 olmalıdır.

Yine ikinci sâlnâmedeki Kengiri Sancağı’nın nüfus ve hanesini gösteren çizelgenin “Kengiri Sancağı Yekûnü” bölümünde de bir yanlışlık söz konusudur. Çizelgedeki kasaba, nahiye vb. sütunlarındaki İslam, Rum, Ermeni nüfus ve hane miktarlarının doğru olduğu kabul edilirse, birinci sâlnâmenin ilgili sayfası da gözönünde tutulursa, doğru toplamların aşağıdaki gibi olması gerekir:

NÜFUS			HANE		
İSLAM	RUM	ERMENİ	İSLAM	RUM	ERMENİ
66731	578	70	17410	189	22

2. Üçüncü sâlnâmenin “Vâridât-ı Kaffe” bölümündeki “Ağnam Rûsûmu” sütununun “ Kengiri Sancağı Yekûnü “ bölümü - diğer sütunlardaki verilerin doğru olduğu kabul edilirse - 2.190.000 değil, 2.163.000 olması gerekir.

3. Dördüncü sâlnâmenin “Menafi-i Umûmiyye Sandıkları...” bölümündeki “Kengiri Sancağı Yekûnü” 323.543 kuruş 10 para olarak gösterilmiştir. Kengiri kazâsının sermayesi ise 107.643 kuruş 30 paradır. Kalecik ve Çerkeş kazâlarında kûsûrât olmadığına göre doğru yekûnün 323.543 kuruş 30 para veya yazıldığı gibi 323.543 kuruş 10 para olması gerekir.

4. Beşinci sâlnâmede, vilâyetin yıllık gelirlerinin Kengırı Sancağı bölümünü gösteren “Vilâyetin seksen sekiz senesi...” bölümünün toplamı yanlıştır. Sütunlardaki verilerin doğru olduğu kabul edilirse toplamın 8.815.308 kuruş 20 para değil, 8.606.097 kuruş 20 para olması gerekir.

Yine beşinci sâlnâmenin kasaba ve şehir düzeyindeki yerleşim merkezlerinde mevcut bulunan binaları gösteren “Şehir ve kasabalarda kâin...” cetvelinin “Cevâmî ve Mesâcid” bölümünde Koçhisar (İlgaz) sütununda cami ve mescid gösterilmemiştir. Halbuki bir önceki sâlnâmede Koçhisar kasabasında bir cami olduğu görülmektedir.

5. Sekizinci sâlnâmede vilâyetin yıllık gelirlerinin Kengırı Sancağı bölümünü gösteren “Vilâyetin doksan bir senesi...” bölümünün toplamı yanlıştır. Sütunlardaki verilerin doğru olduğu kabul edilirse toplamın 6.022.939 kuruş değil 6.022.934 kuruş olması gerekir.

6. Onuncu sâlnâmenin “vilâyet dahilinde bulunan menâfi-i umûmiyye sandıkları” bölümünün yekûn kısmındaki 20 kuruşluk küsürât, -kazâların sermaye miktarlarının doğru olduğu kabul edilirse- yanlış şekilde fazla olarak yazılmıştır.

7. Onbeşinci sâlnâmenin Kengırı kazâsı “304 Senesi Vergisi”ni gösteren bölümün toplamı, -vergi rakamlarının doğru olduğu kabul edilirse- 1.403.998 kuruş değil, 1.403.995 kuruş olması gerekir.

Kezâ Çerkeş ve Kalecik kazâlarının “304 Senesi Vergisi”ni gösteren bölümlerin toplamlarında da birer kuruş fazlalık söz konusudur. Doğrusu Çerkeş için ; 809.422 kuruş, Kalecik için ; 282.417 kuruş olmalıdır.

Yine on beşinci sâlnâmenin Kalecik kazâsına ait “Ağnam” (koyunlar) toplamında da -keçi, tiftik ve koyun miktarı doğru kabul edilirse- yanlışlık vardır. Doğrusu 38.674 değil, 48.674 olmalıdır.

8. On altıncı sâlnâmenin Kengırı kasabasının yıllık geliriyle ilgili bölümü olan “Kasabanın Mürettebât-ı Senevîyyesi” bölümünün toplamı, -yine vergi rakamlarının doğru yazıldığı kabul edilirse- 2.798.636 kuruş 15 para değil ; 2.798.637 kuruş 15 para olması gerekir.

Kezâ İskilip kasabasının da konuyla ilgili aynı bölümünde (Kasabanın Mürettebât-ı Senevîyyesi) bir toplama hatası söz konusu olmalıdır. Buradaki toplamın da 1.050.886 kuruş 1 para değil, 950.886 kuruş 1 para olması gerekir.

Yine on altıncı sâlnâmedeki Çerkeş kazâsı bölümünün “Ziraat Bank Sandığının Sermayesi” bölümündeki yekûnün -sermaye ve vâridât bölümündeki rakamlar doğru ise- 4.517.603 kuruş 8 para değil, 451.083 kuruş 8 para olması gerekir.

9. Onyedinci sâlnâmenin (h.1308) senesi istatistiğinin Kengiri Sancağı bölümündeki “Fırın” sütununun yekûnû, -Kengiri, Çerkeş ve İskilib kazâlarının yekûnû doğru ise- yanlıştır. Doğru toplamın 47 değil, 53 olması gerekir.

Kezâ aynı bölümün “Cevâmî ve Mesâcid” sütununun toplamında da bir yanlışlık söz konusudur. Doğru toplamın -kazâ verileri doğru ise- 586 değil, 592 olması gerekir.

Yine aynı bölümde bulunan İskilib kazâsı sütununun toplamı 673.258 değil, 663.258, Çerkeş kazâsı sütununun toplamı 452.418 değil, 443.419, Kengiri kazâsı sütununun toplamı 864.731 değil, 864.733, yekûnlerin toplamı ise 1.990.407 değil, 1.971.398 olmalıdır.

10. On sekizinci sâlnâmenin Kengiri Sancağına ait “Kastamoni Vilâyetinin Sene-i Cedîde Muvâzenesinden...” bölümünün “Rûsûm-ı Mütenevia ile...” sütununun toplamındaki 20 paralık miktar fazladır.

Kezâ aynı bölümün “Ağnam Rûsûmuyla Aşar Hâsılâtı” bölümünün toplamı da -kazâların verileri doğru ise- 4.611.692 kuruş 20 para değil, 4.611.691 kuruş 20 para olması gerekir.

11. Ondokuzuncu sâlnâmeyi diğer sâlnâmelerden ayıran en önemli özellik, vilâyete bağlı mahalle ve köylerin isimleri ile hane ve nüfuslarının (erkek ve kadın olmak üzere) ayrı ayrı gösterilmesidir. Ne var ki yukarıda bahsetmiş olduğumuz nedenlere bağlı olarak bu bölümde de bazı toplama hataları vardır. Mahalle ve köylere ait verilerin doğruluğu halinde toplamların aşağıdaki gibi olması gerekir:

	SÂLNÂMEDEKİ TOPLAM	DOĞRU TOPLAM
Kengiri Kazâsı Hane Toplamı	7.485	7.489
Kengiri Kazâsı Zükûr Toplamı	20.189	20.188
Kengiri Kazâsı İnâs Toplamı	19.015	19.969
Şabanözü Nahiyesi Hane Toplamı	2.820	2.810
Şabanözü Nahiyesi Zükûr Toplamı	9.258	9.268

Şabanözü Nahiyesi İnâs Toplamı	8.907	8.921
Koçhisar Nahiyesi Zükûr Toplamı	8.201	8.301
Koçhisar Nahiyesi İnâs Toplamı	8.265	8.286
Tuht Nahiyesi Hane Toplamı	1.949	1.932
Tuht Nahiyesi Zükûr Toplamı	6.671	6.623
Tuht Nahiyesi İnâs Toplamı	6.242	6.197
Çerkeş Kazâsı Hane Toplamı (genel)	8.417	7.426
Çerkeş Kazâsı Zükûr Toplamı (genel)	28.137	27.823
Çerkeş Kazâsı İnâs Toplamı (genel)	27.826	27.814

Söz konusu bölümün sonundaki “Yekûn-i Umûmî “ sütununda gösterilen rakamlar yalnızca Çerkeş kazâsının nahieleriyle beraber toplamı olup, sancağın genel nüfus toplamı “Kastamoni Vilâyetinin Nüfus-ı Umûmiyyesi” bölümündeki Kengırı Sancağı kısmında gösterilmiştir.

12. Yirminci sâlnâmenin Kengırı kazâsına ait nüfus toplamı, -nahiyelerin erkek ve kadın sayısına ait veriler doğru ise- 89.444 değil, 90.084 olması gerekir.

Kezâ Çerkeş kazâsına bağlı köy ve mahallelerin sayısını gösteren sütunun toplamı da 228 olarak görünmektedir. Bir önceki sâlnâmedeki köy ve mahallelerin isimleriyle sayıları göz önünde bulundurulacak olursa, doğru toplamın 368 olması gerekir. Zaten yirminci sâlnâmenin “Vilâyetin Nüfus-ı Umûmiyyesi” bölümünde de Çerkeş Kazâsının mahalle ve köy sayısı 368 olarak gösterilmiştir.

**HİCRÎ 1314 (1896) TARİHLİ KASTAMONU VİLÂYETİ
SÂLNÂMESİNİN KENGİRİ SANCAĞI BÖLÜMÜNDE İSMİ
GEÇEN MAHALLE VE KÖYLERİN SÂLNÂMEDEKİ
YAZILIŞLARI,ESKİ İSİMLERİ VE YENİ İSİMLERİ İLE BUGÜN
BAĞLI BULUNDUKLARI İDARÎ BİRİMLER**

Hicrî 1314 (1896) senesine ait *On Dokuzuncu Kastamonu Vilâyeti Sâlnâmesi* 'nde vilâyete ve sancaklarına bağlı mahalle ve köylerin isimleriyle , bu mahalle ve köylerdeki mevcut nüfus (kadın ve erkek olmak üzere) ve hane sayısı bir çizelge ile verilmiştir. Dört-beş hanelik yerleşim birimlerinin dahi yer aldığı bu çizelge, sâlnâmelerin yayımlandığı zaman kesitini incelemek isteyen tarihçiler ile köy monografi çalışmaları yapacak araştırmacılar için kaynak niteliğindedir.

Çizelgede ismi geçen köy ve mahallelerden bazıları demografik hareketler sonucunda ve süreç içerisinde ya diğer köy ve mahallelerle birleşerek büyümüş ve o yerleşim biriminin ismini almış, ya da devlet tarafından ismi değiştirilmiştir. İsmi değişen mahalleler çizelgede (*) işaretiyle gösterilmiştir.

Köylerin eski ve yeni isimlerini karşılaştırırken, özellikle coğrafi konumlarını ve isimlerinin yazılış biçimlerini hem yapmış olduğumuz alan çalışmasıyla, hem de çeşitli kaynaklara baş vurarak teyit etmeye çalıştık. Ne var ki bütün çalışmalarımıza rağmen bazı yerleşim birimlerinin coğrafi konumlarıyla şimdiki isimlerini tespit etmek mümkün olmadı. Bu yerleşim birimlerini (?) işaretiyle gösterdik. Ayrıca yapmış olduğumuz çalışma sırasında çeşitli yayınlarda bazı köylerin eski ve yeni isimleri konusunda çelişkiler olduğunu gördüğümüzden bu gibi isimlerle ilgili açıklamaları da dipnotlarda verdik.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Abdallar	Abdallar	Abdallar	Ovacık/Karabük
Abdullar,(Virencik, Uyuran maa Yakublar)	Abdullar	Abdullar	Çerkeş/Çankırı
Absarı	Apsarı	Avdurlar ¹	
Acemler (Doğancılar maa..)	Acemler	Gümüşdüven	Korgun/Çankırı
Adiller (Kabaarmud, Bulma.)	Adiller	Acemler ²	Eskipazar/Karabük
Ağa	Ağaköy	Adiller	Eskipazar/Karabük
Ağlözü	Ağlözü	Ağaca	Çerkeş/Çankırı
Ahiler	Ahiler	Ağlözü	Kurşunlu/Çankırı
Ahlad	Ahlatköy	Ahırlar ³	Çerkeş Çankırı
Ahmedler	Ahmedler	Ahlat	Merkez/Çankırı
Ahur	Ahurköy	Ahmedler	Ovacık/Karabük
Ahurtaş	Ahurtaş	Ahır	Çerkeş/Çankırı
Akbaş	Akbaş	Ahırtaş ⁴	Eskipazar/Karabük
Akbıyıkoglu	Akbıyıkoglu	Akbaş	Çerkeş/Çankırı
Akca	Akca	Akbıyık ⁵	Ovacık/Karabük
Akcavakıf	Akcavakıf	Akçaören	Ilgaz/Çankırı
		Akçavakıf	Merkez/Çankırı

¹ Sözkonusu "Abdullar"ı, Ovacık ilçesine bağlı Abdullar köyü ile karıştırmamak gerekir. Burada yazılı olan "Abdullar", kimi kaynaklarda Avdurlar olarak da geçen ve Halkaoğlu, Turbaşı, Dağçukurören köylerinin oluşturduğu üçgenin ortasında kalan bir yerleşim birimidir.

² Acemler; Eskipazar ilçesine bağlı Doğancılar köyünün bir mahallesidir.

³ Ahiler ya da bugün kimi kaynaklarda yazıldığı şekliyle Ahırlar; Çerkeş ilçesine bağlı Örenli Köyünün kuzeyinde bir yerleşim birimidir.

⁴ Ahırtaş; Eskipazar ilçesine bağlı Arslanlar köyünün bir mahallesidir.

⁵ Akbıyıkoglu ya da Akbıyık; Ovacık ilçesine bağlı Gökçedüz köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Akçakise	Akçakise (?)	(?)	(?)
Akçapınar	Akçapınar	Akçapınar ⁶	Ovacık/Karabük
Akhasan	Akhasan	Akhasan	Çerkeş/Çankırı
Akhisar	Akhisar	Akhisar ⁷	Ovacık/Karabük
Aksekü	Aksekü	Akseki	Bayramören/Çankırı
Aktaş	Aktaş	Aktaş	Ilgaz/Çankırı
Akviran	Akviran	Akören	Merkez/Çankırı
Akyazı	Akyazı	Akyazı	Yapraklı/Çankırı
Alamescid	Alamescid	(*)	Merkez/Çankırı
Alıca	Alıca	Alıca	Merkez/Çankırı
Alınca	Alınca	Alınca	Ovacık/Karabük
Alibey	Alibey	Alibey	Ilgaz/Çankırı
Aliözü	Aliözü	Aliözü	Çerkeş/Çankırı
Alkısarak	Alkısarak	Alkısarak ⁸	Ovacık/Karabük
Alpa	Alpa	Söğütçük	Belören/Ilgaz/Çankırı
Alpagud	Alpagud	Alpagut	Belören/Ilgaz/Çankırı
Aluc	Aluc	Alıç	Ilgaz/Çankırı
Aluc	Aluc	Alıç ⁹	Bayramören/Çankırı

⁶ Akçapınar; Ovacık ilçesine bağlı Abdullar köyünün bir mahallesidir.

⁷ Akhisar Ovacık ilçesine bağlı Çatak köyünün bir mahallesidir.

⁸ Alkısarak; Ovacık ilçesine bağlı Yığınnot köyünün bir mahallesidir.

⁹ Alıç; Bayramören ilçesine bağlı Akseki köyünün yaklaşık iki kilometre batısında kalan bir yerleşim birimidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ

ESKİ İSMİ

YENİ İSMİ

BAĞLI BULUNDUĞU
İDARİ BİRİM

Alva

Anbarözü

Andaboru

Anuza

Arab

Aragez

Arıcık

Arpayeri

Asarcık

Aslanlar

Aşağı

Aşağı

Aşağı

Aşağı Alagöz

Aşağı Badiğin

Aşağı Bozan

Aşağı Çavuş

Aşağı Dere

Aşağı Pelitözü

Aşıklar

Atkaracalar

Alva

Anbarözü

Andaboru

Anuza

Arab

Aragez

Ericek

Arpayeri

Asarcık

Aslanlar

Aşağı

Aşağı

Aşağı

Aşağı Alagöz

Aşağı Badiğin

Aşağı Bozan

Aşağı Çavuş

Aşağı Dere

Aşağı Pelitözü

Aşıklar

Atkaracalar

Oğlaklı

Ambarözü

Yaylatepesi

Başegmez

Bakırlı

Gürpınar

Ericek

Arpayeri

Asarcık¹⁰

Arslanlar

(*)

Aşağı

(*)

Aşağı Alagöz

Aşağıöz

Aşağı Bozan

Aşağı Çavuş

Aşağı Dere

Aşağı Pelitözü

Aşıklar

Atkaracalar

Eldivan/Çankırı

Ovacık/Karabük

Bayramören/Çankırı

Merkez/Çankırı

Şabanözü/Çankırı

Şabanözü/Çankırı

İlgaz/Çankırı

İlgaz/Çankırı

Ovacık/Karabük

Eskipazar/Karabük

İlgaz/Çankırı

Yapraklı/Çankırı

Kurşunlu/Çankırı

Kızılırmak/Çankırı

Yapraklı/Çankırı

İlgaz/Çankırı

Merkez/Çankırı

İlgaz/Çankırı

Merkez/Çankırı

Belören/İlgaz/Çankırı

Atkaracalar/Çankırı

¹⁰ Asarcık; Ovacık ilçesine bağlı Ambarözü köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Avlağıkaya	Avlağıkaya	Avlağıkaya	Ovacık/Karabük
Avrateli	Avrateli	Doğanlar	Orta/Çankırı
Avşar	Avşar	Afşar	Çerkeş/Çankırı
Aydınlar	Aydınlar	Aydınlar ¹¹	Ovacık/Karabük
Ayan	Ayan	Ayan	Merkez/Çankırı
Ayseki	Ayseki	Ayseki	Yapraklı/Çankırı
Babalar (Kulat maa..)	Babalar	Babalar	Eskipazar/Karabük
Babalar-ı sagîr (Kartak maa..)	Babalar-ı sagîr	Küçük Babalar ¹²	Eskipazar/Karabük
Babsa	İkizören	İkizören	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Bademçay	Bademçay	Bademçay	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Bahçepınar	Bahçepınar	Bahçepınar ¹³	Eskipazar/Karabük
Bağra (Hacılar maa..)	Bağra	Karakuzu	Bayramören/Çankırı
Bakırcılar	Bakırcılar	Bakırcılar ¹⁴	Ovacık/Karabük
Balıbağı	Balıbağı	Balıbağı	Merkez/Çankırı
Balkavak	Balkavak	Belkavak	Çerkeş/Çankırı
Basdak	Bastak	Yaylakent	Orta/Çankırı
Baslama	Başlama	Belsöğüt	İlgaz/Çankırı
Basmul	Basmul	Basmul ¹⁵	Çerkeş/Çankırı

¹¹ Aydınlar; Ovacık ilçesine bağlı Ahmetler köyünün bir mahallesidir.

¹² Küçük Babalar; Eskipazar ilçesinin kuzeyinde, Köyceğiz ile Babalar köyleri arasında kalan bir yerleşim birimidir.

¹³ Bahçepınar; Eskipazar ilçesinin hemen güneyinde kalan bir yerleşim birimidir.

¹⁴ Bakırcılar; Ovacık ilçesine bağlı Yeniören köyünün bir mahallesidir.

¹⁵ Basmul; Çerkeş ilçesine bağlı Bedil köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ

ESKİ İSMİ

YENİ İSMİ

BAĞLI BULUNDUĞU
İDARİ BİRİM

Başboyundurcuk	Başboyundurcuk	Başboyundurcuk	Ovacık/Karabük
Başovacık	Başovacık	Başovacık	Kurşunlu/Çankırı
Başpınar (maa Kuruözü)	Başpınar	Başpınar	Eskipazar/Karabük
Bayındır	Bayındır	Bayındır	Merkez/Çankırı
Bayındır Kuzvıran	Kuzvıran	Kuzören	Eskipazar/Çankırı
Bayırakseki	Bayırakseki ¹⁶	Büyük Akseki	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Bayırzeyve	Bayırzeyve	Yamaçbaşı	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Bayramvıran	Bayramvıran	Bayramören	Bayramören/Çankırı
Bedil	Bedil	Bedil	Çerkeş/Çankırı
Belencik (Yahyalar maa..)	Belencik	Belen	Eskipazar/Karabük
Belencik	Belencik	Belen	Ovacık/Karabük
Belvıran	Belvıran	Belören	Belören/Ilgaz/Çankırı
Bereket	Bereket	Bereket	Kurşunlu/Çankırı
Beşdüt	Beşdüt	Beşdüt	Merkez/Çankırı
Bey	Beyköy	Beyköy ¹⁷	Çerkeş/Çankırı
Beye (Kızılcavıran maa..)	Beye	Beye ¹⁸	Eskipazar/Karabük
Beydili	Beydili	Beydili	Ovacık/Karabük
Beydini	Beydini	Beydini	Ovacık/Karabük
Beymelik	Beymelik	Beymelik	Çerkeş/Çankırı

¹⁶ Bayırakseki yada Bayırakseki (kimi kaynaklarda her iki ismide kullanılır), kendisinden biraz daha büyük olan Bugudakseki yada Büyükakseki ile karıştırılmamalıdır. Her iki yerleşim merkezi de eskiden iki ayrı köy iken, birbirlerine yakın olmaları sebebiyle bugün tek köy haline gelmiştir.

¹⁷ Beyköy; Çerkeş ilçesine bağlı Gökçeler köyünün bir mahallesidir.

¹⁸ Beye; Eskipazar ilçesine bağlı Kapaklı köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Beysi	Beysi	Akgüneş	Bayramören/Çankırı
Bicikler	Bicikler	Bicikler ¹⁹	Ovacık/Karabük
Bigay	Buğay	Buğay	Korgun/Çankırı
Bigay	Yapraklıbuğay	Buğay	Yapraklı/Çankırı
Boduroğlu	Boduroğlu	Boduroğlu	Ovacık/Karabük
Boncuklar (Mahanlar...)	Boncuklar	Boncuklar	Eskipazar/Karabük
Boyalıca	Boyalıca	Boyalıca	Merkez/Çankırı
Boyalısüfla	Boyalısüfla	Boyalı	Ovacık/Karabük
Boyuncak	Boyuncak	Boyuncak ²⁰	Çerkeş/Çankırı
Bozkocaarmud	Bozcaarmud	Bozcaarmut ²¹	Çerkeş/Çankırı
Bozkuş	Bozkuş	Bozkuş	Atkaracalar/Çankırı
Bozoğlu	Bozoğlu	Bozoğlu	Çerkeş/Çankırı
Bölükviran	Bölükviran	Bölükören ²²	Çerkeş/Çankırı
Bölükviran	Bölükviran	Bölükören	Eskipazar/Karabük
Bölükviran	Bölükviran	Bölükören	Ovacık/Karabük
Bucura	Bucura	Yaylaören	Belören/İlgaz/Çankırı
Budaklar (İleler maa...)	Budaklar	Budaklar	Eskipazar/Karabük
Bugudakseki	Büyük Akseki	Büyük Akseki	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Buğurviren	Büğren	Buğurören	Orta/Çankırı

¹⁹ Bicikler; Ovacık ilçesine bağlı Çukurköy'ün bir mahallesidir.

²⁰ Boyuncak ya da Boyunca; Çerkeş ilçesine bağlı Saraycık köyünün bir mahallesidir.

²¹ Bozcaarmut; Çerkeş ilçesine bağlı Kısaç köyünün bir mahallesidir.

²² Bölükviran ya da Bölükören; Çerkeş ilçesine bağlı Göynükçukuru köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ

ESKİ İSMİ

YENİ İSMİ

BAĞLI BULUNDUĞU
İDARİ BİRİM

Buhya	Buhya	Özlü	Orta/Çankırı
Bulduk, (Soblan maa Dere)	Bulduk	Bulduk	Eskipazar/Karabük
Bulduk	Bulduk	Bulduk	Şabanözü/Çankırı
Bulgurcu	Bulgurcu	Bulgurcu	Şabanözü/Çankırı
Bulma (Kabaarmud, Adiller)	Bulma	Bulma ²³	Eskipazar/Karabük
Buluca	Buluca	Buluca	Yapraklı/Çankırı
Büğdüz	Büğdüz	Büğdüz	Orta/Çankırı
Bükcük	Bükcük	Bükcük	Ilgaz/Çankırı
Bürnük, (Seviller maa Hamzalar)	Bürnük	Bürnük ²⁴	Eskipazar/Karabük
Büyük Hacıbey	Büyük Hacıbey	Büyük Hacıbey	Eldivan/Çankırı
Büyük Yakalı	Büyük Yakalı	Büyük Yakalı	Şabanözü/Çankırı
Cami-i Kebir	Cami-i Kebir	(*)	Merkez/Çankırı
Cami-i Kebir	Cami-i Kebir	Cami-i Kebir	Yapraklı/Çankırı
Cumaderesi	Cumaderesi	Cumaderesi ²⁵	Eskipazar/Karabük
Canik	Canik (?)	(?)	(?)
Çağabey	Çağabey	Çağabey	Merkez/Çankırı
Çakırlar	Çakırlar	Çakırlar	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Çakmak	Çakmak	Çakmak	Çerkeş/Çankırı
Çalcıviran	Çalcıviran	Çalçıören	Çerkeş/Çankırı

²³ Bulma; Eskipazar ilçesine bağlı Kabaarmud köyünün batısında bir yerleşim birimidir.

²⁴ Bürnük; Eskipazar ilçesine bağlı Hamzalar köyünün bir mahallesidir.

²⁵ Cumadere ya da Cumaderesi; Eskipazar ilçesine bağlı Yeşiller köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Çama	Çama	Budakpınar	Atkaracalar/Çankırı
Çamlıca (Meşecik, Yazıboyu maa)	Çamlıca (?)	(?)	(?)
Çandır	Çandırılar	Çandırılar	Eskipazar/Karabük
Çapar	Çapar	Çapar	Şabanözü/Çankırı
Çaparkayısı	Çaparkayı	Çaparkayı	Şabanözü/Çankırı
Çardak	Çardak	Çardaklı	Atkaracalar/Çankırı
Çardak	Çardak	Çırdak	Kurşunlu/Çankırı
Çartak	(?)	(?)	(?)
Çatacık (Mimarlar, Yayalar maa Dereağıl)	Çatacık	Çatacık ²⁶	Eskipazar/Karabük
Çatak (Haslı, maa Durcular)	Çatak (?)	(?)	(?)
Catak (maa Dağdibi)	Çatak	Çatak	Ovacık/Karabük
Çatak	Çatak	Çatak	Ovacık/Karabük
Çatakviran (Dereözü maa Ova)	Çatakviran	Çatakören ²⁷	Eskipazar/Karabük
Çavundur	Çavundur	Çavundur	Kurşunlu/Çankırı
Çatakviran (Sağırlar maa Çavuşlar)	Çavuşlar	Çavuşlar ²⁸	Eskipazar/Karabük
Çayırcık	Çayırcık	Çayırcık	Bayramören/Çankırı
Çayırpınar	Çayırpınar	Çayırpınar	Merkez/Çankırı
Çaykise	Çatkise	Çatkese	Kurşunlu/Çankırı
Çaylı (Gökter maa) ²⁹	Çaylı	Çaylıgövez	Eskipazar/Karabük

²⁶ Çatacık; Eskipazar ilçesine bağlı Yürecik köyünün bir mahallesidir.

²⁷ Çatakviran ya da Çatakören; Eskipazar ilçesine bağlı Ovaköy'ün bir mahallesidir.

²⁸ Çavuşlar; Eskipazar ilçesine bağlı Köyceğiz köyünün bir mahallesidir.

²⁹ Asıl isimleri Gövez ve Çaylı olan bu iki küçük yerleşim birimi, birbirlerine çok yakın olmaları sebebiyle Çaylıgövez ismini almıştır. Beytarla köyünün batısındadır.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARÎ BİRİM
Çaylı	Çaylı	Çaylı	Çerkeş/Çankırı
Çendire	Cendere	Cendere	İlgaz/Çankırı
Çengeller	Çengeller	Çingiller ³⁰	Ovacık/Karabük
Çerçi	Çerçi	Çerçi	Şabanözü/Çankırı
Çetence	Çetence	(*)	Merkez/Çankırı
Çevre	Cevre	Cevre ³¹	Ovacık/Karabük
Çevrenaz	Çevrenaz	Çevrenaz	İlgaz/Çankırı
Çiftlik	Çiftlik	Çiftlik	Eldivan/Çankırı
Çiğdemli	Çiğdemli	Çiğdemli	Şabanözü/Çankırı
Çiğli	Çiğni	Dağtarla	Kurşunlu/Çankırı
Çitler (Sallar maa)	Çitler	Çitler ³²	Eskipazar/Karabük
Çivi	Çiviköy	Çivi	Merkez/Çankırı
Çördük	Çördük	Çördük	Çerkeş/Çankırı
Çörekçiler	Çörekçiler	Çörekçiler	Belören İlgaz/Çankırı
Çölmekci	Çölmekci(ler)	Çölmekci(ler) ³³	Çerkeş/ÇANKIRI
Çömlekciler (maa Haydarlar)	Çömlekciler	Çömlekciler	Eskipazar/Karabük
Çukur	Çukur	(*)	Merkez/Çankırı
Çukur (maa Eğerciler)	Çukur	Çukurca	Ovacık/Karabük
Çukurca	Çukurca	Çukurca	Kurşunlu/Çankırı

³⁰ Çengeller ya da Çingiller; Ovacık ilçesine bağlı Koltuk köyünün güneybatısında bir yerleşim birimidir.

³¹ Çevre ya da Cevre; Ovacık ilçesine bağlı Ambarözü köyünün bir mahallesidir.

³² Çitler; Eskipazar ilçesine bağlı Sallar köyünün bir mahallesidir.

³³ Çölmekci ya da Çölmekçiler; Çerkeş ilçesine bağlı Kadıköy'ünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Çukurviran	Çukurviran	Çukurören	Korgun/Çankırı
Dağçukuran	Dağçukuren	Dağçukurören	Çerkeş/Çankırı
Dağdibi (Çatak maa..)	Dağdibi	Dağdibi ³⁴	Ovacık/Karabük
Dağhalfet	Dağkalfat	Dağkalfat	Çubuk/Ankara
Dağlı	Dağlı	Dağlı ³⁵	Çerkeş/Çankırı
Dalkoz	Dalkoz	Dalkoz	Bayramören/Çankırı
Dalyasan	Dalyasan	Dalyasan	Çubuk/Ankara
Danışmendler	Danışmendler ³⁶	Taşmanlar	Eskipazar/Karabük
Davudlar	Davudlar	Davutlar	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Debbâğhane	Debbâğhane	Tabakhane	Merkez/Çankırı
Dedeli	Dedeköy	Dede	Merkez/Çankırı
Değim	Değim	Değim	Merkez/Çankırı
Değirmenbaşı (Dere maa...)	Değirmenbaşı	Değirmenbaşı ³⁷	Eskipazar/Karabük
Değirmenci	Değirmenci	Değirmenci ³⁸	Çerkeş/Çankırı
Demirci	Demirci	Demirci	Çubuk/Ankara
Demirciler	Bucurademirciler	Yenidemirciler	Belören/İlgaz/Çankırı
Demirciler (Emciler)	Demirciler	Demirciler ³⁹	Eskipazar/Karabük

³⁴ Dağdibi; Ovacık ilçesine bağlı Dudaş köyünün bir mahallesidir.

³⁵ Dağlı; Çerkeş ilçesine bağlı Göynükçukuru köyünün bir mahallesidir.

³⁶ Gerçek ismi sâlnâmede yazıldığı gibi "Danışmendler" olması gereken Taşmanlar; Eskipazar ilçesinin yaklaşık 10 km. batısında bulunan bir yerleşim birimidir.

³⁷ Değirmenbaşı; Eskipazar ilçesine bağlı Deresemaıl köyünün bir mahallesidir.

³⁸ Değirmenci ya da Değirmenciler; Çerkeş ilçesine bağlı Kuzören köyünün bir mahallesidir.

³⁹ Demirciler; Eskipazar ilçesine bağlı Şevkiler köyünün güneyinde bu köye bağlı bir mahalledir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Demirciler (maa Yeni)	Demirciler	Demirciler ⁴⁰	Eskipazar/Karabük
Demirciler	Demirciler	Demirciler ⁴¹	Ovacık/Karabük
Demircivirân	Demircivirân	Demirciören	Kuşunlu/Çankırı
Demirli	Demirli	Demirli	Atkaracalar/Çankırı
Demirsahan	Demirsahan	Demirsahan ⁴²	Şabanözü/Çankırı
Dengi	Dengi	Kuşçayırı	İlgaz/Çankırı
Dere	Bucuradere	Başdibek	İlgaz/Çankırı
Dere (Bulduk, Soblan maa)	Dere	Deresoplan	Eskipazar /Karabük
Dere (maa Değirmenbaşı)	Dere	Dere ⁴³	Eskipazar /Karabük
Dere	Dereköy	Dereköy ⁴⁴	Ovacık/Karabük
Dere	Dereköy	Dere	Bayramören/Çankırı
Dereğil (Mimarlar, Çatacık, Yayalar maa)	Dereğil	Dereğil ⁴⁵	Eskipazar /Karabük
Dereköy	Dereköy	Kuzdene	Çerkeş/Çankırı
Derelli	(?)	(?)	(?)
Dereözü (maa Ova, Çatalviran)	Dereözü	Dereözü ⁴⁶	Eskipazar /Karabük

⁴⁰ Demirciler; Eskipazar ilçesine bağlı Karaören köyünün bir mahallesidir.

⁴¹ Demirciler; Ovacık ilçesine bağlı İmanlar köyünün bir mahallesidir.

⁴² Demirsahan; Şabanözü ilçesine bağlı Ödek köyünün bir mahallesidir.

⁴³ Dere Eskipazar ilçesine bağlı Deresemail köyünün kuzeydoğusunda bir yerleşim birimidir.

⁴⁴ Dereköy; Ovacık ilçesine bağlı Sülük köyünün bir mahallesidir.

⁴⁵ Dereğil; Eskipazar ilçesine bağlı Haslı köyünün yaklaşık 2 km. kuzeybatısında kalan bir yerleşim birimidir.

⁴⁶ Dereözü; Eskipazar ilçesine bağlı Ovaköy'ün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Dikenli	Dikenli	Dikenli	Korgun/Çankırı
Dikenli	Dikenli	Dikenli	Çerkeş/Çankırı
Dodurga	Dodurga	Dodurga	Çerkeş/Çankırı
Doğanbey	Doğanbey	Doğanbey	Yapraklı/Çankırı
Doğancılar (maa Acemler)	Doğancılar	Doğancılar	Eskipazar/Karabük
Doğanlar	Davulcular	Davulcular ⁴⁷	Eskipazar/Karabük
Doğanlar	Doğanlar	Doğanlar ⁴⁸	Eskipazar/Karabük
Doğanlar	Doğanlar	Doğanlar	Ovacık/Karabük
Doğlacık	Doğlacık	Doğlacık	Eskipazar/Karabük
Dolab	Dolapköy	Dolapköy	Bayramören/Çankırı
Doma	Doma	Koçlu	Bayramören/Çankırı
Domi (Kadılar, Ören maa.)	Domi	Gözlü	Eskipazar/Karabük
Doruklar, (Ucmaklar maa Yaka)	Doruklar	Doruklar ⁴⁹	Eskipazar/Karabük
Dökecek	Dökecek	Dökecek	Ovacık/Karabük
Dudaş	Dudaş	Dudaş	Ovacık/Karabük
Dumanlar (Tefen maa..)	Dumanlar	Dumanlar ⁵⁰	Eskipazar/Karabük
Dumlupınar	Dumlupınar	Yeşildumlupınar	Belören/İlgaz/Çankırı
Durcular (Haslı, Çatak maa..)	Durcular (?)	(?)	(?)

⁴⁷ Sâlnamede yazılış şekli “Doğancılar” olan bu yerleşim biriminin asıl ismi “Davulcular”dır. Yine Eskipazar ilçesine bağlı olan

Doğancılar köyü ile bir ilişkisi olmayan bu yerleşim birimi Söbüçimen köyünün bir mahallesidir.

⁴⁸ Doğanlar; Eskipazar ilçesine bağlı Topçalı köyünün yaklaşık 3 km. güneydoğusunda kalan bir yerleşim birimidir.

⁴⁹ Doruklar; Eskipazar ilçesine bağlı Topçalı köyünün bir mahallesidir.

⁵⁰ Dumanlar; Eskipazar ilçesinin güneyinde; Ortaköy ile Beytarla köyü arasında kalan bir yerleşim birimidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARÎ BİRİM
Durmuşlar	Durmuşlar	Durmuşlar ⁵¹	Eskipazar/Karabük
Dutağaç	Dutağaç	Dutağaç	Merkez/Çankırı
Dümeli	Dümeli	Eldivan	Eldivan/Çankırı
Eğerciler (Çukur maa.)	Eğerciler	Eğerciler ⁵²	Ovacık/Karabük
Ekincik	Ekincik	Ekincik	Ovacık/Karabük
Elden	Elden	Elden	Orta/Çankırı
Eldızım	Eldızım	Demirçevre	Korgun/Çankırı
Elicik (Sündek maa..)	Ericek	Ericek ⁵³	Eskipazar/Karabük
Elmalı	Elmalı	Elmalı	Orta/Çankırı
Emciler(Demirciler..)	Emciler	İmciler ⁵⁴	Eskipazar/Karabük
Emiroğlu	Emiroğlu	Emirler ⁵⁵	Eskipazar/Karabük
Engine	Engine	Yuvasaray	İlgaz/Çankırı
Erdügöl	Erdegöl	Erdegöl ⁵⁶	Ovacık/Karabük
Ericek	Ericek	Ericek	İlgaz/Çankırı
Erkec	Erkec	Erkeç	Ovacık/Karabük
Ermeni	Ermeni	(*)	Merkez/Çankırı
Esenler	Esenler	Esenler ⁵⁷	Ovacık/Karabük

⁵¹ Durmuşlar; Eskipazar ilçesine bağlı Büyük Yayalar köyünün bir mahallesidir.

⁵² Eğerciler; Ovacık ilçesine bağlı Çukurköy'ün bir mahallesidir.

⁵³ Ericek; Eskipazar ilçesine bağlı Kayaören köyünün bir mahallesidir.

⁵⁴ Emciler ya da İmciler; Eskipazar ilçesine bağlı Şevkiler köyü ile bu köye bağlı Demirciler mahallesini arasında kalan bir yerleşim birimidir.

⁵⁵ Emirler; Eskipazar ilçesine bağlı Tamışlar köyünün kuzeyindeki aşağı ve yukarı diye ayrılmış bulunan bir yerleşim birimidir.

⁵⁶ Erdegöl; Ovacık ilçesine bağlı Çatak köyünün batısında, Karaağaç mahallesinden sonra gelen bir yerleşim birimidir.

⁵⁷ Esenler; Ovacık ilçesine bağlı Ekincik köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ

ESKİ İSMİ

YENİ İSMİ

BAĞLI BULUNDUĞU
İDARÎ BİRİM

Eski Ahır	Eski Ahır	Eski Ahır	Kurşunlu/Çankırı
Eskice	Bucuraeskice	Eskice	Belören/İlgaz/Çankırı
Eskiköy	Eskiköy	Eskiköy ⁵⁸	Ovacık/Karabük
Eşbe (maa Hacı ve Kum)	Eşbe	(?)	(?)
Evkadı	Evkadı	Evkadı ⁵⁹	Bayramören/Çankırı
Eymür	Eymür	Eymür ⁶⁰	Çerkeş/Çankırı
Eyübözü	Eyübözü	Eyüpözü	Atkaracalar/Çankırı
Fene	Fene	Elmacı	Eldivan/Çankırı
Feriz	Feriz	Feriz	Bayramören/Çankırı
Fındıcak	Fındıcak	Fındıcak	Çerkeş/Çankırı
Ganibeyler(maa Keciler)	Ganibeyler	Ganibeyler	Ovacık/Karabük
Gaziler	Gaziler	Gaziler	İlgaz/Çankırı
Genede	Genede	Çukuröz	Eldivan/Çankırı
Gelik	Gelik	Gelik ⁶¹	Çerkeş/Çankırı
Genek	Genek	Akçalı	Eldivan/Çankırı
Gercan	Gircan	Çaltıpınar	İlgaz/Çankırı
Germece	Germece	Germece	Merkez/Çankırı
Gögem	Güvem	Güvem ⁶²	Çerkeş/Çankırı

⁵⁸ Eskiköy; Ovacık ilçesine bağlı Yığınot köyünün bir mahallesidir.

⁵⁹ Evkadı; Bayramören ilçesine bağlı Çayırıcık köyünün bir mahallesidir.

⁶⁰ Eymür; Çerkeş ilçesine bağlı Şeyhdoğan köyünün bir mahallesidir.

⁶¹ Gelik; 1896 yılında 11 haneli bir köy iken daha sonra hemen yanında kurulu bulunan 23 haneli Ovacık köyü ile birleşerek bu köye de ismini vermiştir. Bazı kaynaklarda köyün ismi, Gelikovacık şeklinde de geçer.

⁶² Güvem; Çerkeş ilçesine bağlı Çaylı köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARÎ BİRİM
Gögez	Gövez	Gövez ⁶³	Ovacık/Karabük
Gökceler	Gökceler	Gökçeler	Çerkeş/Çankırı
Gökçeviran	Gökçeviran	Gökçeören	Orta/Çankırı
Gökter (maa Çaylı) ⁶⁴	Gövez	Çaylıgövez/Çaylı	Eskipazar/Karabük
Göldağı	Göldağı	Göldağı	Şabanözü/Çankırı
Göles	Göles	Gölez	Eldivan/Çankırı
Göleskayı	Göleskayı	Gölezkayı	Eldivan/Çankırı
Gölet	(?)	(?)	(?)
Göllüce	Göllüce	Göllüce	Kurşunlu/Çankırı
Göne	Göne	Topçalı	Eskipazar/Karabük
Göynükçukuru	Göynükçukur	Göynükçukur	Çerkeş/Çankırı
Göynükviran	Göynükviran	Göynükören	Bayramören/Çankırı
Gulaflar	Gülefler	Gülefler ⁶⁵	Ovacık/Karabük
Gümelik	Gümelik	Gümelik	Ovacık/Karabük
Gümerdiğin	Gümerdiğin	Gümerdiğin	Şabanözü/Çankırı
Gümüşler	Gümüşler	Gümüşler ⁶⁶	Ovacık/Karabük
Günay	Güney	Güneysaz	Ovacık/Karabük
Gündoğmuş	Gündoğmuş	Gündoğmuş	Şabanözü/Çankırı
Güney	Güneyköy	Güneyköy	Belören/İlgaz/Çankırı

⁶³ Gövez; Ovacık ilçesine bağlı Dudaş köyünün bir mahallesidir.

⁶⁴ Bkz dipnot 29.

⁶⁵ Gülefler; Ovacık ilçesine bağlı Abdullar köyünün bir mahallesidir.

⁶⁶ Gümüşler; Ovacık ilçe merkezinin yaklaşık iki kilometre batısında bir yerleşim birimidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Güris	Kürüs	Kürüz ⁶⁷	Çerkeş/Çankırı
Güristan(maa Hasanlar)	Güristan (?)	(?)	(?)
Gürmec	Gürmec	Gürmeç	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Hacı (Eşbe maa.. ve Kum)	Hacı (?)	(?)	(?)
Hâcib	Hicib/Hıcib	Yolkaya	Korgun/Çankırı
Hacıhasan	Hacıhasan	Hacıhasan	İlgaz/Çankırı
Hacılar	Hacılar	Hacılar	Çerkeş/Çankırı
Hacılar (maa Bağla)	Hacılar	Hacılar ⁶⁸	Bayramören/Çankırı
Hacımuslu	Hacımuslu	Hacımuslu	Kurşunlu/Çankırı
Halfet	Halfet	Kalfat	Orta/Çankırı
Halilağa	Halilağa	(*)	Merkez/Çankırı
Halkaoğlu	Halkaoğlu	Halkaoğlu	Çerkeş/Çankırı
Hamamlı	Hamamlı	Hamamlı	Eskipazar/Karabük
Hamidiyye	Hamidiyye	(*)	Çerkeş/Çankırı
Hamzalar(Bürnük, Seviller maa)	Hamzalar	Hamzalar	Eskipazar/Karabük
Han (Yörük maa..)	Hanköy	Hanköy	Eskipazar/Karabük
Handırı	Handırı	Dereçatı	Merkez/Çankırı
Harmancık	Harmancık	Harmancık	Bayramören/Çankırı
Hasanhacı	Hasanhacı	Hasanhacı	Orta/Çankırı
Hasakça	Hasakça	Hasakça	Merkez/Çankırı

⁶⁷ Kürüs ya da Kürüz; Çerkeş ilçesine bağlı Bayındır köyünün üç kilometre batısında yer alan bir yerleşim birimidir.

⁶⁸ Hacılar; Bayramören ilçesine bağlı Karakuzu köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Hasanlar (Güristan maa..)	Hasanlar	Hasanlar ⁶⁹	Eskipazar/Karabük
Haslı (Çatak maa Durcular)	Haslı	Haslı	Eskipazar/Karabük
Haydarlar (Çölmekciler maa..)	Haydarlar	Haydarlar ⁷⁰	Eskipazar/Karabük
Hıdırlık	Hıdırlık	Hıdırlık	Merkez/Çankırı
Hisarcık	Hisarcık	Hisarcık	Eldivan/Çankırı
Hisarcıkkayı	Hisarcıkkayı	Hisarcıkkayı	Eldivan/Çankırı
Hivcemeş	(?)	(?)	(?)
Hoca Bahşayış	Hoca Bahşayış	(*)	Merkez/Çankırı
Hoca Elvan	Hoca Elvan	(*)	Merkez/Çankırı
Hoca Hasan	Hocahasan	Hocahasan	Kuşunlu/Çankırı
Hoca İbrahim	Hoca İbrahim	(*)	Merkez/Çankırı
Honya	Yaylalar	Yaylalar ⁷¹	Ovacık/Karabük
Hüyük	Hüyükköy	Hüyük	Orta/Çankırı
Ilıpınar	Ilıpınar	Ilıpınar	Atkaracalar/Çankırı
İlsılık	İlsılık	İlsılık	İlgaz/Çankırı
Isac	Kısac	Kısac	Orta/Çankırı
İdris	İdris	İdris	Çerkeş/Çankırı
İğdir	İğdir	İğdir	Kuşunlu/Çankırı
İğdir	İğdir	İğdir	Yapraklı/Çankırı
İkiçam	İkiçam	İkiçam	Korgun/Çankırı

⁶⁹ Hasanlar; Eskipazar ilçesine bağlı Karahasanlar köyünün bir mahallesidir.

⁷⁰ Haydarlar; Eskipazar ilçesine bağlı Çömllekçiler köyünün yaklaşık 2 km. batısında yer alan bir yerleşim birimidir.

⁷¹ Yaylalar; Ovacık ilçesine bağlı Ambarözü köyünün doğusunda kalan bir yerleşim birimidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
İkikavak	İkikavak	İkikavak	Belören/Ilgaz/Çankırı
İkikilisâ ⁷²	İkikise (?)	(?)	(?)
İleler (maa Budaklar)	Eleler	Eleler ⁷³	Eskipazar/Karabük
İlyaslar	İlyaslar	İlyaslar ⁷⁴	Ovacık/Karabük
İmanlar	İmanlar	İmanlar	Eskipazar/Karabük
İmanlar	İmanlar	İmanlar	Ovacık/Çankırı
İmâret	İmâret	(*)	Merkez/Çankırı
İn	İnköy	İnköy	Ilgaz/Çankırı
İnac	İnac	İnaç	Merkez/Çankırı
İnandık	İnandık	İnandık	Merkez/Çankırı
İncik	İncik	İncik	Merkez/Çankırı
İncüğöz	İncüğöz	İncüğöz ⁷⁵	Çerkeş/Çankırı
Kabaarmud, (Bulma, Adiller)	Kabaarmud	Kabaarmut	Eskipazar/Karabük
Kabaca	Kabaca	Kabaca ⁷⁶	Eskipazar/Karabük
Kabak	Kabakköy	Kabak	Çerkeş/Çankırı

⁷² Sâlnâmede yazılış şekli "İki Kilisa" olan bu yerleşim merkezi -muhtemelen- Koltuk köyünün batısında yer alan İkikise isimli yer olmalıdır. Ancak bu yerleşim birimi de incelemiş olduğumuz kimi kaynaklarda (örneğin bkz; 1:200.000 ölçekli Türkiye Haritası, Safranbolu Paftası, k 59, Harita Gn. Müd. Yay., 1951) görünmesine rağmen, kaynakça bölümünde gösterilen kimi kaynaklarda (örneğin bkz; Türkiye'de Meskûn Yerler Kılavuzu, İçişleri Bak. Yay., Ankara 1946) görünmektedir.

⁷³ Eleler; Eskipazar ilçesine bağlı Budaklar köyünün bir mahallesidir.

⁷⁴ İlyaslar; Ovacık ilçesine bağlı Yeniören köyünün bir mahallesidir.

⁷⁵ İncüğöz; Çerkeş ilçesine bağlı Afşar köyünün bir mahallesidir.

⁷⁶ Kabaca; Eskipazar ilçesine bağlı Bölükören köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Kabaklı	Kapaklı	Kapaklı	Eskipazar/Karabük
Kabaklı	Kapaklı	Kapaklı	Kurşunlu/Çankırı
Kabalar	(?)	(?)	(?)
Kaçan	Kaçan	Gökçeyazı	İlgaz/Çankırı
Kadı	Kadıköy	Kadı	Çerkeş/Çankırı
Kadılar, (Ören ınaa Dami)	Kadılar	Kadılar ⁷⁷	Eskipazar/Karabük
Kadıözü	Kadıözü	Kadıözü	Çerkeş/Çankırı
Kale	Kaleköy	Kale	İlgaz/Çankırı
Kalekapı	Kalekapı	Kalekapı	Kurşunlu/Çankırı
Kamış	Kamışköy	Kamışköy	Şabanözü/Çankırı
Kanlıca	Kanlıca	Kanlıca ⁷⁸	Orta/Çankırı
Kapıcılar	Kapıcılar	Kapıcılar	Eskipazar/Karabük
Karaağaç	Karaağaç	Karaağaç ⁷⁹	Çerkeş/Çankırı
Karaağaç	Karaağaç	Karaağaç	Orta/Çankırı
Karaağaç	Karaağaç	Karaağaç ⁸⁰	Ovacık/Karabük
Karacalar	Karalar	Karalar	Çerkeş/Çankırı
Karacaözü	Karacaözü	Karacaözü	Yapraklı/Çankırı
Karacaüyük	Karacahüyük	Karacahüyük	Çerkeş/Çankırı
Karadayı	Karadayı	Karadayı	Merkez/Çankırı

⁷⁷ Kadılar; Bayındır köyünün kuzeybatısında Yaylacıktepe ile Ankara-Zonguldak Demiryolu arasında kalan bir yerleşim birimidir.

⁷⁸ Kanlıca; Orta ilçesinin merkez bucağına bağlı bir mahalledir.

⁷⁹ Karaağaç; Çerkeş ilçesine bağlı Balkavak köyünün bir mahallesidir.

⁸⁰ Karaağaç; Ovacık ilçesine bağlı Çatak köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ**ESKİ İSMİ****YENİ İSMİ****BAĞLI BULUNDUĞU
İDARİ BİRİM**

Karagöl	Karagöl	Karagöl ⁸¹	Ovacık/Karabük
Karahacı	Karahacı	Karahacı	Şabanözü/Çankırı
Karahasanlar(Şıhlar maa..)	Karahasanlar	Karahasanlar	Eskipazar/Karabük
Karakoçaş	Karakoçaş	Karakoçaş	Şabanözü/Çankırı
Karakoyunlu	Karakoyunlu	Karakoyunlu ⁸²	Ovacık/Karabük
Karaköçek	Karaköçek	Karaköçek ⁸³	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Karaköşk	(?)	(?)	(?)
Karamusa	Karamusa	Karamusa	Şabanözü/Çankırı
Karamustafa	Karamustafa	Karamustafa	Çerkeş/Çankırı
Karandu	Karandu	Karandu ⁸⁴	Ovacık/Karabük
Karasu	Karasu	Karasu ⁸⁵	Eskipazar/Karabük
Karaşar	Karaşar	Karaşar	Çerkeş/Çankırı
Karaşeyh	Karaşeyh	Konak	Merkez/Çankırı
Karataş	Karataş	Karataş	Bayramören/Çankırı
Karataş	Karataş	Karataş	İlgaz/Çankırı
Karataş	Karataş	Karataş	Merkez/Çankırı
Karavirân	Karavirân	Karaören	Şabanözü/Çankırı
Karışlar	Karışlar	Karışlar	Belören/İlgaz/Çankırı

⁸¹ Karagöl; Ovacık ilçesine bağlı Küçüksoy köyünün bir mahallesidir.

⁸² Karakoyunlu; Ovacık ilçesine bağlı Pürçükören köyünün bir mahallesidir.

⁸³ Karaköçek; Yapraklı ilçesinin İkizören bucağına bağlı Çakırlar köyünün kuzeybatısında bir yerleşim birimidir.

⁸⁴ Karandu; Ovacık ilçesine bağlı Gümelik köyünün bir mahallesidir.

⁸⁵ Karasu; Eskipazar ilçesine bağlı Yeşiller köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Kartak (maa Babalar-ı sagır)	Kartak	Kartak ⁸⁶	Eskipazar/Karabük
Kavak	Kavakköy	Kavak	Bayramören/Çankırı
Kavak	Kavakköy	Kavak	Yapraklı/Çankırı
Kavaklar	Kavaklar	Kavaklar	Ovacık/Karabük
Kavaklı	Kavaklı	Kavaklı	Belören/İlgaz/Çankırı
Kavra	Kavra	Doğantepe	Merkez/Çankırı
Kayacık	Kayacık	Kayacık	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Kayı	Kayı	Kayı	Belören/İlgaz/Çankırı
Kayıçıvi	Kayıçıvi	Kayıçıvi	Korgun/Çankırı
Kayı-ı kebîr	Kayılar	Kayılar	Orta/Çankırı
Kayı-ı sagır	Küçük Kayı	Kayıören	Orta/Çankırı
Kaymas	Kaymas	Kaymaz	Yapraklı/Çankırı
Kayseri Bey	Kayseri Bey ⁸⁷	(*)	Merkez/Çankırı
Keciler (Ganibeyler maa..)	Keçiler	Keçioğlu ⁸⁸	Ovacık/Karabük
Kıbtî	Kıbtî	(*)	Merkez/Çankırı
Kınık	Kınık	Kınık ⁸⁹	Çerkeş/Çankırı
Kınıkhasan	Kınıkhasan	Kınıkhasan ⁹⁰	Şabanözü/Çankırı

⁸⁶ Kartak; Eskipazar ilçesine bağlı Babalar köyünün bir mahallesidir.

⁸⁷ On dokuzuncu sâlnâmede “Kayseri Bey” olarak yazılan bu mahalle ile “Yapar” olarak yazılan mahalle birinci sâlnâmede “Kayser” Bey ve “Babar” olarak yazılmıştır. Mahallelerde Ermeni ve Rum mahalleleri gibi gayr-ı müslimlerin oturduğu mahalleler olmalıdır.

⁸⁸ Keçiler ya da Keçioğlu; Ovacık ilçesine bağlı Ganibeyler köyünün bir mahallesidir.

⁸⁹ Kınık; Çerkeş ilçesinin kuzeybatısında, Kızıllar köyünü Çerkeş’e bağlayan karayolunun üzerinde bir yerleşim birimidir.

⁹⁰ Kınıkhasan; Şabanözü ilçesine bağlı Gümerdiğin beldesinin bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Kıran	Kıranköy	Kıranköy	Eskipazar/Karabük
Kırsakal	Kırsakal	Kırsakal	Orta/Çankırı
Kısac	Kısac	Kısaç	Çerkeş/Çankırı
Kısac	Kısac	Kısaç ⁹¹	Eskipazar/Karabük
Kışla	Kışla	Kışla ⁹²	Çerkeş/Çankırı
Kışla	Kışlaköy	Kışlaköy	Ovacık/Karabük
Kıvçak	Kıvçak	Kıvçak	Yapraklı/Çankırı
Kızara	Kızara	İncekaya	Bayramören/Çankırı
Kızık	Kızık	Kızık ⁹³	Ovacık/Karabük
Kızılca	Kızılca	Kızılca	Kurşunlu/Çankırı
Kızılcapınar (maa Yemişler)	Kızılcapınar	Kızılcapınar ⁹⁴	Eskipazar/Karabük
Kızılcavirân (maa Beye)	Kızılcavirân	Kızılcaören ⁹⁵	Eskipazar/Karabük
Kızılıbrık	Kızılıbrık	Kızılıbrık	Atkaracalar/Çankırı
Kızılıbrık	Kızılıbrık	Kızılıbrık	Belören/Ilgaz/Çankırı
Kızıllar	Kızıllar	Kızıllar	Çerkeş/Çankırı
Kızılsin	Kızılsin	Kızılsin	Ilgaz/Çankırı
Kiçeler	Kiçeler	Keçeler ⁹⁶	Eskipazar/Karabük

⁹¹ Kısaç; Eskipazar ilçesine bağlı Sadeyaka köyünün bir mahallesidir.

⁹² Kışla; Çerkeş ilçesinin Yıprak köyüne bağlı Tohumlar mahallesinin batısında bir yerleşim birimidir.

⁹³ Kızık; Ovacık ilçesine bağlı Gökçedüz köyünün bir mahallesidir.

⁹⁴ Kızılcapınar; Eskipazar ilçesine bağlı Tamışlar köyünün bir mahallesidir.

⁹⁵ Kızılcavirân ya da Kızılcaören; Eskipazar ilçesine bağlı Çömlekçiler köyünün bir mahallesidir.

⁹⁶ Kiçeler ya da Keçeler Eskipazar ilçesine bağlı İmanlar köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARÎ BİRİM
Kirliakca	Kirliakca	Kirliakca	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Kirzeyve	Kirzeyve	Subaşı	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Kise	Kise	Kese	İlgaz/Çankırı
Kisecik	Kisecik	Kesecik	Korgun/Çankırı
Koltuk	Koltuk	Koltuk	Ovacık/Karabük
Korgun	Korgun	Korgun	Korgun/Çankırı
Köbürlü	Köbürlü	Köpürlü	Kurşunlu/Çankırı
Köcekler	Köcekler	Köcekler ⁹⁷	Çerkeş/Çankırı
Kösrelık	Kösrelık	Kösrelık	Şabanözü/Çankırı
Köyceğiz	Köyceğiz	Köyceğiz	Eskipazar/Karabük
Kulat (maa Babalar)	Kulat	Kulat	Eskipazar/Karabük
Kullar	Kullar	Kullar	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Kum (Eşbe maa Han ve..)	Kum/İstiye	Oluklu ⁹⁸	Bayramören/Çankırı
Kuranözü	Kuranözü	Kuranözü ⁹⁹	Çerkeş/Çankırı
Kurtlar	Kurtlar	Kurtlar	Çerkeş/Çankırı
Kurtluşar	Kurtluşar	Kutluşar	Şabanözü/Çankırı
Kuruözü(Başpınar maa..)	Kuruözü	Kuruözü ¹⁰⁰	Eskipazar/Karabük

⁹⁷ Köcekler; Çerkeş ilçesine bağlı Gökçeler köyünün bir mahallesidir.

⁹⁸ Kum; Bayramören ilçesine bağlı Oluklu (İstiyekum) köyünün güneydoğusunda kalan bir yerleşim birimi. Ancak burada bahsedilen “Kum” -kesin olmamakla beraber- Oluklu Köyü olmalıdır. Yine burada yeri ve bugünkü ismi kesin olarak tespit edilemeyen Eşbe ve Hacı mahalleleri de bu köyün çok yakınında bulunan üç beş haneli yerleşim birimleri olabilir.

⁹⁹ Kuranözü; Çerkeş ilçesine bağlı Tohumlar köyünün yaklaşık 4 km. batısında kalan bir yerleşim birimidir.

¹⁰⁰ Kuruözü; Eskipazar ilçesine bağlı Başpınar köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Kuyupınar	Kuyupınar	Kuyupınar	İlgaz/Çankırı
Kuzviren	Kuzvirân	Kuzören	Çerkeş/Çankırı
Kuzyaka	Kuzyaka	Kuzyaka ¹⁰¹	Eskipazar/Karabük
Küçük Hacıbey	Küçük Hacıbey	Küçük Hacıbey	Eldivan/Çankırı
Küçükklü	Küçükklü	Küçükklü	Merkez/Çankırı
Küçüksu	Küçüksu	Küçüksu	Ovacık/Karabük
KüçükYakalı	KüçükYakalı	KüçükYakalı	Şabanözü/Çankırı
Küçük Yanlar	Küçük Yanlar	Yukarı Yanlar	Merkez/Çankırı
Kükürt	Kükürt	Kükürt	Atkaracalar/Çankırı
Kürt	Kürt	Dumanlı	Kurşunlu/Çankırı
Kütükcüler(maa Tetikler)	Kütükcüler (?)	(?)	(?)
Mahanlar, (Boncuklar)	Mahmatlar	Mahmatlar ¹⁰²	Eskipazar/Karabük
Maruf	Maruf	Ortayaka/Maruf	Korgun/Çankırı
Mart	Martköy	Mart	Şabanözü/Çankırı
Mekvirân	Mekvirân	Dağören	Kurşunlu/Çankırı
Merkebvirân	Merkepvirân	Yeşilören ¹⁰³	Çerkeş/Çankırı
Merzi	Merzi	Alanpınar	Merkez/Çankırı
Mesutvirân	Mesutvirân	Mesutören	İlgaz/Çankırı
Meşecik, (Yazıboyu maa Çamlıca)	Meşecik (?)	(?)	(?)
Meydan	Meydanköy	Meydan	Çerkeş/Çankırı

¹⁰¹ Kuzyaka; Eskipazar ilçesine bağlı Doğancılar köyünün bir mahallesidir.

¹⁰² Mahmatlar; Eskipazar ilçesine bağlı Tamışlar köyünün yaklaşık 3 km. güneyinde bir yerleşim birimidir.

¹⁰³ Merkepviran, Merkepören ya da Yeşilören; Çerkeş ilçesine bağlı Göynükçukuru köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARÎ BİRİM
Mimarlar	Mimarlar	Muamlar ¹⁰⁴	
Minşer	(?)	(?)	(?)
Mirahur	Mirahur	(*)	Merkez/Çankırı
Mudun	Mudun	Sarıtarla	Eldivan/Çankırı
Musa	Musaköy	Musa	İlgaz/Çankırı
Mustafaağa (maa Yorgalar)	Mustafaağa(?) ¹⁰⁵	(?)	(?)
Mustafaağa	Mustafaağa	Mustafaağa ¹⁰⁶	Ovacık/Karabük
Mutaflar	Mutaflar	Mutaflar ¹⁰⁷	Eskipazar/Karabük
Nahiller	Nahalar	Nihaller ¹⁰⁸	Çerkeş/Çankırı
Nefs-i Bayındır	Bayındır	Bayındır	Eskipazar/Karabük
Nehnuz	Nahnus	Nahnus ¹⁰⁹	Eldivan/Çankırı
Okcular	Okçular	Okçular	Çerkeş/Çankırı
Okcular	Okçular	Okçular	İlgaz/Çankırı
Onac	Onaç	Onaç	İlgaz/Çankırı
Orta	Orta	Orta	Orta/Çankırı
Ortaca	Ortaca	Ortaca ¹¹⁰	Ovacık/Karabük

¹⁰⁴ Asıl ismi sâlnâmede yazıldığı gibi "Mimarlar" olması gereken Muamlar; Eskipazar ilçesine bağlı Yürecik köyünün 3 km. kuzeyinde kalan bir yerleşim birimidir.

¹⁰⁵ Yerini kesin olarak tespit edememekle beraber Eskipazar ilçesinin hemen güney kısmında yer alan Yorgalar isimli yerleşim biriminin yakınında olduğunu tahmin ettiğimiz bu yerleşim birimi, Ovacık ilçesinin Çukurköy'ünün bir mahallesi olan Mustafaağa ile karıştırılmamalıdır.

¹⁰⁶ Mustafaağa; Ovacık ilçesine bağlı Çukurköy'ün bir mahallesidir.

¹⁰⁷ Mutaflar; Eskipazar ilçesine bağlı Kapaklı köyünün batısında, Yeşiller köyüne bağlı Cumadere'den sonra gelen bir yerleşim birimidir.

¹⁰⁸ Nahiler, Nahalar ya da bugünkü ismiyle Nihaller; Çerkeş ilçesine bağlı Örenli köyünün bir mahallesidir.

¹⁰⁹ Nehnuz ya da Nahnus; Eldivan ilçesine bağlı Elmacı köyünün bir mahallesidir.

¹¹⁰ Ortaca; Ovacık ilçesine bağlı Bölükören köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ

ESKİ İSMİ

YENİ İSMİ

BAĞLI BULUNDUĞU
İDARİ BİRİM

Ortaköy	Ortaköy	Ortaköy	Eskipazar/Karabük
Osmaniye	Osmaniye	Osmaniye ¹¹¹	Eldivan/Çankırı
Ova (Dereözü maa.. Çatakviran)	Ovaköy	Ovaköy	Eskipazar/Karabük
Ovacık	Ovacık	Gelik	Çerkeş/Çankırı
Ovacık	Ovacık	Ovacık	Merkez Çankırı
Ovacık	Ovacık	Ovacık	Ovacık/Karabük
Oymaağaç	Oymaağaç	Oymaağaç	Bayramören/Çankırı
Oyumiğde	Oyumiğde	Oyumiğde	Çubuk/Ankara
Ozan	Ozan	Ozanköy	Eskipazar/Karabük
Ödek	Ödek	Ödek	Şabanözü/Çankırı
Ödemiş	Ödemiş	Ödemiş	Ilgaz/Çankırı
Öküzviren	Öküzvirân/ören	Yeniören	Ovacık/Karabük
Ömerler	Ömerler	Ömerler ¹¹²	Ovacık/Karabük
Ömerli	Ömerli	Ömerli	Belören/Ilgaz/Çankırı
Ören (Kaddar.. maa Domi)	Ören	Ören ¹¹³	Eskipazar/Karabük
Örenli	Örenli	Örenli	Çerkeş/Çankırı
Özbek	Özbek	Özbek	Şabanözü/Çankırı
Paşa	Paşaköy	Paşa	Merkez/Çankırı
Perdedâr	Perdedâr	(*)	Merkez/Çankırı

¹¹¹ Osmaniye; Eldivan ilçesine bağlı Hisarcık köyünün bir mahallesidir.¹¹² Ömerler; Ovacık ilçesine bağlı İmanlar köyünün bir mahallesidir.¹¹³ Ören; Kadılar isimli yerleşim biriminin yaklaşık bir kilometre kuzeyinde bir yerleşim birimidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ

ESKİ İSMİ

YENİ İSMİ

BAĞLI BULUNDUĞU
İDARİ BİRİM

Pürçükviren	Pürçükviren	Pürçükören	Ovacık/Karabük
Rum	Rum	(*)	Merkez/Çankırı
Rum Kilisâ	Rum Kilisâ	(*)	Yapraklı/Çankırı
Saçak	Saçak	Saçak	Çerkeş/Çankırı
Sadeyaka	Sadeyaka	Sadekaya	Eskipazar/Karabük
Sağırlar	Sağırlar	Sağırlar	Belören/Ilgaz/Çankırı
Sağırlar (maa Çavuşlar)	Sağırlar	Sağırlar ¹¹⁴	Eskipazar/Karabük
Sağıroğlu	Sağır	Sağıroğlu ¹¹⁵	Ovacık/Karabük
Saidler	Saidler	Saitler ¹¹⁶	Ovacık/Karabük
Sakaeli	Sakaeli	Sakaeli	Orta/Çankırı
Sakarca	Sakarca	Sakarcaören	Orta/Çankırı
Sallar (maa Çitler)	Sallar	Sallar	Eskipazar/Karabük
Salmanlar (maa Sofiler)	Salmanlar	Salmanlar ¹¹⁷	Eskipazar/Karabük
Salur	Salur	Salur	Orta/Çankırı
Samiri	Samiri	Çevrecik	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Sancar	Sancar	Sancar	Orta/Çankırı
Saray	Sarayköy	Saray	Eldivan/Çankırı
Saraycık	Saraycık	Saraycık ¹¹⁸	Eskipazar/Karabük

¹¹⁴ Sağırlar; Eskipazar ilçesine bağlı Köyceğiz köyünün bir mahallesidir.

¹¹⁵ Sağıroğlu ya da Sağır; Ovacık ilçesine bağlı Dökecek köyünün bir mahallesidir.

¹¹⁶ Saitler; Ovacık ilçesine bağlı Abdullar köyünün bir mahallesidir.

¹¹⁷ Salmanlar; Eskipazar ilçesine bağlı Sofular köyünün bir mahallesi

¹¹⁸ Saraycık; Eskipazar ilçesine bağlı Sadeyaka köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Saraycık	Saraycık	Saraycık	Çerkeş/Çankırı
Saraycık	Saraycık	Saraycık	İlgaz/Çankırı
Sariahmedler	Sariahmedler	Sariahmet ¹¹⁹	Eskipazar/Karabük
Sarıçay	Sarıçay	Sarıçay ¹²⁰	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Sarıkaya	Sarıkaya	Sarıkaya	Bayramören/Çankırı
Sarıkaya	Sarıkaya	Sarıkaya	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Sarıkürt	Sarıkürt ¹²¹	(?)	(?)
Sarılar	Sarılar	Sarılar	Ovacık/Karabük
Sarısı	Sarısı	Sarısı	Çubuk/Ankara
Sarioğlu	Sarioğlu	Sarioğlu ¹²²	Ovacık/Karabük
Sarmaşık	Sarmaşık	Sarmaşık	İlgaz/Çankırı
Satılar	Satılar	Satılarköy	Çandır/Kalecik/Ankara
Saz	Saz	Saz ¹²³	Ovacık/Karabük
Sazak	Sazak	Sazak	İlgaz/Çankırı
Sazcığaz	Sazcığaz	Sazcığaz	Yapraklı/Çankırı

¹¹⁹ Sariahmedler ya da Sariahmet; Eskipazar ilçesine bağlı Arslanlar köyünün bir mahallesidir.

¹²⁰ Sarıçay; Yapraklı ilçesinin İkizören bucağına bağlı Sofuoğlu köyünün bir mahallesidir.

¹²¹ Cumhuriyetin ilk yıllarında Çankırı'ya bağlı bir yerleşim birimi olduğunu bildiğimiz Sarıkürt'ün, (bkz; *Köylerimiz*, Dahiliye Vek. Yay., İstanbul, 1933, s. 649) bugünkü ismi ile coğrafi konumu tarafımızdan tespit edilememiştir. Ancak Çankırlı edebiyatçı, şair ve araştırmacı Ahmet Talât Onay'a göre bu yerleşim biriminin ismindeki "Kürt" sözcüğü, "kötürüm, mefluç" manasında olan (küt) olmalıdır ki, sonradan ismi Mişelik olmuştur. (Bkz; *Çankırı Şairleri*, Cilt I, Toplayan; Ahmet Talât (Onay), Çankırı, Çankırı Matbaası, 1930, s. 298, 1. dipnot)

¹²² Sarioğlu; Ovacık ilçesine bağlı Sofuoğlu köyünün bir mahallesidir.

¹²³ Saz; Ovacık ilçesine bağlı Güneysaz köyünün 2 km kuzeybatısında bir yerleşim birimidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Sekü	Sekü	Seki	İlgaz/Çankırı
Semerciler	Semerciler	Semerciler ¹²⁴	Eskipazar/Karabük
Seviller (Bürmük, maa Hamzalar)	Seviller	Seviller ¹²⁵	Eskipazar/Karabük
Seydi	Seydiköy	Seydi	Eldivan/Çankırı
Sımail (İsmail)	Dereemail	Dereemail	Eskipazar/Karabük
Sımucak	Sımucak	Sumucak	Kurşunlu/Çankırı
Sindire	Sindire	Sindire ¹²⁶	Ovacık/Karabük
Sivricek	Sivricek	Sivricek	Kurşunlu/Çankırı
Soblan (Bulduk. maa Dere)	Soblan	Deresoplan	Eskipazar/Karabük
Soğanlı	Soğanlı	Soğanlı	Ovacık/Karabük
Sofiler (Salınanlar maa..)	Sofular	Sofular	Eskipazar/Karabük
Softalar	Softalar	Softalar ¹²⁷	Eskipazar/Karabük
Sofular	Sofular	Sofular ¹²⁸	Ovacık/Karabük
Sofuoğlu	Sofuoğlu	Sofuoğlu	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Sofuoğlu	Sofuoğlu	Sofuoğlu	Ovacık/Karabük
Susuz	Susuz	Susuz	Atkaracalar/Çankırı
Süferi	Süferi	İnceboğaz	Eskipazar/Karabük
Süleymanlı	Süleymanlı	Süleymanlı	Merkez/Çankırı

¹²⁴ Semerciler; Eskipazar ilçesine bağlı Kapaklı köyünün bir mahallesidir.

¹²⁵ Seviller; Eskipazar ilçesine bağlı Hamzalar köyünün yaklaşık 2 km. kuzeyinde bir yerleşim birimidir.

¹²⁶ Sindire; Ovacık ilçesine bağlı Gümelik köyünün bir mahallesidir.

¹²⁷ Softalar; Eskipazar ilçesine bağlı Başpınar köyünün bir mahallesidir.

¹²⁸ Sofular; Ovacık ilçesine bağlı Ahmetler köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ

ESKİ İSMİ

YENİ İSMİ

BAĞLI BULUNDUĞU
İDARİ BİRİM

Süleymanhacılar	Süleymanhacılar	Süleymanhacılar	Belören/İlgaz/Çankırı
Süller	Süller	Süller ¹²⁹	Ovacık/Karabük
Sülük	Sülük	Sülük	Ovacık/Karabük
Sündek (maa Elicik)	Sündek	Kayaören	Eskipazar/Karabük
Sünürlü	Sünürlü	Sünürlü	Kurşunlu/Çankırı
Şabanlar	Şabanlar	Şabanlar ¹³⁰	Ovacık/Karabük
Şabanözü	Şabanözü	Şabanözü	Şabanözü/Çankırı
Şamlar	Şamlar	Şamlar	Ovacık/Karabük
Şarklı	Şarklı	Çatalelma	Merkez/Çankırı
Şaylar	Şaylar	Şaylar ¹³¹	Ovacık/Karabük
Şerefeddin	Şerefeddin	Beytarla	Eskipazar/Karabük
Şevkiler	Şevkiler	Şevkiler	Eskipazar/Karabük
Şeyh Doğan	Şeyh Doğan	Şeyh Doğan	Çerkeş/Çankırı
Şeyh Osman	Şeyh Osman	Tatlıpınar	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Şeyh Osman	Şeyh Osman	(*)	Merkez/Çankırı
Şeyh Yunus	Şeyh Yunus	Şeyh Yunus	Belören/İlgaz/Çankırı
Şihlar	Şihlar	Şeyhler ¹³²	Eskipazar/Karabük
Şihlar	Şihlar	Şihlar ¹³³	Eskipazar/Karabük

¹²⁹ Süller; Ovacık ilçesine bağlı Küçüksu köyünün bir mahallesidir. Bu yerleşim birimi kimi kaynaklarda "Güller" olarak gösterilmektedir.

¹³⁰ Şabanlar; Ovacık ilçe merkezi yakınında bir yerleşim birimidir.

¹³¹ Şaylar; Ovacık ilçesine bağlı Şamlar köyünün 2 km. güneyinde bir yerleşim birimidir.

¹³² Şeyhler; Eskipazar ilçesine bağlı Yazıboyu köyünün bir mahallesidir.

¹³³ Şihlar; Eskipazar ilçesine bağlı Sadeyaka köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Şıhlar	Şıhlar	Bozatlı	İlgaz/Çankırı
Şıhlar	Şıhlar	Karatepe	Korgun/Çankırı
Şıhlar (maa Karahasanlar)	Şıhlar(?)	(?)	(?)
Tamışlar	Tamışlar	Tamışlar	Eskipazar/Karabük
Taşhanlar	Taşhanlar	Taşanlar	Çerkeş/Çankırı
Taşkaracalar	Taşkaracalar	Taşkaracalar	Kurşunlu/Çankırı
Taşmescid	Taşmescid	(*)	Merkez/Çankırı
Taşoğlu	Taşoğlu	Taşoğlu	Ovacık/Karabük
Tefen (maa Dumanlar)	Tefen	Tefen ¹³⁴	Eskipazar/Karabük
Tetikler (Kütükcüler maa..)	Tetikler	Tetikler ¹³⁵	Eskipazar/Karabük
Tohumlar	Tohumlar	Tohumlar ¹³⁶	Çerkeş/Çankırı
Toklar	Toklar	Toklar ¹³⁷	Ovacık/Karabük
Topuzsaray	Topuzsaray	Topuzsaray	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Turbaşı	Turbaşı	Turbaşı	Çerkeş/Çankırı
Tuzlu	Tuzlu	Tuzlu	Merkez/Çankırı
Tüney	Tüney	Tüney	Merkez/Çankırı
Ucmaklar (Doruklar.. maa Yaka)	Ucmaklar	Ucmaklar ¹³⁸	Eskipazar/Karabük
Uluköy	Uluköy	Uluköy	Çerkeş/Çankırı

¹³⁴ Tefen; Eskipazar ilçesinin yaklaşık 6 km. güneybatısında yer alan bir yerleşim birimidir.

¹³⁵ Tetikler; Eskipazar ilçesine bağlı İnceboğaz köyünün bir mahallesidir.

¹³⁶ Tohumlar; Çerkeş ilçesine bağlı Yıprak köyünün bir mahallesidir.

¹³⁷ Toklar; Ovacık ilçesine bağlı Gümelik köyünün bir mahallesidir.

¹³⁸ Ucmaklar; Eskipazar ilçesine bağlı Topçatı köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARÎ BİRİM
Ulumilân	Ulumelân	Belenli	Bayramören/Çankırı
Urvay	Urvay	Yakadere	Yapraklı/Çankırı
Uyuran (Abdullar, Virencik. maa Yakublar)	Uyuran (?)	(?)	(?)
Ünür	Ünür	Ünür	Merkez/Çankırı
Üyük	Hüyük	Hüyükköy	Atkaracalar/Çankırı
Üzümcük	Üzümcük	Üzümcük ¹³⁹	Ovacık/Karabük
Virân	Virân/Ören	Ören	Çerkeş/Çankırı
Virencik	Virâncık	Örencik ¹⁴⁰	Çerkeş/Çankırı
Virencik (Abdullar, Uyuran maa Yakublar)	Virencik	Örencik ¹⁴¹	Çerkeş/Çankırı
Yabanî	Yabanî	Yabanî ¹⁴²	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Yabanî	Yabanî	Yeşilöz	Kurşunlu/Çankırı
Yahyalar (maa Belencik)	Yahyalar	Yahyalar ¹⁴³	Eskipazar/Karabük
Yaka (Doruklar, Ucmaklar maa..)	Yaka	Yaka ¹⁴⁴	Eskipazar/Karabük
Yaka	Yaka	Yaka	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Yaka	Yakaköy	Yakaköy	Ovacık/Karabük
Yaka	Yaka (?)	(?)	(?)
Yakalı	Yakalı	Yakalı	Atkaracalar/Çankırı

¹³⁹ Üzümcük; Ovacık ilçesine bağlı Soğanlı köyünün bir mahallesidir.

¹⁴⁰ Virâncık ya da Örencik; Çerkeş ilçesine bağlı Afşar köyünün bir mahallesidir.

¹⁴¹ Virencik ya da Örencik; Çerkeş ilçesine bağlı Turbaşı köyünün bir mahallesidir.

¹⁴² Yabanî; Yapraklı ilçesinin İkizören bucağına bağlı Kayacık köyünün bir mahallesidir.

¹⁴³ Yahyalar; Eskipazar ilçesine bağlı Boncuklar köyünün bir mahallesidir.

¹⁴⁴ Yaka; Eskipazar ilçesine bağlı Topçalı köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ

ESKİ İSMİ

YENİ İSMİ

BAĞLI BULUNDUĞU
İDARÎ BİRİM

Yakublar (Abdullar, Virencik, Uyuran maa..)	Yakublar	Yakuplar	Çerkeş /Çankırı
Yalacık	Yaylacık	Yalaycık	İlgaz/Çankırı
Yalakçukurân	Yalakçüküren	Yalakçukurören	Çerkeş/Çankırı
Yalaközü	Yalaközü	Yalaközü	Çerkeş/Çankırı
Yalnızca	Yalnızca	Yalnızca ¹⁴⁵	Çerkeş/Çankırı
Yanlar	Yanlar	Aşağı Yanlar	Merkez/Çankırı
Yapar	Yapar ¹⁴⁶	(*)	Merkez/Çankırı
Yaprak	Yaprak	Yıprak	Çerkeş/Çankırı
Yayalar (Mimarlar,Çatacık maa Dereağıl)	Yayalar	Yayalar ¹⁴⁷	Eskipazar/Karabük
Yayalar	Yayalar	Yayalar ¹⁴⁸	Ovacık/Karabük
Yayalar-ı kebîr	Yayalar-ı kebîr	Büyük Yayalar	Eskipazar/Karabük
Yayaoğlu	Yayaoğlu	Yayaoğlu ¹⁴⁹	Ovacık/Karabük
Yayaoğlu	(?)	(?)	(?)
Yaylacılar	Yaylacılar	Yaylacılar	Ovacık/Karabük
Yazı	Yazıköy	Yazı	İlgaz/Çankırı
Yazıboyu (Meşecik... maa Çamlıca)	Yazıboyu	Yazıboyu	Eskipazar/Karabük
Yazıkavak	Yazıkavak	Yazıkavak	Eskipazar/Karabük
Yazıvirân	Yazıvirân	Yazıören	Bayramören/Çankırı

¹⁴⁵ Yalnızca; Çerkeş ilçesine bağlı Kadıköy'ünün bir mahallesidir.¹⁴⁶ Bkz; dipnot 87¹⁴⁷ Yayalar; Eskipazar ilçesine bağlı Babalar köyünün bir mahallesidir.¹⁴⁸ Yayalar; Ovacık ilçesine bağlı Ekincik köyünün bir mahallesidir.¹⁴⁹ Yayaoğlu; Ovacık ilçesine bağlı Taşoğlu köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARİ BİRİM
Yeğenler	Yiğitler	Yiğitler ¹⁵⁰	Ovacık/Karabük
Yelek	(?)	(?)	(?)
Yelek	(?)	(?)	(?)
Yemişler (Kızılcapunar maa...)	Yemişler	Yemişler ¹⁵¹	Eskipazar/Karabük
Yeni	Yeni	Yeni	İlgaz/Çankırı
Yeni (Demirciler maa...)	Yeniköy	Yeniköy ¹⁵²	Eskipazar/Karabük
Yenice	Bucurayenice	Yenice	Belören/İlgaz/Çankırı
Yenice	Yenice	Yenice ¹⁵³	Eskipazar/Karabük
Yenice	Mülâyimyenice	Yenice	İlgaz/Çankırı
Yenice	Yenice	Yenice	İkizören/Yapraklı/Çankırı
Yenice	Yenice	İçyenice	Merkez/Çankırı
Yenice	Yenice	Yenice	Orta/Çankırı
Yeniköy	Yeniköy	Yeniköy	Çerkeş/Çankırı
Yeşiller	Yeşiller	Yeşiller	Eskipazar/Karabük
Yığınnot	Yığınnot	Yığınnot	Ovacık/Karabük
Yılanlı	Yılanlı	Madenli	Kurşunlu/Çankırı
Yirik ¹⁶⁰	(?)	Karatekin (?)	Korgun/Çankırı
Yoğurtcu	Yoğurtcu	(*)	Merkez/Çankırı

¹⁵⁰ Yiğitler; Ovacık ilçesine bağlı Doğanlar köyünün bir mahallesidir.

¹⁵¹ Yemişler; Eskipazar ilçesine bağlı Tamışlar köyünün bir mahallesidir.

¹⁵² Yeniköy; Eskipazar ilçesine bağlı Söbüçimen köyünün bir mahallesidir.

¹⁵³ Yenice; Eskipazar ilçesine bağlı Sallar köyünün bir mahallesidir.

¹⁵⁴ Yirik ya da birinci sâlnâmedeki yazılışıyla Berk; -kesin olmamakla birlikte- Korgun İlçesine bağlı Karatekin köyü olmalıdır.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ	ESKİ İSMİ	YENİ İSMİ	BAĞLI BULUNDUĞU İDARÎ BİRİM
Yoncalı	Yoncalı	Yoncalı	Çerkeş/Çankırı
Yorgalar (Mustafağa maa..)	Yorgalar	Yorgalar ¹⁵⁵	Eskipazar/Karabük
Yortan	Yortan	Yortan ¹⁵⁶	Çerkeş/Çankırı
Yozgad	Yozgad	Çaylısa	Kurşunlu/Çankırı
Yörük	Yörük	Yörük ¹⁵⁷	Çerkeş/Çankırı
Yörük (maa Han)	Yörük	Yörük ¹⁵⁸	Eskipazar/Karabük
Yukarı	Yukarı	Yukarı	İlgaz/Çankırı
Yukarı	Yukarı	Yukarı	Yapraklı/Çankırı
Yukarı Alagöz	Yukarı alagöz	Yukan Alagöz	Kızılırmak/Çankırı
Yukarı Badiğin	Yukarı Badiğin	Yukariöz	Yapraklı/Çankırı
Yukarı Bozan	Yukarı Bozan	Yukarı Bozan	İlgaz/Çankırı
Yukarı Çavuş	Yukarı Çavuş	Yukarı Çavuş	Merkez/Çankırı
Yukarı Dere	Yukarı Dere	Yukarı Dere	İlgaz/Çankırı
Yukarı Meydan	Yukarı Meydan	Yukarı Meydan	İlgaz/Çankırı
Yukarı Pelitözü	Yukarı Pelitözü	Yukarı Pelitözü	Merkez/Çankırı
Yumaklı	Yumaklı	Yumaklı	Çerkeş/Çankırı
Yumrukvirân	Yumukvirân	Yumukören	Kurşunlu/Çankırı
Yunuslar	Yunuslar	Yunuslar ¹⁵⁹	Eskipazar/Karabük

¹⁵⁵ Yorgalar; Eskipazar ilçesinin güney kısmında kalan bir yerleşim birimidir.

¹⁵⁶ Yortan; Çerkeş ilçesine bağlı Kiremitçi köyünün bir mahallesidir.

¹⁵⁷ Yörük; Çerkeş ilçesine bağlı Çaylı köyünün bir mahallesidir.

¹⁵⁸ Yörük; Eskipazar ilçesine bağlı Karahasanlar köyünün bir mahallesidir.

¹⁵⁹ Yunuslar; Eskipazar ilçesine bağlı Doğlacık köyünün bir mahallesidir.

SÂLNÂMEDEKİ İSMİ**ESKİ İSMİ****YENİ İSMİ****BAĞLI BULUNDUĞU
İDARÎ BİRİM**

Yunuslar

Yunuslar

Yunuslar¹⁶⁰

Ovacık/Karabük

Yuva

Yuva

Yuva

Orta/Çankırı

Yuvalar

Yuvalar

Yuvalar¹⁶¹

Ovacık/Karabük

Yüklü

Yüklü

Yüklü

Yapraklı/Çankırı

Yürecik

Yürecik

Yürecik

Eskipazar/Karabük

Yürekvirân

Yürekveren

Yürekören

Ovacık/Karabük

Zaimoğlu

Zaimoğlu

Gökçedüz

Ovacık/Karabük

Zekeriya

Zekeriya

Zekeriya

İkizören/Yapraklı/Çankırı

¹⁶⁰ Yunuslar; Ovacık ilçesine bağlı Gümellik köyünün yaklaşık bir kilometre kuzeyindeki bir yerleşim birimidir.

¹⁶¹ Yuvalar; Ovaok ilçesine bağlı Dudaş köyünün bir mahallesidir.

**SÂLNÂMELERDE GEÇEN BAZI SÖZCÜK
VE DEYİMLERİN AÇIKLAMALARI***

A

Âb : Su

Ağnâm : Arapça koyun demek olan “Ganem” sözcüğünün çoğuludur. Ancak sâlnâmelerde hayvanlardan alınan vergiler anlamında kullanılmıştır.

Ahz : Alma, kabul etme.

Ahz ü i'ta : Alışveriş.

Akça : Eski gümüş para. Sâlnâmelerde eski anlamından farklı olarak “para” anlamında kullanılmıştır.

Akça ta'dadcısı : Sancakların muhasebe kalemlerinde veznedâr olarak görev yapan kimse.

Alaca : Birkaç renkli iplikten yapılmış dokuma.

Alaybeyi : İkinci Meşrutiyet'ten önce

Miralay rütbesiyle vilâyet merkezlerinde jandarma komutanlığı yapanlar için kullanılan deyim.

Arzan : Enine, genişliğine.

Asâkir : Askerin çoğulu, askerler, erler.

Asâkir-i redîf : İkinci devre askerler için kullanılan bir deyim. 1843 yılında yapılan bir düzenleme ile redîf kuvvetleri ordunun yedek gücü haline getirildi ve terhis olarak memleketlerine dönen erler yedi yıl süre ile redîf askeri olarak hizmet verdiler.

Âsâr : Âbide, eser.

Âsâr-ı atika : Eski eserler.

Asiyâb : Su değirmeni.

Aşâr : Toprak mahsûllerinin onda birinden elde edilen gelir. 1894

* Sözcük ve deyimlerden birden fazla anlamı olanların yalnızca sâlnâmelerdeki anlamları esas alınarak açıklamaları yapılmıştır.

yılında söz konusu onda birlik nispet %12'ye, 1900 yılında %12.62'ye çıkartılmış, ancak bu oranın kesirli olması sebebiyle 1906'dan itibaren %12.5'e indirilmiştir. Çeşitli isimler altında (Efkâf-ı kura, Haremeyn, Muhacirîn-i Çerâkis vb.) aşâr vergisi toplandığı bilinmektedir. Aşâr, Arapça **öşür** sözcüğünün çoğulu olmasına rağmen -özellikle Tanzimat sonrası uygulamalarda- anlamları farklıdır. Aşâr; devletin toprak mahsûllerinden elde ettiği gelirler için kullanılırken öşür; ticarî ve sınaî mallardan elde edilen gelirler için kullanılmıştır. "...Çünkü lisân-ı iktisâtta "âşâr" yalnız mahsûlât-ı arzıyyeden ahz-olunan male, "öşür" emtia-yı ticariyye ve sınaîyye üzerinden istihsal edilen emvâle ıtlak olunmuş..." Bkz; Süleyman Sûdî Efendi, *Defter-i Muktesit*, c.1, s.53'den aktaran M. Zeki PAKALIN, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, c.1, s.96.

Âyende ve revende : Gelen giden.

Aza : Bir başkanın başkanlığı altında toplanmış meclis veya heyeti meydana getiren fertlerin hepsi veya herbiri.

Aza-yı dâime veya dâimî : Devamlı aza

Aza-yı muvakkat, muvakate : Geçici aza, geçici azalar.

Aza-yı müntahabe : Seçilmiş âza.

Aza-yı tabiiyye : Tabii âza.

B

Bâb : Bölüm.

Bahrî : Tüyünden kürk yapılan, "patka" da denilen, gagası kaşığa benzer bir çeşit deniz ördeği.

Bahrî Kuşu Rüsûmu : Bu kuşu avlayanlardan alınan vergi.

Bârû : Kale duvarı, hisar burcu, sur.

Be : Osmanlı alfabesinin ikinci harfi olup ebced hesabında iki sayısının karşılığıdır. Sâlnâmelerde rütbe, nişân ve madalyaların derecesini göstermek için kullanılmıştır.

Bedelât-ı askerî : Tanzimat'tan sonra Hristiyanlardan *cizye* yerine alınan verginin adı. Önceleri "Îâne-i askerîyye" adıyla başlayan bu vergi sonraları "Bedel-i askerî" olarak yazılmıştır. 25 Temmuz 1325 (1909) tarihli bir kanunla yürürlükten kaldırılmıştır.

Besâtîn : Bostanlar, sebze bahçeleri.

Bevvâb : Çocukları evlerine götürüp getiren okul hademesi, kapıcı.

Bey' : Satma, satış, satın alma.

Bey'yye Memuru : Satış işlerine bakan memur.

Bilâ : -siz. (Arapça kelimelerin başına getirilir)

Bilâd : Memleketler, şehirler.

Bilâd-ı hamse mevâlisi : Beş şehir (Edirne, Bursa, Kahire, Şam, Filibe) kadısı anlamına gelen pây.

Bîmârhane : 1. Hastahane,
2. Tımarhane, akıl hastanesi.

Binâ-gerde : Binâ edilmiş.

Bîrûn : Dışarı, dış, harici.

B'ud : Uzaklık.

Büyût : Arapça *Beyt* sözcüğünün çoğulu. Evler, haneler, meskenler.

C

Câ : Hicrî takvimde Cemâziyel-evvel ayının kısaltılmışı. Sâlnâmelerde rütbe, nişan ve madalyaların veriliş tarihlerini belirtmek için kullanılmıştır.

Câmeşûvîhane : >Çâmeşûvîhane

Cânib : Taraf, cihet, yan.

Cebel : Dağ.

Cehrî : Kökboyasığillerden güzel, kırmızı renk veren bir bitki kökü.

Sâlnâmelerde zaman zaman *Çehrî* olarak da yazılmıştır.

Cenûb : Güney

Cerîb : Tarla ve arazi ölçüsü, dönüm.

Cesîm : İri, büyük, kocaman.

Cibâl : Dağlar.

Cim : 1. Osmanlı alfabesinin altıncı harfî.

2. Ebced hesabında üç sayısının karşılığı olup sâlnâmelerde rütbe, nişan veya madalyaların derecelerini göstermek için kullanılmıştır.

Cisr : Köprü.

Ç

Çâmeşûvîhane : Çamaşırhane. Sâlnâmelerde zaman zaman *Câmeşûvîhane* olarak da geçer.

Çâryek : Çeyrek, dörtte bir.

Çehrî : > Cehrî

Çerçi : Köy köy dolaşarak ufak tefek eşya satan ayak tuhafiyecisi.

Çıbıkâbâd Kazâsı : > Çubukâbad Kazâsı.

Çiflikât : Çiftlikler.

Çubukâbâd Kazâsı : Ankara'ya bağlı *Çubuk* İlçesinin eski ismi.

D

Dakîk : Un.

Dâmen : Etek.

Dâmen-i cibâl : Dağların etekleri, alt kısımları.

Deâvî Meclisi : 1864 yılında çıkarılan “Vilâyet Nizâmnamesi”ne göre kazâlarda oluşturulan ve şer’i davalar ile her türlü ticarî ve kanunî davalara bakan meclis. Söz konusu nizâmnamenin 51. maddesine göre meclis; bir reis ve mümeyyîz adı altında üç müslüman âzadan oluşmaktaydı. Meclis, müslüman halkın davalarının yanında gayr-ı müslim azınlıkların bakılması gereken davalarına da bakardı.

Debbâğhane : Hayvan derilerinin sepilendiği ve terbiye edilerek meşin vb. yapıldığı yer.

Debboy : Askerlikte elbise ve silahların konulduğu ve muhafaza edildiği ambar.

Defter-i hâkanî : Devletin mal, mülk ve arazî işleriyle uğraşan dairesi. Halk tarafından “Defterhane” ismiyle anılırdı.

Dekâkîn : Dükkanlar.

Derbend : İki dağ arasındaki geçit, boğaz ve bu tür yerlere kurulan karakollar.

Derûn : İç, içeri, dahil.

Dest : Yüksek yer, mevkii.

Devâir-i emiriyye : Devlet daireleri, hükûmet binaları.

Duhân : Tütün.

Düyûn-ı umûmiyye : Osmanlı İmparatorluğu’nda 24 Ağustos 1854’ten başlayarak ödenmesi 25 Mayıs 1954’e kadar süren dış borçlanmaların ve bunların tasviyesi için kurulan teşkilâtın adı.

E

Ecnâs-ı sâire : Çeşitli cinsler.

Emrâz : İletler, hastalıklar.

Endaht : Atma, atış, atılma.

Enha : Taraflar, cihetler, yanlar.

Erâmil : Dullar, dul kadınlar.

Esb : At, beygir.

Eshâm-ı mütenevvvia : Çeşitli hisseler.

Esmân : Arapça *semen* sözcüğünün çoğuludur. Kıymet, bedel, eder, bahâ anlamındadır.

Esmâr : Meyvalar.

Ester : Katır.

Eşcâr : Ağaçlar.

vs. döşeme.

Eşcâr-ı müsmire : Meyve ağaçları.

Fürûht : Satma, satış.

Eşcâr-ı mütenevvia : Çeşitli ağaçlar.

G

Eşrâf : İleri gelenler, şeref ve itibar sahibi kimseler.

Garb : Batı

Gars : Ağaç dikme

Eşrâf-ı kuzat : Kadılık yoluyla yükselerek "sitte" payesine ulaşanlar hakkında kullanılan bir deyim. Kadıların eşrâfı, ileri gelenleri anlamındadır.

Gurre : Arabî ayın birinci günü ve gecesi

Guruş : Kırk paradan meydana gelen ve liranın yüzde biri değerinde Osmanlı sikkesi olup Osmanlı para birimidir.

Etrâf ü enhâ : Çevresinde, etrafında.

Eytâm : Anası babası ölmüş, yalnız kalmış küçük çocuklar, öksüz ve yetimler.

Güzeşte : 1. Geçmiş.
2. İşlenmiş faiz

Eytâm müdürü : Devlet hizmetinde iken ölmüş veya şehit düşmüş kimselerin öksüz çocuklarının her türlü taşınır, taşınmaz mallarıyla ilgilenen ve bu çocukların ihtiyaçlarının karşılanmasıyla ilgilenen devlet görevlisi.

H

Hâ : Çoğul edatıdır. Önündeki sözcüğü çoğul yapar; *Bölük hâ* = Bölükler, gibi.

Hâcegân : Yüzbaşı rütbesinin karşılığı olan bir sivil rütbe.

Eytâm ve erâmil-i askeriyye : Askerliğini yaparken şehit düşmüş kimselerin dul eşleriyle öksüz kalan çocukları için kullanılan bir deyim.

Hâlât : Haller, nitelikler.

Hamidiyye kasabası : Sâlnâmelerde bahsedilen *Hamidiyye kasabası* bugünkü Devrek ilçesidir. Yine eski ismi *Hamidiyye* olan Kastamonu'ya bağlı *Azdavay* ilçesi ile karıştırmamalıdır.

Eyyâm : Günler.

F

Ferah-fezâ : Ferah arttıran.

Hâmise : Beşinci rütbe, sivil memurların ilk rütbeleri.

Ferş : Döşeme, yayma; künk, boru taş

Hamîyyetmendân : Millî onur ve haysiyet sahibi olanlar, hamiyetliler.

Hângâh : Dervişlerin oturduğu, zikir ve ibâdet ettikleri yer, tekke.

Harîk : Yangın.

Harîr : İpek elbise, çamaşır vs.'nin genel ismi.

Hâss ü âm : Herkes.

Havli : Avlu.

Hınta : Buğday.

İ

İbtidâî mektebi : Eskiden ilkokula verilen isim.

İdâdî mektebi : Eskiden aşağı yukarı lise derecesindeki okullara verilen isim.

İ'lâmât : Bir davanın mahkemece nasıl bir hükme bağlandığını gösteren resmî vesikalar.

İlel : İletler, hastalıklar, sakatlıklar.

İnallu ballu nahiyesi : Çankırı'ya bağlı *Kızılırmak* ilçesinin eski ismi. Çeşitli kaynaklarda ismi *İnallu*, *İnallı*, *İnallu* ve *Ballu* olarak geçen bu yerleşim birimi daha sonra *Hüseyinli* olarak adlandırılmış, 1961 yılında da *Kızılırmak* ismini almıştır.

Înâs : Kızlar, kadınlar.

Înâs mektebi : Yalnızca kız öğrencilerin öğrenim gördüğü okul.

Înşâ : Edebiyat kurallarına uygun, düz yazı şeklindeki yazılı ifade.

İska : Sulama, su verme.

İstifsâr : Sorma, sorulma.

İ'ta : Verme, ödeme.

İttisâl : Bitiştirme, birbirine dokunma, yakınlık.

J

Jurnâl emini : Özellikle askerî birliklerde tutulması gerekli olan günlük defterleri tutan ve yazışmaları idare eden görevli.

K

Kablıca : Buğday arasında biten, yulafa benzeyen bir tahıl türü. Sâlnâmelerde zaman zaman *Kabluca* olarak da geçmektedir.

Kadd : Boy.

Kaffe : Hep, bütün, cümle.

Kantarcı : Alınıp satılan şeyleri tartıp burra ait vergiyi alan görevli memur. Bazı sâlnâmelerde, memlahalarda (tuzlalarda) tuzu tartan görevliler

için kullanılmıştır.

Kapancı : Ağır yük tartılan kantarın başındaki görevli. Bazı sâlnâmelerde memlahalarda tuzu tartan görevliler için kullanılmıştır.

Karârgâr : Kararlaştırılmış, karara bağlanmış.

Karye : Köy.

Kat' : Kesme, kesilme; biçme.

Katip : Resmî dairelerde yazı yazmakla görevli memur, yazıcı.

Kavata : Tek parça ağaçtan oyulmuş kap, tekne.

Kenisâ : Kilise. Sâlnâmelerde zaman zaman *Kilisa* olarak da yazılmıştır.

Kernik : Kabuklu iki çatal buğday. Sâlnâmelerde *kernik* hakkında şu bilgiler vardır : “ *Kernik dahi buğday envâindandır. Sünbülesi “siyâz” sünbülesinden biraz büyük ve daneleri asıl buğdaydan parlakça olup taneleri hâvî olan kabuklar çatal yani her kışır içinde ikişer dane bulunur ve siyâzdan daha az ekilir ise de fiyatca ondan kilede beş kuruş kadar pahalıdır. Kernikten de bazı kurâda bulgur yapılır. Fakat bu suretle istihlâkı pek az olup en ziyâde hayvanlara yedirilir.*”

Ketre : > *Titre*

Kıbtî : Çingene

Kışır : Kabuk.

Kıyye : Yaygın olarak *okka* denilen eski ağırlık birimi. 400 dirhem veya 1300 grama denk ise de dirhem ağırlığı bazı yerlerde farklılık gösterdiğinden kıyye de farklılık gösteriyordu.

Kibâr : Büyükler, ulular. Bir sınıfın önde gelenleri, seçkinleri ve büyükleri için kullanılan deyim.

Kile : Hububat ölççeği. Osmanlı'da birbirinden çok farklı kileler kullanılmıştır. Örneğin İstanbul kilesi ortalama 25 kg iken, İbrail kilesi 100 kg. kadardı.

Kiracı : Katırcı, arabacı gibi para ile eşya taşıyan kimse.

Kitâbet : 1. Katiplik.

2. Yöntemine göre yazı yazmakla görevli kişi.

Kitre : > *Titre*.

Koçhisar Kazâsı : Çankırı'ya bağlı Ilgaz ilçesinin eski ismi.

Kolağası : Eskiden orduda yüzbaşı ile binbaşı arasında yer alan ve *Sağ kolağası*, *Sol kolağası* olmak üzere iki aşamalı olan rütbe.

Kolcu : Bir şeyi korumak için bekleyerek ya da gezerek görev yapan kimse.

Kura : Köyler.

Kuzât : Kadılık, kadılar.

Kürûm : Üzüm, bağ kütükleri.

L

La-cet-ticâre : Büyük olmayan, küçük çaplı ticaret.

Lâm : Osmanlı alfabesinin yirmi altıncı harfi olup ebced hesabında otuz sayısının karşılığıdır. Sâlnâmelerde Arabî aylardan Şevvâl ayını kısaca göstermek için kullanılmıştır.

Li-ecl : ...den sonra. için.

Li-ecl-il-implâ : İmlâdan dolayı, yazımdan dolayı.

M

Maa : İle, birlikte, beraber.

Mah : Ay, yılın on ikide bir kısmı.

Mahlût : Katılmış, karıştırılmış, karışık.

Mahmuza : Genellikle *mahmûde*, kimi yörelerde de *mahmuziye* denilen ve latince ismi *scammonia* olan yaprakları ok ucu biçiminde, sarı renkli çiçek açan bir bitki.

Mahsûlât-ı arzıyye : Toprak ürünleri.

Maî leziz kuyusu : Temiz su kuyusu.

Mak'ad : Oturacak yer, minder.

Makarr : Merkez.

Makarr-ı nahiye : Nahiye merkezi.

Mârrîn ve âbirîn : Gelip geçenler, gelen giden.

Matbah : Mutfak.

Mecîdî nişanı : 1852 yılında Abdülmecid'in buyruğu ile çıkarılan beş rübeli Osmanlı nişanı.

Meclis-i deavî : > *Deavî meclisi*.

Medâris : Medreseler.

Medfûn : Defnolunmuş, gömülmüş.

Mektûbî : Vilâyetlerin veya diğer resmî dairelerin yazı işlerini idare etmekle görevli bulunan en büyük memuru.

Melez : Arpa ve darı ile karışık buğday.

Memlaha : Tuzla, tuz çıkarılan yer.

Menâfi-i umûmiyye sandığı : 25 Temmuz 1867 tarihinde bir nizamname ile kurulan, -özellikle- bayındırlık sorunlarının çözümünde ve belediyeçilik çalışmalarında yararları görülünce diğer vilâyetlerde de yaygınlaştırılan sandıklar.

Menâzil : Menziller, duraklar, konak yerleri.

Metîn : Sağlam, dayanıklı.

Mevâli :Mevleviyyet denilen il kadılığı aşamasına ulaşmış ilmiye mensupları. Bunlar *Devriye, Mahrec, Bilâd-ı hamse, Haremeyn* ve *İstanbul* olmak üzere altı sınıftı.

Mahrec mevâlisi : > *mevâli*.

Mezrû : Ziraat olunmuş, ekilmiş, çift sürülüp tohum atılmış.

Mim : Osmanlı alfabesinin yirmi yedinci harfi olup ebced hesabında kırk sayısının karşılığıdır. Sâlnâmelerde Arabî aylardan *Muharrem* ayını göstermek için kullanılmıştır.

Mîr-i mirân : 1843'den itibaren sivil görevliler için kabul edilen *ferik* rütbesine eşit pâye. Mülkiyede paşa ünvanını kazanan rütbelerin ikincisi olup *ûlâ sınıf-ı sânisine* karşılıktır.

Mîr ül ümerâ : *Istabl-ı âmire* ile *mîr-i mîrânla*-rın arasında bir sivil rütbe.

Miyâh-ı câriye : Akar sular.

Muahharen : Sonradan.

Muallim : Öğretmen.

Muattal : Tatil edilmiş, bırakılmış, boş.

Mubassır : Eskiden okullarda öğrencilerin durumu ile ilgilenen, düzenliği sağlayan görevli.

Muhammin : Vergiye bağlanacak taşınmaz malların yaklaşık olarak kıymetini bildiren memur.

Muîn : Muavin, yardımcı.

Mukâbeleci : Sancakların muhasebe kalemlerin-de hesap ve kayıtları karşılaştırarak kontrol eden görevli.

Mukaddem : Redif askerlerinin ayrıldığı iki kısımdan birincisi.

Mukaddemâ : Önce, eskiden.

Mukâvelât muharriri : Noter.

Mukayyid : Kayıt memuru.

Mutasarrıf : Tanzimat'tan sonraki yapılanmada livâ ve sancakların en büyük idarî amiri.

Muvakkithane : İçinde pek çok ayarlı hassas saat ile bu saatleri güneşin hareketini izleyerek ayarlayan memur bulunan, bazı büyük camilerin yanında yapılmış olan oda.

Mübâyaa : Satın alma.

Mübeyyîz : Müsvedde yazıları temize çeken görevli.

Mücerred : Ulemâya mahsûs bir rütbe.

Müddeî-i umûmî : Savcı.

Müderriş : Medreselerde ders okutan kimse.

Mülâzım : 1. Bugünkü teğmen rütbesinin karşılığı olan askerî rütbe.
2. Tanzimat'tan sonra kimi resmî dairelerde maaşsız olarak çalışan aday memurlar.

Mülâzım-ı evvel : Üsteğmen.

Mülâzım-ı sâî : Asteğmen.

Mümeyyîz : Bir resmî dairede yazıcıların yazdıkları yazıları düzelten, büro veya şube müdürü konumundaki görevli.

Müreccah : Tercih edilen, üstün tutulan.

Müsevvid : Resmî dairelerin yazı bürolarında müsvedde denilen yazı projesini hazırlayan katipler.

Müstantik : Sorgu hakimi.

Mütemâyîz : Mülkiyede *ûlâ sâîsi* ile *sâîye* rütbeleri arasındaki bir rütbe.

N

Nâib : Kadı. Şariat hükümlerine göre hüküm veren hakim.

Nebeân : Pınar suyunun yerden kaynaması.

Nehr-i ahmer : Kızılırmak nehri

Nısf : Yarım, yarı.

Nisvân : Kadınlar.

Niyâbet : Nâiblik, kadı vekilliği.

Nun : Osmanlı alfabesinin yirmi sekizinci harfi olup ebced hesabında elli sayısının karşılığıdır. Sâlnâmelerde *Ramazan* ayının işareti olarak kullanılmıştır.

O

Osmanî nişanı : 1862 yılında Abdülaziz'in buyruğu ile çıkarılan dört rütbeli Osmanlı nişanı.

Ö

Ölçekci : Vergi olarak alınan hububatın ölçüm ve tartımını yapan görevli.

Öşr : Ticarî ve sînâî mal ve emtiâlardan alınan vergi. Sâlnâmelerde zaman zaman *Öşür* olarak da geçer. Ayrıca > *A'şâr*.

P

Para : Kuruş'un 1/40'ı olan birim.

Pişgâh : Ön, ön taraf

R

Ra : Sâlnâmelerde Arabî aylardan *Rebiülevvel* ayının işaretidir.

Râbi : Dördüncü.

Râbia : 1833 yılında uygulamaya konulan ve *kolağası* derecesinde olan sivil memurluk rütbesi.

Rasîn : Sağlam, dayanıklı.

Refîk : Muavin, yardımcı.

Revân-ı sâde : Sade yağ.

Rık'a : İslam yazı türlerinden biri. Hızlı ve kolay yazılır olması özelliği ile okullarda ders olarak konulmuştur.

Ricâl : 1. Erkekler.
2. Yayan, yaya olanlar.

Rumeli Beylerbeyiliği : Sivil rütbelerdendir. Tanzimat'tan sonra bir süre mülkiye sınıfından görevlilere verildi. Bu pâyeyi alanlar genellikle mutasarrıf olarak livâ yöneticiliklerine atanırlardı.

Rüsûm : Vergiler, gümrük vergileri.

Rüsûm-ı mütenevvia : Çeşitli vergiler.

Rüsûm-ı sitte : "İpek, tütün, balık avı, tuz, içki ve pul" dan alınan vergiler.

Rüşdiyye : Bugünkü ortaokul derecesindeki okullara verilen isim. *İptidâî* ile *idâdî* arasında altı yıllık bir okuldu.

Rûûs : Medrese öğrenimini

tamamlayarak *mülâzım* olmak isteyenlerin girdikleri sınavda başarılı oldukları takdirde kendilerine verilen berat. Tanzimat döneminde yeni açılan öğretim kurumlarında başarıyı arttırmak için konulan mezuniyet sınavlarına da *rûûs* denilirdi.

S

Sa'b-ül-mürûr : Geçilmesi güç olan.

Sad : Alfabenin onyedinci harfi olup ebced hesabında onsekizinci harfin işaretidir. Sâlnâmelerde Arabî aylardan *Safer* ayını göstermek için kullanılmıştır.

Sagîr : Küçük, ufak.

Sahtiyân : Tabaklanmış cilalı deri.

Salhane : Kasaplar için kesilen koyun vb. hayvanların boğazlanıp yüzüldükleri özel yer, mezbaha.

Sâlis : Üçüncü.

Salîse : 1. Üçüncü.
2. Binbaşılık derecesinde mülkî bir rütbe.

Sandık emini : Vilâyet, sancak veya kazâlardaki resmî dairelerde para ile ilgili işlerden sorumlu olan görevli.

Sânî : İkinci.

Sâniye : Üçüncü derece ile ikinci

derecenin ilk kademesi arasında olan, ayrıca kendi içinde ikiye ayrılan, mülkiye rütbelerinin ikincisi kabul edilen bir rütbe.

Sekene : Sakin olanlar, oturanlar.

Selh : Arabî aylarının son günü.

Serd : Düzgün ve münasebetli söyleme.

Sinîn : Yıllar.

Sinîn-i sabıka : Geçen yıllar.

Sisam : Susam.

Siyâz : Kaplıcaya benzeyen ve hayvan yemi olarak kullanılan bir çeşit tahıl. Sâlnâmelerde *siyâz* olarak yazılmasına rağmen Anadolu'nun kimi yörelerinde *siyez* denilir. Sâlnâmelerde *siyâz* hakkında şu bilgiler vardır : "... *buğday envâından olup bazı tarafta kablıca tâbir olunur. Buğday ve arpadan ziyâde mahsûl verir. Sünbülesi arpa sünbülesine müşâbih ve daneleri buğdaydan daha mücellâ ve ziraati buğday ve arpaya nispetle üçüncü derecededir. Buralarca bulgur umûmen siyâzdan yapılır. Siyâz a'lâ tavuk yemi olduğu gibi kışırılarından çıkarılmamış olduğu halde tahn ettirilip kış günleri çift hayvanatıyla ağnama da verilir. Fiyatca buğdaydan sülüs derecede*

ucuzdur."

Sülüs : 1. İslam yazı türlerinden biri. Okullarda ders olarak okutulurdu.

2. Üçte bir.

Sünbüle : Başak.

Ş

Şaîr : Arpa.

Şâkirdân : Öğrenciler.

Şâlfî : Tiftikten yapılmış ince kumaş.

Şark : Doğu.

Şayak : Kabaca dokunmuş dayanıklı bir çeşit yün kumaş.

Şın : Osmanlı alfabesinin on altıncı harfi olup, ebced hesabında üç yüz sayısının karşılığıdır. Sâlnâmelerde Arabî aylardan *Şaban* ayını göstermek için kullanılmıştır.

Şimâl : Kuzey.

Şitâ : Kış.

Şose : Kıрма taş ve kumlardan balık sırtı biçiminde yapılmış iki tarafı hendekli cadde.

T

Ta'dad : Sayma, sayı.

Tahmîl : Yükleme, yükletme,

yükletilme.

Tahn : Öğütme, öğütülme .

Talâbât : Talebeler, öğrenciler.

Talî : Redif askerlerinin ikinci sınıfı, gerideki sınıfı.

Tamm : Bütün, eksiksiz, noksansız.

Tarafeyn : İki taraf.

Tarîk : Yol.

Ta'vik : Geciktirme, oyalandırma.

Tebeddülât : Değişiklikler.

Tecârib : Tecrübeler, denemeler.

Temettu : Kar etme,kazanma, kâr, fayda.

Tesviye-i türâbiyye : Toprağın düzlenmesi.

Tesyâr : Gönderme, gönderilme.

Tevcihât : Rütbe verilmesi.

Tımarcı : Hastanelerde yaralı ve hastaların yaralarını bağlayıp değiştiren cerrah yardımcısı. pansumancı.

Titre : *Geven* adlı dikenli bir çalıdan çıkarılan zâmk ve kimi yörelerde bu çalıya verilen isim. Sâlnâmelerde zaman zaman *kitre*, *ketre* şeklinde de yazılmıştır.

Tuht nahiyesi : Çankırı'ya bağlı Yapraklı ilçesinin eski ismi.

Tûlen : Boyca, boyuna, uzunluğuna.

Turuk : Yollar.

Tüfengci : Bir tabur veya alayda askerlerin tüfeklerinin tamirini ve bakımını yapmakla görevlendirilen ve bu sanattan anlayan subay.

U

Ûlâ : 1. Birinci, ilk
2. Mülkiyede bir paye.

Ulak : Karabük'e bağlı Ovacık ilçesinin eski ismi.

Ulûf : Yulaf .

V

Vâridât : Bir devletin vergi vb.'den her sene aldığı paralar olup bütçenin gelirler kısmını meydana getirir. Sâlnâmelerde genellikle vilâyet ve sancakların yıllık gelirleri için kullanılmıştır.

Vâridât-ı kaffe : Gelirlerin toplamı.

Vezn : Tartma, tartılma; tartı.

Vezn kâtibi : Memlahalardan çıkarılan tuzu tartan görevli.

Y

Yabânâbâd kazâsı : Ankara'ya bağlı

Kızılcahamam ilçesinin eski ismi. **Zal** : Sâlnâmelerde Arabî aylardan

Zilkâde 'yi göstermek için kullanılmıştır.

Yemîn : Sağ, sağ taraf.

Yemîn ü yesâr : Sağ ve sol.

Yesâr : Sol, sol taraf.

Zamîme : Ek, ekleme, ilâve.

Zâviye : Küçük tekke.

Z

Zer : Tohum saçma, ekme.

Zâ : Sâlnâmelerde Arabî aylardan *Zilhicce* 'yi göstermek için kullanılmıştır.

Zirâ : Endaze, dirsekten orta parmak ucuna kadar olan bir uzunluk ölçüsü. 75-90 santimetre arasında değişen şekilleri vardır.

Zağfıranbolu kazâsı : *Safranbolu* ilçesinin eski ismi. Sâlnâmelerde zaman zaman *Zağferanbolu* veya *Zağferanborlu* olarak da yazılmıştır.

Zükûr : Erkekler.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

KİTAPLAR

AHMET TALAT (ONAY); *Çankırı Şairleri*, Cilt:1, Çankırı Matbaası, 1930.

ANKARA VALİLİĞİ; *Cumhuriyetin 50. Yılında Ankara, 1973 İl Yıllığı*, Ankara.

ÇANKIRI VALİLİĞİ; *Cumhuriyetin 50. Yılında Çankırı, 1973 İl Yıllığı*.

_____; *Çankırı İl Yıllığı 1967*, Ankara.

ÇORUM VALİLİĞİ; *Cumhuriyetin 50. Yılında Çorum, 1973 İl Yıllığı*, Ankara.

DAHİLİYE VEKÂLETİ; *Köylerimiz "Köy Kanunu Tatbik Olunan ve Olunmayan Köy İsimlerini Alfabe Sırasile Gösterir"*, İstanbul, 1933

DEMİRCİOĞLU Aziz; *Kastamonu'da Basılan Eserler 1869-1928*, Doğrusöz Mat., Kastamonu, 1987.

_____; *100. Yıllık Kastamonu Basını 1872-1972*, 2.Baskı, Kastamonu, 1982.

DUMAN Hasan ; *Osmanlı Yıllıkları (Salnameler ve Nevsaller)*, İslam Konferansı Teşkilâtı Yay., İstanbul, 1982.

GAZİ AHMET MUHTAR PAŞA; *Takvimü's Sinîn*, Haz: Yücel Dağlı, Hamit Pehlivanlı, T.C. Genekurmay Başkanlığı, Ankara, 1993.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI ; *Çankırı İli*, 1962.

_____; *Türkiye Mülkî İdare Bölümleri; Belediyeler,Köyler (1 Ağustos 1977 Durumu)*, Ankara, 1978.

_____; *Türkiye Mülkî İdare Bölümleri; Köyler, Belediyeler (1 Kasım 1985 Durumu)*, Ankara, 1986.

_____; *Türkiye'de Meskûn Yerler Kılavuzu, Cilt I ve II*, Ankara, 1946-1947.

İSLAM ANSİKLOPEDİSİ ; *Sâlnâme maddesi*, Tahrîr Heyeti, Cilt: 10, sayfa 134-136, M.E.B. Yay., İstanbul 1966.

KASTAMONU VALİLİĞİ; *Cumhuriyetin 50. Yılında Kastamonu, 1973 İl Yıllığı*, Ankara, 1973.

_____; *Kastamonu İl Yıllığı 1967*, Ankara, 1968.

Sâlnâme-i Devlet-i Âliyye-i Osmnaiyye, Def'a:1; 1263 (1847), İstanbul.

TANYU Hikmet; *Ankara ve Çevresinde Adak Yerleri*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayını, Ankara, 1967.

T.C. DAHİLİYE VEKALETİ; *Son Teşkilât-ı Mülkîde Köylerimizin Adları*, Hilal Matbaası İstanbul, 1928.

TÖNÜK Vecdi ; *Türkiye'de İdare Teşkilâtının Tarihî Gelişimi ve Bugünkü Durumu*, İçişleri Bakanlığı Yayını, Ankara, 1945.

ANSİKLOPEDİ VE SÖZLÜKLER

AKALIN Şevki ; *Bitkiler Kılavuzu*, Bursa, 1946.

DEVELLİOĞLU Ferit; *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, 8.Baskı, Aydın Kitabevi, Ankara, 1988.

DİL ENCÜMENİ; *İmlâ Lûgati*, Devlet Matbaası, İstanbul, 1928.

M. BAHAEDDİN; *Yeni Türkçe Lûgat*, 2. Tab'ı, Evkâf-ı İslâmiye Matbaası, İstanbul.

ORAK Hüseyin; *Türkiye Kılavuzu, Cilt 1*, Ankara, 1946.

PAKALIN Mehmet Zeki; *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, Cilt:1-3, 3. Baskı, M.E.B. Yayınları, İstanbul, 1983.

SAKAOĞLU Necdet; *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Tarih Sözlüğü*, İletişim Yayınları, İstanbul, 1985.

ŞEMSEDDİN Sami; *Kâmûs-ı Türkî*, İkdâm Matbaası, Dersaadet, 1317

Temel Türkçe Sözlük, “Sadeleştirilmiş ve Genişletilmiş Kâmûs-ı Türkî”, 1-4 Cilt, Tercüman Gazetesi Yayınları.

TÜRK DİL KURUMU; *Türkçe Sözlük*, 6. Baskı, Ankara, 1974.

_____ ; *Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü*, Cilt: I-XII, Ankara, 1965.

Yurt Ansiklopedisi, Cilt: 1-12, Anadolu Yayıncılık A.Ş., 1982.

HARİTALAR

HARİTA GENEL DİREKTÖRLÜĞÜ; *1:800.000 ölçekli Türkiye haritası*, Ankara paftası, 1936.

HARİTA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ; *1:100.000 ölçekli Türkiye haritası*, Bolu-G29 paftası, 1961.

_____ ; *1:200.000 ölçekli Türkiye haritası*, Çankırı paftası, 1952.

_____ ; *1:200.000 ölçekli Türkiye haritası*, Çorum paftası, 1946.

_____ ; *1:200.000 ölçekli Türkiye haritası*, Gerede paftası, 1943.

_____ ; *1:200.000 ölçekli Türkiye haritası*, Kastamonu paftası, 1953.

_____ ; *1:200.000 ölçekli Türkiye haritası*, Osmancık paftası, 1953.

_____; 1:200.000 ölçekli Türkiye haritası, Safranbolu paftası,
1951.

_____; 1:500.000 ölçekli Türkiye haritası, Sinop paftası, 1946.

_____; 1:500.000 ölçekli Türkiye haritası, Zonguldak paftası,
1946.

HARİTA UMUM MÜDÜRLÜĞÜ; 1:25.000 ölçekli Türkiye
haritası, Bolu-H29-b1 paftası, 1957.

_____; 1:25.000 ölçekli Türkiye haritası, Bolu-H29-b2 paftası,
1955.

_____; 1:100.000 ölçekli Türkiye haritası, Çankırı-G30
paftası, 1962.

_____; 1:25.000 ölçekli Türkiye haritası, Çankırı-G30-d3
paftası, 1958.

_____; 1:25.000 ölçekli Türkiye haritası, Çankırı-G30-d4
paftası, 1958.

_____; 1:25.000 ölçekli Türkiye haritası, Çankırı-H30-a1
paftası, 1955.

_____; 1:25.000 ölçekli Türkiye haritası, Çankırı-H30-a2
paftası, 1955.

